

รายงานการประชุมร่วมกันของรัฐสภา ปีที่ ๓

ครั้งที่ ๔ (สมัยสามัญ ครั้งที่หนึ่ง)

วันพุธที่ ๒๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๐.๐๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๒๒ คน

ประธานรัฐสภา : มีสมาชิกลงชื่อเข้าประชุมครบองค์ประชุม
ผมขอดำเนินการตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม กับ
ระเบียบ วาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม ไม่มีนัยครับ

ต่อไปเป็นเรื่องด่วน คือการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ...) พ.ศ. ซึ่งคณะกรรมการ
ได้พิจารณาเสร็จแล้ว ยังคงพิจารณาอยู่ ขอเชิญท่านกรรมการเข้าประจำ
ที่ครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ มีปัญหาอะไร คุณประเทือง

นายประเทือง วิจารย์ปริษา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สิงห์บุรี):
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประเทือง วิจารย์ปริษา กระผมขออนุญาต
หารือท่านประธานนิดหนึ่ง เรื่องการประชุมรัฐสภา ที่มีการพิจารณาร่าง-
รัฐธรรมนูญที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบันนี้ กระผมเห็นว่าควรจะไปใช้วัน

พิเศษต่างหาก เนื่องจากในวันพุธนั้นเรามีร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ ของสภาเราอยู่แล้ว ซึ่งก็หลายฉบับมีความจำเป็นที่จะต้องใช้ แต่ถ้าใช้เวลาทั้งหมดเหล่านี้มาพูดกันแต่เรื่องรัฐธรรมนูญเสีย ก็จะทำให้กฎหมายต่าง ๆ เหล่านั้นล่าช้าไปได้ครับท่านประธาน อย่างเมื่อเริ่มต้นนั้นเราก็ให้ประชุมในวันพฤหัสบดีกับวันศุกร์ ถ้าหากวันศุกร์จะไปกระทบกับวุฒิจึงไปวันศุกร์ตอนบ่ายแล้วก็ประชุมไปจนเลิก ๔ ทุ่ม คิดว่าทางฝ่ายวุฒิจึงคงไม่ขัดข้อง แต่ว่าวันพุธกระผมอยากจะขอเวลาไว้สำหรับการพิจารณาการประชุมของผู้แทนราษฎร ซึ่งมีร่างพระราชบัญญัติต่าง ๆ อยู่ ซึ่งกระผมได้หารือกับท่านหัวหน้าพรรค ซึ่งเป็นผู้นำฝ่ายค้านแล้ว ก็เห็นด้วยในเรื่องนี้ กระผมก็ได้หยิบยกขึ้นหารือกับท่านประธาน ว่าวันพุธนี้ควรจะเว้นไว้สำหรับการประชุมของสภาผู้แทนราษฎร

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายสุรศักดิ์ บัวขาว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สุรศักดิ์ บัวขาว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุบลราชธานี พรรคชาติพัฒนา กระผมใคร่ขอกราบเรียนหาหรือท่านประธานว่า ในการพิจารณาในช่วงระยะนี้ ทางท่านประธานได้บรรจุระเบียบวาระในการประชุมรัฐสภา ซึ่งตามระเบียบวาระนั้นก็เป็นการประชุมเพื่อพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้ส่งกำหนดการ ไปนั้น ผมอยากจะขอกราบเรียนว่า ญัตติต่าง ๆ ที่บรรจุในระเบียบวาระที่จะมีการประชุมในวันพฤหัสบดีนั้น กระผมอยากจะกราบหาหรือท่านประธานว่า น่าจะได้หยิบยกเกี่ยวกับเรื่องญัตติต่าง ๆ ที่มีปัญหา อย่างกรณีของจังหวัดอุบลราชธานี ที่มีการประท้วงที่หน้าศาลากลางจังหวัดเกี่ยวกับราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างเขื่อนพลังน้ำ โรงไฟฟ้าปากมูล ที่จังหวัดอุบลราชธานีตั้งนั้นญัตตินี้ซึ่งเป็นญัตติที่อยู่ในระเบียบวาระที่ใกล้ที่จะมีการพิจารณาอยู่แล้ว ผมจึงอยากจะหาหรือท่านประธานว่าน่าจะหยิบประเด็นปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน

ขึ้นมาพิจารณาอย่างเร่งด่วน ผมขอหารือท่านประธาน ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญคุณไพจิตรครับ

นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดนครพนม พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานครับ จากการพิจารณาร่าง
รัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ๒ ฉบับที่ผ่านมา ผมขอหารือท่านประธานในแง่
ของการอภิปราย เพราะเท่าที่สังเกตการอภิปรายค่อนข้างช้า ประเด็นหนึ่ง
ที่เห็นเป็นข้อสังเกตก็คือ เวลาสมาชิกที่อภิปรายข้างล่างได้แสดงข้อคิดเห็นทั้ง
ในการสงวนคำแปรญัตติไปรอบหนึ่งแล้ว ก็จะเป็นสมาชิกท่านอื่น ที่นี้คณะ
กรรมาธิการได้ชี้แจงมีรายละเอียดพอสมควรแล้ว สมาชิกที่อยู่ข้างล่างก็จะถูก
ขึ้นอภิปรายอีก ท่านประธานก็อนุญาตอีก บางคนถึง ๒ - ๓ รอบ ทำให้การ
พิจารณาในมาตราต่าง ๆ ค่อนข้างล่าช้า เพราะฉะนั้นถ้าหากเป็นไปได้ในการ
อภิปรายรอบหนึ่งใน ๑ มาตรา ถ้าหากเป็นไปได้คนหนึ่งก็ได้ใช้เหตุใช้ผล
ทั้งหมดในรอบเดียว แล้วก็ฟังทั้งหมดเมื่อกรรมาธิการพิจารณาแล้ว แน่่อนถ้า
ปล่อยให้มีการโต้แย้งกันกลับไปกลับมาก็ไม่สิ้นสุด แต่ว่าดุลพินิจของสมาชิกที่
อยู่ที่นี้ก็ชอบที่จะใช้ดุลพินิจในการพิจารณาได้ ผมอยากให้ท่านประธานได้ขอ
ผ่อนปรนว่า คนละ ๑ รอบก็น่าจะพอ ขอบพระคุณครับท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : ขอบคุณ ผมเห็นด้วยครับ แต่ก็ได้พยายามกัน
แล้วนะครับ บางทีท่านกรรมาธิการชี้แจงแล้ว ท่านสมาชิกบอกว่าเป็นเรื่อง
ติดพันก็ต้องยอมบ้าง แต่ผมได้ยอมบ้างเพราะเห็นว่าอย่างในการแปรญัตติ
โดยมากท่านแปรกันในลักษณะของกลุ่มพรรคการเมือง อย่างเช่น พรรค
ประชาธิปไตยแปรญัตติ ๑๕ คน ท่านอุตสาหกรรมเพียง ๒ คน หรือพรรค
พลังธรรม ๕ คน พุดเพียงคนเดียวอะไรอย่างนี้ ก็รู้สึกว่ามันช่วยกันอยู่แล้ว
เพราะถ้าให้พูดทุกคนละชาวเขียดยกเลย สำหรับความคิดเห็นของคุณประเทือง

และคุณสุรศักดิ์นั้น ผมจะได้หารือกับประธานวิปทั้ง ๒ ท่าน เพราะว่าที่ใดกำหนดในวันพุธ วันพฤหัสบดีเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างวิปทั้งฝ่ายรัฐบาลและฝ่ายค้าน ผมขอเรียนอย่างนี้ครับผมจะไปหารือกันใหม่ วันนี้ขอผ่านไปก่อน ท่านเลขาฯ เชิญมาตรา ๖๕ ครับ เราพิจารณาถึงมาตรา ๖๔ ต้องเริ่มมาตรา ๖๕ ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
มาตรา ๖๕ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติและขอสงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : ไม่มีผู้ใดติดใจอภิปรายจนครบ ต่อไปเลยครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
มาตรา ๖๖ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๗ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๖๘ ไม่มีการแก้ไขมาตรา ๖๙ มีการแก้ไข มีผู้ขอสงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพครับ ในมาตรา ๖๕ ทวิ ซึ่งคณะกรรมการได้เพิ่มเติม ในส่วนตัวของกระผม กระผมค่อนข้างที่จะไม่เห็นด้วย มาตรา ๖๕ ทวิ รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในเนื้อความที่ผมไม่เห็นด้วยและไม่น่าจะเป็นไปได้ในทางปฏิบัติก็คือว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ท่านประธานที่เคารพพรรคการเมืองมันเป็นองค์กร องค์กรที่ประกอบด้วยสมาชิกและเป็นสถาบันทางการเมือง

ประธานรัฐสภา : ผมขอนิดหนึ่งครับ ท่านรองประธานเตือนผม

ว่ามาตรา ๖๕ ที่ยังไม่ถึงมาตรา ๖๕ ทวิ มีผู้แปรญัตติไว้ คุณแล้วไม่มีผู้อภิปราย ก็ถือว่าผ่านแล้วนะครับ มาตรา ๖๕ ทวิได้ เชิญครับ

นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: ท่านประธานที่เคารพ การพัฒนาพรรคการเมือง

ประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน
มาตรา ๖๕ นะครับ

ประธานรัฐสภา : คุณตรีพลรอเดี๋ยวนะครับ ให้พูดมาตรา ๖๕
ก่อน

นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ท่านประธาน ในมาตรา ๖๕ ซึ่งคณะกรรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมว่ารัฐพึง
ส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดทั้งสนับสนุน
ท้องถิ่นให้มีสิทธิปกครองตนเอง ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านประธาน
ความจริงเป็นเรื่องดี แต่กระผมมีความคิดเห็นว่า ในการปกครองท้องถิ่นนั้น
ถ้าเพียงแต่การสนับสนุนนั้น กระผมคิดว่ายังไม่เพียงพอ รัฐต้องใจกว้าง แล้ว
ต้องมีอิสระในการปกครอง อย่างทุกวันนี้ท่านประธาน ในท้องถิ่นต่าง ๆ นั้น
ต่างก็เรียกร้องที่จะปกครองตนเอง อยากจะเห็นการพัฒนาบ้านเมืองของ
ตนเอง แต่ขณะเดียวกันรัฐบาลนั้นได้นำรายได้ของท้องถิ่น แล้วในส่วนที่เป็น
ทรัพยากรของท้องถิ่นมาอยู่ที่ส่วนกลางทั้งหมด เมื่อเป็นอย่างนั้นมันก็เกิดปัญหา
ว่า เขาจะเจริญรุ่งเรืองได้อย่างไร แล้วรายได้ก็ถือว่าเป็นรายได้ของรัฐ
ต้องนำเข้าแผ่นดิน ถ้าจะให้มีการปกครองตนเองและมีการปกครองส่วนท้องถิ่น
เกิดขึ้น อย่างที่มีประสิทธิภาพแล้ว รัฐจะต้องแก้ไขเพื่อให้ใจกว้างขึ้น เพื่อที่

จะมีการปกครองนั้น นารายได้ของท้องถิ่นนั้นสู่ท้องถิ่นเอง อย่างนี้กระผมคิดว่าน่าจะเป็นสิ่งที่รัฐจะต้องทำ แต่จะมามองว่าให้มีการสนับสนุนให้เข้าใจในท้องถิ่น ความจริงประชาชนเขาเข้าใจอยู่แล้ว แต่ในเรื่องสาธารณูปโภคในขณะนี้ในท้องถิ่นยังไม่มีเพียงพอ เก็บภาษีเขามา เก็บเอาทรัพยากรเขามา แต่ในท้องถิ่นนั้นเกิดความยากจนลงที่เมืองเขาจากจนอยู่ขณะนี้ ในเรื่องถนนหนทางก็ดี เรื่องไฟฟ้า เรื่องน้ำประปา เรื่องโทรศัพท์อย่างนี้ รัฐยังไม่ได้สิ่งที่จะช่วยเหลือท้องถิ่นให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองได้ อย่างในเรื่องของสภาพแวดล้อมกัน ท่านประธาน เราให้สภาพแวดล้อมเป็นนิติบุคคล แต่ไม่ได้ให้งบประมาณเขาไปเลย สภาพแห่งนี้ได้พูดกันมากกว่า น่าจะต้องให้เขา ๒ เปอร์เซ็นต์ ในการที่จะนารายได้ของงบประมาณนั้นไปสู่สภาพแวดล้อม อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียนว่า ในเรื่องของการปกครองท้องถิ่นนั้น ในขณะนี้ประชาชนเขาเข้าใจ เขามีความต้องการมาก สำหรับอีกคำหนึ่งท่านประธาน สิทธิปกครองตนเอง

ประธานรัฐสภา : คุณเรวัตครับ จะเอาไปสู่ร่างเดิมไหมครับ คือคณะกรรมการเขาขอแก้ไข

นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) : ผมอธิบายความเข้าใจในเรื่องของที่แก้ไขท่านประธาน ท่านประธานครับ ในเรื่องสิทธิของการปกครองตนเอง ความจริงแล้วคำคำนี้เป็นเรื่องที่สามารถที่จะปกครองตนเองได้โดยอิสระ ซึ่งคนอื่นจะก้าวก่ายไม่ได้คำคำนี้เป็นคำที่มีความสำคัญมากครับท่านประธาน กระผมเองเข้าใจว่า และเกรงว่า ถ้าวันหนึ่งการปกครองตนเองไปถึงการที่จะมีการออกกฎหมายได้อย่างไรนั้นหรืออาจจะแยกออกมาเป็นรัฐอิสระอย่างนั้นได้แบบนี้ ถ้าเป็นอย่างนั้นจะมีปัญหามาก เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่า ถ้าสมมุติว่าไม่มีปัญหา ถ้าไม่มีปัญหาดังนี้มันก็ดี ถ้ามีปัญหาขึ้นมามันก็จะไปขัดกับมาตรา ๑ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่ง

ราชอาณาจักรไทยนี้ นั่นก็คือว่า ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีอาณาจักรที่ไม่สามารถที่จะแบ่งแยกกันได้ ตรงนี้แหละครับจะมีปัญหาหรือไม่อย่างไร แต่ถ้าไม่มีปัญหาดังนี้เกิดขึ้น กระผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี ท่านประธาน เพราะเป็นความต้องการของประชาชนที่อยากได้ ก็อยากจะทราบเรียนไว้ครับ

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๖๘ ใครจะพูดอีกไหมครับ เชิญครับ
คุณหมอฟรพิชญ์

นางพรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นราธิวาส) :
ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ดิฉัน พรพิชญ์ พัฒนกุลเลิศ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนราธิวาส พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน ในมาตรา ๖๘ ซึ่งทางคณะกรรมการได้มีการแก้ไข โดยเพิ่มวรรคสองขึ้นมา ในเรื่องของ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดทั้งสนับสนุนท้องถิ่นให้มีสิทธิปกครองตนเอง ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านประธาน ดิฉันเห็นว่าในการที่มาตรา ๖๘ ร่างเดิมนั้นได้เขียนไว้เฉพาะวรรคแรกนั้น ดิฉันคิดว่าน่าจะสมบูรณ์ที่สุดแล้ว เพราะว่า การปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้นน่าจะครอบคลุมทั้งหมด เพราะว่าเป็นการปกครอง โดยประชาชน เพื่อประชาชนหรืออะไรก็ตามแต่ ท่านประธาน ที่เคารพ เพราะฉะนั้นในวรรคสองไม่จำเป็นต้องเขียนให้มากขึ้นไปเลย ดิฉันคิดว่า โดยแท้จริงนั้นในตัวดิฉันเองยังมีความเห็นว่าหมวด ๕ ในแผนนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งเขียนไว้ในมาตรา ๕๘ นั้น เขียนไว้ว่า ไม่ก่อให้เกิดสิทธิในการฟ้องร้องรัฐ เพราะฉะนั้นดิฉันคิดว่า การที่จะเขียนอะไรที่ฟุ่มเฟือยเกินไปนั้นอาจจะไม่จำเป็น โดยส่วนตัวดิฉันเองยังคิดว่าหมวดนี้น่าจะตัดไปทั้งหมดเลยด้วยซ้ำ เพราะว่าในการปกครองระบอบประชาธิปไตยนั้น รัฐบาลที่มาจากประชาธิปไตยพึงทราบดีว่า การที่จะทำอะไรในการที่จะแถลงนโยบายต่อรัฐสภาแห่งนี้นั้น การแถลงนโยบาย การเขียนนโยบายของรัฐบาลชุดนั้น ๆ

น่าจะคำนึงถึงประชาชนมากที่สุดอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นในระบอบประชาธิปไตยที่มีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งนั้น ในหมวดแนวนโยบายแห่งรัฐแทบจะไม่มี ความจำเป็นที่จะต้องเขียนเลยด้วยซ้ำ รัฐบาลใดไม่ทำตามที่ประชาชนต้องการต่อไปเมื่อมีการเลือกตั้งในแต่ละครั้งประชาชนจะเป็นผู้ตัดสินเองว่ารัฐบาลนั้น ควรที่จะเป็นรัฐบาลต่อไปหรือไม่ เพราะฉะนั้นตรงนี้ดิฉันคิดว่าถ้ายังจำเป็น ต้องมีหมวดนโยบายแห่งรัฐอยู่นั้น ในมาตรา ๖๘ คำว่า การปกครองระบอบ ประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข น่าจะครอบคลุมทุก ๆ เรื่อง ไม่ว่าเรื่องของการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระดับท้องถิ่นหรือ ระดับใด ๆ ก็ตาม ดิฉันอยากฟังความเห็นของคณะกรรมการว่า ทำไมถึง ต้องระบุในวรรคสองเช่นนี้ อย่างนี้ ดิฉันคิดว่าไม่จำเป็นจะต้องระบุไว้เลย ดิฉันคิดว่าการเขียนกฎหมายในฐานะที่ดิฉันเองไม่ใช่ นักกฎหมาย ดิฉันพอทราบ มาบ้างว่า ในสิ่งบางสิ่งบางเรื่องถ้ามันไม่ได้ก่อให้เกิดสภาพบังคับใด ๆ แล้ว ไม่จำเป็นจะต้องเขียนถึงขนาดนั้น ดิฉันคิดว่าตรงนี้ดิฉันขอ ถ้าแปรผู้ดัดก็คือ แปรผู้ดัดดีควรรศสองไป และให้คงร่างเดิมไว้ ขอบคุณค่ะ

ประธานรัฐสภา : เอาเฉพาะมาตรา ๖๘ ก่อนนะครับ เชิญครับ

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม โสภณ เพชรสว่าง ส.ส. บุรีรัมย์ พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขอประทานกราบเรียนว่า กระผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการที่ได้เพิ่มมาตรา ๖๘ วรรคสองไว้ ท่าน ประธานครับ เราจะเห็นว่าในขณะนี้ต้องยอมรับความเป็นจริงว่า การที่เรา เขียนเอาไว้แบบนี้เพื่อที่จะให้เห็นรัฐบาลทุกรัฐบาล ไม่ใช่ว่ารัฐบาลชุดนี้ ชุดต่อไปใครจะเข้ามาจะได้ฟังส่งเสริมในเรื่องการปกครองท้องถิ่น ซึ่ง แนวโน้มจะเห็นว่าในขณะนี้ประชาชนต้องการเรียกร้องมาก แม้กระทั่งรัฐบาล ชุดนี้เองก็เสนอร่างพระราชบัญญัติเลือกตั้งสภาตำบลเข้ามาแล้ว องค์กรต่างๆ

ก็จะเพิ่มขึ้น เราต้องการให้ประชาชนปกครองกันเอง เพราะฉะนั้นจะเขียนเพิ่มเติมไว้ก็ไม่มาเสียหาย แต่ทั้งนี้ก็อยู่ที่คำสุดท้ายที่ว่า ตามที่กฎหมายบัญญัติเอาไว้ ซึ่งกระผมคิดว่าเป็นทางกว้างไว้ดีกว่า ไม่ใช่แคบ ถ้าหากไม่มีกฎหมายใหม่ออกมา รัฐบาลไม่เสนอกฎหมายมาก็ไม่มีประโยชน์อะไรที่จะไปใช้ แต่ก็ยังเป็นประโยชน์ได้ว่าเป็นการพึงสังวรว่ารัฐบาลทุกรัฐบาลในอนาคตนั้นจะต้องเป็นการส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เดียวนี้ท่านประธานก็รู้กันอยู่เล็ดลอดกันนั้น ผู้ใหญ่บ้านกรรมการสุขาภิบาล เทศบาล ชี้แจงกันทั้งนั้นเลย เสียงละ ๑๐๐ บาท ๒๐๐ บาท ๕๐๐ บาท รัฐบาลก็แก้ไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่เขียนเอาไว้ดีกว่าครับ ผมเห็นด้วย ไม่ควรจะต้องหกรอกครับ ก็อยากจะกราบเรียนว่าผมเห็นด้วยที่จะคงไว้ตามร่างเดิม ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๖๕ ไม่มีผู้อภิปรายแล้ว ท่านกรรมาธิการจะชี้แจงไหมครับ เชิญครับ

นายประสพ บุษราคัม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประสพ บุษราคัม ส.ส. อุดรธานี พรรคชาติพัฒนา ผมประชุมกรรมาธิการอยู่ วังลงมาก็เหนื่อยอยู่ ท่านประธานที่เคารพ มาตราที่กล่าวถึงนั้นผมเห็นอย่างนี้ครับ ผมสงสัยใส่คำว่า ทั้งนี้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ใส่ไว้ทำไมครับ ทำไมผมถึงถามประเด็นนี้ ท่านดูมาตรา ๖๕ บอกว่า รัฐพึงส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดทั้งสนับสนุนท้องถิ่นให้มีสิทธิปกครองตนเอง คำว่า ท้องถิ่น ในมาตรานี้หมายถึงปกครองตนเอง คำว่า ปกครองตนเอง จะต้องเป็นท้องถิ่น ปกครองตนเอง ผมกลัวอย่างนี้ครับท่านประธาน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ เอาข้อยกเว้นมาปกครองประเทศอีกแล้ว เท่าที่ผ่านมาในอดีต ผมชี้ประเด็นมาครับ ท่านประธาน ว่าการปกครองท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นสภาจังหวัดก็ดี พอร์ร่างกฎหมายออกมา ร่างอย่างไรครับ ก็ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดนั้นแหละไปเป็น

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตรงนี้สีกรัม บอกว่าตามที่กฎหมายบัญญัติ หรือสุขาภิบาลก็ดี เคียวนี่สุขาภิบาลเราก็แยกไปแยกมา ว่าถ้าฉัน้อยก็ให้นายอำเภอเป็นประธาน ถ้ามากก็ให้ประชาชนเป็นประธานหรือแม้แต่สภาตำบลก็ดี ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ ผมว่าตัดออกเถอะไม่มีความหมายอะไรหรอก ถ้าเขียนเอาไว้อย่างนี้ คนเราเวลาแปลกฎหมายรัฐธรรมนูญ มักจะแปลเข้าข้างตัวเอง ถ้าตัดทิ้งแล้วก็สมบูรณ์ที่สุดแล้ว ก็เหมือนวรรคแรก ทำไมวรรคแรกเราไม่เขียนว่า ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ วรรคแรกบอกว่า รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อันนี้ก็สมบูรณ์อยู่ในตัวแล้วไม่จำเป็นต้องเขียนว่า ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติ วรรคสองถ้าตัดออกแล้วก็สมบูรณ์ แล้วการบิดเบื้อวในอนาคตก็ไม่มี แล้วผมเคยทราบเรียนท่านประธานหลายครั้งแล้วว่า ในมาตราต่อไป วันนี้ผมมาเร็ว ในการปกครองส่วนท้องถิ่นที่เราแยกออกไปอีก เราก็มีอยู่แล้ว เราจะมาใส่ตรงนี้ทำไม ผมอยากถามกรรมการ การปกครองท้องถิ่นเป็นอีกหมวดหนึ่งต่างหาก ผมจำไม่ได้ว่า หมวดไหนเขียนไว้ชัดเจนแล้ว หมวด ๕ การปกครองส่วนท้องถิ่น เขามีอยู่แล้ว ถ้ามีอยู่แล้วในนี้ ท่านประธานลองอ่านดูหลายมาตราตามที่กฎหมายบัญญัติ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านก็เอาไปใส่ไว้ในหมวด ๕ ก็จบเรื่องไป เพราะฉะนั้นผมขอรับรองว่า กรรมการ ท่านตัดตรงนี้ทิ้งแล้ว ก็ยังสมบูรณ์อยู่ เพราะว่าหมวด ๕ ยังมีอยู่ ให้ท่านตัดออกเถอะครับผมขอรับรอง ตัดออกมาเพื่ออะไร เพราะว่าท่านอาจจะเจตนาตีเกินไปใส่เข้าไปตีเกินไปเหมือนพระพุทธเจ้าว่า ทัพพ ๓ สาย ถ้าตีไปจะขาด ผมกลัวมันจะขาดถ้าใส่ตรงนี้ แต่ถ้าท่านมาใส่ตรงหมวด ๕ ผมเห็นด้วย ไม่ใช้ตัดออกแล้วจะเขียนกฎหมายไม่ได้ ไม่อยากให้กฎหมายรัฐธรรมนูญอยากใส่ตรงไหนก็ใส่ เหมือนคราวที่แล้ว ถึงแม้ผมแพ้โหวตไปผมก็ไม่ว่าหรอก

ในสภามหาวิทยาลัยว่ากฎหมายจะเขียนอย่างไรก็ได้ แต่อย่างไรก็ตามอยากให้กรรมการตัดสินตัดสินก็ไม่ได้เสียเพราะว่าหมวด ๘ การปกครองท้องถิ่นยังมีอีกเพิ่มเติมตรงนี้สมบูรณ์ที่สุดเป็นหมวดของใครของเราไป ถ้าท่านจะใส่ ทั้งนี้ ตามกฎหมายบัญญัติแบบนี้ เพื่อเด็กถามว่ามาตรา ๖๘ บรรทัดแรกทำไมไม่ใส่ ไม่รู้จะตอบอย่างไร เพราะฉะนั้นผมว่าเห็นแก่สถานะ เห็นแก่พี่น้องประชาชน อย่าให้กฎหมายออกมาเบื้อว ๆ บุค ๆ เหมือนที่ผ่านมาในอดีต ขอบคุณท่านประธานครับ

ประธานรัฐสภา : เชิญท่านกรรมการครับ

นายธีระวัฒน์ ศิริวันสาธต์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธีระวัฒน์ ศิริวันสาธต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครสวรรค์ ในฐานะกรรมการ ขออนุญาตเรียนชี้แจงในมาตรา ๖๘ ซึ่งคณะกรรมการได้เพิ่มวรรคสองขึ้นมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการปกครองระบอบประชาธิปไตยนี้ขึ้นอยู่กับการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นในปัจจุบันนี้ จริ่งอยู่รัฐจะกำหนดให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งโดยพระราชบัญญัติเทศบาลหรือพระราชบัญญัติเมืองพัทยาอะไรก็ตาม แต่ว่าการกระจายอำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นก็ยังมีปัญหาในเรื่องของการบริหารส่วนท้องถิ่น กรรมการที่เราได้อภิปรายกันมากในประเด็นนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผมเองในฐานะที่เคยเป็นนายกเทศมนตรี เคยผ่านระบบการปกครองส่วนท้องถิ่นมาแล้วก็รู้สึกมีความเป็นห่วงว่า ในนโยบายของรัฐนั้นอาจจะยังไม่เปิดกว้างสำหรับการกระจายอำนาจในการปกครองส่วนท้องถิ่น เพราะฉะนั้นถ้าเพื่อให้บรรลุไปเสียให้ชัดเจนว่า รัฐนั้นพึงส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นหัวใจในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ก็จะเป็นสิ่งที่ดีและโดยเฉพาะอย่างยิ่งก็จะให้สิทธิในการที่ผู้บริหารท้องถิ่น จะได้ปกครอง

ส่วนท้องถิ่นหรือได้ปกครองตนเองโดยอิสระ แม้ว่าการปกครองส่วนท้องถิ่นจะ
ทำภายใต้พระราชบัญญัติเทศบาลหรือพระราชบัญญัติเมืองพัทยา ตลอดจน
พระราชบัญญัติเมืองพัทยา ตลอดจนพระราชบัญญัติกรุงเทพมหานครอะไรก็ตาม
จะได้มีนโยบายที่ชัดเจน ให้ส่วนท้องถิ่นได้มีการปกครองโดยสิทธิของท้องถิ่น
อย่างเต็มที่ สำหรับที่มีห้ามสมาชิกได้อภิปรายในเรื่องของควรที่จะกำหนด
เป็นรายได้ของท้องถิ่นให้มีการกระจายอำนาจนั้น ในเรื่องนี้รัฐธรรมนูญก็ได้
กำหนดไว้ในมาตรา ๘๐ ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจทางการ
คลังให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้และการบริหารรายได้เพื่อ
ประโยชน์ในการบริหารที่ดีแก่พี่น้องประชาชน ซึ่งตรงนี้ก็อยู่ในมาตรา ๘๐
อยู่แล้ว ในส่วนวรรคสองที่กรมการได้กำหนดไว้ นั่นจึงเป็นเรื่องที่เร
จะได้กำหนดนโยบายให้ชัดเจน เพื่อให้ส่วนท้องถิ่นได้มีสิทธิในการปกครองตน
เองให้ชัดเจนขึ้นไปเพื่อประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชนด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมว่ามาตรา ๖๕ โหวตเสียก่อน ต่อจาก
นั่นก็เป็นทวี ตริ อะไรไป มาตรา ๖๕ ก็มีปัญหาว่าจะเป็นไปตามร่างเดิม
หรือที่คณะกรรมการเพิ่มเติมขึ้น

(ประธานรัฐสภามีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๖๕ ผู้ใดเห็นควรเป็นไปตาม
ร่างเดิมกรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นว่าควร เป็นไปตามที่คณะ
กรรมาธิการเพิ่มเติม กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานรัฐสภา : ส่วนใหญ่เห็นควรตามที่คณะกรรมการ
เพิ่มเติม เชิญครับ

พลเรือเอก เกาเหลัก เจริญรุจ (กรรมาธิการ) : กราบเรียน ท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะขออนุญาตหาหรือท่านประธานสักคนหนึ่งที่ขณะนี้เรากำลังพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นหลักในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยของเรา เพราะฉะนั้นสมาชิกที่อยู่ที่นี่ย่อมที่จะอภิปรายหรือพูดจาในทางที่ส่งเสริมการปกครองนี้ เมื่อตะกี้ก็มีสมาชิกได้พูดถึงว่าในสภานี้ใช้ระบบกฎหมายร่างกฎหมาย ซึ่งตรงนี้เป็น การไม่ถูกต้องในพระชนมของหม ถ้าประชาชนได้ฟังแล้วว่ากฎหมายในสภานี้ได้ข้างนอกกฎหมายก็ร่างกฎหมายได้ ถ้าเช่นนั้นจะเป็นการ ไม่ถูกต้อง อยากจะกราบเรียนประธานว่า คราวต่อไปกฎหมายช่วยพิจารณาและดูให้เรียบร้อยสักคน ผมไม่ได้ประท้วง เพียงแต่ยกขึ้นมาหารือเท่านั้นเอง ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณประสพ เชิญครับ

นายประสพ บุรารักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผมเป็นนักกฎหมาย กระผมมาจากประชาชน อยู่นอกสภาผมไม่ได้พูดเลขไป อยู่นอกสภากฎหมายอยู่เหนือกฎหมาย อยู่ในสภากฎหมายสร้างกฎหมาย กฎหมายก็คือคนส่วนมากสร้างกฎหมาย กฎหมาย หม่อมเสนีย์บอกว่าเขียนอย่างไรก็ได้ เรานี้คือกฎหมาย ใครหมาก็คือพวก ก็คือพรรค เพราะฉะนั้นอยากจะให้ท่านที่ลุกขึ้นมาชี้เมื่อตะกี้ ถ้าท่านไม่เข้าใจก็พยายามอย่าอธิบาย ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : แล้วกันไปครับ เป็นความคิดผมเอง มาตรา ๖๘ ทวิ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๖๘ ทวิ คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ มีผู้ขอแปรญัตติและสงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : เอาผู้แปรญัตติก่อน เดี่ยวคุณดริพลีหลัง

เชิญอาจารย์ธรรมบุญ แปรญัตติไว้

นายธรรมบุญ ถัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ ผม ธรรมบุญ ถัดพลี สมาชิกวุฒิสภา ทำหน้าที่สมาชิกวุฒิสภา ผมได้ขอแปรญัตติมาตรา ๖๕ ทวิเป็นดังนี้ มาตรา ๖๕ ทวิ รัฐพึงจัดให้มีการเลือกตั้งที่สะอาด บริสุทธิ์ และเป็นธรรมโดยไม่มีการให้อามิสสินจ้าง เพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง เหตุผลที่ผมได้ขอเพิ่มเติมเป็นมาตรา ๖๕ ทวินี้ ก็เนื่องจากว่าได้พิจารณาแล้วในรัฐธรรมนูญฉบับที่ใช้ปัจจุบัน และที่กำลังแก้ไขกันอยู่ และได้ผ่านมาแล้วนั้น อย่างในมาตรา ๕๐ ก็มีอยู่ที่เหมือนกับรัฐธรรมนูญฉบับที่ผ่าน ๆ มาแล้ว ก็มีอยู่ว่า ผมขออนุญาตท่านประธานอ่าน บุคคลมีหน้าที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งโดยสุจริต ซึ่งอันนี้เขียนบอก บุคคลมีหน้าที่จะใช้สิทธิในการเลือกตั้งโดยสุจริต หมายความว่า ใช้สิทธิในการเลือกตั้ง ไม่ได้รวมไปถึงว่าจะใช้สิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งโดยสุจริต เพราะฉะนั้นก็เป็นไปในเรื่องของการควบคุมข้างเดียว อาจจะเป็นว่าผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่สุจริตก็ได้ เพราะฉะนั้นก็ไม่เพียงพอ แล้วถ้าผู้สมัครรับเลือกตั้งไม่สุจริตก็อาจจะไปดึงให้ผู้ที่ใช้สิทธิเลือกตั้งที่คิดจะสุจริต ก็เลยพลอยไม่สุจริต ซึ่งปรากฏบ่อย ๆ อัตราที่จะมาใช้สิทธิเลือกตั้ง บางครั้งก็แปรปรวนไปตั้งแต่ ๕๐ บาทไปถึง ๕๐๐ บาท หรือ ๑,๐๐๐ บาทในบางเขตที่รุนแรง ซึ่งอันนี้ก็เป็นที่น่าท้อใจอยู่ เพราะฉะนั้นผมก็เลยนึกว่า ถ้าจะให้เราครบวงจร ให้ได้การเลือกตั้งที่ดี มันต้องเป็นไปด้วยกันทุกฝ่าย ทั้งผู้ใช้สิทธิเลือกตั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้ง ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในการเลือกตั้ง ผมจึงได้แปรญัตติเป็นว่า รัฐพึงจัดให้มีการเลือกตั้งที่สะอาด บริสุทธิ์ และเป็นธรรม โดยไม่มีการให้อามิสสินจ้าง เพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง เพราะว่าจะได้ผลในการนี้ โดยเฉพาะการเลือกตั้งเราถือว่าเป็นหัวใจสำคัญของประชาธิปไตยก็เพื่อจะให้ได้คนที่จริง ๆ มาทำหน้าที่ แล้วก็ป็นรัฐมนตรีที่ดีต่อไป เพื่อบริหาร

บ้านเมืองให้ดีขึ้น ผล ให้นำราษฎรผู้ดีขึ้นดี อย่างไรก็ตามในเรื่องนั้นเดิม คณะกรรมการการเมืองไม่เห็นด้วย และผมสงวนมา แต่ต่อมานั้นผมได้เห็นคณะกรรมการเองก็ได้มาขอรับ มาเติมให้ ได้มาแก้ไขและมาเติม ผมก็ได้ทราบในระยะต่อมาเป็นมาตรา ๖๕ ครี ผมขออนุญาตอ่านมาตรา ๖๕ ครี รัฐต้องดำเนินการและสนับสนุนให้การ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาท้องถิ่น ตลอดจนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปโดยสุจริตและยุติธรรมตามเจตนารมณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งผมคิดว่ามาตรานี้ก็คงจะได้รับความยินยอมพร้อมใจเห็นชอบจากรัฐสภาในโอกาสที่จะถึงในไม่ช้านี้ เพราะฉะนั้นผมก็นึกว่าในคำแปรญัตติของผมได้รับผลสนองตอบจากกรรมการได้พอสมควรแล้ว ผมจึงไม่คิดใจ ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณตรีพลครับ ค้างอยู่เมื่อกี้

นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายตรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ในมาตรา ๖๕ ทวิ ที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมมา มีเนื้อความว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ในส่วนที่เพิ่มเติมมานั้น ในความคิดเห็นของผม ผมไม่เห็นด้วยในเนื้อหาส่วนที่ว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ ท่านประธานที่เคารพ การพัฒนาการเมืองนี้พัฒนาอะไรบ้าง พัฒนาประการที่ ๑ คือพัฒนาพรรคการเมืองให้มีอุดมการณ์ในระบอบประชาธิปไตย พัฒนาที่ ๒ ซึ่งสำคัญมากที่สุดคือพัฒนาประชาชนให้มีจิตสำนึกในระบอบประชาธิปไตย นั่นก็คือพัฒนาอุดมการณ์ของประชาชน ทั้งพัฒนาพรรคการเมืองและพัฒนา

ประชาชนให้มีจิตสำนึกในระบอบประชาธิปไตยนั้นต้องใช้เวลานาน ไม่ใช่ว่าจะเป็นไปตามรัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัย และวิถีทางและขั้นตอนในการพัฒนาอุดมการณ์ ผมคิดว่าจะต้องเป็นวิถีทางที่แน่วแน่ มีขั้นตอนที่แน่วแน่ ไม่ใช่เปลี่ยนแปลงไปเปลี่ยนไป มันจะไม่เกิดอุดมการณ์ ที่นี้นโยบายของรัฐบาลมันเปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของโลก เปลี่ยนแปลงไปตามสภาวะเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ เปลี่ยนแปลงไปตามแต่ละยุคแต่ละสมัยของรัฐบาลแต่ละรัฐบาล โดยสรุปการพัฒนาพรรคการเมืองเป็นเรื่องของต้องใช้ระยะเวลานาน เป็นเรื่องของการพัฒนาอุดมการณ์ ต้องมีวิถีทางในการพัฒนาที่มั่นคงที่แน่วแน่ มีขั้นตอนที่แน่วแน่ ส่วนนโยบายของรัฐบาลนั้นเปลี่ยนแปลงไปตามยุคตามสมัย แล้วจะให้สอดคล้องกันได้อย่างไร จะมีแผนพัฒนาการเมืองให้สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐ ผมคิดว่าข้อความนี้เป็นข้อความที่ไม่น่าจะเขียนลงไป ผมอยากที่จะให้คณะกรรมการวิชาการยกตัวอย่าง มาสัก ๓ ตัวอย่าง อย่างตัวอย่างเดียว ๓ หรือ ๔ ตัวอย่างที่ชี้ให้เห็นว่าแผนพัฒนาการเมืองกับแนวนโยบายของรัฐต้องสัมพันธ์กัน ขอความกรุณา ยกตัวอย่าง ถ้ายกตัวอย่างไม่เหมาะสมหรือไม่เกิดผลดี ผมคิดว่าไม่ควรจะเขียน เพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องถูกต้องและแม่นยำระดับ ๑๐๐ เปอร์เซนต์ ไม่ใช่คาบหลาขม ผมขอถามประการที่ ๑ ว่าผมขอยกเลิกข้อความนี้ทั้งหมดได้ไหม ประการที่ ๒ ถ้ายกเลิกไม่ได้ขอความกรุณาได้ให้เหตุผลและยกตัวอย่างประกอบ ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณไพศาลก่อนครับ เสร็จแล้วคุณวิเชียร

นายไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :

ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดยะลา พรรคความหวังใหม่ ท่านประธานที่เคารพ ในมาตรา ๖๘ ตรี รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ และการ

ปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข กระผม เห็นด้วยกับท่านกรรมการที่เขียนเกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐ เกี่ยวกับการ ส่งเสริมและพัฒนาการเมืองขึ้น ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ ไม่เคยระบุในนโยบายของรัฐ เกี่ยวกับแผนพัฒนาการเมือง เพราะฉะนั้นการ สนับสนุนต่าง ๆ จึงไม่ค่อยเป็นรูปธรรม และก็ไม่เป็นจริงเป็นจังทำให้การ เมืองล้มลุกคลุกคลานมาตลอด เรามีรัฐธรรมนูญมา ๑๕ ฉบับ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๗๕ นับตั้งแต่นั้นมาจนถึงเดี๋ยวนี้ เป็นเวลา ๖๒ ปี แต่ท่านประธาน ที่เคารพ ประชาธิปไตยของเราในระยะเวลา ๖๒ ปี ล้มลุกคลุกคลาน มาตลอดไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ หรือเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ ซึ่งทั้ง ๒ เหตุการณ์นั้นเราสูญเสียบุคลากรไปมากมาย เราสูญเสีย เศรษฐกิจ เศรษฐกิจหยุดชะงัก การลงทุนต่าง ๆ ก็หยุดชะงัก และไมแค่นั้น หลังจากที่มีการปรับปรุงแก้ไขรัฐธรรมนูญ และมีการร่างรัฐธรรมนูญใหม่แล้ว เราก็มีเหตุการณ์ใหม่ขึ้น คือวันที่ ๑๑ ถึง ๑๓ พฤษภาคม ๒๕๖๓ ก็พอพญา ทมิฬ เราก็สูญเสียชีวิตของนักประชาธิปไตย สูญเสียเยาวชนของชาติ สูญเสีย ทรัพยากรของชาติไปมากมาย เพราะฉะนั้นตามมาตรานี้ ที่ระบุว่า รัฐพึง จัดให้มีแผนพัฒนาการเมือง กระผมจึงเห็นด้วย ท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานเองก็เหมือนกัน ท่านประธานเคยตั้งคณะกรรมการขึ้น ๒ คณะ เพื่อพัฒนาประชาธิปไตย คือคณะกรรมการพัฒนาประชาธิปไตย โดยมี นายแพทย์ประเวศ วะสี เป็นประธาน และอีกคณะคือคณะกรรมการจัดตั้ง สถาบันพัฒนาและส่งเสริมประชาธิปไตยพระปกเกล้าฯ ซึ่งมีรองประธานสภา วันมูหะมัดนอร์ มะทา เป็นประธาน ท่านประธานที่เคารพ ความคิดของ ท่านประธานในเรื่องพัฒนาประชาธิปไตยนี้ กระผมเห็นด้วย แต่ถ้าสมมุติ ว่าไม่ได้ระบุในรัฐธรรมนูญ ตอนที่ท่านประธานเป็นประธานเองก็ไม่มีปัญหา อะไร แต่ถ้าสมมุติว่าประธานสภาหรือประธานรัฐสภาเกิดเปลี่ยนเป็นคนอื่น

อาจจะมีปัญหาในเรื่องนี้ ท่านประธานคนอื่นอาจจะมีแนวนโยบายที่ไม่เหมือนกับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพ รัฐจึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองขึ้น ผมเห็นว่าเป็นเรื่องที่ดี เพราะเราดูในเรื่องอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องการศึกษา ก็มีแผนพัฒนาการศึกษา ในเรื่องการเมือง ในเศรษฐกิจและสังคม ก็มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๐๔ นับจนถึงเดี๋ยวนี้เป็นเวลา ๓๕ ปี ท่านประธานที่เคารพรามาย้อนหลัง ตั้งแต่ ๓๓ ปีที่ผ่านมา เศรษฐกิจของชาติ สังคมของชาติ จากเศรษฐกิจที่ไม่ค่อยเติบโตจนเป็นเศรษฐกิจที่ขยายตัว ถ้าเรามองดูกรุงเทพฯ เมื่อ ๓๓ ปีก่อนนี้ เราจะเห็นว่ากรุงเทพฯ มีอาณาบริเวณเพียงไม่กี่ตารางกิโลเมตร แต่ท่านประธานที่เคารพจากแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติ ตั้งแต่ฉบับที่ ๑ จนถึงฉบับที่ ๗ เราดูตอนนี้ กรุงเทพฯ ขยายตัวจากไม่กี่ตารางกิโลเมตร เป็น ๑๐ เท่าหรือ ๒๐ เท่า เพราะฉะนั้นจึงเกิดปัญหาต่าง ๆ มากมาย ในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานก็เหมือนกัน ตั้งแต่ ๓๓ ปีที่ผ่านมาจนถึงเดี๋ยวนี้ จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจ ฉบับที่ ๑ เราจะเห็นว่าโครงสร้างพื้นฐานนี้เปลี่ยนแปลง อย่างภาคใต้หรือภาคไหนก็ได้แล้วแต่ จะมีถนน ๔ เลน มีโครงการมากมายเราก็เห็นชัดเจน เพราะฉะนั้นประชาธิปไตยของเราก็ต้องมีแผนพัฒนาการเมือง เพื่อที่จะรองรับการเจริญเติบโตตามแผนพัฒนา ฉบับที่ ๔ ที่จะเกิดขึ้นในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ถ้าสมมุติว่าเราไม่พัฒนาการเมือง การเมืองก็ตามเศรษฐกิจ ตามสังคม ตามการศึกษาไม่ทันเรามาดูในต่างประเทศ อย่างเช่นประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศเยอรมันนั้นชัดเจน เรามีเยอรมันตะวันออก และก็มีเยอรมันตะวันตก เยอรมันตะวันออกปกครองอีกแบบหนึ่ง แต่เยอรมันตะวันตกปกครองแบบประชาธิปไตย แล้วเขามีการพัฒนาการเมือง พัฒนาประชาธิปไตยอย่างเป็นขั้นตอน เพราะฉะนั้นในระยะเวลา ๒๐ - ๓๐ ปีที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน เราจะเห็นชัดเจนว่าเยอรมันทั้ง ๒ ฝ่ายนั้น คือฝั่งตะวันตกกับฝั่งตะวันออกจะมี

ความแตกต่างกันอย่างมหาศาล งานพัฒนาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจสังคมต่างกัน ๓๐ ปีหรือ ๔๐ ปี เขอร์มันอีกฝั่งหนึ่งจึงจะตามเขอร์มันอีกฝั่งหนึ่งได้ เพราะฉะนั้นรัฐธรรมนูญของเราฉบับนี้จึงน่าจะระบุนในเรื่องนี้ และก็น่าจะตั้งคณะกรรมการให้เป็นเรื่องเป็นราว เพื่อพัฒนาการเมืองของไทยเราในอนาคตอันใกล้นี้ ขอขอบคุณมากครับท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณวิเชียร

นายวิเชียร คันฉ่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตริง) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิเชียร คันฉ่อง พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัดตรัง ท่านประธานครับ ในมาตรา ๖๕ ทวิ ที่คณะกรรมการฯ ได้แก้ไขเพิ่มเติมขึ้นมาว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ เกี่ยวกับเรื่องนี้เราก็ต้องยอมรับว่า พรรคการเมืองแต่ละพรรคการเมืองมีนโยบายไม่เหมือนกัน แตกต่างกัน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่งขึ้นมามีอำนาจหรือว่าขึ้นมาเป็นผู้ปกครองประเทศ แนวนโยบายของรัฐแต่ละพรรคการเมืองก็เอานโยบายของตนเองมาเป็นตัวกำหนด ... บางทีเราอาจจะเห็นว่าในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้มีการกระจายอำนาจการปกครอง ให้มีการปกครองส่วนท้องถิ่น นั่นก็คือทำให้ประชาชนรู้จักปกครองตนเอง ทำให้ประชาชนคิดว่าถ้าเขาอยากได้อะไร นั่นคือสิ่งที่เขาต้องการ ก็สามารถที่จะจัดหาได้โดยทันทีทั้งนี้ แต่บางทีถ้าเห็นว่าการปกครองในส่วนท้องถิ่นนั้นอาจจะไม่เกิดประโยชน์อย่างที่ว่า รัฐบาลยุคต่อมาก็ไม่แน่ว่า อาจจะคิดแก้ไขปัญหาเหล่านี้ อาจจะเป็นลักษณะของการรวบรวมอำนาจก็ได้ นั่นคือสิ่งที่อยากจะกราบเรียนต่อท่านประธาน นอกจากนี้เพื่อนสมาชิกบางท่านก็ได้อภิปรายมาแล้วว่า ... แนวนโยบายแห่งรัฐ เช่นบางแห่งก็อาจจะ เป็นสังคมนิยม เป็นคอมมิวนิสต์ บางแห่งก็อาจจะ เป็นทุนนิยม เป็นเสรีประชาธิปไตย ถ้าหากว่าในยุค ๆ หนึ่ง ความเห็นแนวนโยบายแห่ง

รัฐว่าเป็นสังคมนิยม เขาก็กำหนดแผนพัฒนาการเมืองไปในลักษณะที่ว่า แต่
ถ้าต่อมาเกิดมาเป็นเสรีนิยมขึ้นมา เขาก็พัฒนาการเมืองไปอีกรูปแบบหนึ่ง
เพราะฉะนั้นผมคิดว่า การเขียนเอาไว้ในมาตรา ๖๘ นี้ มันก็ยังไม่เกิดผล
ในการปฏิบัติ เพราะฉะนั้นผมจึงไม่เห็นด้วย ขอรบกวนขอพระคุณศรี
ท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณเรวัต

นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ
การอภิปรายรัฐธรรมนูญถ้าผู้ใดเห็นด้วย ผมคิดว่าไม่จำเป็นต้องอภิปราย
ใช้ไหมครับ เราจะอภิปรายเฉพาะในส่วนที่มีความคิดเห็นแตกต่างกันใช้ไหม
ครับท่านประธาน ถ้าเห็นด้วยเพื่อความรวดเร็วไม่ต้องอภิปรายก็ได้ใช้ไหม
ครับ ท่านประธานครับ ในมาตรา ๖๘ ทวิ ซึ่งคณะกรรมการได้เพิ่มเติม
ขึ้นมาใหม่ว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่ง
รัฐ และการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็น
ประมุข ความจริงในมาตรา ๖๘ วรรคแรก รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้
เข้าใจและเลื่อนใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย ตรงนี้สมบูรณ์
ครับท่านประธาน ถ้าเขียนไว้แบบนี้ผมก็ไม่เข้าใจว่า คำว่า แผนพัฒนา
การเมือง ไม่ทราบว่ามีความหมายอย่างไร จะมีความหมายถึงขนาดไหน
เพราะว่าถ้าเป็นความหมายถึงการปกครองก็บอกไว้แล้วว่า การปกครอง
ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เขาก็บอกไว้ชัดเจน
อยู่แล้ว ที่นี้ถ้าเขียนไปอย่างนี้มันจะไขว้เขวใหญ่ เพราะว่าการเมืองการ
ปกครองนี่เป็นเรื่องสำคัญ อย่างที่ท่านผู้มีเกียรติได้อภิปรายไปหลายท่านว่า
ถ้าเปลี่ยนแปลงการปกครอง รัฐบาลหนึ่ง ๆ นโยบายก็เปลี่ยนแปลงไป มัน

ก็จะทำให้เกิดความสับสนอลหม่านไปหมด เมื่อเป็นอย่างนี้ชัดเจนอยู่แล้วใน มาตรา ๖๕ ก็ไม่ต้องขยายความไปอีก เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าถ้าจะเป็นอย่างนี้มันจะต้องตัดออก บัญญัติไว้ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไรตรงไหนเลย เพราะฉะนั้นก็อยากจะกราบเรียนว่า ครึ่งนี้เห็นด้วยว่า จะต้องตัดออกครับ

ประธานรัฐสภา : คุณประสพครับ

นายประสพ บุษราคัม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ประสพ บุษราคัม ส.ส. อุดรธานี พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมเห็นด้วยกับบัญญัติมาตรานี้ไว้เหตุผลก็คือว่า ปัจจุบันนี้คนที่ไปมีอำนาจรัฐ เอะอะก็อบรมประชาธิปไตยเดี๋ยวก็ไปเอากำนัน ผู้ใหญ่บ้านมาอบรมเพื่อจะอัดพรรคการเมืองฝ่ายตรงกันข้าม หรือก่อนการเลือกตั้งประมาณเดือน ๒ เดือน รัฐบาลก็ให้กระทรวงมหาดไทยออกไปอบรมประชาธิปไตย ผมเคยไปนั่งฟังหลายครั้งแล้วครับท่านประธาน คนที่ไปอบรมเขาไม่รู้เรื่องการเมืองเลย ชาวบ้านยกมือขึ้นถามว่า ท่านที่เป็นวิทยากร ผู้แทนคือผู้แทนอย่างไร ตอบไม่ได้เลยนะครับ ตอบไม่ได้เลยตัวเองมีความคิดอย่างไรก็ตอบอย่างนั้น เหมือนกับเราไปถามพระบอกว่า ผู้แทนคือผู้แทนอะไร เขาก็บอกว่า ก็คนที่มาทอดผ้าป่าทอดกฐินบ่อย ๆ นั่นแหละโฮม ผู้แทนคือผู้แทนอย่างนั้น พอไปถามกลุ่มแม่บ้าน ก็ว่าเสื้อตัวที่ใส่อยู่นี้ผู้แทนตัดให้ แล้วผู้แทนก็พาไปเที่ยวสนุกสนานเหลือเกิน ไปเห็นเขวชาญก็บอกว่า ทุบบอลที่เตะอยู่นี้แหละผู้แทนซื้อมาให้ ไปเจอโรงเรียนว่าผู้แทนคิดนี่ละ เอามาสรางซุ่มประตูโรงเรียนแล้วก็เขียนว่า สนับสนุนงบประมาณโดย ส.ส. ประสพ บุษราคัม นี่ละคือผู้แทนดี จริง ๆ แล้วผู้แทนดีคือผู้แทนอย่างไร ไม่มีใครไปชี้เข้าเลย ผมอยากให้มีแผนการพัฒนากองเมือง อย่างน้อย ๆ คนที่ไปอบรมเขาน่าจะมีตำรา บอกว่าผู้แทนดีคือผู้แทนอย่างไร ไม่ใช่ว่าเลือกพรรคนี้ให้แม่หนองชะ ถามว่าพรรคนี้มีแนวโน้มนโยบายดี

อย่างไร ไม่ต้องมาถามนโยบาย พรรคนี้ท่านธรรมะชัยโม เลือกไปเถอะ เห็นไหมครับ นั่นคือประชาชนส่วนใหญ่ ๘๐ เปอร์เซนต์ไม่เข้าใจการเมือง ถ้ามีแผนพัฒนาการเมือง อย่างน้อย ๆ จะต้องไปชี้เป้าบอกว่า ผู้แทนราษฎรมีหน้าที่อย่างไร แม้แต่ผู้แทนราษฎรนครชัย คนจะมาสมัครบางคนยังไม่รู้จักหน้าที่ตัวเอง ว่าผู้แทนราษฎรมีหน้าที่มาออกกฎหมาย มีหน้าที่มาควบคุมรัฐบาล มีหน้าที่มาขึ้นกระทุ้ง ขึ้นยุตติอะไรต่อมิอะไรนี้เขาไม่เข้าใจเลย ผู้แทนจะต้องเป็นที่พึ่งของประชาชน เวลาประชาชนถูกกดขี่ข่มเหง อย่างนี้สิครับ เพราะฉะนั้นแผนพัฒนาการเมืองผมว่ามีประโยชน์มาก ต้องไปอบรมให้พี่น้องประชาชนเข้าใจแต่แรกว่า การเมืองเป็นอย่างไร พรรคการเมืองเป็นอย่างไร นโยบายเป็นอย่างไร ถ้าทำแบบนี้แล้วชาวบ้านเข้าใจการเมืองแล้ว การซื้อเสียงจะไม่เกิด เคี้ยวนี้ทำไมการซื้อเสียงเกิดละครับท่านประธาน มีบางคนบางกลุ่มบอกว่า เลือกผู้แทนไปก็แค่นั้น มันไม่มาเกี่ยวข้องช่วยเหลือเราหรอก มันไม่มาคำนวณช่วยเหลือเราหรอก เลือกคนที่มันซื้อเหมาให้เรากินนี่ละ ไปแล้วก็ไม่มาดูแลเราหรอก ตรงนี้ต่างหากละครับ ผมว่าแผนพัฒนาการเมืองจะต้องเกิดขึ้น จะต้องทำจริงจัง อย่าไปทำเฉพาะขายผ้าเอาหน้ารอด เวลาจะเลือกตั้งคราวหนึ่งก็ออกไป เคี้ยวองค์กรกลางก็ออกไป ว่านี่เทพ นี่มาร อะไรคือเทพ อะไรคือมาร อะไรคือประชาชน นักการเมืองนครชัยท่านประธาน การซื้อสัตย์ทุจริตเป็นบันไดแรกเท่านั้น แต่นโยบายแนวความคิดในการแก้ไขปัญหาประเทศชาติอยู่ตรงไหน เพราะฉะนั้นผมว่าจำเป็นมาก มาตรา ๖๕ ทีวีนี้ ถ้าไม่มีมาตรา ๖๕ ทีวี ในอนาคตผมว่าใครมีเงินมากก็เหมือนเล่นการพนัน เอาเงินมากองหน้าดักเลข ต่อไปคนอยู่แถวเขาพระราชมีเอาเงินไปกองหน้าดักแล้วก็เป็นผู้แทนราษฎร ก็ผมเป็นคนไทยร้อยเปอร์เซนต์จะเต็มสภานี้ เพราะฉะนั้นจุดนี้เป็นจุดที่สำคัญที่สุด แผนพัฒนาการเมืองอย่าไปห่วงเลย เพราะคำว่า และ นี้เขียนไว้ชัดเจน การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี

พระมหากษัตริย์เป็นประมุข ไครมาเป็นรัฐบาลก็เบี้ยวไม่ได้พูดไม่ได้ เพราะการเมืองหลักประชาธิปไตย ก็คือประชาธิปไตย ไม่ใช่ว่าคุณจะบิด จะเบี้ยวได้อย่างไร อันนี้สำคัญที่สุด ถ้าไม่มีผมว่าการเมืองบ้านเราอีก ๑๐๐ ปีข้างหน้าก็ยังคงเหมือนเดิม ถ้าตราบไลฟไทม์ประชาชนไม่เข้าใจว่าเลือกผู้แทนราษฎร หรือเอาคนมาเถียงกัน ผมออกไปเยี่ยมชาวบ้าน ชาวบ้านถามผมเลยว่า ผู้แทนทำไมพวกคุณอยู่ในสภาเงินเดือนเขาก็ให้แล้ว ไปเถียงกันทำไม เขาว่าอย่างนั้นนะครับ ผมเลยอธิบายให้ฟังว่าคุณเคยไป ดูมวยไหม คุณไปดูคนชกกัน ถ้าเขาไม่ชกกันคุณก็บอกว่า ไล่มันลง ไปดูหมอสั่ง ไปดูทำไม ไปดูหนังไปดูทำไม ผู้แทนราษฎร คือคนเถียง เลือกคนมาเถียงกัน เถียงเสร็จแล้วก็ยกมือแข่งกันว่า เสียงส่วนใหญ่ จะมาก เดี๋ยวนี้พี่น้องประชาชนตั้งแต่ท่านประธานมาเป็นประธานสภา ท่านมีการถ่ายทอดบ่อย ๆ ชาวบ้านเริ่มเข้าใจการเมืองแล้ว เพราะฉะนั้นจุดนี้เป็น จุดสำคัญที่สุด อย่าง น้อย ๆ การถ่ายทอดเสียงให้พี่น้องประชาชนได้ฟังผู้แทนราษฎร ได้ฟังแนว ความคิดเป็นแผนพัฒนาการเมืองเหมือนกัน เพราะฉะนั้นหลายท่านถามเมื่อก็ บอกว่า ยกตัวอย่างสิ ผมยกให้ฟังเลยว่าถ้าเรามีแผนการเมืองแล้ว เราจะมี คำรับคำรา มืออะไร ใครไปอธิบายเรื่องการเมือง ให้ชาวบ้านฟัง อย่าง น้อย ๆ ก็สามารถตอบคำถามชาวบ้านได้ เดี๋ยวนี้ ตัวเองคิดอย่างไรก็คิด อย่างนั้น ตัวเองมีความเห็นอย่างไรก็ว่าอย่างนั้น ประชาธิปไตยเลยเป็น อัตตาธิปไตย เพราะฉะนั้นจุดนี้เป็นจุดสำคัญที่สุด ทำไมผมถึงถูกขึ้นมาว่า คณะกรรมการการชุนนี้ทำดี เพราะมีบางท่านบอกว่าไม่ดี ถ้าผมไม่พูดบ้างเวลา โหวตกลัวจะแพ้ ท่านประธาน ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณคนชัยฤทธิ์

(นายตรีพล เจะเจจิตต์ ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ประธานรัฐสภา : ทำไมครับ ประท้วงหรือเปล่า

นายศรีพล เจาะจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: ผมขอปรักมาอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานเถรกรรม
ได้บอกว่า ถ้าหากว่าเพื่อนสมาชิกเห็นด้วยกับทางคณะกรรมการก็ไม่มี
ความจำเป็นต้องอภิปราย เพราะว่ากรรมการจะเป็นคนชี้แจง แต่ผู้ที่
ยกมือขึ้นมาอภิปรายนั่น น่าจะมีความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับคณะกรรมการ
ถ้าหากว่าท่านประธาน สามารถดำเนินการได้ดังนี้ การพิจารณาจะรวดเร็ว
มาก ขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : จะพยายามครับ เพราะโดยมากเห็นเป็น
รัฐธรรมนูญก็ปล่อยกันบ้าง

นายประสพ มุขราทัม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
ท่านประธาน ผมว่าท่านที่ขึ้นมาหาหรือท่านประธานเป็นสิทธิของท่าน แต่ว่า
ถ้าพูดไปแล้วถ้าผมไม่มาชี้แจงชาวบ้านอาจจะมองว่าผมผิด ท่านประธานครับ
ท่านประธานเป็นประธาน ขอบังคับมี ขอบังคับไม่ได้ห้าม เขาให้แสดง
ความคิดเห็นทั้งฝ่ายเห็นด้วย ฝ่ายไม่เห็นด้วย และฝ่ายเป็นกลางด้วย ถ้าพูด
อย่างนี้ต่อไปก็ไม่ต้องทำอะไรกัน ใครเห็นด้วยอยู่นอกสภา ถึงเวลาก็มายกมือ
เลย แล้วประโยชน์จะเกิดตรงไหน ฝ่ายเห็นด้วย ฝ่ายไม่เห็นด้วย ท่านที่
ถูกขึ้นมาหาหรือท่านประธานไปอ่านข้อบังคับนะครับ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ผมตัดสินใจเอง คุณคณียฤทธิ์

นายคณียฤทธิ์ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม คณียฤทธิ์ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดศรีสะเกษ พรรคกิจสังคม สมาชิกรัฐสภา ในมาตรา ๖๕ ทวิ ซึ่งทาง
คณะกรรมการได้เพิ่มขึ้นมาใหม่นั้น ผมคิดใจอยู่นิดเดียวคำว่า ที่สอดคล้อง
กับแนวนโยบายแห่งรัฐ เพราะฟังดูแล้วไม่เป็นประชาธิปไตย ประชาธิปไตย
นั้น เราจะต้องมีการแสดงความคิดเห็น และความคิดเห็นจะต้องแตกต่างกัน

แล้วเราจะต้องมีเหตุมีผลมาหักล้างกัน แล้วก็ฝ่ายที่มีเหตุผลมากกว่าจะถือ
 ว่าเป็นเสียงข้างมาก ได้รับการยอมรับ แต่ว่าการที่คณะกรรมการมา
 เขียนเอาไว้ว่า ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ ตรงนี้ที่ผมพูดว่าไม่เป็น
 ประชาธิปไตยนั้น เป็นลักษณะมัดมือชกประชาชน รัฐบาลมีแนวนโยบายแต่ละ
 รัฐบาลไม่เหมือนกัน ใครมาเป็นรัฐบาลก็มีแนวนโยบายของตัวเองในการที่จะ
 บริหารประเทศชาติบ้านเมืองเปลี่ยนรัฐบาลใหม่ มีรัฐบาลคณะใหม่มาบริหาร
 ประเทศ อาจจะเปลี่ยนแนวนโยบายไปใหม่ แต่ถ้าในระยะเวลาสั้น ๆ ที่
 รัฐบาลมาบริหารประเทศชาติ แล้วมีการเปลี่ยนแปลงรัฐบาลกันใหม่ในระยะ
 เวลา ๖ เดือน ๑ ปี หรือ ๒ ปีก็ตาม ถ้าแนวนโยบายของรัฐเปลี่ยนแปลงไป
 ตลอดเวลา เพราะเรามีคณะรัฐบาลเปลี่ยนแปลงใหม่ไปแล้ว จะทำให้พี่น้อง
 ประชาชนสับสนว่า รัฐไปสนับสนุนแนวนโยบายของรัฐนั้นจะให้พี่น้องประชาชน
 เดินไปในแนวทาง ทิศทางไหน ถ้าเราไปเขียนกำหนดไว้อย่างนี้ในรัฐธรรมนูญ
 หมายความว่าประชาธิปไตย ก็คงจะดลดยหลังลงคล่องไป เรามีแนวความคิด
 ที่แตกต่างกับรัฐบาลก็มี ผมมีความเชื่อมั่นว่าประชาชนส่วนมาก ถึงแม้ว่า
 รัฐบาลจะมีแนวนโยบายในการที่จะบริหารประเทศก็ตาม แต่ลงต่อรัฐสภา
 แห่งนี้ แต่แนวความคิดของพี่น้องประชาชนอาจจะไม่เห็นด้วยและไม่สอดคล้อง
 กับแนวนโยบายของรัฐก็ต้องมี เพราะฉะนั้นการที่เราจะทำอะไรจะต้องมีเหตุ
 มีผล ถึงจะเป็นประชาธิปไตยอย่างแท้จริง แต่การที่คณะกรรมการมาเขียน
 เอาไว้ที่ว่า ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐนั้น ผมขอให้อัดคำนี้ออกไป
 เถอะ เพราะว่าเขียนไว้แล้วเหมือนกับเป็นการมัดมือชกพี่น้องประชาชน แล้ว
 จะสร้างความสับสนวุ่นวาย ให้กับพี่น้องประชาชนในการที่จะประพฤติปฏิบัติตัว
 ตามแนวนโยบายของรัฐว่าอย่างไรบ้าง ในกรณีที่เรามีการเปลี่ยนแปลง
 รัฐบาลกันอยู่บ่อย ๆ ครั้ง ขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณชิงชัย เต๋อคุณโสภณ แล้วคุณชัย

นายชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) :
 ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชิงชัย มงคลธรรม ผู้แทนราษฎรจาก
 จังหวัดกาฬสินธุ์ พรีครความหวังใหม่ ในมาตรานี้กระผมมีความเห็นที่อยาก
 จะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านกรรมการสักเล็กน้อยว่า คำว่า
 แนวนโยบายแห่งรัฐ โดยสภาพนั้นน่าจะอยู่ภายใต้อุดมการณ์ประชาธิปไตย
 อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะฉะนั้นแล้วการกำหนดนโยบายแห่งรัฐ
 ที่เห็นมาโดยทั่วไปในรัฐธรรมนูญนั้นน่าจะเป็นการกำหนดไว้เป็นหลักกว้าง ๆ
 เป็นประจำและเป็นประเพณีที่ปฏิบัติกันมา ถ้าเราจะให้น้ำหนักในการปกครอง
 และ ในการพัฒนาการเมือง เพื่อให้เกิดการสอดคล้องอย่างแท้จริงนั้น การ
 พัฒนาทางการเมือง ซึ่งเป็นนิมิตหมายที่ตีมาที่ได้มีการถูกกำหนดเอาไว้
 เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่เป็นรูปธรรมในทาง เศรษฐกิจด้วย ในทางการเมือง
 นั้นการปกครองในระบบประชาธิปไตยจะประสบความสำเร็จสูงที่สุดนั้นเมื่อเรา
 สามารถที่จะทำให้ระบบเศรษฐกิจของเรานั้นเป็นแบบประชาธิปไตยได้อย่าง
 ถูกต้อง ในขณะที่ตัวกันอุดมการณ์ประชาธิปไตยหรือปรัชญาของประชาธิปไตย
 ที่เราถูกตั้งเอาไว้ว่า เราจะปกครองประเทศในระบบประชาธิปไตยอันมี
 พระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขนั้น ตรงนั้นน่าจะเป็นหลักใหญ่ที่สุดที่จะต้อง
 ไม่มีการคัดค้าน แนวนโยบายทั้งปวงของรัฐที่จะกำหนดลงไปไม่ว่ารัฐบาลใด
 ก็ตาม จะผิดไปจากตัวหลัก อุดมการณ์หลักซึ่งใช้ในการปกครองคงจะกระทำ
 ไม่ได้ เพราะฉะนั้นถ้าเราใช้คำว่า แนวนโยบายแห่งรัฐ เป็นตัวตั้ง เราจะ
 พัฒนาทางการเมือง เพื่อให้สอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐ ถ้ามว่าแนว
 นโยบายแห่งรัฐนั้นได้ถูกกำหนดขึ้นแล้วถูกบัญญัติไว้ภายใต้เงื่อนไขอะไร ก็
 คงจะต้องถูกกำหนดไว้ภายใต้เงื่อนไขระบบประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์
 เป็นประมุข เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนว่า เราน่าที่จะเขียน
 ไว้เพียงว่ารัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาทางการเมืองที่สอดคล้องกับการปกครองใน

ระบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุขเท่านั้น เพราะฉะนั้นเรื่องแนวนโยบายแห่งรัฐที่เรากำหนดเอาไว้ นั่น ถ้าเราจะต้องพัฒนาทางการเมืองให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ แนวนโยบายแห่งรัฐนั้น เราไม่ชัดเจนว่า วันหนึ่งจะต้องถูกเปลี่ยนแปลงอย่างไร แต่เท่าที่จริงแล้ว การพัฒนาทางการเมืองนั้น จะต้องสอดคล้องกับอุดมการณ์ประชาธิปไตยหลัก ซึ่งเราได้ตั้งเอาไว้ ซึ่งเรียกว่าเป็นเจตนารมณ์ ตรงนั้นต่างหากที่น่าจะเป็น เรื่องที่เราน่าจะพิจารณาเป็นหลักสำคัญ ขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณชัย ชิดชอบ แล้วค่อยด้วยคุณโสภณ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดบุรีรัมย์ เขต ๑ สังกัดพรรคชาติไทย สมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน กระผมขอประธานทราบเรียนถามไปยังประธานคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ร่าง ที่กระผมเห็นในมาตรา ๖๕ ทวิ รัฐพึงจัด ทำไม่เอามาตรา ๖๕ ทวิ ไปใส่ในมาตรา ๖๕ (๒) ผมใครจะประธานทราบเรียนถามคือการใด ๆ ที่ตามต้องจัดก่อน ถ้าเราไม่จัดเราจะไปเสริมได้อย่างไร อันนี้ผมประธานทราบเรียนถามทำไมคิดอย่างนั้น ไปเสริมโดยมีการจัดจะไปเสริมอย่างไร อันนี้ผมประธานทราบเรียนถามเพื่อท่านจะได้ชี้แจงต่อรัฐสภาแห่งนี้ได้ทราบ ว่า เหตุผลหรือว่าครั้งแรกคิดเขียน รัฐพึงจัดส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจในการปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องถิ่นก็เหมือนกันหมดแต่ที่นี้ปัญหาว่า เมื่อส่งเสริมในมาตรา ๖๕ แล้วมาเขียนมาตรา ๖๕ ทวิ ว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาการเมืองที่สอดคล้อง การเมืองกับการส่งเสริมในระบบการปกครองส่วนท้องถิ่น เหมือนกันหมดในระบอบประชาธิปไตยแนวทางในมาตรา ๖๕ เดิมเขียนไว้ชัด กระผมจึงมีความข้องใจใครจะประธานทราบเรียนถามเพื่อให้หายข้องใจ ทำไม่เอามาตรา ๖๕ ทวิ ไปใส่ แล้วทำให้มันเข้ากันยาก กฎหมาย

ยิ่งมากเข้ามากความน่ะครับ ก็ไม่ใช่กฎหมายรัฐธรรมนูญแล้ว เป็นกฎหมายย่อยไปหมด กระผมจึงสงสัยในประเด็นนี้ ความจริงเขียนดี ไม่ใช่ผมว่าไม่ดีดีมาก แต่ว่าเขียนลงมาอยู่ในการเสริมก่อนแล้วมาจัดทีหลัง ผมไม่เห็นด้วยอันนี้ จึงประธานกราบเรียนว่าเราจะเขียนใหม่ได้ไหม ขอความกรุณาเขียนใหม่ได้ไหม

อยากจะประธานกราบเรียนเพื่อให้สอดคล้องต้องกันแล้วให้กระชั้นเข้าจะเกิดประโยชน์กฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ปกครองแผ่นดิน ส่วนปลีกย่อยในเรื่องนโยบายรัฐไหนก็ช่าง ถ้าไม่เขียนไว้อย่างนี้ถ้าเกิดฝ่ายสังคมนิยมได้รับเสียงข้างมากมาดำเนินการ ไม่เขียนแบบนี้เราก็แยครับไม่มีพระมหากษัตริย์ อันนี้ผมเห็นด้วยเขียนดีมาก แต่ว่ามาเสียอยู่ตรงนี้ เสริมก่อนแล้วมาจัดทีหลัง เสียมากครับ กราบขอบคุณท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณโสภณ

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
 กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม โสภณ เพชรสว่าง ส.ส. บุรีรัมย์ พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประธานกราบเรียนว่า กระผมต้องขอขอบคุณคณะกรรมการที่ได้ระบุมามาตรา ๖๘ ทวิ ซึ่งกำหนดว่า รัฐพึงจัดให้มีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและการเมืองที่สอดคล้องกับนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งคำว่า นโยบายแห่งรัฐ นั้น กระผมเข้าใจว่าหมายถึงหมวด ๕ นโยบายของรัฐ ไม่ใช่นโยบายของรัฐบาลแก่รัฐบาลที่ผมต้องขอบคุณเพราะอะไรท่านประธาน กระผมขอประธานกราบเรียนขอภัยสักนิด ขอเวลาสักนิดหนึ่งว่า กระผมสนใจการเมืองมาตลอด ผมไปอยู่หลายพรรคการเมือง ท่านประธาน ผมก็เคยอยู่พรรคประชาธิปัตย์อยู่พรรคมวลชนอยู่พรรคความหวังใหม่ จนกระทั่งมาอยู่พรรคชาติพัฒนานี้เพราะว่าการเมืองไม่พัฒนา ไม่ใช่ว่าคนไม่พัฒนา ชาวบ้านเขาจะถามว่าจะอยู่พรรคทำไมมีมากพรรคเหลือเกิน ไม่รู้จะเลือกพรรคไหน เลือกเข้าไปคนไหนก็เหมือนกัน ใคร

เข้ามาในรัฐบาลก็เหมือนกันชาวบ้านก็ยากจนอยู่เพราะฉะนั้นเขาก็เลยบอกว่าคนไหนให้เงินมากเลือกคนนั้น เพราะฉะนั้นในการที่เราจะมีแผนพัฒนาการเมืองนั้นมัน เป็นสิ่งที่ดี เราเริ่มต้นใหม่ก็ยังไม่สาย เพราะว่าภารกิจที่รัฐธรรมนูญกำหนดให้มีแผนพัฒนาการเมืองนั้น ก็เพื่อที่รัฐบาลจะได้จัดงบประมาณภาษีของประชาชนนั้นมาดำเนินการ ในการที่วางแผนทางการเมืองว่าเราจะปูพื้นฐานอย่างไร ไม่ใช่จะคิดว่ารัฐบาลนี้ มีครั้งหนึ่งอย่างที่ท่าน ส.ส. ประสพบุษราคัม ท่านได้กราบเรียนท่านประธาน จัดอบรมหมดไปเป็นพันล้าน ท่านประธาน ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่บ้านเมืองก็ไปอภิปรายชี้แจงราษฎรว่า ผู้แทนที่ดีก็คือคนที่มา เข็มร่ายราษฎรคนไหนเข้ามาหาบ่อกคนนั้นแหละดี ซึ่งอันนั้นก็คิดหลักการ เพราะฉะนั้นถ้าเรามีแผนแม่บทเอาไว้เสียว่าเราจะดำเนินการอย่างไร ส่วนท้องถิ่นทำอย่างไร สุขภาพลาก็จะเพิ่มอย่างไรขึ้นมา เหมือนกับที่มีการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งเราจะเห็นว่ารัฐบาลทุกรัฐบาลเข้ามาในงบประมาณก็จัดตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ แผน ๖ อย่างนี้ แผน ๗ อย่างนี้ ราษฎรจึงจะได้เท่านี้ เพิ่มขึ้นเท่านั้นอย่างนั้น ซึ่งเป็นสิ่งที่ดีที่ท่านประธาน เพราะฉะนั้นในแผนของพัฒนาการเมืองนั้น ผมกราบเรียนผมอยากเห็นว่าเราจะวางกันอย่างไร พรรคการเมืองควรจะมีความคอบ้างสักก็พรรคอย่าไปมีมากพรรคเกินไปก็ไม่ดีแล้วจะให้เขาเข้าใจอย่างไรว่า ในการที่เขาเสียภาษีให้แก่รัฐบาลนั้น รัฐบาลเป็นคนใช้จ่ายเงินภาษีของเขา ให้เขามองเห็นว่า ถ้าพรรคการเมืองไหนเข้ามาบริหารประเทศชาติไม่ดีแล้วอย่าไปเลือก เลือกพรรคอื่นที่ดี ซึ่งแผนดังกล่าวท่านประธานกำหนดไว้ หากรัฐบาลนั้นจะไปอบรมประชาชน ชี้แจงประชาชนให้ทราบก็ใช้แผนนี้ก็เกิดประโยชน์ เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนท่านประธานว่าผมเห็นด้วย ส่วนนโยบายแห่งรัฐนั้นที่เพื่อนสมาชิกบางท่านเข้าใจ กระผมขอกราบเรียนว่าในความเห็นผมเข้าใจว่าเป็นการกำหนดของรัฐไม่ใช่รัฐบาล เพราะฉะนั้นผมจึงกราบเรียน

ท่านประธานด้วยความเคารพว่า เพื่อให้การพิจารณาดำเนินไปโดยรวดเร็ว
ผมคิดว่าคงจะพอสมควรในการมีเหตุผลที่เราได้แสดงมา ขอขอบคุณท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : ถ้าพอสมควรก็อย่ากมมือ ท่านกรรมาธิการ
เชิญ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (กรรมาธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานรัฐสภา ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ กระผม อลงกรณ์
พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี สังกัดพรรคประชาธิปัตย์
ในฐานะสมาชิกรัฐสภาและกรรมาธิการ กระผมต้องประธานกรรมาธิการ
ท่านประธานผ่านไปถึงเพื่อนสมาชิก โดยการมอบหมายของคณะกรรมการ
เนื่องจากกระผมเองเป็นผู้เสนอเพิ่มเติมมาตรา ๖๕ ทวิ จึงมีความจำเป็น
ที่จะต้องชี้แจงท่านสมาชิกบางท่านที่มีความวิตกกังวลและได้ตั้งข้อสังเกตหลาย
ประการไว้ในหมวด ๕ ซึ่งว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐ ตั้งแต่มาตรา ๕๔ ถึง
มาตรา ๘๘ นั้น เป็นแนวทางอย่างกว้างในการที่ให้เห็นถึงการกิจของรัฐที่มี
ต่อประเทศชาติ ที่มีต่อแผ่นดิน ส่วนรัฐบาลชุดใดก็ตามที่จะขึ้นมาดำรงตำแหน่ง
บริหารราชการบ้านเมือง สภาชุดใดที่เข้ามาดูแลในด้านนิติบัญญัติ หรือสถาบัน
ตุลาการที่เข้ามาดูแลความยุติธรรมนั้น ก็จะต้องอยู่ในกรอบแนวทาง
ดังกล่าว เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นแนวทางอย่างกว้าง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ
ตรงกัน ในมาตรา ๖๕ ทวิ นั้น อันที่จริงก็เป็นส่วนหนึ่งของมาตรา ๖๕
ท่านสมาชิกคงจะเห็นได้ชัดเจนว่าในแนวนโยบายแห่งรัฐที่อยู่ในหมวด ๕ นั้น
มาตรา ๖๕ เป็นมาตราที่พูดถึงแนวทางการปกครองแผ่นดินคณะกรรมการ
ได้พิจารณาแล้ว และได้มีการเพิ่มเติมในวรรคสองเข้าไป เพื่อยืนยันให้เห็น
ถึงความสำคัญของการปกครองท้องถิ่น และได้เพิ่มเติมเข้าไปในมาตรา ๖๕
ทวิ รวมทั้งมาตรา ๖๕ ตริ ซึ่งว่าด้วยการจัดแผนพัฒนาการเมือง ตลอดจน
ในเรื่องของการกำหนดให้จัดการเลือกตั้งอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม จะเห็นว่า

ครั้งนี้เป็นความตั้งใจอย่างชัดเจนที่คณะกรรมการได้ให้น้ำหนักความสำคัญของมาตรา ๖๕ ซึ่งเป็นแม่บทที่สำคัญในแนวนโยบายแห่งรัฐที่ว่าด้วยการเมืองและการปกครอง เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราได้เปรียบเทียบกับรัฐธรรมนูญที่ผ่านมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันนั้นใน ๑๕ ฉบับที่ผ่านมา ยังไม่เคยมีครั้งใดที่เราสามารถที่จะผลักดันให้มีการกำหนดบทบัญญัติว่า รัฐพึงจัดทำแผนพัฒนาการเมืองตามแนวนโยบายแห่งรัฐ และการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นองค์พระประมุข ครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เราได้บัญญัติในร่างแก้ไขเพิ่มเติมเหมือนเช่นเมื่อปี ๒๕๓๔ ในรัฐธรรมนูญที่เราใช้อยู่ในปัจจุบัน ก็เป็นปีแรกที่มีการกำหนดให้รัฐพึงจัดทำแผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมทั้งที่โดยในปี ๒๕๐๒ นั้นเราได้มีการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ จนก่อให้เกิดแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ จนถึงฉบับที่ ๙ ในขณะนี้ และกำลังจะร่างแผนฉบับที่ ๘ จะเห็นได้ว่า การพัฒนารัฐธรรมนูญนั้นจะต้องสอดคล้องไปกับการพัฒนาในด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม จะขาดสิ่งหนึ่งสิ่งใดมิได้ ดังนั้นคณะกรรมการจึงถึงเห็นว่าขณะนี้เราได้มีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมาเป็นเวลา ๖๒ ปีแล้ว น่าที่จะได้มีการเอาจริงเอาจังในการพัฒนาการเมืองให้เห็นเป็นรูปธรรม เป็นแนวทางที่ชัดเจนมากขึ้น และควรกำหนดไว้เป็นแนวนโยบายแห่งรัฐ เพื่อให้รัฐบาลหรือรัฐสภาที่เข้ามารับผิดชอบในแต่ละยุคแต่ละสมัยนั้นได้ร่วมกันกำหนดแนวทางในการพัฒนาการเมืองที่ชัดเจนต่อสายตาของประชาชนตรงนี้เอง จึงได้เห็นในคำปรารภของการเริ่มต้นในหมวดว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐว่า วัตถุประสงค์ของการกำหนดแนวนโยบายแห่งรัฐนั้นจะมีเพียง ๒ ประการก็คือ เป็นแนวทางในการตรากฎหมาย นั่นคือภารกิจของฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายรัฐบาล กับ ๒. ก็คือเป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งเป็นภารกิจของฝ่ายบริหาร

ก็คือรัฐบาลครั้งนี้เองคงไม่ได้หมายความว่าในมาตรา ๖๕ ทวิ นั้น จะมีความหมาย เป็นภารกิจที่รัฐบาลจะต้องกระทำเท่านั้น แต่ฝ่ายนิติบัญญัติไม่ว่าจะเป็นสภาผู้แทนราษฎรหรือวุฒิสภาจะต้องร่วมกันรับผิดชอบต่อแนวทางดังกล่าว สมาชิกบางท่านถามว่าเราจะดำเนินการในลักษณะนี้อย่างไรบ้าง ถึงแม้ว่าจะยังไม่เคยมีรูปแบบตัวอย่าง เพราะครั้งนี้เป็นครั้งแรกที่เราได้มีการบัญญัติในรัฐธรรมนูญที่เป็นร่างแก้ไขขณะนี้ แต่แนวทางที่พอมองเห็นนั้นก็ถือว่าทำอย่างไรแผนพัฒนาการ เมืองนั้นจะสามารถกำหนดให้เห็นทิศทางที่ชัดเจนในการพัฒนาสถาบันทางการเมือง ไม่ว่าจะเป็นพรรคการเมือง ไม่ว่าจะเป็นรัฐสภา ไม่ว่าจะเป็นรัฐบาลหรือระบบราชการที่เป็นกลไกของฝ่ายการเมือง ในการบริหารแผ่นดิน หรือว่ากระบวนการในทางการเมืองไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการเลือกตั้ง ทำอย่างไรจะป้องกันการซื้อเสียง ขาขลิทธิหรือการติดสินบนอามิสสินจ้าง ในการเลือกตั้งที่สกปรก เหมือนหลายครั้งในอดีตที่ผ่านมา

ประธานรัฐสภา : ผมว่าเอาพอสมควรละ

นายอลงกรณ์ พลบุตร (กรรมาธิการ) : เพราะฉะนั้นคงเป็นส่วนหนึ่งที่กระผมใคร่ขอประธานทราบเรียนท่านประธานผ่านไปถึงท่านสมาชิกในเรื่องของแผนพัฒนาการ เมืองว่า คณะกรรมาธิการนั้นมีความตั้งใจและเล็งเห็นว่าบัดนี้น่าที่จะเป็นจุดเริ่มต้นของการสร้างความมั่นคงทางการเมืองอย่างมีแบบแผนด้วยความรับผิดชอบของทั้งฝ่ายบริหารและฝ่ายนิติบัญญัติ

ประธานรัฐสภา : ขอประธานโหวตเลย

(ประธานรัฐสภามีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๖๕ ทวิ ผู้ใดเห็นด้วยกับที่คณะกรรมาธิการได้เพิ่มเติมขึ้น กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นควรคัดออก กรุณายกมือขึ้น
(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานรัฐสภา : ส่วนน้อย ส่วนใหญ่เห็นควรเพิ่มตามนี้ เชิญ
ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

มาตรา ๖๘ ตีร คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ประธานรัฐสภา : เชิญคุณวิเชียร

นายวิเชียร กันล่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ตริง) :

ท่านประธานที่เคารพ ผม วิเชียร กันล่อง พรรคประชาธิปัตย์ จากจังหวัด
ตรัง ท่านประธาน ในมาตรา ๖๘ ตีร ซึ่งคณะกรรมาธิการได้เพิ่มเติม
ขึ้นมาใหม่ว่ารัฐต้องดำเนินการและสนับสนุนให้มีการ เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร สมาชิกสภาท้องถิ่นตลอดจนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ให้เป็นไปโดย
สุจริตและยุติธรรมตามเจตนารมณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์เป็นประมุข นั้น กระผมเห็นว่าในการปกครองระบอบประชา-
ธิปไตยตั้งแต่มีการ เปลี่ยนแปลงการปกครองตลอดมา เราก็มีการเลือกตั้งอยู่
ตลอดเวลา เพราะฉะนั้นการที่กฎหมายบัญญัติเอาไว้ว่าต้องมีการ เลือกตั้ง นั้น
เลือกตั้งนี้ ผมคิดว่ามันเป็นการบัญญัติที่ฟุ่มเฟือย เพราะโดยลักษณะของการ
ปกครองระบอบประชาธิปไตย อันเป็นลักษณะของมันอยู่ในตัวแล้วจะต้องมีการ
เลือกตั้ง ไม่ว่าจะเป็นการ เลือกตั้งในการปกครองส่วนท้องถิ่นหรือในส่วนไหน
ก็ตาม เพราะฉะนั้นการที่บัญญัติไว้ในลักษณะที่ว่านี้ แสดงว่าเมื่อก่อนนี้เราไม่มี
การเลือกตั้งใช่ไหม ประเด็นหนึ่งในเรื่องการสรรหาวุฒิสมาชิกหรือว่าให้มีการ
เลือกตั้งโดยสุจริตและยุติธรรมนั้นความจริง เรื่องเหล่านี้ในฐานะที่ผมเป็น
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมก็เป็นห่วง เราก็วิตกเหมือนกันว่าจะทำอย่างไร
ให้มีการ เลือกตั้งโดยสุจริตและยุติธรรม ท่านประธาน ผมคิดว่าเรื่องนี้เพื่อน
สมาชิกของผมได้พูดขึ้นมาแล้วว่า เราจะสร้างจิตสำนึกของประชาชนอย่างไร

ว่าให้มีการเลือกตั้งโดยไม่ได้คำนึงถึงอามิสสินจ้างหรือสิ่งล่อใจ ถ้าเป็นในลักษณะที่ว่านี้เราสามารถที่จะสรรหาคนดีได้ นอกจากนี้ในการสรรหาวุฒิสมาชิก เราก็มีอยู่แล้วใช้ไหมในหมวดว่าด้วยวุฒิสมาชิก ทำไมกรรมการการต้องมาบัญญัติไว้ตรงนี้อีกว่า ต้องสรรหาวุฒิสมาชิกโดยสุจริตและยุติธรรมด้วย ท่านประธาน ผมคิดว่าที่บัญญัติไว้ในลักษณะที่ว่านี้ แนวนโยบายแห่งรัฐที่ว่านี้ เป็นการบัญญัติกฎหมายซึ่งมุ่งเพื่อยกย่องกันไป ผมไม่ค่อยเห็นด้วยเกี่ยวกับเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นผมขอถือโอกาสนี้แสดงความคิดเห็นต่อเพื่อนสมาชิกรัฐสภาได้โปรดทราบ ขอขอบคุณท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : พันตำรวจโท สมชาย ครับ

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ ขาดพัฒนา นครราชสีมา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน พวกเราทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด ก็มุ่งหวังไว้อย่างยิ่งในการที่จะเข้ามาทำประโยชน์ให้กับชาติด้านเมือง ตลอดจนพี่น้องประชาชนทั้งหมด ในอดีตที่เป็นอยู่นั้นก็ต้องมีข้อบกพร่องบ้าง เพราะว่ากฎหมาย กติกาทั้งหลายที่เกิดขึ้นนั้นยังไม่ค่อยจะรัดกุมเท่าไรนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยกฎหมายที่เราสามารถที่จะนำมาเปลี่ยนแปลงแก้ไข หรือพิจารณาแก้ไขใหม่เหมือนกับที่ท่านกรรมการในชุดปัจจุบันได้ดำเนินการอยู่ ขอเรียนว่าจริง ๆ แล้ว ท่านประธานที่เคารพ ในการเลือกตั้งที่ผ่านมา ๆ มาทุกครั้งเราประสบปัญหากันมาโดยตลอด เรา จะเห็นชัดเจนว่า ไม่ว่าจะเป็นหน่วยราชการหนึ่งราชการใดที่เกี่ยวข้องใกล้ชิดกับการเลือกตั้งมักจะให้โทษกับผู้สมัครรับเลือกตั้งในเขตนั้น ๆ มาโดยตลอด แต่ก็คงปฏิเสธไม่ได้ว่าราชการตรงนั้น ราชการหน่วยนั้นจะไม่สนับสนุนกิจการพรรคการเมืองใดพรรคการเมืองหนึ่ง เขาสามารถที่จะ

สนับสนุนได้ แต่ว่ามีกฎ มีระเบียบในฐานะที่เป็นราชการ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานนั้นไม่สามารถที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องได้ใกล้ชิดเหมือนกับประชาชนโดยตรง เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าหากว่ามาตรา ๖๘ ครี ที่ได้เขียนเอาไว้ โดยทางกรรมาธิการนั้น ก่อนข้างจะครอบคลุม แล้วผมคิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง จะเห็นได้ว่ารัฐต้องดำเนินการ และสนับสนุนให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ไม่ใช่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรอย่างเดียวที่เราเป็นห่วง เป็นขั้วกันอยู่ในปัจจุบันนี้ เรายังได้คำนึงถึงในเรื่องของการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่น ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งของกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน สภาตำบลทั้งหลาย ที่จะต้องมีเกิดขึ้นในอนาคตนั้น ตลอดจนการจัดสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปด้วยความสุจริตและยุติธรรม นี่คือนโยบายที่ชัดเจนว่า ถ้าหากว่ากฎหมายนี้ได้ประกาศใช้และสามารถที่จะได้ดำเนินการตามที่ได้บัญญัติเอาไว้ตามนี้แล้ว ผมเชื่อได้ว่าเราสามารถที่จะหาตัวที่จะมาเป็นผู้แทนราษฎร หาผู้แทนของปวงชนได้ก่อนข้างจะสมบูรณ์ และผมเชื่อว่าตรงนี้จะเห็นได้ชัดเจนว่าคนที่ไม่มีเงิน คนที่มีรายได้น้อยแต่มีความรู้ ความสามารถมีประสิทธิภาพก็สามารถที่จะเข้ามาเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชนได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมเห็นว่าผมเห็นด้วยกับทางกรรมาธิการที่ได้มีการบัญญัติมาตรา ๖๘ ครี ไว้ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณเรวัต และต่อด้วยคุณชิงชัยครับ

นายเรวัต สิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเรวัต สิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน ในมาตรา ๖๘ ครี ซึ่งคณะกรรมการได้เพิ่มเติมขึ้นมาใหม่ว่า รัฐต้องดำเนินการและสนับสนุนให้การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกสภาท้องถิ่น ตลอดจนการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาให้เป็นไปโดยความสุจริตและ

ยุติธรรม ตามเจตนารมณ์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ท่านประธาน ถ้าผมคงคิดอย่างนี้ดีกว่า ท่านประธาน เป็นประโยชน์ แต่ถ้าเราลองอีกมุมหนึ่งท่านประธาน ผมคิดว่าคงจะมีประโยชน์น้อยมาก เพราะว่าข้อบังคับ ผลบังคับที่จะบังคับรัฐให้ดำเนินการสนับสนุนแก้ไข เพียงใคอยู่ตรงไหน ถ้าพูดถึงเป็นเงื่อนไข ตรงนี้เป็นเงื่อนไขที่ดี เงื่อนไขคืออะไร ท่านประธาน เป็นอำนาจแห่งรัฐ เพราะอะไรท่านประธาน ผมจะยกตัวอย่าง สมมุติตัวอย่างง่าย ๆ มีการเลือกตั้งซ่อม รัฐมนตรีที่เป็นหัวหน้าพรรค จังหวัดที่เลือกตั้งซ่อม ตรงนี้มีความยุติธรรมไหม และจะจัดรัฐธรรมนูญใหม่ครับ เพราะฉะนั้นอย่างนี้ผมคิดว่าจะเกิดยุติธรรมตรงไหน ปัญหาที่ท่านประธานจริง ๆ แล้วเจตนานั้น ที่เขียนไว้ถ้าไม่คิดอะไรมากก็ดี แต่ถ้าคิดไปไม่ยุติธรรมไม่เกิดความยุติธรรมขึ้น ถ้าไม่เขียนไว้ ท่านประธาน ผมคิดว่าจะเกิดความยุติธรรมมากกว่า เพราะอะไร เพราะว่าความสำเร็จหรือในการที่จะเลือกตั้งให้บริสุทธิ์ยุติธรรมนั้น ก็เป็นไปตามครรลองของกฎหมายอยู่แล้ว มีกฎหมายควบคุมดูแลอยู่แล้ว ถ้าไปเขียนอย่างนี้ เป็นเงื่อนไขที่จะต้องไปดู รัฐบาลจะต้องส่งคนไปดู และเจ้าหน้าที่ของรัฐบาล อย่างสมมุติพรรครัฐบาลเข้าไปสมัครจะยุติธรรมไหม เกิดความยุติธรรมไม่ได้ เพราะฉะนั้นกระผมจึงคิดว่าตรงที่เขียนไว้ตรงนี้น่าจะไม่ใช่เป็นประโยชน์สมควรที่จะตัดออก

ประธานรัฐสภา : คุณชิงชัยครับ

นายชิงชัย มงคลธรรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาฬสินธุ์) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายชิงชัย มงคลธรรม ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดกาฬสินธุ์ พรรคความหวังใหม่ ในมาตราที่ท่านประธานที่เคารพ ผมค่อนข้างที่จะ เห็นด้วยกับท่านสมาชิกที่อภิปรายไปก่อนหน้านี้ว่า เป็นการบัญญัติไว้อย่างฟุ่มเฟือย โดยหลักแล้วการปฏิบัติการ ในการเลือกตั้งอันเป็นภาระ

หน้าที่ของรัฐบาลซึ่งจะต้องดำเนินการ เพื่อให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรมในทุกเรื่อง ซึ่งมีกำหนดไว้ในกฎหมายเลือกตั้งอย่างชัดเจน ด้วยบทบัญญัติในมาตรานี้จะชี้ให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องกับบทบัญญัติในมาตราที่ผ่านมาคือ มาตรา ๖๕ ทวิ จะชี้ให้เห็นอย่างชัดเจนว่า แผนพัฒนาทางการเมืองนั้นคือข้อสรุปทั้งหมดที่ครอบคลุมทุกวิธีการ ในการปฏิบัติการในทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เพราะฉะนั้นเราไม่มีความจำเป็นที่จะต้องเขียนสิ่งเหล่านี้เอาไว้ในรัฐธรรมนูญเลย

กระผมอยากกราบเรียนว่า รัฐธรรมนูญนั้นยังเขียนไว้มากเท่าไร ยิ่งก่อให้เกิดความยุ่งยากในการปฏิบัติมากเท่านั้น และจะเกิดการตีความต่าง ๆ นานา อย่างที่ท่านเพื่อนสมาชิกได้พูดเอาไว้ เพราะฉะนั้นหลักใหญ่ ๆ ในการปกครอง เมื่อเรากำหนดหลักของประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข แล้ววางแผนพัฒนาทางการเมืองให้สอดคล้องตามนั้นเอาไว้แล้ว กระบวนการทั้งหมดที่ตามมานั้นจะต้องถูกปฏิบัติกันอย่างสอดคล้อง ไม่ว่าจะเป็นการให้เกิดความเป็นธรรมไม่ว่าจะให้เกิดความบริสุทธิ์ยุติธรรม หรือวิธีการที่จะทำให้เกิดความสะดวกและรวดเร็วที่สุดในการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นแล้วการบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรานี้เอาไว้ค่อนข้างที่จะทำให้เกิดความรู้สึกลึกต่อการปฏิบัติการในทางการเมืองว่า เราจะต้องเลือกปฏิบัติกันอย่างไร

กระผมอยากกราบเรียนว่า แนวนโยบายซึ่งเป็นรายละเอียดบางประการที่เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญภายใต้การปกครองในระบบสหประชาธิปไตยนั้น แนวนโยบายอย่างนั้นบางอย่าง ไม่พึงบัญญัติเอาไว้ด้วยซ้ำไป เพราะฉะนั้นแล้วเมื่อเรามีกฎหมายเลือกตั้งแล้วมีวิธีการปฏิบัติโดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในการที่จะจัดการปัญหาเหล่านี้อยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องเป็นเลขที่เราจะต้องมาบัญญัติมาตรา ๖๕ ตริ เอาไว้ เพื่อให้เกิดความรู้สึกลึกในการพัฒนาทางการเมือง ซึ่งไม่ใช่เงื่อนไขอย่างนี้เท่านั้น มีเงื่อนไขบางประการหลายอย่างที่เป็นเงื่อนไขหลักในการพัฒนาทางการเมืองเช่น เงื่อนไขทางการ

ศึกษา เรื่องใจเรื่องจิตใจ ซึ่งจะต้องยอมรับกติกาซึ่งมีอำนาจรัฐจะต้องยอมรับประชาธิปไตยตรงนั้นเสียก่อน การพัฒนาประชาธิปไตยในทุกรูปแบบถึงจะสามารถปฏิบัติการให้เกิดรูปธรรมได้ ประชาชนส่วนใหญ่เป็นผู้ปฏิบัติตามกฎหมายบ้านเมืองมาโดยตลอด ผมชี้ให้เห็นนิดเดียว ท่านประธานว่าทำไมเราจะต้องไม่สมควรที่จะเขียนอันนี้เอาไว้ในรัฐธรรมนูญ เรามีข้อขัดแย้งและข้อโต้แย้งกันระหว่างนักการเมืองกับนักวิชาการ หรือปัญญาชนของประเทศมาโดยตลอดว่า การเลือกตั้งนั้นไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม มีการซื้อสิทธิ มีการขายเสียง สิ่งทั้งหมดนี้ได้เกิดขึ้นมาจากปัญหาอะไร ตรงนั้นต่างหากคือปัญหาใหญ่ที่ทำให้เกิดการบัญญัติรัฐธรรมนูญมาตรานี้ขึ้นมา เรายอมรับในข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นกับการเลือกตั้งของเรา จึงวกกลับมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะเราได้ให้ความสำคัญกับเรื่องนั้นมาก เราต้องการเห็นการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรมต้องการได้สิ่งที่เป็นอำนาจภายใต้กระบวนการประชาธิปไตย ให้มาจากประชาชนอย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นเราเห็นความล้มเหลวในการเลือกตั้ง หรือที่มาของการเป็นนักการเมือง ซึ่งจะเข้าไปมีอำนาจรัฐโดยระบบประชาธิปไตย เราเห็นตรงนั้นแล้ว เราตื่นเต้น และเราตกใจว่าถ้าเป็นเราจะต้องเอาขึ้นมาเป็นเรื่องหลักในการแก้ไข จึงมากำหนดเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ ซึ่งโดยแท้ที่จริงแล้วไม่ใช่อย่างนั้นหรอก เรื่องนี้เป็นภาระหน้าที่ของทุกรัฐบาล และของทุกคนในระบบประชาธิปไตยต้องช่วยกันพัฒนาการเขียนเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วเขียนไว้เลข ๑ ไม่มีการปฏิบัติให้เป็นไปตามนั้นได้ และเป็นการเขียนที่ไปซ้ำซ้อนกับข้างบน คืออีกมาตราหนึ่ง ซึ่งกำหนดว่า การพัฒนาทางการเมือง เห็นไหมแผนพัฒนาทางการเมืองนั้น คือข้อสรุปในการแก้ไขปัญหาทั้งปวงที่เป็นข้อขัดข้องหรือเป็นข้ออ่อนด้อยในระบบประชาธิปไตยทั้งหมด เพราะฉะนั้นผมเห็นสมควรว่าน่าจะตัดมาตรานี้ทั้งหมดออกไป ไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรที่จะเอามานับบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญอันนี้เลย

ขอกราบขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ก็เหลือ ๒ คน สุดท้าย คุณนิพิฐฐ์แล้ว
ต่อด้วย คุณคณินฤทธิ์ คุณนิพิฐฐ์ก่อน

นายนิพิฐฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พัทลุง) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นิพิฐฐ์ อินทรสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน
ที่เคารพในหลายมาตราที่คณะกรรมการได้เพิ่มขึ้นนั้น ก่อนหน้านั้นผมได้
อภิปรายไม่เห็นด้วยในหลายมาตรา แต่ในส่วนของมาตรา ๖๕ ครี นี้กระผม
ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า กระผมเห็นด้วยที่คณะกรรมการได้
เพิ่มขึ้น ท่านประธานที่เคารพการเพิ่มขึ้นหรือว่าการบัญญัติรัฐธรรมนูญเพิ่มขึ้น
ในส่วนที่จะเป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยให้มีความสมบูรณ์ให้มีความ
บริสุทธิ์ยุติธรรมนั้น ถึงแม้ว่าในบางครั้งจะมองดูว่ารัฐธรรมนูญนี้ค่อนข้างจะ
เขินเขื่อ รัฐธรรมนูญนี้ค่อนข้างจะกำหนดในรายละเอียดมากเกินไปก็ตาม
แต่ถ้าการกระทำสิ่งนั้น การกระทำเหล่านั้นจะเป็นการส่งเสริมการปกครอง
ในระบอบประชาธิปไตยให้มีความมั่นคง และให้ความบริสุทธิ์ยุติธรรมแล้ว
กระผมเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่ง ท่านประธานที่เคารพในระยะ ๒ - ๓ ปี ที่
ผ่านมานั้น เราถูกวิพากษ์วิจารณ์กันมากมายในระบบการเลือกตั้งที่ไม่บริสุทธิ์
ยุติธรรม ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานว่า คำว่า รัฐ ในที่นี้ตามกฎหมาย
รัฐธรรมนูญนั้นคงมิได้หมายถึงรัฐบาล คำว่า รัฐ ในที่นี้ย่อมหมายถึง รัฐที่
ประกอบไปด้วยประชาชน รัฐที่ประกอบไปด้วยอาณาเขตที่แน่นอน รัฐที่
ประกอบไปด้วยรัฐบาลที่แน่นอน ท่านประธาน ในแนวนโยบายแห่งรัฐใน
มาตรา ๖๕ ครี นี้กระผมเข้าใจว่ารัฐบาลไหนก็ตามที่ขึ้นมาบริหารประเทศ
ชาติ รัฐบาลไหนก็ตามที่ขึ้นมาปกครองประเทศชาติต้องปฏิบัติตามมาตรา ๖๕
ครี เรามีความวิตก เรามีความห่วงใยในการเลือกตั้งแต่เราไม่เคยแสดง

เราไม่เคยสะท้อนถึงความจริงใจที่เห็นว่า ในระยะเวลาที่ผ่านมา เราได้กระทำสิ่งใดบ้างที่เป็นห่วงต่อการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตย เราไม่เคยสะท้อนถึงความรู้สึกที่แสดงว่า เราต้องการที่จะแก้การปกครองระบอบประชาธิปไตยให้มีการเลือกตั้งที่มีความสมบูรณ์ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกตั้งในระดับประเทศที่เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือเลือกตั้งระดับท้องถิ่น ท่านประธานที่เคารพ ผมเข้าใจว่ารากฐานที่สำคัญที่สุดของระบอบประชาธิปไตยนั้นย่อมมาจากการเลือกตั้ง เมื่อการเลือกตั้งมีความบริสุทธิ์ยุติธรรมแล้วผมกราบเรียนท่านประธานว่า ผมมีความมั่นใจว่าทุกระบบที่เกี่ยวข้องเนื่องกับระบอบประชาธิปไตยนั้นต้องมีความเจริญติดตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นระบบเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะเป็นระบบไหน ๆ ก็ตาม เมื่อมีความเกี่ยวข้องกับระบบเลือกตั้งที่สมบูรณ์แล้ว ระบบเหล่านั้นย่อมจะมีความงดงาม ระบบเหล่านั้นย่อมจะมีความเจริญตามมาด้วย ในทางตรงกันข้ามด้านการปกครองระบอบประชาธิปไตย เราล้มเหลวแล้ว ทุกระบบที่เกี่ยวข้องกับระบบประชาธิปไตย ทุกระบบที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งนั้น ย่อมที่จะล้มเหลวไปด้วย ท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นผมสนับสนุนและเห็นด้วยที่คณะกรรมการได้เพิ่มมาตรา ๖๘ ตริ ขึ้นมา อย่างน้อยที่สุด ถ้าเราได้ผ่านมาตรา ๖๘ ตริ ไปแล้วนั้น จะเป็นการแสดงเจตนาของสมาชิกแห่งรัฐสถานี้ว่าเรามีความห่วงใยในระบอบประชาธิปไตย เราต้องการให้มีการเลือกตั้งที่บริสุทธิ์ยุติธรรม ตามที่ทุกท่าน ตามที่สมาชิกแห่งรัฐสถานี้เราเรียกร้องกันมาเป็นเวลาช้านาน ท่านประธานครับ ถึงแม้ว่าการเลือกตั้งนั้นเราจะมีกฎหมายที่เป็นกฎหมายย่อย เราจะมีกฎหมายที่เป็นพระราชบัญญัติมากมายมาสนับสนุน ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกสภาท้องถิ่นก็ตาม แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา เราไม่เคยมีกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับไหนที่ให้ความสำคัญต่อการเลือกตั้งทุกระบบที่ผ่านมา เพิ่งจะมีมาตรา ๖๘ ตริ

ที่เพิ่งบัญญัติขึ้นมาในครั้งนี้ เพราะฉะนั้นผมขออนุญาตที่จะอภิปรายสนับสนุน
คณะกรรมการธิการ

ประธานรัฐสภา : สุดท้าย คุณคณัฏฐ์

นายคณัฏฐ์ วัชรารมณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ท่านประธานที่เคารพ ผม คณัฏฐ์ วัชรารมณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จาก
จังหวัดศรีสะเกษ พรรคกิจสังคม ในมาตรา ๖๘ ตี ซึ่งทางคณะกรรมการ
ได้เพิ่มขึ้นมาใหม่ทั้งหมด ถ้าผมถามทางคณะกรรมการว่า ทำไมจึงต้อง
เพิ่มขึ้นมา ผมก็เชื่อว่าทางคณะกรรมการก็จะตอบว่า เป็นคำขยายของ
มาตรา ๖๘ วรคแรก ที่จะให้ได้มีความเข้าใจกันว่า เมื่อมีประชาธิปไตยรัฐ
จะต้องดำเนินการสนับสนุนให้มีการเลือกตั้ง และการเลือกตั้งนั้นจะต้อง
บริสุทธิ์และยุติธรรม ไม่ให้มีข้อครหาอันตรายใด ๆ ทั้งสิ้น แต่ผมถามสักนิดหนึ่ง
ว่า ถ้ารัฐปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ ในวรคแรกที่เขียนไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริม
ประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย
อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ถ้ารัฐส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจและ
ศรัทธาอะไรจะตามขึ้นมาละครับ ทุกคนรู้ระบอบประชาธิปไตย ทุกคนเข้าใจ
ทุกคนมีความเลื่อมใสศรัทธา การเลือกตั้งทุกอย่างที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นระดับ
ท้องถิ่น ระดับจังหวัดหรือระดับประเทศมีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
ก็ตามมันย่อมที่จะมีความบริสุทธิ์ยุติธรรมตามอย่างแน่นอน ปัญหามันอยู่ที่ว่า
รัฐจะปฏิบัติตามมาตรา ๖๘ วรคแรกหรือไม่เท่านั้นเอง อีกประเด็นหนึ่ง
เมื่อสักครู่นี้ผมได้ท้วงติงเอาไว้ใน มาตรา ๖๘ ทวิ กับคำที่บัญญัติเอาไว้ว่า
ที่สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐท่านประธานครับ ท่านเห็นใหม่ว่ามันขัดกัน
กับมาตรา ๖๘ ตี ในเมื่อมีการบัญญัติไว้ว่า ให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่ง
รัฐ แล้ว แล้วมานับญัติไว้ในมาตรา ๖๘ ตี ว่าจะมีการเลือกตั้งแบบสุจริต
และยุติธรรม มันขัดกันอย่างแน่นอน เมื่อสักครู่นี้ผมได้ท้วงติงว่าให้ตัดออกไป

เถอะว่า ถ้าเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐให้ตัดไป เพราะมันจะไม่สร้างความ
เป็นธรรมให้เกิดขึ้นเมื่อมีการเลือกตั้ง เมื่อมีการเลือกตั้งก็ต้องไปบอกกับ
พี่น้องประชาชนว่า ให้มีแนวความคิดให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐใน
การเลือกตั้งครั้งนี้ให้บริสุทธิ์ยุติธรรม แต่ว่าถ้ามีพรรคการเมืองซึ่งเขามีแนว
นโยบายที่ไม่ได้สอดคล้องกับรัฐ เขาต้องการที่จะมาพัฒนา ต้องการที่จะมา
บริหารให้มันดีมากขึ้นยิ่งกว่ารัฐในขณะนี้ อะไรจะเกิดขึ้นละครับ มันก็ขัดแย้ง
กันอยู่อย่างแน่นอน ผมว่าการที่เราจะไปบัญญัติอะไรให้มันมากมายเป็น
รายละเอียดในกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ก็ย่อมเป็นที่ทราบกันอยู่ดีแล้วว่า
รัฐธรรมนูญคือกฎหมายแม่บทเขียนเพียงสั้น ๆ ให้ได้มีความเข้าใจแล้วก็ให้
ปฏิบัติตาม ในมาตรา ๖๕ วรรคแรกเขียนไว้อย่างชัดเจนที่สุดเลย แต่ว่าถ้า
รัฐปฏิบัติตามไปส่งเสริมให้ประชาชนเข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาตรงนี้ประชา
ธิปไตยมันก็เกิดขึ้น ความเชื่อมั่นทุกสิ่งทุกอย่างจะเกิดขึ้น การเลือกตั้งในทุก
ระดับจะเกิดขึ้นโดยความสุจริตและยุติธรรมอย่างแท้จริง แต่การที่ทางคณะ
กรรมาธิการไปเขียนไว้มากมาย รายละเอียดในการที่จะไปขยายความใน
มาตรา ๖๕ วรรคแรก ผมไม่เห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งแต่ว่าถ้ารัฐปฏิบัติตาม
มาตรา ๖๕ ในวรรคแรก ผมมั่นใจว่าทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นประชาธิปไตยที่เรา
ต้องการมันต้องเกิดขึ้น ความบริสุทธิ์ยุติธรรมทั้งหลายจะต้องเกิดขึ้นอย่าง
แน่นอน ขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ขอพูดท้ายเลยนะครับ คุณชัชวาลย์

นายชัชวาลย์ ขมภูแดง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ร้อยเอ็ด) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ชัชวาลย์ ขมภูแดง จากจังหวัดร้อยเอ็ด พรรค
ชาติไทย สมาชิกรัฐสภา กระผมเองก็อยากจะให้มาตรานี้ผ่านไปได้รวดเร็ว
เพื่อบ้านเมืองเราจะได้มีรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ประกาศใช้ แต่ว่าท่านประธานที่
เคารพ กระผมเองมีความไม่ค่อยสบายใจนัก นั่นก็เพราะว่ารัฐธรรมนูญที่

เราเขียนนี้ก็เช่นเดียวกับผมที่เคยพูดมาอยู่ตลอดเวลาว่า เรากำลังจะทำรัฐธรรมนูญให้เป็นพระราชบัญญัติรัฐธรรมนูญ เราลงไปสู่รายละเอียด ซึ่งจะสร้างปัญหาในแง่ของการปฏิบัติ กระผมเองไม่เคยเห็นรัฐธรรมนูญฉบับไหนหรือรัฐธรรมนูญของประเทศไหนที่เขียนได้ละเอียดลออเหมือนรัฐธรรมนูญของประเทศไทย กระผมก็อยากจะถามท่านกรรมการทั้งหลายที่เป็นนักกฎหมายที่นั่งอยู่ข้างบน ท่านเคยเห็นรัฐธรรมนูญประเทศสหรัฐอเมริกาเขียนละเอียดเท่ารัฐธรรมนูญไทยไหม รัฐธรรมนูญของประเทศสหพันธรัฐเยอรมันเคยละเอียดเหมือนรัฐธรรมนูญไทยไหม หรือแม้กระทั่งฝรั่งเศสและอังกฤษมีละเอียดเหมือนประเทศไทยไหม และรัฐธรรมนูญของประเทศญี่ปุ่นเหมือนประเทศไทยไหม และเราเขียนลงไปสู่รายละเอียดเสร็จแล้วเราก็ปฏิบัติกันไม่ได้ก็เกิดความขำหน้าประชาชนเขา ท่านประธานที่เคารพ เหมือนสิ่งอื่นใดมันอยู่ที่สำนึกความรับผิดชอบของคนในบ้านเมืองต่างหาก มันขึ้นอยู่กับพวกเราทั้งหลายได้ทำให้ประชาชนนั้นได้เข้าใจในเรื่องอุดมการณ์ของประชาธิปไตยหรือไม่ เราทำให้ประชาชนเข้าใจในเนื้อหาสาระของประชาธิปไตยหรือไม่ หรือเราพูดแต่ประชาธิปไตยกันเพียงแต่คำพูดเท่านั้น ถ้าหากเราเข้าใจในเนื้อหาสาระของประชาธิปไตยและอุดมการณ์ประชาธิปไตยแล้ว คำว่า สุจริต หรือว่า ยุติธรรม ไม่จำเป็นต้องเขียนลงไปเลย เพราะประชาธิปไตยมันมีเนื้อหาสาระของมันอยู่แล้ว ถ้าหากเราทำให้ประชาธิปไตยเกิดขึ้นที่แท้จริงโดยมีเนื้อหาสาระในเรื่องความอิสระในเรื่องการคิด มีอิสระในเรื่องการตัดสินใจ แล้วก็เคารพในความคิดเห็นของผู้อื่น เคารพในสิทธิและเสรีภาพของคนอื่นแล้ว ประชาธิปไตยของเราก็จะเกิดขึ้นด้วยความสุจริต ยุติธรรม การเลือกตั้งจะเกิดความยุติธรรมหรือเกิดความสุจริตนั้น มันขึ้นอยู่กับสำนึกความรับผิดชอบของผู้ที่ควบคุมดูแลและจัดให้มีการเลือกตั้งนั้น และขณะเดียวกันอยู่ที่สำนึกในอุดมการณ์ประชาธิปไตยของบุคคลนั้น เพราะฉะนั้นท่านประธาน

ที่เคารพ มาตรา ๖๘ นั้น ได้เขียนไว้อย่างถูกต้องแล้ว ครบถ้วนแล้ว เพียงแต่เราปฏิบัติให้ครบในมาตรา ๖๘ เท่านั้น ไม่จำเป็นต้องมาเขียนในมาตรา ๖๘ ดรี ท่านเขียนในมาตรา ๖๘ ดรี ท่านไม่มีบทแห่งกักกัน (Sanction) มันก็เหมือนกัน คนไทยเราก็แค่นั้นเขียนไว้ก็เหมือนเดิม ท่านประธานเองก็คงจะเข้าใจ ท่านเป็นปรมาจารย์ทางด้านกฎหมาย ซึ่งสมาชิกวุฒิสภาแห่งนี้ให้ความเคารพนับถือท่านและท่านอาจารย์ที่เป็นนักกฎหมายที่หนึ่ง เป็นกรรมาธิการทั้งหลายคงจะมีความเข้าใจในจุดนี้ กระผมว่าเป็นเรื่องที่รัฐทั้งหลายนั้น ผู้บริหารผู้รับผิดชอบนโยบายแห่งรัฐนั้นจะต้องมีจิตวิญญาณและจะต้องมีอุดมการณ์และเข้าใจในเนื้อหาของประชาธิปไตยที่แท้จริงเท่านั้น เราถึงจะได้เป็นประชาธิปไตย ท่านเขียนไว้ว่า ๖๘ ดรี ไม่มีประโยชน์อันใด ท่านประธาน ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ผมว่าเราอภิปรายกันพอสมควรแล้ว
กรรมาธิการจะชี้แจงไหมครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (ประธานคณะกรรมการ) :
กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ท่านสมาชิกวุฒิสภาผู้ทรงเกียรติ ผม ประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกวุฒิสภาและประธานกรรมาธิการ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้กรุณาอภิปรายสนับสนุนเหตุผลและเจตนารมณ์ของกรรมาธิการที่จำเป็นจะต้องเขียนมาตรานี้ เพื่อให้เกิดความชัดเจน กรรมาธิการไม่มีอะไรจะชี้แจง เพราะเหตุผลที่ทางสมาชิกอภิปรายสนับสนุนนั้น ได้อภิปรายสนับสนุนอย่างชัดเจนอยู่แล้ว ขอขอบพระคุณท่านประธาน

(ประธานรัฐสภาได้มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการได้
เพิ่มเติมตามมาตรา ๖๘ ดรี ยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก) ไม่มีใครเห็นด้วย

ประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย ยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่ว่นน้อย)

ประธานรัฐสภา : ส่วนน้อย ส่วนใหญ่เห็นด้วย เชิญครับ

ท่านเลขาฯ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒนกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร)

: มาตรา ๙๐ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : คุณกฤเทพครับ

ร้อยโท กฤเทพ ไสกระจำัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผม กฤเทพ ไสกระจำัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ พรรคพลังธรรม ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ในมาตรา ๙๐ กระผมได้ขอแปรญัตติ โดยขออนุญาตท่านประธานได้อ่านให้ที่ประชุมได้ฟัง กระผมขอแปรญัตติว่า รัฐพึงส่งเสริมการกระจายอำนาจทั้งทางการคลังและการปกครอง เพื่อให้ท้องถิ่นมีสิทธิปกครองตนเองได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านประธานครับ สาระสำคัญที่กระผมต้องแปรญัตติก็คือการกระจายอำนาจ เรากระจายอำนาจในทางการคลังเป็นหลัก แต่สิ่งที่เราขาดแคลนในท้องถิ่นขณะนี้ก็คือ อำนาจการตัดสินใจ อำนาจการปกครองตนเอง กระผมดีใจที่คณะกรรมการได้ไปเพิ่มบทบัญญัติในมาตรา ๖๘ วรรคสอง ซึ่งเป็นการสอดคล้องกับสิ่งที่กระผมได้พยายามแสดงเจตนารมณ์ไว้ตรงนี้ แต่กระผมก็เห็นว่ายังไม่มีความชัดเจนพอที่จะทำให้ยอมรับได้เต็มที่ แต่ต้องกราบขอบคุณท่านประธานกรรมาธิการวิสามัญและคณะของท่านที่อย่างน้อยก็ได้มองเห็นแล้วว่า การปกครองตนเองนั้น นอกจากในเรื่องของการคลัง ซึ่งเราอีตมาตลอด เรื่องของการปกครองตนเองโดยสาระของมันก็เป็นเรื่องที่จะต้องส่งเสริม กระผมเจ็บปวดมากที่เห็นสภาพบ้านที่กำลังจะเป็นหน่วย

ปกครองท้องถิ่นต้องไปปรับพิงนโยบายเป็นประจำทุกเดือนจากนายอำเภอ ซึ่ง
 เป็นตัวแทนของข้าราชการส่วนกลาง ลักษณะอย่างนี้เป็นกรเข้าไประกขง
 อำนาจการตัดสินใจของสภาตำบล กระผมคิดว่าต่อไปนี้ ถ้าสภาตำบลเป็น
 นิติบุคคลและเป็นองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นแท้จริงแล้ว เขาคงจะต้องมี
 อำนาจในการปกครองตนเอง ในการตัดสินใจ ท่านประธานเชื่อไหมครับ
 ว่าบพัฒนาจังหวัดที่รัฐบาลได้จัดสรรไปให้กับจังหวัดต่าง ๆ ทำโครงการ
 ท่านประธานทราบไหมว่า กระทรวงมหาดไทยและองค์กรต่าง ๆ ที่รวบ
 อำนาจการตัดสินใจข้างบนได้กำหนดเงื่อนไขลงไปอย่างไร งบส่วนนั้นจะทำ
 ได้เพียง ๓ ประเภทเท่านั้นเอง คือพัฒนาแหล่งน้ำส่งเสริมอาชีพและรักษา
 สภาพแวดล้อม กระผมอยู่ที่จังหวัดศรีสะเกษ และจังหวัดในภาคอีสาน ปัญหา
 ที่เราเผชิญมากที่สุด นอกจากแหล่งน้ำก็คือเรื่องถนนหนทาง ท่านประธาน
 เชื่อไหมครับ ว่ามีบางตำบลที่อยู่ริมฝั่งมูล แหล่งน้ำเขาไม่จำเป็นไม่ต้องการ
 เลย แต่เขาไม่สามารถที่จะเอาจบพัฒนาจังหวัดมาพัฒนาถนนได้ กระผม
 ยกตัวอย่าง เช่นตำบลบัวน้อย อำเภอกันทรารมย์ เขาต้องการอำนาจในการ
 ตัดสินใจที่จะเอาจบพัฒนาจังหวัด ที่จังหวัดจัดลงไปให้กับเขา พัฒาถนนซึ่งมี
 ความลำบากเหลือเกินในการเดินทางเชื่อมหมู่บ้าน แต่เขาทำไม่ได้ เพราะ
 รัฐบาลกำหนดนโยบายไป กำหนดอำนาจการตัดสินใจไป ให้เขาทำได้เพียง
 ๓ อย่าง ที่ผมกราบเรียนท่านประธาน จึงปรากฏว่าเดี๋ยวนี้ รพช. และ
 หน่วยงานอื่น ๆ แม้กระทั่งจังหวัดซึ่งงบพัฒนาจังหวัดนั้น ได้ไปแย่งกันขุด
 เจาะบ่อน้ำ ซึ่งหลายคนได้นิยามความหมายว่าเป็นการเจาะหาน้ำ และที่ไม่มี
 น้ำที่จะขง เราใช้งบประมาณแต่ละปีจำนวนเป็นหมื่น ๆ ล้านบาทในการเจาะ
 หาน้ำเจาะบ่อน้ำ แต่ก็แก้ปัญหาไม่ได้ และแก้ปัญหาไม่ได้ยังไม่พอ ยังเสีย
 งบประมาณเปล่าไปอีก ทั้ง ๆ ที่เงินเหล่านั้นสามารถเอามาทำสิ่งที่เขาจะได้
 ประโยชน์ทันที คือเรื่องของถนนได้ นี่แหละคือสิ่งที่เขาฝากมาว่า อยากร

จะให้พวกเรา ซึ่งอยู่ข้างบนตรงนี้ได้มองเห็นว่าอำนาจการตัดสินใจในการใช้
งบประมาณนั้น เขาต้องการอยากจะมีมีการแก้ไขในทันทีในปีนี้ด้วยซ้ำ ว่า
งบประมาณจังหวัดที่รัฐบาลจัดสรรไปนั้น อยากจะให้อำนาจการตัดสินใจในการ
ใช้งบได้เป็นของสภาตำบลว่าเขาต้องการทำอะไร ไม่ใช่ไปกำหนดก้าจัด
ใส่มือของเขาให้นายอำเภอเป็นคนไปกำหนดโครงการแล้วให้เขาทำแหล่งน้ำ
ส่งเสริมอาชีพ เรื่องส่งเสริมอาชีพมีปัญหาตามมา เพราะเวลาเราไปเสนอ
โครงการนั้น เราจะไปพูดลักษณะเลิศลอยหมด ว่าถ้าส่งเสริมอย่างนี้แล้ว
ราษฎรจะได้ประโยชน์ จะได้กำไร เช่นโครงการเอาไปให้เลี้ยงวัวเลี้ยง
ควาย โครงการให้ไปเลี้ยงไหมปลูกหม่อน ปรากฏว่าสิ่งที่ตามมาก็คือส่งเสริม
ไปได้ระยะหนึ่ง พอจะออกผลผลิต ปีแรกก็ทำอาชีพที่ ๒ ข้าราชการทั้ง
เขาไปแล้ว มีหนังสือร้องเรียนมามากมาย ผมมีปัญหาในพื้นที่เพราะฉะนั้น
ผมจึงมามองว่า รัฐธรรมนูญในฐานะกฎหมายแม่บท ผมไม่คิดใจหอกว่าท่าน
จะเขียนละเอียดขนาดไหน เราไม่จำเป็นต้องไปเหมือนประเทศใดใน
โลก ในเรื่องของรัฐธรรมนูญ เราจะเขียนอย่างไรก็ได้ ให้ละเอียดลออ
อย่างไรก็ได้ แต่ให้สะท้อนปัญหาของประชาชนทุกหลากหลายอาชีพ ให้เขาได้
เข้ามา ได้แสดงเจตนารมณ์เขาตรงนี้ เพราะฉะนั้นในฐานะที่เป็นสมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร ที่มาจากต่างจังหวัด ที่มาจากส่วนหนึ่งของประเทศที่อยู่
ห่างไกลผมอยากจะสะท้อนว่าเจตนารมณ์ของชาวไร่ ชาวนา เจตนารมณ์
ของบุคคลที่อยู่ห่างไกล ซึ่งไม่มีโอกาสที่จะเข้ามาสะท้อนความเห็นของเขา
ตรงนี้ คือเขาต้องการอำนาจตัดสินใจ ถ้าเราต้องการกระจายอำนาจ
แท้จริงแล้ว ให้อำนาจการตัดสินใจกับเขาได้ไหม ถ้าคณะกรรมการมอง
เห็นว่าอำนาจการตัดสินใจเป็นอำนาจการปกครองตนเอง แท้จริงควรจะ
บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ ผมก็คิดว่านั่นคือสิ่งที่ประเสริฐ เพราะอย่างน้อย
ที่สุดเราได้เคารพเจตนารมณ์ของประชาชน กระผมจึงกราบเรียนสรุป ใน

การแปรรูปของกระหม่อมครั้งนี้ แม้ว่าการมาธิการจะได้แก้ไขสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของพี่น้องประชาชนจำนวนมาก กระผมก็ยังคิดว่าเป็นเรื่องที่จะต้องมาพูดให้ชัดเจนลงไปตรงนี้อีกครั้งหนึ่งว่า สิ่งที่เขาต้องการนั้นคืออำนาจตัดสินใจว่า เขาจะทำอะไรในท้องที่ของเขา งบประมาณรัฐจัดไปให้ เขาอยากจะทำอย่างไรก็ควรฟังเสียงของเขา ไม่ใช่ให้ข้าราชการส่วนกลางซึ่งในฐานะเป็นข้าราชการส่วนภูมิภาคที่ไปอยู่ตรงนั้น เป็นคนจัดให้เขาทำให้เขา แล้วก็ชักเอาเปอร์เซ็นต์ไปจากเขาเกือบหมด ผมจึงเรียกร้องไว้ตรงนี้ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

ประธานรัฐสภา : คุณณรงค์ครับ ตามลำดับแล้วด้วยคุณส่งสุข

นายณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาจากจังหวัดเชียงใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ กระผมได้ขอแปรรูปเพิ่มเติมเกี่ยวกับหมวดของแนวนโยบายแห่งรัฐ มาตรา ๗๐ ซึ่งแนวทางอันเดิมมาตรา ๗๐ เขียนไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสในศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ท่านประธานครับที่ผมจะขอแก้ไขเพิ่มเติมมีดังต่อไปนี้ มาตรา ๗๐ รัฐพึงส่งเสริมให้มีการเลือกตั้งผู้บริหารระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล สมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาเทศบาลสมาชิกสุขาภิบาล สมาชิกสภาตำบล กำนันผู้ใหญ่บ้าน ตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายและกระจายอำนาจทางการคลัง ในการจัดเก็บรายได้และการบริหารรายได้ เพื่อประโยชน์ในการให้บริการแก่ประชาชน ท่านประธานที่เคารพ เหตุผลที่กระผมขอแปรรูปข้อความดังกล่าวมานี้มีเหตุผลดังต่อไปนี้

ประการหนึ่งในการเลือกตั้งผู้บริหารระดับจังหวัด ผมจะไม่
ดวงลึกลงไปมากมาย ในการเสนอแนวทางว่ามีการเลือกตั้งระดับผู้บริหาร

ระดับจังหวัดนั้นคือนายกองคการบริหารส่วนจังหวัด ทุกวันนี้ย่อมเป็นที่ทราบกันดีว่า ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัดทั่วประเทศไทยมีอยู่ ๒ ตำแหน่ง นอกจากตำแหน่งท่านผู้ว่าราชการจังหวัดแล้ว ท่านยังเป็นนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดอีกตำแหน่งหนึ่งด้วย ท่านสวมหมวก ๒ ใบ เวลาท่านมาประชุมสภาจังหวัดท่านมาในนามนายกองคการบริหารส่วนจังหวัด เวลาท่านนั่งอยู่ศาลากลางจังหวัดท่านนั่งในตำแหน่งผู้ว่าราชการจังหวัด ที่กระผมขอแปรญัตติเพิ่มเติมว่าต้องมีการ เลือกตั้งผู้บริหารระดับจังหวัดนั้น นั่นก็คือการ เลือกตั้งนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดนั่นเอง ส่วนวิธีการจะ เลือกกันอย่างไรนั้นก็แล้วแต่องค์กรของรัฐจะเป็นผู้วินิจฉัยกันต่อไปว่าจะ เลือกกันอย่างไร แล้วจะแบ่งสัดส่วนกันอย่างไร ผมจะไม่ลงไปรายละเอียด สาเหตุที่ต้องการให้มีการ เลือกตั้งผู้บริหารระดับจังหวัดจะเป็นการแบ่งเบาภาระของท่านผู้ว่าราชการจังหวัด แทนที่จะใส่หมวก ๒ ใบ ให้ใส่เสียใบเดียว ไม่ต้องนั่งควบ ๒ แก้ว เพราะผู้คนในแผ่นดินนี้ยังมีความรู้มีความสามารถอีกมาก

อีกประเด็นหนึ่งซึ่งผมมีความคิดเห็นว่า ที่มีการ เลือกตั้งระดับนายกองคการบริหารส่วนจังหวัดนั้น เพราะต้องการให้คนท้องถิ่นแต่ละจังหวัดได้เลือกตัวแทนของเขาที่แท้จริงเข้าบริหาร ทุกวันนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดจะใหญ่ ยกตัวอย่าง อย่างจังหวัดเชียงใหม่ของกระผม มีผู้ว่าราชการจังหวัด มีรองผู้ว่าราชการจังหวัดตั้ง ๓ - ๔ คน วัน ๆ ก็ไม่ได้ค่อยทำงานมากทำอะไรแนวทางนโยบายไม่ค่อยทำอะไรเพราะมันเป็นเมืองใหญ่ ผู้คนทั้งหลายไปกินผู้หลักผู้ใหญ่ไปกันดื้อนวันทีสนามบินกันทุกที่เที่ยวทุกชั่วโมงกัน และรองทุกคนก็มีหน้าที่ทำคนละอย่าง ๆ ไหนจะทำหน้าที่ผู้ว่าราชการจังหวัด ต้องวางแผนนโยบายพัฒนาจังหวัด ไหนจะต้องมาเซ็นหนังสือ ไหนจะต้องมานั่งสภาจังหวัด เพื่อดูงบประมาณในการพัฒนาแต่ละอำเภอ ซึ่งงบบขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอยู่ ฉะนั้นผู้ว่าราชการจังหวัดควรจะมีตำแหน่งเดียวเท่านั้นเอง คือ

จะแต่งตั้งไปจากส่วนกลางอย่างไร กระผมไม่ว่า แต่ควรจะมีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญว่าต้องเลือกตั้งผู้บริหารระดับจังหวัด นี่คือการประเด็นหนึ่ง

อีกประเด็นหนึ่งนั้นเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด ผมเองและเพื่อนสมาชิกหลายท่านเหลือเกินใน ณ ที่นี้ มาจากสมาชิกสภาจังหวัดเราเล่นการเมืองกันแบบขึ้นบันได เราไม่ได้ขึ้นลิฟท์เรามาจากท้องถิ่น ฉะนั้นในสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ สมาชิกสภาจังหวัดมากเหลือเกิน และผมก็ไม่ลืมสถาบันเก่าคือสถาบันสมาชิกสภาจังหวัด ท่านฝากมาครับ ท่านประธานฝากมาเป็นข้อคิดที่ว่า สมาชิกสภาจังหวัดขณะนี้ไม่รู้ว่าจะทำหน้าที่อะไร ประเด็นของคุณส่งสุข ภักเกษม คงจะต้องมีการอภิปรายเรื่องนี้ต่อ ก็โดนถูกไปให้ท่านหน่วยก็แล้วกัน เพราะว่าท่านแปรรูติดีเรื่องนี้ไว้เหมือนกัน แต่ผมพูดนึกหนึ่งบอกว่า ทุกวันนี้สมาชิกสภาจังหวัดทั่วประเทศไม่รู้จะทำหน้าที่อะไรจะเป็นสภาตรายางก็ไม่เชิง จะเป็นสภาอะไรก็ไม่เชิง พอติตรายางให้ท่านผู้ว่าไปแล้วนายกองค์การไปแล้วงบประมาณของทางจังหวัด เมื่อมีการเสนอสภาจังหวัดเห็นชอบแล้วก็ถือประกาศเป็นกฎหมายได้ แต่ปรากฏว่าทางจังหวัดมีการแก้ไขกัน จนขนาดต้องมีการเดินขบวนร้องรัฐมนตรีมหาดไทยกันว่า ทางจังหวัดได้มีการเบี่ยงเบนกันใช้งบประมาณ ทั้ง ๆ งบประมาณการสามัญของสภามันไหนครับ อำนาจของเขามี แต่ทำไมไปลิดรอนอำนาจเขาอีก ที่เชียงใหม่ข่าวที่รีออกเมื่อวานนี้เอง ท่านรัฐมนตรีมหาดไทยไปเอง สมาชิกสภาจังหวัดนำราษฎรไปพันกว่าคนต้อนรับท่านที่สนามบินเชียงใหม่ ปรากฏว่าไม่ใช่ต้อนรับไปยกธงให้ท่านหรอกครับ ไปประท้วงว่าทำไมจังหวัดต้องล้วงล้านงบประมาณซึ่งพัฒนาของท้องถิ่นเขา อย่างอำเภอสารภี อำเภอสันกำแพง อำเภอหางดง อำเภอสันป่าตองอย่างนี้ มีตั้งหลายอำเภอไปตัดเขาตั้ง ๕๐ - ๓๐ ล้านบาททั้ง ๆ ที่สภาจังหวัดทำอย่างนั้น ผมก็เห็นว่านี่หรือคือการกระจายอำนาจให้สู่

การปกครองท้องถิ่น อย่างนี้ก็ต้องเขียนในรัฐธรรมนูญให้ชัดเจนว่า เขาควรจะทำอย่างไร จังหวัดจะมีหน้าที่ทำอย่างไร ไม่ใช่ไปเบรคงบประมาณ เขา ที่ผมนำเรื่องนี้มากเป็นตัวอย่าง เพราะว่ามันมีงบประมาณอยู่ กับที่เขา จะพัฒนาเวียงกุมกามที่อำเภอสารภี ซึ่งเวียงกุมกามนี้เป็นเวียงกลางเมือง เชียงใหม่เป็นเมืองเชียงใหม่และเชียงใหม่ถึงมาตั้งในคูเมืองที่หลัง เวียง กุมกามนั่นคือพ่อขุนเม็งรายมหาราชเป็นผู้สร้างตรงนั้นไว้ และเขาจะพัฒนา ตรงนั้น จังหวัดดันตัดงบประมาณของเขาและไปทำอย่างอื่นเสียซึ่งสภาจังหวัดเห็นชอบ แต่ไปจ้างกับสภาจังหวัด นี่หรือให้อำนาจแก่ท้องถิ่น มีสภาจังหวัดเขาบอก อีกอีกเหลือเกินทั่วประเทศกันว่า อำนาจเขาอยู่ตรงไหน เขายอมรับเขาเป็น สภาตราขงคือผู้ว่า จะว่าอย่างไร นายกองคการจะว่าอย่างไร ก็ดีปั้ง ๆ เข้าไปอย่างนั้น บางจังหวัดยิ่งกว่านั้น ที่ผมย้อนกลับมาทำไมต้องให้เลือก นายกองคการ ประธานกรรมการการคลังต้องเป็นผู้ว่าราชการจังหวัดเกือบ ทุกจังหวัด ทำไมให้สมาชิกสภาจังหวัดเป็นไม่ได้หรือครับ ประธานกรรมการ การคลัง กฎหมายเปิดช่องให้ แต่ทางจังหวัดคุมอำนาจไว้ว่าต้องให้นายก องคการบริหารส่วนจังหวัดหรือผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการการ คลัง มีที่ใดที่ถือกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ผมเห็นว่าการทำอย่างนี้เป็นการ ถิครอนในระบอบประชาธิปไตยอย่างยิ่ง แต่ที่จังหวัดเชียงใหม่ สมาชิกสภา จังหวัดโหวตเสียงกันให้ ส.จ. เป็นประธานกรรมการการคลังได้ แต่จังหวัด อื่นถูกบล็อกจากผู้ตลอดระยะเวลา

อีกประเด็นหนึ่งเกี่ยวกับเรื่องของสภาตำบลที่ผมได้แปลว่า ขอให้ มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล เหตุผลของกระผม ท่านประธานครับ นั่นก็คือ ทุกวันนี้มีดังต่อไปนี้ ท่านประธานอยู่กรุงเทพฯ ผมอยู่ธกรกันเขอะ ผมสัมผัส กันมา กำนัน ผู้ใหญ่บ้านหัวแผนพัฒนาตำบล ทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน ๕ ปี เขา เรียกแผน ๕ ปี กำนันผู้ใหญ่บ้านนั่งทำกันอดคาหลับจับตานอนประพุ่มกัน

ทำแผน ๕ ปี พอทำแผน ๕ ปีเสร็จว่าจะเจาะแหล่งน้ำบาดาล จะทำถนน จะส่งเสริมอาชีพ จะพัฒนาคุณภาพชีวิต ผลปรากฏว่าเมื่อทางสภาตำบล เสนอไปทางอำเภอ อำเภอน่ารักเหลือเกิน อำเภอเปลี่ยนโครงการของ สภาตำบลหมด บอกไม่เอา เอาใจอำเภอกว่า เอาใจคือเอาใจนายอำเภอ หรือปลัดอำเภออาวุโสหรือปลัดพัฒนาว่า แผนพัฒนาตำบล ๕ ปี ของแต่ละ ตำบลเลขกลายเป็นหมัน ทำไมต้องเป็นอย่างนั้น อันนี้ต้องฝากไว้ด้วยมัน เข้าประเด็นซึ่งผมขอแปรญัตติไว้ตรงนี้ ที่นี้มาถึงอำเภอ พออำเภอเสนอไป จังหวัด งบประมาณเสนอไปจังหวัดอีก จังหวัดก็ไม่เห็นด้วยกับอำเภอ จังหวัด ก็เอาใจจังหวัดอีกเหมือนกันเห็นไหมครับ ฉะนั้นการพัฒนาประเทศมันถึงล่าช้า เพราะไม่มีการมอบอำนาจให้กับท้องถิ่นเหมือนที่ปากพูดและก็ตาขยับกันเล็ก ๆ น้อย ๆ อะไรพวกนี้ก็ก้าวกันไป ท่านประธาน สิ่งที่ผมขอแปรญัตติไว้ยังมีอีกมาก ซึ่งจะมีเหตุผล แต่กระผมขออภิปรายในครั้งแรกแค่นี้ก่อน ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณส่งสุขและจะต่อด้วยคุณโสภณ

นายส่งสุข ภัคเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายส่งสุข ภัคเกษม สมาชิกรัฐสภาจากจังหวัด เชียงใหม่ กระผมขอแปรญัตติในมาตรา ๗๐ ซึ่งมาตรา ๗๐ นั้น รัฐธรรมนูญ ฉบับที่ใช้อยู่ในปัจจุบันบอกว่า รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้มีการกระจายอำนาจ ทางการคลังแก่ท้องถิ่นให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้และการ บริหารรายได้เพื่อประโยชน์ในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน ท่านประธาน ครับ กระผมได้ขอแปรญัตติโดยแก้ความในมาตรา ๗๐ ดังนี้ รัฐพึงส่งเสริม ให้มีการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่น โดยพยายามไม่เข้าแทรกแซง โดยบุคคลหรือโดยกฎหมายหรือระเบียบอื่นใด ที่ทำให้เห็นว่า เป็นการฉกฉก อำนาจของท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้และ การบริหารรายได้เพื่อประโยชน์ในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน แต่คณะ -

กรรมาธิการนั้นก็ได้แก้ไขเป็นว่า รัฐพึงส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจทาง การคลังแก่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้ และการ บริหารรายได้เพื่อประโยชน์ในการบริการที่ดีแก่ประชาชน ท่านประธาน ถ้า ท่านประธานเอารัฐธรรมนูญฉบับที่เรากำลังใช้กันอยู่ในปัจจุบัน มาตรานี้คือ มาตรา ๗๑ มาพิจารณาแล้ว แล้วท่านไปดูที่กรรมการได้มีการแปรญัติติ มีการแก้ไขเข้าไป ท่านก็จะเห็นว่าในการที่จะเขียนรัฐธรรมนูญหรือแก้ไขรัฐ- ธรรมนูญในลักษณะอย่างนี้ มันเป็นการเขียนรัฐธรรมนูญที่กำลังเกรงอก เกรงใจใครอยู่สักกลุ่มหนึ่ง สักคนหนึ่ง สักพวกหนึ่งอยู่ ใช้ความสำรวม ใช้ ความระมัดระวังเหลือเกินในการที่จะไม่พูดกันอย่างตรงไปตรงมาว่า เรา กำลังต้องการที่จะให้มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น และการจะกระจาย อำนาจไปสู่ท้องถิ่น รัฐธรรมนูญเข้าใจที่จะต้องมีการกระจายรายได้จะต้อง มีการกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วย ถ้าไม่มีการกระจายอำนาจทาง การคลังควบคู่กันไปด้วยนั้น มันไม่สามารถที่จะกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นได้ เพราะเราจะถูกประชาชนในท้องถิ่นนั้นจะถูกสกัดกั้น โดยวิธีการที่เราเรียก กันว่าวิธีการงบประมาณ วิธีการการคลังการเงิน ซึ่งจะพูดกันสละสลวยกัน อย่างไรก็ดีแล้วแต่ว่าอำนาจธิปไตยเป็นของปวงชนชาวไทยประชาชนไม่ว่าจะ อยู่ที่ไหน อยู่ในท้องไร่ท้องนา อยู่ตรงส่วนไหนของประเทศมีอำนาจธิปไตย อย่างเต็มที่ แต่ปรากฏว่าอำนาจทางการคลังนั้น ไม่เป็นไปโดยเจตนารมณ์ แห่งบทบัญญัติ หรือปรัชญารัฐธรรมนูญของกติกาสถาของสังคมที่ต้องการจะวางไว้ ท่านประธานที่เคารพ กระผมได้เพิ่มเติมเข้าไป เพื่อให้เห็นความชัดเจน ที่ กราบเรียนว่าการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่นโดยไม่เข้าแทรกแซง โดยบุคคลหรือกฎหมาย หรือระเบียบอื่นใดที่ทำให้เห็นว่าเป็นการล่อลวงอำนาจ ของท้องถิ่น ท่านประธานใส่เขาไปตรงนี้อีกนิดเดียว ความยังไม่ถึง ๑ บรรทัดเลย นับคำได้ก็ไม่กี่ตัวเลข เพราะฉะนั้นกระผมจึงกราบเรียน

ท่านประธานว่า การแปรรูป การแก้ไขของคณะกรรมการในมาตรา ๑๑ มาเป็นมาตรา ๑๐ นี่จึงเป็นการแก้ไข ในลักษณะที่ด้อยที่ด้อยอาศัยกัน ผมก็อยากที่จะลบล้างข้อกล่าวหาของใครต่อใครที่เขาพูดกันอยู่ข้างนอกสภา ที่เขาบอกว่าพวกเราไม่มีความจริงใจในการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญ กระผมนี้ไปเถียงทอเป็นเอ็นกับใครต่อใครที่เขากล่าวหาอย่างนี้ตลอดมา แต่ท่านประธานแต่เมื่อมาเห็นอย่างนี้แล้วกระผมก็ยังเห็นว่าเรายังยึดรูปแบบเดิม ได้มีท่านสมาชิกรัฐสภาอย่างน้อย ๒ ท่านที่ได้อภิปรายไปก่อนหน้าผม ได้พูดเรื่องนี้ออกมาอย่างชัดเจนว่ามันยังมีการแทรกแซงอำนาจที่เขาพึงจะได้รับที่ท้องถิ่น พึงจะได้รับ เมื่อก็ท่านสมาชิกรัฐสภาจากจังหวัดเชียงใหม่ ฤทธิรงค์ นิยมไทย ก็ได้พูดยกตัวอย่างที่จังหวัดเชียงใหม่ จนกระทั่งเมื่อวานขึ้นนี้ สมาชิกสภาจังหวัดที่นั่นต้องนำประชาชนเดินขบวน เพื่อร้องขออำนาจของเขาในเรื่องที่เกี่ยวกับการกระจายอำนาจทางการคลัง ที่เขามีอำนาจที่จะควบคุมกันไปด้วย แล้วก็ยังมีอีกเยอะท่านประธานในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราไม่เขียนให้ชัดเจนมันก็มีแหละครับว่า เงินอุดหนุนจากรัฐก็เป็นรายได้ทางหนึ่งที่ท้องถิ่นพึงจะได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐ เราทำเรื่องกฎหมายสภาตำบลมากับท่านกรรมการหลายท่านที่นั่งอยู่ข้างบน เราก็รู้เราได้มีการพูดจากันเรื่องนี้กันอย่างมากมายว่า รายได้ที่สภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น พึงจะได้รับจากรัฐนั้นมิใช่ไปข้างนอกจากรายได้ที่องค์กรเหล่านั้น พึงจะจัดเก็บได้เอง ท่านประธานครับ เงินอุดหนุนของรัฐนั้นต้องมีแน่ ๆ เงินอุดหนุนของรัฐนั้นจะให้โดยวิธีใด จะให้โดยผ่านกระทรวงมหาดไทย ถ้าหากว่าไปถึงสภาตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล จะต้องให้โดยผ่านกระทรวงมหาดไทย แล้วให้กระทรวงมหาดไทยไปออกระเบียบ ท่านประธานครับระเบียบตัวนั้นที่มันขัดต่อเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ขัดต่อเจตนารมณ์ ขัดต่อวิญญาณของรากฐานของการกระจายอำนาจในการ เป็นประชาธิปไตยของสังคม

มนุษย์ เราเขียนนั้นจะออกอย่างไรก็ได้ ไม่มีใครไปว่าเพราะฉะนั้นผมถึงบอก
ว่าขณะนี้เรามาเขียนรัฐธรรมนูญ เรามาแก้รัฐธรรมนูญด้วยความเกรงอก
เกรงใจกันตรงนั้น เรามองว่าถ้าหากเราจะเป็นประชาธิปไตย เราต้อง
ให้อำนาจ เราต้องกระจายอำนาจลงไปสู่ท้องถิ่น ให้ประชาชนในระดับ
รากหญ้าหรือรากหญ้า (Grass - roots) ให้เขามีอำนาจจริง ๆ พุทกัน
ครับ สอนหนังสือเด็กนักเรียนเมื่อก็มีอาจารย์ที่ผมเคารพคนหนึ่ง ลงไปจาก
ข้างบนเสียแล้ว ผมก็อยากจะรู้เวลาท่านไปสอนลูกศิษย์ลูกหาท่านจะทำอย่างไร
พูดถึงเรื่องพวกนี้ แล้วลูกศิษย์ลูกหาบ้าง เออฉันเอาเรื่องพวกนี้มาสอนเข้าสัก
วันหนึ่งท่านจะทำอย่างไรกัน ท่านประธานครับมันเป็นไปไม่ได้เท่ากับเรามา
เขียนรัฐธรรมนูญเอามาหลอกดวงเขา เราเขียนเพื่อความครึ้มอกครึ้มใจของ
พวกเรามากกว่า รัฐธรรมนูญของเราเป็นอย่างนี้ เราให้ประชาธิปไตยเรา
ให้อำนาจ เรากระจายอำนาจของเราไปสู่ประชาชนเบื้องล่าง ระดับรากหญ้า
ของประเทศ แต่ข้อเท็จจริงแล้วในการที่จะต้องกระจายอำนาจทางการคลัง
ควบคู่กันไปนั้น เรากลับไปขยับอำนาจอันนั้นไว้ เขาก็บริหารท้องถิ่นไม่ได้
ตรงนี้ก็เป็นปัญหาอุปสรรค แต่ผมกราบเรียนนะครับท่านประธาน ผมไปศึกษา
แล้วก็ไปดูงานเรื่องนี้ ผมไปดูที่ประเทศออสเตรเลีย ผมไปดูที่ออสเตรเลีย
ตะวันตก ที่เขาต้องส่งเงินที่เก็บจากรายได้ของรัฐเขาส่งไปให้รัฐบาลกลาง
แล้วรัฐบาลกลางก็นำไปจัดสรร แล้วก็ส่งเงินกลับคืนมาสู่ท้องถิ่นของเขาจาก
รัฐบาลรัฐของเขา ท่านประธานครับ ปรากฏว่าเขาให้เงินกลับมานั้นเขาให้
เงินเป็นก้อนกลม ๆ กลับมา สิ่งที่เขามองว่า รัฐบาลท้องถิ่น รัฐบาลรัฐที่
จะต้องส่งเงินไปให้เขานั้น จำเป็นเพราะมันเป็นเรื่องของความคานอำนาจมัน
เป็นเรื่องของถึงแม้ว่าจะแบ่งกันเป็นรัฐต่าง ๆ แต่เขาก็รวมเป็นในลักษณะที่
คล้ายว่าเป็นประเทศเป็นสหรัฐหรือเป็นรัฐที่อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญฉบับใหญ่ฉบับ
เดียวกันท่านประธาน ที่นี้เราได้ตรงนั้นว่าทุกคนมีหน้าที่ในการจะจัดเก็บรายได้

จัดเก็บภาษีต่าง ๆ ส่งให้รัฐบาลกลาง รัฐบาลกลางก็จัดเงินงบประมาณส่งกลับคืนมาอีก เขาส่งอย่างไรครบถ้วนประธาน เขาส่งมาให้เป็นก้อนกลม ๆ แล้วให้ท้องถิ่นไปจัดการว่ากันเอง ให้รัฐไปว่ากันเอง จะเอาไปทำอะไร จะเอาไปซื้ออะไรทั้งหลายเหล่านี้เขาไม่ว่า เขาไม่ได้ออกระเบียบอะไรแทรกซ้อนมาเลยแต่สิ่งหนึ่งที่รัฐบาลกลางต้องการที่จะให้รัฐบาลมลรัฐดำเนินการนี้ เขาก็ให้มา ๑๒ เพอร์เซ็นต์ เอาไปใช้ในด้านการรักษาพยาบาล ในการสร้างสถานพยาบาลในชนบท เขากำหนดของเขาออกมาอย่างนั้นเลยครับ อันนี้ก็เหมือนกันเราก็อาจจะทำอย่างนั้นได้ ทำไมเราทำอย่างนั้นไม่ได้ ถ้าเราทำเราก็ให้เงินก้อนกลม ๆ เขาไป เราจะให้อุดหนุนแก่สถาบันองค์กรบริหารส่วนตำบล เราก็ให้เงินก้อนกลม ๆ เขาไป แต่เราต้องการที่จะให้เขาไปทำอย่างสมมุติ เช่น เราต้องการที่จะให้เขาไปทำเองบางส่วนหนึ่งไปทำถนนลงไปสู่ในพื้นที่การเกษตร เพื่อเขาจะได้ค้าเลี้ยงพืชผลทางเกษตรของเขาออกมาสู่ตลาดได้ เราก็ใส่เข้าไปว่า ๑๒ เพอร์เซ็นต์ หรือว่า ๒๐ เพอร์เซ็นต์นี้ ของเงินก้อนกลม ๆ ก้อนนี้เอาไปดำเนินการในการสร้างถนนลำคลอง เพื่อขนส่งผลทางด้านเกษตรออกมาสู่ตลาด กำหนดไปอย่างนี้ได้ ไม่แทรกแซงอย่างนี้ไม่แทรกแซง แต่การที่ปล่อยอิสระปล่อยเสรีภาพของหน่วยงานหน่วยราชการหรือกระทรวง ในการที่จะส่งเงินอุดหนุนไปให้แก่ท้องถิ่นนั้น ปล่อยอิสระเลยครับเขาจะออกระเบียบอย่างไรก็ออกกันไป ท่านประธานครับ ตรงนี้ผมจึงเห็นว่ารัฐธรรมนูญที่มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลง มีการแปรวัติโดยคณะกรรมการแก้ไขโดยคณะกรรมการนี้ จึงไม่ชัดเจน เมื่อสักครู่นี้ก่อนหน้าที่จะกระผมจะได้พูด ท่านสมาชิกวุฒิสภาคือ คุณอุเทพ ไสกระจำนงค์ ได้พูดออกมาอย่างชัดเจนว่า เราจะไม่ต้องไปคำนึงถึงการที่เราจะให้ฟอรัมของรัฐธรรมนูญนี้ มันจะต้องเป็นฟอรัมที่จะต้องขยับอย่างมากความไม่ได้ รายละเอียดจะต้องไปอยู่ในกฎหมายถูกไม่ใช่กฎหมายแม่ ท่านประธาน เราคำนึงแต่ตั้ง

ที่มันบริโภคไม่ได้ กินไม่ได้ แล้วเราซึ่งนั่งเขียนรัฐธรรมนูญนั่งเขียนกฎหมาย
อยู่เราก็ครีမ်ออกครีမ်ใจภูมิอกภูมิใจ ว่าเราไปลอกแบบเลียนแบบฝรั่งเขามาทำ
ได้ ก็ทำไมไม่ลอกแบบเลียนแบบฝรั่งให้มันชัด ๆ ลงไปศึกษารัฐธรรมนูญ
สหรัฐอเมริกา ศึกษารัฐธรรมนูญของรัฐต่าง ๆ ดูสิครับว่า ความละเอียดใน
รัฐธรรมนูญตั้งแต่ตั้งรัฐแรก ๆ ไปจนกระทั่งถึงรัฐที่เกิดขึ้นหลังสุดนั้น ความ
ละเอียดในรัฐธรรมนูญมันมีเพิ่มเติมมากขึ้นหรือไม่ เพราะฉะนั้นท่านประธาน
ในเรื่องนี้กระผมไม่เห็นด้วย เมื่อวานนี้เรามีการประชุมคณะกรรมการ
วิสามัญ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับร่างพระราชบัญญัติเงินเดือนข้าราชการเอก
ในกรมการ ต้องนำความมาเรียนต่อท่านประธานตรงนี้ เพราะท่านก็
จะต้องมีส่วนรับรู้ เราไม่เห็นด้วยกับการที่จะให้มันตรา ๕ ในกรณีที่เกี่ยวข้องกับ
การตั้งคณะกรรมการพิจารณาเงินเดือนแห่งชาติ เพราะเป็นการรวมอำนาจ
เราได้พูดถึงการรวอำนาจ เราพูดกันมาแล้วหลายครั้งหลายหนว่าการ
กระจายอำนาจนั้น นิติบัญญัติ ตุลาการ และบริหารแยกจากกัน ตรงอย่างนี้
ก็พูดกันมานาน ตั้งแต่ผมเรียนอยู่ชั้นประถมแล้วครูก็สอนว่า อำนาจมันต้อง
แยกกันอย่างนี้ แต่เราก็มาท้ากฎหมายเพียงแต่ว่าเป็นกฎหมายลูกฉบับหนึ่ง
คือกฎหมายเงินเดือนข้าราชการตรงนี้ เราก็ยังไปตั้งคณะกรรมการเพื่อ
จะให้เกิดการรวมอำนาจขึ้นมาอีก เจตนาท่านประธานที่เคารพที่กระผมขอ
กราบเรียนว่า เจตนาในสังคมของเรานี้ คนมีอำนาจอย่างนี้ยังมีความ
ต้องการที่จะให้มีการรวมอำนาจและไม่ต้องการให้มีการกระจายอำนาจ สิ่งที่
พูดว่าการกระจายอำนาจนั้นเป็นสิ่งที่เอามาพูดกันให้มันได้ ๆ หู ๆ สวย ๆ
งาม ๆ เท่านั้น แต่มรรคผลที่มันจะเกิดขึ้นอย่างนั้นมันไม่ได้คิด กระผมยืนยัน
ได้เลยว่าการละเมิดในชนบทเกิดในชนบท เราได้รับรู้ถึงอำนาจของเราว่า
เราไม่เคยมีอำนาจเลย เอาละเราก็บอกว่า ๖๒ ปี ที่เรามีประชาธิปไตย
เรามีการเปลี่ยนแปลงการปกครองมา มัน ๑๐ กว่าปีที่เท่านั้นที่เรามีสภาที่

มาจากการเลือกตั้ง เรามีรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งของสภาที่มาจากการเลือกตั้ง เราอยู่มาในครรถงของประชาธิปไตยเบ็ดเสร็จเด็ดขาดมาตลอดเวลา กฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ นั้นเป็นกฎเกณฑ์กติกาที่ยังพยายามจะรวบอำนาจอีกแนวทางอันนี้อำนาจอันนี้ ถ้าหากว่าพวกเราไม่คิด พวกเราไม่เกาะพวกเราไม่เกาะเกาะออกไปแล้วใครจะทำ ผมกราบเรียนผมให้ความเคารพต่อท่านกรรมาธิการบางท่านที่เป็นครูบาอาจารย์สอนกฎหมาย ผมมองท่านว่าท่านเป็นครูบาอาจารย์ที่มีความทันสมัยอยู่ท่านประธาน ผมอยากจะให้ท่านใช้ความทันสมัยของท่านมาดูแลในเรื่องพวกนี้ เขียนรัฐธรรมนูญอย่างนี้ออกมาแก้รัฐธรรมนูญอย่างนี้ออกมา ดูมาตรา ๗๑ เดิมแล้วกลับมาดูมาตรา ๗๑ ที่มี การร่างใหม่ที่มีการแก้ไขใหม่ของคณะกรรมการ การด้วยความเคารพต่อท่านประธานกรรมาธิการ ผมเคารพท่านเหลือเกิน แต่ผมเห็นแล้ว ความนี้มันไม่ได้แตกต่างกันเลย ขยับหน้าขยับหลังขยับคำเล็กน้อย ใช้ได้ แล้วจะมาแก้กันทำไม แล้วเวลาคนข้างนอกเขามาจิกหัวพวกเราว่า เราจะเอาอะไรไปแก้ตัว เพราะฉะนั้นกระผมจึงขอความกรุณาว่าอีกสักครั้งได้ไหมที่คณะกรรมการนี้จะรู้จักในการที่จะยอมผ่อนปรนยอมผ่อนและประสานประโยชน์เข้าหากัน กระผมคงจะต้องพูดมากอย่างนี้ต่อไปท่านประธาน เพราะมีอีกหลายมาตรา ผมได้แปร่พูดติงรับไว้ เพื่อจะชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่คณะกรรมการได้รับมอบอำนาจจากที่ประชุมรัฐสภาแห่งนี้ ไปดำเนินการในการแก้ไขตามที่เราได้มอบหมายไปนั้นท่านไปทำได้มากน้อยแค่ไหน กระผมยังคงต้องพูดต่อไป ไม่ใช่จะวาระนี้เท่านั้น วาระต่าง ๆ ที่คนที่ติงจะปากพูดอย่างผมนี้ ก็ยังคงจะต้องพูดต่อไปไม่จบไม่สิ้นหรอก เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ผมอยากจะขอประนีประนอม ขอรอมยอมกับทางกรรมาธิการว่า เรื่องนี้จะมีการแก้ไขให้ความลงไปอีกนิดได้ไหม ว่าการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่นโดยไม่เข้าแทรกแซง โดยบุคคลหรือโดยกฎหมาย หรือระเบียบอื่นใด

ที่ทำให้เห็นว่าเป็นการล่อลวงในอำนาจของท้องถิ่นทุกระดับนี้ให้ชัดเจน แล้ว
 เราคงจะได้เห็นว่า รัฐสภาที่ท่านประธานนึ่งเป็นประธานอยู่ที่นี่ เรามีเจตนา
 ที่จะพึงเสียงสะท้อนจากประชาชนจากคนในประเทศ จากคนทั่วประเทศ จาก
 คนในทุกสาขาอาชีพที่หลากหลาย เขาสะท้อนผ่านพวกผมมาอย่างนี้ ก็หวังที่
 จะให้พวกผมนี้มานำกราบเรียนต่อท่านประธาน มันมีไม่กี่ครั้งหรือครบในชีวิต
 ของความเป็นมนุษย์ของความเป็นคนไทย ที่จะได้มีโอกาสมาทำหน้าที่อย่างนี้
 ท่านประธาน ท่านประธานนึ่งเป็นประธานในการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้มาหลาย
 ครั้ง ท่านประธานได้รับการติดต่อจากกระผมอยู่เสมอ ที่ขอโน่นขอนี่ ขอให้
 ท่านดูแลทั้ง ๆ ที่กระผมไม่มีส่วนที่จะเกี่ยวข้อง แต่วันนี้กระผมมีส่วนเกี่ยวข้อง
 ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพ กรุณารับฟังพวกผม พวก
 ผมสะท้อนปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้มาจากประชาชนคนไทยจริง ๆ ไม่ได้สะท้อน
 มาจากข้าพเจ้าของคนที่นั่งเลคเชอร์ (Lecture) อยู่ตามมหาวิทยาลัยในเมือง
 นอกแล้วเขียนตำรารับตำราให้เราลอกแบบ และเอามาใช้กัน สร้างเถอะ
 ครับ รัฐธรรมนูญที่เป็นรัฐธรรมนูญของไทย สร้างเถอะครับ รัฐธรรมนูญที่
 มันจะเอื้อประโยชน์ให้กับประชาชนโดยถ้วนทั่วด้วยความเป็นธรรมและถูกต้อง
 ขอขอบพระคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์นายจุด บุนนาค
 ประธานรัฐสภา ได้ส่งจากบัลลังก์ โดยมอบให้นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองประธาน
 รัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณโสภณครับ

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
 กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม โสภณ เพชรสว่าง สมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดบุรีรัมย์ พวกรชาพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา
 กระผมขอประธานกราบเรียนท่านประธานว่า ในมาตรา ๘๐ นี้ กระผมได้

อ่านข้อความที่ทางคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว ซึ่งกรมขอกราบเรียนว่า กรมเห็นด้วย ซึ่งความจริงมาตรา ๗๐ นี้ ทางกรมการได้พิจารณา รัฐพึงส่งเสริมให้มีการกระจายอำนาจทางการคลังแก่ท้องถิ่น ให้ท้องถิ่นมีความสามารถในการจัดเก็บรายได้และการบริหารรายได้ เพื่อประโยชน์ในการให้บริการที่ดีแก่ประชาชน ซึ่งกรมอ่านแล้ว ท่านประธานครับ ด้วยความเคารพต่อท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุก ๆ ท่านที่อภิปรายไปนั้น กรมว่าครอบคลุมดีแล้ว เรื่องการกระจายอำนาจทางการคลัง ท่านสมาชิกอภิปรายมาเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ในอดีตที่ผ่านมา อันาจทางการคลังนี้ถูกกลืนจนจริง ท่านประธานครับ มันอยู่ที่การปฏิบัติ อย่างกรมขอกราบเรียนเพื่อเป็นตัวอย่างให้ท่านประธานได้เห็น อย่างสภาจังหวัดบุรีรัมย์ ผู้ว่าฯ เขาไม่เคยไปก้าวก่าย ประธานการคลังนี้เป็นของสมาชิกประจำจังหวัดทั้งนั้น และการที่ท่านจะระบุเป็นการที่ห้ามไม่ให้ไปแทรกแซงก้าวก่ายนั้น มันอยู่ที่ตัวรัฐบาลแต่ละรัฐบาลที่จะกำหนดกฎเกณฑ์ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการต่างหาก แต่ผมได้แปรญัตติเพิ่มเพื่อที่จะให้ได้ครอบคลุมถึง เราจะกระจายแต่อำนาจส่วนท้องถิ่นเท่านั้นหรือ กรมแปรญัตติเพิ่มเติมไว้ว่า ให้กระจายรายได้จากงบประมาณแผ่นดินสู่ท้องถิ่นและให้เสมอภาคกัน และกระจายอำนาจในการคลังสู่ท้องถิ่น นอกนั้นข้อความเหมือนเดิม ที่กรมกราบเรียนในการเพิ่มนี้ก็เพื่อที่จะให้ท่านประธานได้เห็น ว่า ถ้าเพิ่มตามที่กรมได้กราบเรียนท่านประธานแล้วนี้ มาตรา ๗๒ ตัดออก ไม่ต้องระบุเอาไว้ และให้ใช้มาตรา ๗๐ นี้ทั้งกระจายรายได้ของแผ่นดิน กระจายอำนาจทางการคลังสู่ท้องถิ่น เข้าไปในมาตราเดียวกัน และได้ใจความดีด้วย กรมมีเหตุผลที่ขอประธานกราบเรียนก็คือว่า หากไม่กรมถึงต้องเน้นงบประมาณแผ่นดินสู่ท้องถิ่นให้เสมอภาคกัน ในปัจจุบันนี้ต้องยอมรับว่า รัฐมนตรีอยู่จังหวัดไหน งบประมาณก็ไหลไปจังหวัดนั้น ซึ่งกรมไม่อยากจะเห็นอย่างนั้น นายฯ อยู่อีสานก็ไหลไป

อีสาน นายกกฯ อยู่ใต้ก็ไหลไปได้ นายกกฯ อยู่เหนือก็ไหลไปเหนือ ซึ่งเป็นสิ่งที่
 ไม่เป็นธรรม ไม่เสมอภาค รายได้ทุกอย่างจะมาอยู่ที่กรุงเทพมหานครเป็น
 ส่วนใหญ่ ท่านประธานครับ พี่น้องประชาชนอยู่ในต่างจังหวัด เคี้ยวนี้เขารู้
 แล้วว่า เขาเป็นคนเสียภาษีให้แก่รัฐบาล ตั้งแต่ที่ ๖๗๗๖ อดีตนายกรัฐมนตรี
 ท่านอานันท์ ปันยารชุน ได้ออกกฎหมายภาษีมูลค่าเพิ่มมา เขารู้แล้วว่าเขา
 คนซื้อของมากิน ซื้อของมาใช้ เขาเป็นคนเสียภาษีให้แก่รัฐ เพราะฉะนั้น
 การกระจายรายได้แผ่นดินสู่ท้องถิ่นให้เสมอภาค ท่านประธานครับ จะเกิด
 ประโยชน์เพื่อสร้างความเจริญให้แก่ท้องถิ่น เพื่อกระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่น
 เป็นการเขียนรัฐธรรมนูญไว้บังคับรัฐบาลทุกรัฐบาลที่เข้ามานั้น จะต้องกระทำ
 การอย่างนี้ ต้องกระจายรายได้ให้เสมอภาค ไม่ใช่ว่าภาคไหนได้น้อย ภาคนี้
 ได้มาก ท่านประธานครับถ้าเราเขียนอย่างนี้ ตรงนี้ละครับที่จะเกิดประโยชน์
 อย่างแท้จริง รัฐบาลไหนเข้ามาก็ต้องกระจายรายได้ให้เสมอภาค ประการ
 ต่อมาที่ผมขอกราบเรียนท่านประธานก็คือว่าในเรื่องงบประมาณนั้น เป็นเรื่อง
 สำคัญอย่างยิ่ง รายได้ส่วนท้องถิ่นแต่ละจังหวัดนั้นการจัดเก็บรายได้อาจจะ
 ไม่เท่าเทียมกัน ในภาคอีสานคนยากจนมาก การกระจายรายได้ก็ต้องเฉลี่ย
 ว่าจังหวัดภาคมากคนมาก ก็ต้องกระจายไปให้เท่าเทียมกันภาคใดคนน้อยกว่า
 ก็กระจายรายได้ให้เท่าเทียมกัน ให้เป็นสัดส่วนที่เท่าเทียมกัน เพราะฉะนั้น
 ผมจึงเขียนว่าโดยเสมอภาค ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอประทาน
 กราบเรียนต่อไปว่า ในเรื่องของการกระจายรายได้นั้น เป็นหัวใจของ
 ประชาธิปไตย 'รัฐบาลที่ผ่านมาทุกรัฐบาลก็มองว่าจะกระจายให้ท้องถิ่นเจริญ
 กระจายอำนาจ กระจายรายได้ พูดไว้แต่ถ้าไม่มีรัฐธรรมนูญกำหนดอย่างนี้ก็
 ไม่เกิดประโยชน์ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าได้เขียนข้อความดังที่ผมกราบเรียน
 ท่านประธานไปแล้ว ขอประทานกราบเรียนท่านกรรมาธิการได้โปรดพิจารณา
 ดูว่าจะสมควรแก้ไขไหมเพียงไร ซึ่งกระผมด้วยความเคารพ ผมเชื่อว่าคณะ-

กรรมการวิสามัญทุกท่าน มาทั้งวุฒิสมาชิก มาทั้ง ส.ส. มาทั้งนักวิชาการ ท่านทั้งหลายเหล่านี้ พวกเราทุกคนห่วงใยพี่น้องประชาชนทั่วประเทศอยาก เห็นบ้านเมืองเจริญขึ้น อยากเห็นรายได้ของประชาชนดีขึ้น เราจะแก้ปัญหาค ความยากจนกัน ครองนี้เพราะฉะนั้นเราต้องเขียนรัฐธรรมนูญเอาไว้บังคับ รัฐบาลว่าต้องกระจายรายได้งบประมาณแผ่นดินให้ทั่วถึง ให้เสมอภาคกัน ซึ่งถ้าหากเขียนอย่างนี้แล้ว มาตรา ๗๒ ก็ไม่ต้องไปเขียนท่านประธานครับ อันนี้ก็ขอกราบเรียนท่านประธานว่า ผมเองผมมองถึงเรื่องงบประมาณแผ่นดิน เป็นหลัก เพราะว่าตามหลักท่านประธาน ท่านก็ทราบดี รายได้เก็บจากเขา แล้ว รัฐบาลเก็บภาษีจากประชาชนมาแล้ว ต้องคืนสู่ประชาชนในทางอ้อม ใน การบริการทั้งหลาย ซึ่งที่กรรมการเขียนไว้ดีแล้ว กระจายอำนาจการคลัง ท้องถิ่นให้เขาบริหาร ซึ่งปัญหาที่ผ่านมาทั้งหมด ที่เพื่อนสมาชิกอภิปรายไปแล้ว ผมจะไม่อภิปรายซ้ำ มีลักษณะท่านองเดียวกัน ผมก็เคยเป็นเทศมนตรีเทศบาล เมืองบุรีรัมย์มาในบางโครงการ เสนอไปก็ต้องขออนุญาตจังหวัด ทำให้ชักช้า บางครั้งถ้าเขาไม่เห็นด้วยก็ยุ่งยาก เพราะฉะนั้นการที่เขียนอย่างนี้ถูกต้อง แต่อยากขอเพิ่มว่าให้กระจายรายได้ด้วย แล้วก็ตัดมาตรา ๗๒ ออก ท่านประธานครับ กระผมเองอยากจะทำเรียนว่า ไม่ว่าจะเป็นท่านวุฒิสมาชิกที่ไม่ได้มาจากเลือกตั้งก็ตามแต่ กระผมเชื่อว่าท่านเจตนาดีต่อบ้านต่อ เมืองทั้งนั้น ไม่ว่าจะเป็นคนไหน จะเป็นพวก ส.ส. เลือกตั้ง ก็เหมือนกัน ละครับ เราเจตนาดี แต่ปัญหาถ้าเราจะเขียนรัฐธรรมนูญให้ครอบคลุมเอาไว้ ในมาตราเดียว ทั้งกระจายรายได้ ทั้งกระจายอำนาจ ครองนี้ละครับ ท่านประธาน ที่พวกเราเรียกร้องประชาธิปไตย เรียกร้องให้ท้องถิ่นมีอำนาจ ให้อำนาจเขาเพื่อจัดการตนเอง นี่เป็นสิ่งที่ถูกต้อง เพราะฉะนั้นผมขอประทาน กราบเรียนท่านประธานว่า ขอประทานเรียนหาหรือท่านประธานกรรมการ กรรมการวิสามัญว่า ถ้าจะเพิ่มอย่างที่ผมกราบเรียนได้หรือไม่ เพื่อที่จะให้

ครอบครัวไป ซึ่งอันเดิมที่ท่านเขียนไว้มาตรา ๓๐ ก็มีอยู่แล้ว แต่เราเพิ่ม
 รายได้เข้าไปอีกและขอให้เน้นว่า ให้เสมอภาคกัน อย่าไปเลือกที่รักมักที่ชัง
 เดียวนี้ท่านประธานครับ พวกอีสาน พวกต่างจังหวัด ยากจนอยู่มากกรุงเทพฯ
 ร่ำรวย เขาก็บอกรบประมาณอยู่ที่กรุงเทพฯ หมด ตรงนี้ไม่เสมอภาค ผม
 กราบเรียนท่านประธานไว้ด้วยว่าผมไม่อยากจะเห็นว่า รัฐมนตรีมาจากจังหวัด
 ไหน งบประมาณก็เข้าจังหวัดนั้น จังหวัดไหนไม่มีรัฐมนตรีงบประมาณก็น้อย
 นายกฯ มาจากภาคไหน ก็ไปภาคนั้น ผมไม่ต้องการอย่างนั้น ต้องการ
 ให้เสมอภาค เราเป็นไทยด้วยกันมีพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประมุขของค
 เดียวกัน อยู่ใต้ร่มธงไทยเดียวกันจะอยู่ภาคไหนก็คนไทยเหมือนกัน ให้
 กระจายรายได้ให้ทั่วถึงเพื่อความเจริญของลูกหลานเราในอนาคต ซึ่งถ้าหาก
 เราอยู่อย่างนี้ เราไปเทียบเคียงต่างประเทศเราจะเห็นว่าของเรานี้แค่นี้ ผม
 เป็นห่วงลูกหลานของเราในอนาคต ความยากจนมันจะมีอยู่ คนรวยก็รวย
 ขึ้น ๆ จนเกิน ซึ่งผมขอกราบเรียนว่า มีอีกหลายมาตราที่ผมขอกราบเรียน
 ท่านประธานว่า เราต้องกระจายอย่างเสมอภาคกัน ถ้าหากว่าไม่ทำอย่างนี้
 แล้ว มันยิ่งห่างกันมาก ไปดูต่างประเทศ ขอประทานโทษ อย่างไต้หวัน เขา
 บอกว่าคนจนมีอยู่ ๒๐ คนรวย ๕๐ คนชั้นกลาง ๕๐ เขาจะถามคนจนให้
 เพิ่มขึ้นอีก ให้คนจนลดน้อยลง การที่จะทำให้คนจนมีรายได้เพิ่มขึ้นอย่าง
 รัฐบาลชุดนี้ก็ทำได้เองเอาไว้ ถ้าไม่มีรายได้ให้ส่วนท้องถิ่นโดยเสมอภาคไม่มี
 ทางหรือครับ การจะไปสร้างถนน ไปสร้างก่อสร้างต่าง ๆ นั้นแหละครับ
 ท่านประธาน เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนเป็นการกระจายรายได้
 ท่านประธานครับ ในขณะนี้นางจังหวัดที่น้ำท่วม แต่จังหวัดผมจังหวัดบุรีรัมย์
 บางอำเภอแห้งแล้ง คนก็มาอยู่ในกรุงเทพฯ เพราะไม่มีงานทำก็มาหา
 รายได้ที่นี่ รัฐบาลส่งเสริมบางอย่างเข้าไปแล้ว มันก็ไม่ไปเกิดประโยชน์
 รายได้ไม่มีก็ต้องเข้ามากรุงเทพฯ ปัญหาหมักหมมเข้ามา โทษปัญหาอะไรอื่น

ปัญหาขาดเสถียรภาพ ปัญหาพวกคณาภิบาลคอมมิวนิสต์เกิดขึ้นมากมาย เพราะฉะนั้น
ผมขอประทานกราบเรียนว่าที่ผมขอเพิ่มนั้น ถ้าหากว่าทางคณะกรรมการธิการ
จะได้กรุณาที่จะเป็นพระคุณอย่างยิ่ง กระผมขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน
ด้วยเหตุผลเหล่านี้ ขอขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมการธิการครับ

คุณหญิงนันทกา สุประภาตะนันท์ (กรรมการธิการ) : กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพ ความจริงเรื่องที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่านได้กรุณา
เสนอข้อคิดเห็นมานั้นก็ตรงกับใจของคณะกรรมการธิการตลอดมา ที่ท่านพูดมา
ทุกท่านความจริงแล้ว ถ้าท่านจะตรวจสอบดูรัฐธรรมนูญต่าง ๆ จะเห็นว่า
ไม่มีรัฐธรรมนูญฉบับไหนที่จะเขียนถึงเรื่องอำนาจหน้าที่ ที่จะให้แก่ท้องถิ่นมาก
เท่ากับฉบับนี้จริงอยู่ขณะนี้ข้อที่ท่านได้กล่าวอ้างถึง เรื่องที่ว่าควรที่จะเพิ่มความ
ต่าง ๆ บางประการลงไป ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่โดยเหตุที่ว่ามาตรานี้
เป็นมาตราที่อยู่ในหมวดที่ว่าด้วยแนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งเราจะเขียนให้
ละเอียดลงไปก็เดิวนั้นคงจะทำได้ยาก เพราะว่ามันเป็นเพียงเป็นข้อกำหนด
แนวนโยบายว่า รัฐจะรับเอานโยบายนี้ไปตราเป็นกฎหมายหรือว่ารับไปปฏิบัติ
ในแง่ใด ประการใดก็ตามคณะกรรมการธิการเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าเรื่องการ
กระจายรายได้ให้แก่ท้องถิ่นนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญอย่างยิ่ง เราจึงต้องนำมา
เขียนไว้ในมาตรา ๗๐ นี้ เพื่อให้รัฐบาลได้มีความตระหนักว่าเรื่องนี้
เป็นเรื่องที่สำคัญที่สุด ส่วนวิธีที่จะกระจายอย่างไร เป็นเรื่องที่รัฐบาลจะต้อง
มีจิตสำนึกและก็ทำในทางที่เห็นควร เพื่อประโยชน์ของส่วนรวม

อีกประการหนึ่งถ้าเมื่อท่านจะกรุณาพลิกไปหมวด ๘ ว่าด้วยการ
ปกครองส่วนท้องถิ่นนี้ ท่านจะเห็นได้ว่าทางกรรมการธิการได้พยายามเขียนที่
จะยกฐานะขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นให้มีความเป็นอิสระ ท่านจะ
เห็นจากมาตรา ๑๕๖ ที่บอกว่าองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ควรจะมีอิสระ

ในการกำหนดนโยบาย การปกครองของเขา และก็มีอิสระในทางารเก็บภาษีอากรและการเงินของท้องถิ่นตามที่กฎหมายบัญญัติ คำที่ว่า ตามกฎหมายบัญญัติ นี้ก็ถ้าท่านดูวรรคถัดไป ท่านก็จะเห็นว่ามันอยู่ที่ว่ารัฐบาลจะต้องดูแลว่าการที่จะไปกำกับดูแลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น ให้กระทำได้พึงเท่าที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น หรือว่าประโยชน์ของประเทศเป็นส่วนรวมเพราะฉะนั้น ถ้าจะทราบเรียนอย่างย่อแล้วท่านจะเห็นว่าปัญหาที่ท่านได้กรุณาถามมาถึง ในเรื่องข้อเท็จจริงและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการดำเนินงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น คณะกรรมการได้พยายามเอามาใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ในตอนหมวด ๘ ด้วย ส่วนมาตรา ๗๐ อันนี้เป็นเพียงข้อความส่วนรวม ที่ว่าในหมวดนี้รัฐบาลควรจะรับเอาไปเพื่อไปปฏิบัติอย่างไร จะเป็นเรื่องออกกฎหมายหรือจะเป็นเรื่องจะไปปฏิบัติอย่างไรก็ตาม เพราะฉะนั้นคณะกรรมการจึงคิดว่าสิ่งที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติได้กรุณาถามไปแล้วนั้นจะรวมอยู่ในความหมายของข้อความที่คณะกรรมการได้ร่างเอาไว้แล้ว ทั้งในหมวดนี้ด้วยและในหมวด ๘ ที่ว่าด้วยการปกครองท้องถิ่นด้วย ขอบพระคุณค่ะ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับมาตรานี้กรรมการไม่ได้แก้ไขนะครับ คุณส่งสุข เชิญ

นายส่งสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ส่งสุข ภักเกษม สมาชิกรัฐสภา กระผมได้ฟังท่านกรรมการได้ชี้แจงแล้ว และท่านก็ย้อนไปถึงให้สถานีได้พลิกไปดูในมาตรา ๑๘๖ ที่คณะกรรมการก็ได้พยายามที่จะสนองต่อปัญหาในการที่จะให้สภาท้องถิ่นหรือว่าท้องถิ่นมีอิสระในการที่จะบริหาร ในการที่จะดำเนินการต่าง ๆ ให้มีอิสระและมีเสรีแต่ท่านประธานครับ กระผมขอเรียนขึ้นยืนว่าเหตุที่จำเป็นที่จะต้องมีการแปรญัตติขอให้เพิ่มความอย่างที่กระผมได้กราบเรียน

ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาเราจะต้องศึกษาเราจะต้องย้อนหลัง เราจะต้องดูประวัติศาสตร์ความเป็นมา เราไม่เห็นว่าการที่จะเขียนรัฐธรรมนูญในความอย่างนั้นจะก่อผลในทางปฏิบัติ เมื่อมีการออกกฎหมายถูกหรือมีกฎหมายเฉพาะ เรื่องขึ้นมารองรับ ท่านประธาน ก็ถูกครับ ในครรถงของมันเป็นอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงมาว่า เป็นเรื่องของรัฐบาลจะต้องพิจารณา เป็นเรื่องของสภาจะต้องพิจารณาในการที่จะออกกฎหมายถูกมารองรับ แล้วเอาความที่ต้องการต่าง ๆ เหล่านั้นไปใส่ในกฎหมายถูกยังจะยึดในรูปแบบของรัฐธรรมนูญไว้อย่างนี้อยู่ กระผมขอกราบเรียนว่าจนกระทั่งถึงวันนี้อายุอาณานของกระผม การดูและติดตามจากการเฝ้าสังเกตการณ์ทางการเมืองมาก็เป็นเวลาานพอสมควรแล้ว กระผมไม่เคยเห็นว่ามันจะมีการเปลี่ยนแปลงอะไรที่จะทำให้วิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นมันดีขึ้นไปกว่าเดิมเลย ท่านประธาน ที่เคารพ เราใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมา แผน ๑ แล้วครับ รายได้ของคนในภาคชนบทในภาคเกษตรกับรายได้ของคนในภาคอื่น ยิ่งห่างกว้างกันออกไปทุกที มีตัวเลขสถิติมีข้อมูลที่ต้องอยู่ตลอดเวลาว่าไม่ได้สร้างวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่นให้ดีขึ้นได้เลย เพราะฉะนั้นเมื่อมาถึงตรงนี้เราจะไปอนุรักษนิยมวิธีการเขียนรัฐธรรมนูญอย่างนั้นอยู่ต่อไปหรือครับ ท่านประธาน ทำไมเราไม่ใช่สิ่งที่ผ่าน ๆ มา โอกาสและเวลาต่าง ๆ ที่ผ่านมานั้นไม่เคยมีสิ่งเหล่านี้เลย ไม่เคยที่ว่ารูปแบบของรัฐธรรมนูญอย่างนี้แล้วเราบอกว่าเราจะต้องมีการกระจายอำนาจ พอตอนหลังคนมีความรู้มากขึ้นบอกว่าการกระจายอำนาจนั้น จะต้องกระจายอำนาจทางการคลังควบคู่กันไปด้วยถึงจะเป็นการกระจายอำนาจที่ชัดเจน เพราะว่าทุกสิ่งทุกอย่างนั้นจะบริหารด้วยเม็ดเงิน ด้วยงบประมาณ เพราะฉะนั้นในเรื่องนี้กระผมได้ฟังคำชี้แจงของท่านกรรมาธิการด้วยความเคารพ ด้วยความเคารพและครับท่านประธาน กระผมยังเห็นว่าควรเขียนไว้ในมาตรา ๑๕๖ อย่างนั้นมันก็ยังไม่มีมีความชัดเจน เพียงแต่

บอกเราก็ให้ไปออกกฎหมายกันเองเอง กฎหมายเกี่ยวกับเรื่องพวกนี้มันออกกันมาสักก็สิบแล้ว เวทีของการออกกฎหมายนั้น ท่านประธานที่เคารพ ถ้าจะพูดกันแล้วมันเป็นเวทีของใคร ขั้นตอนกระบวนการมันเป็นเวทีของใคร มันเป็นกระบวนการของใคร มันเป็นขั้นตอนของใคร อำนาจต่าง ๆ เหล่านี้ยังเป็นอำนาจที่คนยังคิดยึดถือ ยังต้องการที่จะเอาอำนาจไว้ ยังไม่ต้องการที่จะกระจายอำนาจอันนี้ไปสู่ประชาชนในชนบทอย่างแท้จริง เวลาเลือกตั้งมีการซื้อเสียงขายเสียงก็ไปค่าไปว่าเขา อ้ายคนไม่มีการศึกษา ลงคะแนนเสียงยังต้องให้ใครเอาเงินมาจ้างหัวออกไปซื้อเสียง ท่านไม่เคยให้อำนาจพวกเรา ไม่เคยให้อำนาจอะไรแก่เขาเลย เราไม่เคยนำพา เราไม่เคยมองเขาเลย เรามองแต่ตัวเราเองว่าเรารู้อย่างนี้ เราต้องการอย่างนี้เราคิดอย่างนี้แล้ว เราก็จะทำอย่างนี้ ผมกราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องจริงจัง เป็นเรื่องที่เป็นโอกาสเดียวของสภาเป็นโอกาสที่เราจะเริ่มดำเนินการปรับปรุงมีการเปลี่ยนแปลงใหม่ จะต้องถอนความสำคัญที่เราใช้ความสำคัญเก่า ๆ มานั้นให้หมดสิ้นไปอายุอานามของกระผมใคร ๆ ก็มองอย่างนี้ กระผมก็มองว่าผมนี้ก็คงจะอยู่ไปอีกไม่เท่าไร มันก็จะต้องตายจากเวทีการเมืองไป แล้วก็ตายจากโลกนี้ไป สิ่งที่เราจะเหลือไว้ให้กับคนรุ่นหลังของเรานั้น คือสิ่งที่เราจะต้องสร้างให้ปรากฏว่าเราทำเพื่อพวกเขา เราทำเพื่ออนาคตของเขา เราทำเพื่ออนาคตของประเทศชาติของเรา ท่านประธานที่ผมพูดอย่างนี้ผมไม่ได้ปรักปรำ ผมไม่ได้ประณามว่า ท่านกรรมการที่ดำเนินการในเรื่องนี้มาได้เห็นแก่นาคคของประเทศไทย ไม่ได้เห็นอนาคตของคนไทย เหมือนกับที่กระผมเห็นไม่ใช่ แต่ว่าสิ่งหนึ่งที่กระผมต้องการจะพูดและกราบเรียนท่านประธาน ก็เพื่อที่จะให้ทางกรรมการได้มองเห็นว่า สิ่งที่เขาเดินมานั้นกำลังเดินไปในช่องทางที่ผิด เพราะวิธีที่ผิด ๆ อย่างนี้ได้ทำกันมาแล้ว ได้สร้างกันมาแล้ว แต่มันไม่มี

ผล ท่านประธานที่เคารพ กระผมใคร่ที่จะกราบวิงวอนต่อที่ประชุมรัฐสภา
ต่อสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนี้ เราขอให้ตรงนี้เป็นที่สร้างประวัติศาสตร์เถอะว่า
พวกเราให้ความสนใจแก่คนที่ด้อยโอกาส ที่กระจัดกระจายกันอยู่ตามห้อง
ไร่ห้องนาในชนบท ให้เขาได้มีอำนาจอย่างจริง ๆ ถ้าหากว่าเราเชื่อมั่น
ในทฤษฎีว่าการกระจายอำนาจทำนองนั้นจะเป็นรากฐานการพัฒนาประชาธิปไตย
ถ้าเราอยากเห็นว่าบ้านเมืองนี้จะต้องเป็นประชาธิปไตย โดยวิธีการกระจาย
อำนาจก็เป็นวิธีหนึ่งในพื้นฐาน ที่ต้องการที่จะให้ประชาชนเขาได้รู้จักอำนาจ
ของเขาให้เขาให้หมดเถอะครับ เขียนกติกาให้รับรองแก่เขาว่า เวลา
รัฐบาลหรือสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือวุฒิสภา เวลาไปพิจารณากฎหมาย
ที่มีการเสนอนั้นขอให้ความจริงแจ้งในการที่จะให้อำนาจแก่เขา เพราะฉะนั้น
ถึงต้องมาขออาศัยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญตรงนี้ เพื่อที่จะได้เขียนให้ชัดเจน
ลงไปเสียเลย เดิมความไปอีกนิดเดียว ไปห่วงทำโมรูปแบบ สหรัฐอเมริกา
เขาสร้างประเทศของเขามานั้น เขาสร้างประเทศมาโดยเอารูปแบบมาจาก
อังกฤษที่รัฐธรรมนูญไม่มีลายลักษณ์อักษร ใช้จารึกใช้ประเพณีดำเนินการในการ
สร้างเป็นแม่แบบของรัฐธรรมนูญ แล้วทำไมเมื่อคนอังกฤษไปอยู่ที่อเมริกา คน
ในยุโรปไปอยู่อเมริกาถึงไปสร้างรัฐธรรมนูญที่เป็นลายลักษณ์อักษร มันต้อง
พัฒนา เป็นขั้นเป็นตอนมันต้องเอาความจำเป็นของปัจจุบัน ไม่ใช่ไปยึดว่าครูบา
อาจารย์สมัยที่เราไปเรียนอยู่ประเทศในยุโรปสอนเรามาอย่างนี้ เราก็จะ
ต้องเอาอย่างนี้แล้วมันจะเป็นอย่างนี้ละ พวกเราจะทำอะไร พวกแกนั่นคือพวกที่
สะท้อนเสียงผ่านพวกผมมากราบเรียนต่อท่านประธาน เขาต้องการอำนาจ
เขาต้องการเป็นประชาธิปไตย เขาต้องการเป็นมนุษย์ที่อยู่ในสังคมที่มีแต่
เสรีภาพไม่ได้ถูกจองจำโดยกฎเกณฑ์กติกาของคนที่มีอำนาจ อำนาจตรงนั้น
มันควรจะหมดไปหลังจากรัชกาลที่ ๕ ท่านได้ทรงเลิกทาสแล้ว แต่ขณะนี้เรา
ยังเป็นทาสในความเห็นแก่ตัว ทาสของความคิด ข้าพเจ้าที่คนต้องการมีอำนาจ

ยังมีอยู่ไม่ยอมปลดปล่อยเขาเลย ให้เขาเถะครับ กระผมจึงกราบเรียน
ขอความกรุณาต่อสภาแห่งนี้ ต่อรัฐสภา กราบเรียนขอความกรุณาต่อคณะ
กรรมาธิการทุกท่านกรุณาเถะครับ ให้ความกรุณา ให้ความเมตตา ให้อิสระ
ให้เสรีภาพ ให้สิทธิให้อำนาจแก่คนในท้องถิ่นเถะ สิ่งที่ผมกราบเรียนตรงนี้
กระผมไม่ใช่ว่าจะมาพูดว่า เมื่อตัวเองคิดอย่างไรแล้วก็ต้องไปดื้ออย่างนั้น
ไม่ได้หวังอะไรมากแต่ก็หวังว่ามาถึงวันนี้ ณ บัดนี้ อายุอานามของพวกเขา
เราก็พอที่จะพูดกันรู้เรื่องแล้วเท่านั้นเอง ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ ท่านประธาน
กรรมาธิการจะชี้แจง เชิญครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (ประธานคณะกรรมการ) :
ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ กระผม ประจวบ
ไชยสาส์น ในฐานะประธานกรรมาธิการ ใครขอกราบเรียนท่านสมาชิก
ผู้ทรงเกียรติด้วยความเคารพ ที่ท่านให้ความเคารพกรรมาธิการ กรรมา-
ธิการก็เคารพในความคิดเห็นของท่าน สิ่งที่กรรมาธิการจะให้ได้นั้นก็จะต้องให้
ได้ในหลักการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเรียบร้อยแล้ว ซึ่งในแนวนโยบายแห่ง
รัฐนั้นเป็นแนวทางสำหรับการที่จะออกกฎหมาย ผู้ที่จะออกกฎหมายก็นั่งอยู่
ในห้องนี้แหละ และเป็นแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดิน ผู้ที่จะบริหาร
ราชการแผ่นดินก็ไปจากตรงนี้ หัวหน้ารัฐบาล ซึ่งรัฐธรรมนูญกำหนดไว้อย่าง
ชัดเจนว่า นายกรัฐมนตรีจะต้องมาจากการเลือกตั้ง ฉะนั้นในแนวนโยบาย
แห่งรัฐนั้นก็เขียนเป็นแนวทางไว้ โดยเฉพาะมาตรานี้เป็นแนวทางว่าจะต้อง
กระจายอำนาจการคลังให้ท้องถิ่นมีโอกาสในการจัดเก็บรายได้บริหารเงินนั้น
ด้วยตัวของเขาเอง เป็นแนวทาง ส่วนหมวด ๘ นั้นที่ท่านกรรมาธิการคุณหญิง
ได้กรุณาชี้แจงแล้วนั้น เป็นหมวดที่กำหนดไว้อย่างชัดเจนในเรื่องการปกครอง
ท้องถิ่นว่าจะต้องมีอิสระเป็นหลัก ฉะนั้นท่านกรรมาธิการที่เขียนไว้ในแนวนั้น

ครั้งนี้ ก็ไปเขียนไว้ตรงนั้นเรียบร้อยแล้วว่าความเป็นอิสระก็คือปราศจากการแทรกแซง แต่หากว่าเรานั้นเป็นรัฐเดี่ยว เราจำเป็นต้องควบคุมกำกับดูแลการปกครองท้องถิ่น อันจะเป็นประโยชน์ต่อประชาชนและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นของรัฐ โดยส่วนรวม ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผู้ที่จะปลดปล่อยให้ประชาชนในท้องถิ่นปราศจากความเป็นทาสนั้น อย่างที่ท่านได้กล่าวมานั้นก็คือตัวท่านเองแหละครับ คือท่านเป็นผู้ออกกฎหมาย แล้วท่านทั้งหลายก็จะไปเป็นผู้ปกครอง ใครจะออกกฎหมายไปพันนาการประชาชนก็ต้องถามตัวท่านเองหรือถามตัวเราเอง ใครจะปกครองบ้านเมืองโดยให้ผู้คนเป็นทาสนั้นก็ต้องถามตัวเราเอง เพราะเรามีอำนาจในการปกครองบ้านเมืองนี้ ดังนั้นกรรมการด้วยความเคารพท่านสมาชิก เราได้บัญญัติในสิ่งที่ท่านประสงค์ และท่านต้องการนั้นไว้ในหมวด ๘ เรียบร้อยแล้ว จึงขอขึ้นอ่านตามกรรมการที่ไมมีการแก้ไขในมาตรานี้เลย ขอขอบพระคุณท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เอาสั้น ๆ นะครับ

นายสงสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : เอาสั้น ๆ เพราะท่านได้กล่าวเน้นถึงตัวกระผมคนเดียว เพราะท่านบอกว่าผมนั่นแหละจะเป็นผู้ที่จะต้องออกกฎหมาย ที่จะให้อิสระแก่คนในท้องถิ่นได้ ผมจะตีความเอาอย่างนี้เพื่อที่จะได้โอกาสขึ้นมาพูดกับท่านอีกรอบหนึ่ง ท่านประธานที่เคารพและท่านประธานคณะกรรมการที่เคารพด้วย ผมคิดว่าเมื่อท่านไม่ยินยอมอย่างนี้ กระผมคงจะหวังอะไรไม่ได้มากแล้ว แต่สิ่งที่จะหลงเหลืออีกนิดเดียวในฐานะที่ท่านกับผม ท่านประธานกรรมการเป็นสมาชิกแห่งสภาผู้แทนราษฎรด้วยกัน มาจากความทุกข์ยากด้วยกัน มาจากบ้านนอก มาจากชนบทด้วยกัน ท่านจงจำวันนี้ไว้ให้ดี ท่านมีฐานะทางการเมืองสูงกว่ากระผมมาก มีพลัง มีอำนาจมากกว่ากระผมมาก ท่านจำคำพูดของท่านให้ดี ท่านกล่าวถึงกระผมเหมือนกับกล่าวแก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกคน เมื่อถึง

วันนั้นท่านรับปากกระผมได้ไหมว่า ถ้าจะมีกฎหมายเกี่ยวกับการที่จะจัดอำนาจแทรกแซงทั้งมวลต่ออำนาจที่จะให้แก่ท้องถิ่น แล้วท่านกับกระผมจะต่อสู้ด้วยกัน ถ้าท่านรับตรงนี้กระผมจะขอมตรงนี้ กระผมต้องการที่จะรักษารูปแบบในเรื่องที่จะกำหนดแนวนโยบาย แต่การเขียนรัฐธรรมนูญกำหนดแนวนโยบายอย่างนี้ของรัฐนั้น มันไม่เคยได้ถือประโยชน์ให้แก่คนที่น้องของผมในชนบทในบ้านนอกเลย ท่านก็โตมาจากตรงนั้น ผมก็โตมาจากตรงนั้นท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นกระผมขอถามท่านประธานกรรมาธิการ ในฐานะที่เป็น ส.ส. บ้านนอกด้วยกันว่า เมื่อถึง ณ วันนั้นท่านจะถูกขืนขึ้นต่อสู้ร่วมกับกระผมและร่วมกับพวกเราผู้แทนราษฎรที่เป็นคนบ้านนอกหรือไม่เท่านั้นเองครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (ประธานคณะกรรมาธิการ) :

กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผมขอขอบพระคุณท่านสมาชิกรัฐสภาที่ได้แปรญัตติในประเด็นนี้ แล้วก็ยอมรับว่าหากกระผมยืนยัน ซึ่งกระผมขอยืนยันแล้วก็จะอยู่เคียงบ่าเคียงไหล่ในการต่อสู้ เพื่อความเป็นอิสระหรือความเป็นประชาธิปไตยของพี่น้องประชาชน ในกรณีที่ท่านกล่าวถึงนั้นจะอยู่กับท่านและต่อสู้ร่วมกับท่านเพื่อให้ท่านได้มั่นใจว่า ในเจตนารมณ์ของทางกรรมาธิการนั้นมีความประสงค์เช่นเดียวกัน ขอขอบพระคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณโสภณ

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม โสภณ เพชรสว่าง กระผมได้รับคำชี้แจงจากท่านกรรมาธิการและผมไม่คิดใจที่ผมสงวนไว้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณสงสุขก็ไม่คิดใจแล้ว ไซ้ใหม่เหลือคุณนิคม คุณณรงค์ นิยมไทย คิดใจไหม

นายณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ไม่คิดใจครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา :- คุณเทพ

ร้อยโท เทพ ไสกระจำง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ท่านประธาน ผม เทพ ไสกระจำง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด
ศรีสะเกษ พรรคพลังธรรม ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ต้องกราบขอบคุณ
ท่านประธานกรรมาธิการวิสามัญที่ท่านได้ชี้แจงด้วยจิตวิญญาณของสมาชิกสภา-
ผู้แทนราษฎร กระผมไม่คิดใจครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เมื่อไม่มีท่านผู้ใดคิดใจ
และกรรมาธิการ ไม่ได้แก้ไขก็ผ่านนะครับ เชิญท่านเลขาธิการต่อไปครับ

นายพิณิด อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๑ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติ
ขอสงวน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ผู้สงวนไม่คิดใจ ผ่านไปครับ
นายพิณิด อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๒ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณส่งสุขครับ

นายส่งสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ส่งสุข ภักเกษม สมาชิกรัฐสภา ในมาตรา ๑๒
กระผมได้ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรานี้ไว้ดังนี้ รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่
ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง การกระจายรายได้จะต้องพยายามดำเนินการ
โดยตรงต่อชาวชนบท หรือองค์กรอาชีพของชาวชนบท ซึ่งต้องคำนึงถึงการจัด
สัดส่วนของผลการขยายหรือลดลงของภาวะโดยรวมทางเศรษฐกิจของประเทศ
ท่านประธานที่เคารพ คงจะเป็นอีกมาตราหนึ่งที่กระผมได้เฝ้ามองเห็นการ
กระจายรายได้ไปสู่ชนบทนั้น ที่กระผมได้กราบเรียนในการเสนอคำอภิปราย
ในมาตรา ๑๐ ไปแล้วว่าประเทศเราได้พยายามที่จะให้ชนบทนี้ได้รับการ

กระจายรายได้ด้วยความเป็นธรรมและทั่วถึง เราใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมานี้เป็นฉบับที่ ๑ แล้ว มันเพียงแต่ว่าไม่มีใครลุกขึ้นมายอมรับเท่านั้นเองว่า เราได้ล้มเหลวโดยสิ้นเชิงในเรื่องของการกระจายรายได้ไปสู่ชนบท ปัญหาของสังคม ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาทางการเมือง ปัญหาของการเลือกตั้ง ปัญหาความไม่เข้าใจซึ่งกันและกันกันในสังคมที่มีอยู่ เพราะว่าเรามีความเหลื่อมล้ำในเรื่องของการกระจายรายได้ไปสู่ชนบทนั่นเอง ท่านประธานครับ ถ้าหากว่าเราจะพิจารณาถึงที่มาและที่ไป เราจะเห็นอยู่ตลอดเวลาว่า องค์การสหประชาชาติของเราในส่วนใหญ่นั้นแล้ว เราจะเกื้อกูลต่อคนกลุ่มหนึ่งซึ่งเป็นคนกลุ่มน้อย คนกลุ่มน้อยจะเป็นคนที่ได้โอกาส และได้ประโยชน์อย่างมากมาย องค์การสหประชาชาติต่าง ๆ ของสังคมของประเทศนั้นมักจะไปเกื้อกูลต่อคนกลุ่มน้อย โดยละเลยเพิกเฉยต่อคนกลุ่มใหญ่ ท่านประธานครับ เราหวังสิ่งอะไรไม่ได้ หวังเพียงพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติที่เขาเอามาใช้อ้างอิงกันมากมายถ้อยคำนั้น เมื่อมาพูดถึงการกระจายรายได้แล้ว ดูเหมือนทุกคนจะยกมือยอมแพ้หมดว่าไม่สามารถจะดำเนินการได้ ไม่สามารถที่จะใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินี้มากอบกู้ความเหลื่อมล้ำค่าสูงและความด้อยโอกาสในการที่จะได้รับกระจายรายได้ไปสู่ชนบทในพื้นที่และประชาชนในท้องถิ่นท่านประธานที่เคารพ กระผมจำเป็นต้องเขียนให้มากความซึ่งตรงกันข้ามกับคณะกรรมการได้แปรไว้ในมาตรา ๗๒ ของร่างแก้ไขเปลี่ยนแปลงดังนี้ครับ รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึง ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ คำท่านประธาน ๑๐ คำด้วย ๒ คำรวมเป็นคำหนึ่งเอาให้ประมาณ ๑๐ คำเขียนแค่นี้ในเรื่องที่สำคัญ ในเรื่องที่คุณส่วนใหญ่ของประเทศไม่ได้รับความชอบธรรม และไม่ได้รับความเป็นธรรมตรงนี้ ก็คงจะเหมือนกับที่กระผมได้กราบเรียนมาแล้วในมาตรา ๑๐ ว่าเรื่องราวมันจะต้องเป็นอย่างนี้ แล้วก็จะ

ต้องทำอย่างนี้ แล้วก็ต้องเขียนกันอย่างนี้ แต่ว่าก็คงจะมีท่านกรรมการ
ผู้มีเกียรติถูกจับมาอธิบายความว่า มันเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐ ต้องเขียนสั้น ๆ
แล้วก็จะมีการตรวจตราหลังนั้นจะเขียน แล้วต่อมาก็จะเป็นหน้าที่ของท่านละ
ในฐานะที่เป็นสมาชิกรัฐสภาแห่งนี้จะเป็นผู้เขียนกฎหมาย เป็นผู้ร่างกฎหมาย
ขึ้นมา แล้วก็คงจะต้องมีการมานั่งยื่นต่อรองกันอีก ท่านประธานที่เคารพ
กระผมเขียนไว้ชัดเจนว่า จะต้องพยายามดำเนินการโดยตรงต่อชาวชนบท
หรือองค์กรอาชีพของชาวชนบท ในเรื่องของการกระจายรายได้ ทุกวันนี้
เราทำอย่างไร เราบอกว่าขณะนี้รัฐบาลได้ผลักดันสินเชื่อชนบทออกไปแล้ว
ท่านประธานครับ ใครได้ สินเชื่อชนบทนั้นใครได้ พูตกันดีกรี (Degree)
พ่วงท้ายเยอะแยะเลย ขณะนี้รัฐบาลได้เพิ่มเงินในการที่จะให้ธนาคารทั้ง
ธนาคารของรัฐและเอกชนในการที่จะอัดสินเชื่อชนบท ท่านประธานที่เคารพ
การที่จะไปเอาสินเชื่อ ชาวชนบทจะไปเอาสินเชื่อมันจะต้องมีหลักทรัพย์ถ้า
มีหลักทรัพย์ ตามหลักทรัพย์อยู่ไหน หลักทรัพย์ก็อยู่ที่ธนาคารนั่นแหละ อยู่ที่
ธนาคารนั่นหมดแล้ว เขามีวิธีอีก ถ้า ข.ก.ศ. เขาบอกว่าไปรวมกลุ่มกันมา
แล้วรับรองกันเองเป็นรูปกันทาง ขณะนี้หางไม่มีจะกินแล้วในชนบท เพราะเรา
ไม่ดำเนินการในการที่จะกระจายรายได้โดยตรงไปสู่คนในชนบท อดีตท่าน
เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นคนไม่โกธไม่
โกธตัวกระผมได้ถามผมครั้งหนึ่งว่า ส่งสุข ถ้าจะกระจายรายได้มันจะกระจาย
ตรงไหน ผมก็รู้ว่าท่านแกล้งถามผม ผมก็ตอบไปว่าต้นทุนการผลิต ต้นทุนการ
ผลิตของเกษตรกรนั้นเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุด จะต้องพิจารณาถึงเรื่องนี้ ไม่ใช่
เรื่องอื่น ซึ่งลดได้ไหม โรงงานปุ๋ยแห่งชาติ ๑๐ ปีแล้วท่านประธานที่เคารพ
แก้ไขไม่ได้รัฐบาลทนเก่ง รัฐบาลคนดีนั้นทำอย่างไร ยกให้บริษัทในเครือของ
ท่าน ๑ บริษัทไปขณะนี้ก็ส่งกลับคืนมาให้รัฐบาลนี้อีก ทำไม่ได้ครับ เพราะว่า
ราคาปุ๋ยคือราคาต้นทุนการผลิตของเกษตรกร ทำอะไรไม่ได้ ขณะนี้จะสร้าง

อย่างเก็บน้ำสร้างไม่ได้ กระบวนการที่ได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มนายทุนใหญ่ของประเทศได้สนับสนุนให้กระบวนการที่อ้างตัวเป็นมวลชนนั้น ไปพิทักษ์รักษาสิ่งแวดล้อมเอาไว้ แล้วก็ไม่สามารถที่จะสร้างสรรค์ในสิ่งที่เป็นต้นทุนการผลิตอย่างเรื่องของน้ำ ให้เกษตรกรได้ใช้การบริหารน้ำในการประกอบอาชีพของเขาในราคาที่ลดต้นทุน ไม่ได้ครับสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้คือสิ่งที่รัฐบาลไม่ได้ให้โดยตรงกับคนในชนบทเลย คืออยู่อย่างเดียวในการที่จะแก้ไขปัญหาคากระจ่ายรายได้นั้น ต้องผ่านองค์กรต้องผ่านกระบวนการ ต้องผ่านครรลอง ต้องผ่านรูปแบบ ที่ได้สร้างสมกันมาสร้างสมกันมานานแสนนาน แต่ก็ย้อนหลังไปถึงรัฐธรรมนูญฉบับที่เราใช้กันมาถามว่า มันสามารถที่จะแก้ไขปัญหานี้ได้หรือไม่ ตอบได้ทันทีเลยครับท่านประธานว่าไม่ แต่เมื่อไม่แล้วไม่เป็นไร มาตรา ๗๒ เขียนมันเสีย ๑๑ คำ ๑๒ คำก็พอเจตนาธรรม์เขาพูดกันว่า ใครที่เขียนกฎหมาย คนนั้นก็เขียนเพื่อประโยชน์ของตนเอง ท่านเองอย่างนี้ เพราะฉะนั้นอย่าให้ใครมาตำหนิติติง กระผมพูดกระผมขึ้นขึ้นกราบเรียนตรงนี้ กระผมเชื่อว่ากระผมมันได้เป็นตัวแทนส่วนหนึ่งของสมาชิกแห่งรัฐสถานที่ที่ไม่เห็นด้วยเลยกับการแปรรูปคดีของคณะกรรมการ ไม่เห็นด้วยเลยกับการที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการกระจายรายได้ไปสู่ชนบท คนส่วนใหญ่ของประเทศที่อยู่ในชนบทนั้นยังอยู่ในลักษณะที่แค้นแค้น ยังอยู่ในลักษณะที่ยากจนท่านประธานครับ ภัยธรรมชาติเกิดขึ้นระลอกแล้วระลอกเล่า ขณะนี้ไปดูตามได้ดูของพวกผู้แทนราษฎรเถอะครับ ชื่อข้าวสาร ชื่ออาหารแห้งชื่ออะไรต่าง ๆ นานาเพื่อเตรียมที่จะไปแจกจ่าย พวกข้างนอกมันก็ต้องมาจิกหัวต่อกันอีกแล้ว พวกนี้น้ำเน่า ต้องเอาของไปแจกราษฎร ต้องเอาของไปแจกประชาชนเพื่อแลกกับคะแนนเสียง ถ้าผู้แทนไม่ให้โดยตรงแล้วถามว่าใครที่ไปให้โดยตรง เพราะฉะนั้นท่านประธานในสิ่งนี้เป็นสิ่งที่เราจะต้องพิจารณากัน กระผมขอกราบเรียนว่าประเทศไทยดิโนครับ เป้าหมายการส่งออกรอบ ๘ เดือนที่ผ่านมา การ

ส่งออกของไทยในรอบ ๘ เดือนขยายตัวพุ่งขึ้น ๓๓ เปอร์เซ็นต์ สูงกว่าเป้าหมายทั้งปีที่แผนฯ ชาติตั้งไว้ ๑๖ เปอร์เซ็นต์ ตัวเลขสวยเหลือเกินครับ ท่านประธาน รวมทั้งเกินกว่าแนวตั้งรับของประมาณการเติบโตทางเศรษฐกิจ ๘ เปอร์เซ็นต์ และกรอบเงินเพื่อไม่เกิน ๔.๘ เปอร์เซ็นต์ ตัวเลขสวยรายได้ประชาชาติสวย สวยทั้งหมด ภาวะการขยายตัวทางเศรษฐกิจเติบโตพุ่งไปสู่เป้าหมายที่ตีหมอลว่าถ้าไม่เขียนรัฐธรรมนูญนี้ว่า การกระจายรายได้โดยตรงต่อชาวชนบทนั้นต้องคำนึงหรือจัดสัดส่วนของผลการขยายหรือลดลงโดยภาวะโดยรวมทางเศรษฐกิจของประเทศ เขียนตรงนี้ไว้แบบนี้ เพื่อที่จะบีบบังคับกันว่า ถ้าหากว่าจะหิบบเอาการขยายตัวทางเศรษฐกิจ เป้าหมายหรือตัวเลขตรรกะต่าง ๆ ไปอ้างอิงกับทางวิชาการนั้น ให้คำนึงว่าคนส่วนใหญ่ของประเทศนี้ไม่ได้รับผลพวงอะไรเลย ท่านประธานที่เคารพ ไม่ได้รับผลพวงอะไรจากคนที่เป็นผู้ที่มีโอกาสผู้รู้ที่สามารถจะปั่นตัวเลขต่าง ๆ ขึ้นมาพูดกันแล้วโดยไม่สนองตัวเลขนั้นสะท้อนกลับไปสู่ประชาชนในชนบท เพราะฉะนั้นเขียนไว้ได้ไหมรัฐธรรมนูญอย่างนี้ เขียนได้ไหมครับว่าจะให้รัฐธรรมนูญตรงนั้นมันเป็นเครื่องค้าประกันว่า รัฐธรรมนูญหรือกติกาหลักของประเทศนี้จะให้ความสำคัญและจะเกื้อกูลจะกอบกู้ฐานะของประชาชนในชนบทซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ หรือจะปล่อยให้คนส่วนน้อยได้ดำรงชีวิตอย่างอบอุ่นหนาฝ้าั่งร่ำรวย และก็สามารถใช้ชีวิตอย่างพุ่มเฟิยได้ และก็ปล่อยทอดทิ้งของคนส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศให้จมปลักอยู่กับความยากจนความแร้นแค้นอยู่อย่างนั้น จะเอาอย่างนั้นหรือ รัฐธรรมนูญจะเขียนเพื่อคนส่วนใหญ่ของประเทศครั้งนี้ในมาตรา ๗๒ นี้ไม่ได้หรือท่านประธาน ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณสมชาย

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ พรกชาพัฒนา จากจังหวัดนครราชสีมา ท่านประธาน ตามมาตรา ๗๒ ผมต้องขออนุญาตนิดหนึ่ง จริง ๆ แล้วผมเห็นด้วยกับทาง กรรมการฯ แต่ยังคงใจอยู่คนเดียวว่า การที่จะกระจายรายได้ไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึง ที่เราเห็น ๆ กันอยู่ในปัจจุบัน อาจจะเรียนว่าในชนบทจริง ๆ แล้ว อาจจะเรียนตามผ่านไปยังท่านกรรมการฯ ความเสมอภาคที่ทางภาครัฐ จัดให้แก่พี่น้องตามชนบททั้งหลายมีโอกาที่จะได้เท่าเทียมกันหรือไม่ เพราะฉะนั้นตามความในมาตรา ๗๒ ที่บอกว่า รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบท อย่างทั่วถึงนั้น ถูกต้องครับตรงนี้ แต่เรียนว่าทำอย่างไรที่จะให้ทางรัฐเองนั้นมีโอกาที่จะได้สนับสนุนงบประมาณจัดสรรรายได้ช่วยเหลือเกษตรกร ซึ่งเป็นคนจำนวนมากของประเทศไปอย่างเสมอภาคกัน เพราะฉะนั้นปัจจุบันนี้เราจะไม่เห็นเลยจากความเสมอภาคที่เกิดขึ้นแก่พี่น้องทั้งหลายซึ่งอยู่ในชนบท เราจะเห็นได้เลยจากการที่เราไปเยี่ยมชมเยือนพบปะพี่น้องประชาชน ไม่ว่าจะเป็น จังหวัดใดก็แล้วแต่ โอกาสที่จะได้รับการดูแลจากรัฐโดยเท่าเทียมกันด้วยความเสมอภาคนั้นเป็นไปด้วยความยากลำบากเหลือเกิน ผมไม่ติติงหรือครับ ทางรัฐบาล ไม่ติติงหรือครับว่าถ้าหากพวกเราจะบอกกันไว้อย่างนี้ แต่สิ่งที่ผมแสดงความเป็นห่วงก็คือว่าในขณะที่เกษตรกรของเรานั้นอยู่กันด้วยความยากลำบาก ไม่ผิดกับที่ท่านส่งสุชาติได้กรุณาขึ้นมาชี้แจงต่อที่ประชุมแห่งนี้แล้ว ได้แสดงความคิดตรงนี้แล้ว เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าหากว่าบัญญัติเอาไว้เพียงอย่างนี้จะมีอะไรเป็นบรรทัดฐานว่าในอนาคตนั้นในแต่ละจังหวัด ในแต่ละชนบทนั้น จะได้รับการเหลียวแลดูแลจากภาครัฐโดยเท่าเทียมกัน กระผมอยากจะเรียนว่าจริง ๆ แล้วเกษตรกรในขณะนี้ประสบภาวะยากจน ไม่ว่าจะเป็นราคาข้าวโพดซึ่งในขณะนี้กำลังเป็นห่วงกันอยู่ว่าเขาจะมีรายได้ในการที่จะดำรงชีพอยู่ได้ในการทำเกษตรปลูกข้าวโพดหรือไม่ไม่ว่าจะเป็นอาชีพอื่น ๆ ใด ที่

พวกเรามุ่งหวังกันเอาไว้ว่าเราเองนั้นคงจะเลี้ยงดูครอบครัวเราได้โดยรอดและปลอดภัย แต่จริง ๆ แล้ว ทุก ๆ ปีที่เป็นมา ที่เห็นมาเขาประสบภาวะขาดทุนมาโดยตลอด เพราะต้นทุนการผลิตที่สูงซึ่งเราไม่สามารถจะลดลงมาได้ครั้งนี้ รัฐไม่สามารถที่จะอำนวยความสะดวกให้กับพี่น้องประชาชนหรือเกษตรกรตรงนั้นได้ ทำให้เขาประสบความเดือดร้อน แล้วในเวลาเดียวกันเราก็มามีบัญชีข้อความลงในมาตรา ๗๒ อย่างเดียว เพียงแต่ว่ากระจายรายได้ไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึงเท่านั้น เรามาดูในจังหวัดใหญ่ ๆ ในหลาย ๆ แห่งที่มีผู้นำทางการเมืองที่ค่อนข้างจะมีชื่อเสียง มีอำนาจอยู่ในสภาของเราแห่งนี้ หลาย ๆ จังหวัดได้รับการสนับสนุนงบประมาณดูแลจากท่านรัฐมนตรีจากผู้ที่มิใช่อำนาจในบ้านในเมืองดูแลกันมากมายเหลือเกิน แต่ในเวลาเดียวกันชุมชนเล็ก ๆ จังหวัดเล็ก ๆ ซึ่งมีนักการเมืองเพียงจะเติบโตกันขึ้นมาหรือว่ามีนักการเมืองที่ยังไม่มีอำนาจมากพอ ในการที่จะช่วยกันผลักดันงบประมาณลงไปในพื้นที่ตรงนั้น ก็จะเห็นข้อเปรียบเทียบได้อย่างชัดเจนว่างบประมาณที่รัฐจะลงไปดูแล หรือกระจายรายได้ไปสู่ชนบทตามที่ได้บัญญัติเอาไว้ตรงนี้ มันไม่ได้เป็นจริงตามที่พวกเราทั้งหลายนั้นมุ่งหวังเอาไว้เลยแม้แต่น้อยนิด เพราะฉะนั้นครั้งนี้ผมจึงอยากจะให้เพิ่มเติมเข้าไปสักนิดได้ไหมครับท่านประธานที่เคารพ ว่าการกระจายรายได้ไปสู่ชนบทต้องมีความเสมอภาค ด้วยความเสมอภาคไม่ใช่ให้แต่ทั่วถึงเพียงอย่างเดียว นั่นคือสิ่งที่ผมเป็นห่วงว่าในเวลาเดียวกันนั้นพี่น้องเกษตรกรทั้งหลายซึ่งในขณะนี้กำลังประสบภาวะขาดทุน ซึ่งเราเองเราก็บอก แหม มีรายได้มีกำไร เขาอยู่กับได้ แต่ท่านประธานที่เคารพ บ้านผมในขณะนี้อาหารแต่ละมื้อเฉพาะเกษตรกรผู้ยากไร้แทบจะหากินกันไม่ได้ หาเข้ากินค่า รายได้ตกต่ำอยู่อย่างนี้ ที่ดินก็ไม่มีเป็นของตัวเอง ราคาข้าวโพดก็ไม่แน่นอนว่าข้างหน้าจะเป็นอย่างไร นั่นคือสิ่งที่ผมอยากจะเรียนว่าถ้าหากรัฐไม่มุ่งให้เห็นชัดเจน

ขึ้นมาแล้ว หรือไม่บัญญัติลงในมาตรา ๘๒ ให้อย่างชัดเจนแล้วว่า กระจายรายได้นั้นต้องไปสู่ชนบทด้วยความเสมอภาค ไมอย่างนั้นก็จะลักลั่นกันอยู่อย่างนี้ จังหวัดใหญ่ผู้มีชื่อเสียงอยู่ ผู้มีอำนาจอยู่ในรัฐบาลมีอยู่ก็จะได้จัดสรรงบประมาณ จัดสรร ในการดูแล สนับสนุน เงินงบประมาณไปมากกว่าจังหวัดอื่น นั่นคือสิ่งที่เราเห็นอยู่เป็นประจำ เพราะฉะนั้นตรงนี้ละครับผมถือว่าอย่างไรก็ตามนั้น กรรมการได้แสดงความคิดเห็นออกมาเป็นสิ่งที่น่าชื่นชมยินดี แต่อยาก จะเรียนเพิ่มเติมสักกรณีหนึ่งของความกรุณาแก้ไขเพิ่มเติมได้ไหมครับว่า ขอให้ กระจายรายได้ไปสู่ด้วยความเสมอภาค ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมการ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ (กรรมการ) : ท่านประธาน ที่เคารพ กระผม นายพินิจ จันทรสุรินทร์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัด ถ้ำปาง กรรมการ ตามที่ท่านผู้มีเกียรติได้ขอแปรญัตติแก้ไขและเพิ่มเติม นอกเหนือจากที่กรรมการได้แก้ไขไว้แล้ว กระผมอยากจะขอเรียนว่าเป็น ความคิดเห็นที่ตรงกัน กล่าวคือก็หมายความว่า ตามที่ท่านผู้มีเกียรติได้แสดง ความเห็นไว้ว่ามันครอบคลุมอยู่แล้วในการที่จะกระจายรายได้ การที่กรรมการ ได้แก้ไขเพียงเล็กน้อยนั้นก็เพราะว่าไม่ได้เพิ่มเติมไป ก็เนื่องจากการกระจายรายได้ไม่ได้หมายถึงเอาเงินหรือกระจายเงินไปแบ่งสรรปันส่วน ไปยังภูมิภาคแต่อย่างใด หากแต่ว่าเรามีวัตถุประสงค์ที่จะให้รัฐบาลที่มา ดำเนินการตามแนวนโยบายได้จัดนโยบายในการที่จะกระจายได้อย่างไร อัน นี้เป็นประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ก็เพื่อที่จะให้เด่นชัดลงไปว่า รัฐบาลนั้นจะ กระจายรายได้ในรูปลักษณะเช่น ส่งเสริมอาชีพหรือดำเนินการกระจายการ อุตสาหกรรมไปสู่ส่วนภูมิภาคให้ทั่วถึงเป็นการกระจายรายได้ หรือการเสริม สร้างอาชีพที่มีอยู่แล้วเดิมให้ไปทั่วถึงได้ สำหรับความเสมอภาคนั้นคงจะ

กระทำไม่ได้ เพราะเหตุว่าในการกระจายรายได้เกี่ยวกับวิฤตติบ พื้นที่ต้นทุนในการผลิตแต่ละพื้นที่ พลังงาน กำลังคนแต่ละพื้นที่ไม่เหมือนและสอดคล้องกัน ก็ต้องเขียนในวงกว้างไว้ในมาตรานี้ สำหรับตามที่ท่านส่งสุขได้ขอเพิ่มเติม นั้นผมก็ได้กราบเรียนตั้งแต่ต้นว่ามันอยู่ในเรื่องของการกระจายรายได้แล้วอยู่ในส่วนรวมแล้ว แต่ในการขยายก็อยู่ในนั้นและเน้นหนัก ถ้าหากรัฐบาลจะกำหนดนโยบายขึ้นมาก็สามารถเขียนในแนวนโยบายของรัฐบาลที่มาดำเนินการบริหารรัฐบาลในขณะนั้นได้ แต่ขณะนี้ในรัฐธรรมนูญนี้จึงเขียนเพียงสั้น ๆ ซึ่งไม่มีในรัฐธรรมนูญฉบับอื่นใดได้กำหนดไว้ในมาตรา แม้แต่มาตราต้น ๆ เช่น มาตรา ๑๑ หรือมาตรา ๑๒ ที่เรากำลังพูดถึงกันอยู่ในขณะนี้ซึ่งไม่มีเลยครึ่งในแนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งจะบังคับให้รัฐบาลที่จะกำหนดนโยบายในอนาคตของตัวเราให้มีการกระจายรายได้ หรือการกระจายหรือสร้างโครงสร้างพื้นฐานไว้ให้ทั่วถึง ผมขอกราบเรียนว่ากรณีการที่ตรงกันกับท่าน แต่ว่าอยาก จะเขียนไว้สั้น ๆ เพื่อที่จะให้ครอบคลุมทั้งหมดตามที่ท่านได้พิจารณาแล้ว ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณเจริญ จรรย์โกมล

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม เจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดชัยภูมิ พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมร่วมกับ คุณชัชวาลย์ ชมภูแดง และคุณไพศาล จันทระภักดิ์ ได้ร่วมกันขอสงวนคำแปรญัตติไว้ในมาตรา ๑๒ ตามที่ได้ร่วมกันทั้ง ๓ คนนั้น ได้ขอเพิ่มเติมว่า ให้ระดับรายได้ของสังคมเมืองและสังคมชนบทภูมิภาคอยู่ในระดับที่ใกล้เคียงกันนั้น ทั้งนี้เหตุผลก็คือว่า เนื่องจากการกระจายรายได้สู่ชนบทและภูมินาคนั้น ในปัจจุบันยังมีความแตกต่างและไม่เท่าเทียมกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ถึงแม้ว่าเราจะเห็นจากรัฐบาลในชุดนี้ได้ประกาศอยู่ตลอดเวลาว่า จะมีการกระจาย

รายได้สู่ชนบทและภูมิภาคนั้น และในความเป็นจริงเรายังเห็นสภาพต่าง ๆ นั้นยังไม่เท่าเทียมกันและหัดเทียมกัน ฉะนั้นเพื่อความชัดเจนและไม่ให้เกิดข้อแตกต่างกันระหว่างสังคมเมืองและสังคมส่วนภูมิภาคนั้น สมควรที่เราน่าจะบัญญัติเพิ่มเติมไว้ สิ่งหนึ่งซึ่งจะได้เป็นข้อสังเกตให้เราเห็นได้ชัดก็คือ ถ้าหากเรามองในสังคมเมือง เราจะมองถึงตัวประชากรที่สำคัญ เช่น กรุงเทพมหานคร จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดใกล้เคียง ถ้าเรามาเทียบอัตรารายได้ของประชากรต่อคนต่อปีนั้นแตกต่างกับชนบท ผมยกตัวอย่างถ้าหากกรุงเทพมหานครอาจจะประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อคนต่อปี ถ้ามาเทียบกับจังหวัดชัยภูมิซึ่งผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสังกัดอยู่ที่นี่ ปีหนึ่งอาจจะประมาณสัก ๒๐,๐๐๐ บาท นี่ก็มีความแตกต่างถึงรายได้ อย่างที่ท่านกรรมการได้พูดไปก็เป็นสิ่งที่ดี แต่เพื่อความชัดเจนและเป็นหลักประกันของสังคมต่อไปเราสมควรหรือไม่ที่จะต้องบัญญัติไว้ ผมเองคิดว่าเป็นการเพิ่มข้อความนั้นไม่ได้พุ่มเพี้ยง แต่เพื่อบัญญัติให้เกิดความชัดเจนในนโยบายของรัฐต่อไปว่า รัฐบาลชุดใดที่เข้ามาบริหารราชการบ้านเมือง สมควรที่จะต้องกำหนดนโยบายไว้อย่างชัดเจนไม่ใช่เราจะระบุเฉพาะว่ารัฐจะต้องกระจายรายได้สู่ชนบทอย่างทั่วถึงกัน อย่างที่ท่านสมาชิกท่านได้พูดไปนั้นเป็นคำที่กว้าง แต่เพื่อที่จะเป็นหลักประกันให้กับคนชนบทหรือคนส่วนภูมิภาค อย่างน้อยก็ให้มีโอกาสและได้สิทธิที่จะได้รับการบริการจากรัฐอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกันจริงอยู่ได้มีนักการเมืองระดับผู้ใหญ่หลายท่านได้พูดว่า เขาเองไม่สามารถที่จะให้ประชาชนทุกคนนั้นร่ำรวยเท่าเทียมกันได้แต่สามารถที่จะทำให้ประชาชนทุกคนยากจนเท่าเทียมกันได้ นี่ก็ความเป็นจริงที่ปรากฏอยู่ในสังคมนี้ สิ่งที่ผมได้กราบเรียนท่านประธานก็คือว่า ในขณะที่รัฐบาลชุดนี้ซึ่งได้มีการพูดออกไปว่ากระจายรายได้สู่ชนบท แต่ในความเป็นจริงราษฎรส่วนมากได้มีการโยกย้ายถิ่นฐานเข้ามาอยู่ที่กรุงเทพมหานครและต่างประเทศนั้นก็ เป็นเครื่องที่

ชี้ให้เห็นว่า ถึงแม้การกระจายนั้นเป็นการกระจายด้วยคำพูดและนโยบายที่สวยหรูก็จริง เมื่อคืนนี้ผมได้มีโอกาสได้ไปฟังการปาฐกถาของท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ท่านได้พูดอย่างประทับใจอย่างหนึ่งว่า นโยบายของรัฐบาลลงในการลงทุนในปีนี้ในเรื่องของทางด้านสังคมนั้น ผมยกตัวอย่างอย่างเช่นทางด้านการศึกษาประมาณ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ทั้งที่เป็นเรื่องใหญ่ของบ้านเมืองและสังคมที่จะต้องพัฒนาแต่ในงบลงทุนอื่น ๆ นั้น ที่เป็นเกียรติทางด้านอื่น ๆ นั้นมากกว่าทางด้านสังคมอีกไม่รู้กี่เท่า ฉะนั้นผมจึงมีความเป็นห่วงว่า ถ้าเราไม่ได้เขียนไว้ในลักษณะเช่นนี้ ในนโยบายของรัฐบาลชุดต่อ ๆ ไป อาจจะมองข้าม เนื่องจากว่าเราได้เขียนเฉพาะถ้อยคำเนื้อหาบัญญัติไว้อย่างกว้างขวาง เราไม่ได้กำชับกระทั่งลงไปว่าในสังคมเมืองและในสังคมส่วนภูมิภาคนั้น เราจะให้มีโอกาสในระดับที่ใกล้เคียงกันได้อย่างไร เราไม่จำเป็นต้องเสมอภาคอย่างที่ท่านกรรมาธิการได้พูด แต่อย่างน้อยในเม็ดเงินต่าง ๆ นั้นน่าจะมีโอกาสอย่างทัดเทียมกันระหว่างสังคมเมืองและสังคมส่วนภูมิภาค ยกตัวอย่าง อย่างเช่นกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดนั้น เห็นได้ชัดในงบลงทุนต่าง ๆ นี่คือการแตกต่างอย่างชัดเจน ฉะนั้นกระผมทั้ง ๓ คน ก็ได้ขอเพิ่มโดยรายละเอียดของเนื้อหาที่จะต้องระบุไป และก็ตามถ้อยคำเดิม ผมขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่าอย่างนี้ รัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง ให้ระดับรายได้ของสังคมเมืองและสังคมชนบทภูมิภาคอยู่ในระดับที่ทัดเทียมกัน ผมหวังว่าท่านคณะกรรมการได้พิจารณาพบเห็นถึงเหตุจำเป็นอย่างที่ผมได้กราบเรียนไป และผมเชื่อด้วยความสุจริตใจว่า หากเราบัญญัติเพิ่มเติมไปนั้น จะไม่ก่อให้เกิดความเสียหายในเรื่องการใช้ถ้อยคำอย่างฟุ่มเฟือย แต่ในขณะที่เดียวกันจะเป็นประโยชน์ต่อสังคมและประเทศชาติโดยรวมและผมเชื่อว่าท่านสมาชิกที่นั่งฟังอยู่ในขณะนี้ นั้นมีความเห็นไม่แตกต่างกับผมเอง เพราะว่าอย่างน้อยเป้าหมายของเรานั้นก็

คือประชาชนโดยส่วนรวม ขอขอบคุณท่านประธาน

(สอ.)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมการครับ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 กระผม พินิจ จันทรสุรินทร์ ความเป็นจริงตามที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ
 จากจังหวัดชัยภูมิได้กล่าวไปนั้นก็เป็นหน้าที่ของรัฐบาลโดยตรง ไม่ใช่เป็น
 เรื่องของรัฐธรรมนูญถ้าเราแยกกัน กล่าวคือก็หมายความว่า ถ้าหากว่าเรา
 กระจายรายได้ไปสร้างงานในชนบทแล้วรายได้มันเพิ่มขึ้น แต่ว่าอัตราเฉลี่ย
 หรือรายได้ประจำอัตราส่วนที่จะได้รับคงจะแตกต่างกันไป อันนี้เราต้อง
 เข้มรับในสถานะความเป็นจริง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้วตามที่ท่านพูดเกี่ยวกับเรื่อง
 ของงบประมาณก็เช่นเดียวกัน กระผมได้เคยเรียนว่างบประมาณนั้นถ้าหากรัฐ
 สามารถสร้างรายได้ กระจายรายได้ สร้างงานในชนบทมากขึ้น รายได้
 ประชากรก็เพิ่มขึ้นเป็นเงาตามตัวไปด้วย เพราะฉะนั้นเจตนารมณ์ของท่าน
 ตรงกัน แต่ว่าในลักษณะงานเป็นลักษณะของรัฐบาลที่จะดำเนินการให้การ
 กระจายรายได้นั้นให้เป็นตามเป้าหมาย แล้วเมื่อเงินจะได้ตกไปอยู่กับ
 ประชาชนในชนบทอย่างไรที่ท่านปรารถนา เพราะฉะนั้นเรื่องต่าง ๆ เหล่านี้
 ผมว่าเป็นเรื่องของรัฐบาลที่จะดำเนินการ แต่ในรัฐธรรมนูญจะต้องเขียนไว้
 ว่า ต้องกระจายรายได้อย่างทั่วถึง เน้นชัด ชัดเจนแล้วว่า เราต้องกระจาย
 รายได้อย่างทั่วถึง ตอนนี้เราต้องพูดกันตรง ๆ ถ้าเป็นภาษาชาวบ้านว่าต้อง
 ไปกวัดรัฐบาล ในฐานะที่เราเป็นสมาชิกด้วยกันไม่ว่าทั้งฝ่ายค้านและฝ่าย
 รัฐบาล เมื่อกระจายรายได้ไม่ทั่วถึง หรือไม่ดำเนินการสร้างงานในชนบทได้
 ทำให้รายได้ประชากรในส่วนภูมิภาคมันลดลง เราก็สามารถที่จะดำเนินการ
 ได้ ผมก็อยากจะขอความกรุณาท่าน ขอให้ไปเป็นไปตามร่างที่กรรมการได้
 เสนอไว้ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณส่งสุขครับ

นายสงสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม สงสุข ภักเกษม สมาชิกรัฐสภา ได้ฟังท่าน
 กรรมการได้ชี้แจงแล้ว ผมก็เห็นด้วยกับท่านที่ท่านบอกว่าเป็นเรื่องของ
 รัฐบาล เราต้องไปกดดันที่รัฐบาล กระผมมองตรงที่ว่ารัฐบาลนี้มันก็เป็นสมบัติ
 ผลัดกันชม ก็ผลัดกันขึ้นไป แต่ผมต้องการที่จะเห็นในหลักการให้มันชัดเจนให้
 เห็นว่าในรัฐธรรมนูญเมื่อเขียนไว้อย่างนี้แล้ว กระผมไม่ต้องการที่จะเห็น
 เขียนเพื่อที่จะไปเติมเต็มสีสรรให้มันสวยสดงดงาม ไม่ใช่ หรือว่าให้มันเกิด
 การครกถ้วนในกระบวนการของรัฐธรรมนูญเท่านั้น ไม่ใช่ มันจะต้องให้
 รัฐธรรมนูญนั้นมีผลในการที่จะบังคับอย่างชัดเจนว่า จะกระจายรายได้ไปสู่
 ชนบทอย่างทั่วถึงนั้น ทั่วถึงอย่างไร มันจะต้องให้ชัดเจนว่าจะต้องให้ทั่วถึง
 อย่างไร เพราะว่าที่อำมานิมันไม่ทั่วถึง ต้องยอมรับว่าที่ผ่านมา มันไม่ทั่วถึง
 จะพูดอย่างไร จะทำอย่างไรมันก็ไม่ทั่วถึง เมื่อมันไม่ทั่วถึงแล้วเราก็เห็นว่า
 สังคมที่มีความเหลื่อมล้ำกันอย่างนี้ สังคมที่มีแต่ฝ่ายหนึ่งได้เปรียบ ฝ่ายหนึ่ง
 เสียเปรียบอย่างนี้ เราจะต้องมาคิดว่าในฐานะที่เราเป็นสมาชิกรัฐสภานิติบัญญัติ
 เราจะต้องคิดว่าเราจะทำอย่างไรที่จะสร้างตัวบทกฎหมาย จะสร้างรัฐ-
 ธรรมนูญ จะสร้างกฎหมายลูกทั้งหลายเพื่อที่จะให้การกระจายรายได้ไปสู่
 ชนบทนั้นชัดเจน ท่านประธานที่เคารพ ผมขอเรียนมติคณะรัฐมนตรียังมีการ
 เบี้ยวไปออกกฎระเบียบอะไรในกระทรวงไปในทางอื่นเลยมันทำกันได้อยู่เสมอ
 เอากันอย่าง ๆ ครับ ท่านประธานที่เคารพ เรามีประมวลกฎหมายที่ดิน
 เสร็จแล้วมีการออกพระราชกฤษฎีกาดังนี้กรมสร้างตนเองคนที่เขามีสิทธิมีส่วนที่
 จะได้อำนาจ จะได้สิทธิในที่ดินตามประมวลกฎหมายที่ดินกลับมีการเอาไปอ้าง
 บอกว่าไม่ได้ มีพระราชกฤษฎีกาออกมาอย่างนั้นไปขัดกับพระราชกฤษฎีกา
 เอากันอย่างนี้แล้วคนในบ้านนอกไม่มีโอกาสจะต่อสู้ครับ เพราะคนที่เอาไป
 พูดนั้นเป็นข้าราชการป่าสีเหลืองเต็มพริ้วไปหมด ท่านประธาน อันนี้ที่ผม

ชกตัวอย่างมานี้ พอไปถึงมาตรานั้นกระผมจะเอาเรื่องจริงมาพูด แต่ตรงนี้จะขอพูดให้ฟังว่า การที่ท่านเขียนรูปแบบเป็นฟอร์ม (Form) ของรัฐธรรมนูญอย่างนี้ มันไม่มีผลในทางปฏิบัติ มันไม่มีผลกับที่หวังว่ารัฐบาลไปออกกฎหมายสิ ไม่ว่าฝ่ายค้านหรือฝ่ายรัฐบาลก็เขียนหวิดกันรัฐบาลกันตรงนั้น ต้องออกกฎหมายมาสิ ท่านประธานครับ ในกระบวนการในการออกกฎหมาย ในฐานะที่เราที่อยู่สถานะด้วยกันนาน ๆ อย่างนี้ เราก็รู้ว่าเงื่อนไขในการออกกฎหมายนั้นเป็นอย่างไร เงื่อนไขมันเกิดจากอะไร ท่านประธานที่เคารพในเรื่องที่เราที่มีกฎหมายคุ้มครองผู้ประสบภัยจากรถ คำนึงทั้งบ้านทั้งเมืองก็ไม่ยอมแล้วก็ออกไป ขณะนี้คนทั้งบ้านทั้งเมืองเดือดร้อนกันหมด รับฟังกันใหม่ครับ ในเมื่อจะมีคนมากำหนดบอกว่า ต้องให้กฎหมายฉบับนี้ออกมา จะเพื่อผลประโยชน์ของใครก็แล้วแต่ แต่คนที่เสียผลประโยชน์ก็คือเจ้าของรถ คนที่อยู่บ้านนอกออกนารถไปชนไปเสียหาย ไปเสียชีวิตรับเงินไม่ได้ครับ ท่านประธาน รับเงินไม่ได้วันนี้हतสาวผมคนหนึ่งก็ตายไป ก็ยังรับเงินไม่ได้ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นในเรื่องอย่างนี้ ขอให้คณะกรรมการได้เผชิญความจริงกันเสียที่ได้เผชิญความจริงครับ เราอยู่มากับปัญหาของสังคมประเทศนี้ด้วยความจริงว่าความจริงคืออะไร ความจริงคือความเหลื่อมล้ำค่าสูงของสังคมไทย คนที่ด้อยโอกาส คือทุกอย่างทุกอย่างนี้คือคนที่อยู่ในชนบท เพราะฉะนั้นท่านจะต้องไปเขียนรัฐธรรมนูญที่จะต้องคุ้มครองคนในชนบท เขียนให้มันชัดเจน ตามเถะครับว่า รูปแบบของรัฐธรรมนูญมันไปปรากฏในคำรับคำาร่าเสมอไหนว่า รัฐธรรมนูญนี้จะต้องเขียนความโดยสรุป ใส่รายละเอียดลงไปไม่ได้ แต่บทที่ต้องการจะให้มีรายละเอียดก็มีนะครับ ในเรื่องที่ผมเคยอภิปรายมาแล้ว อย่างในมาตรา ๔๐ เขียนรายละเอียดลงไป ในรัฐธรรมนูญเลย พรรคการเมืองต้องจัดทำบัญชีแสดงทรัพย์สินและหนี้สิน และต้องแสดงที่เปิดเผยถึงที่มาของรายได้และการใช้จ่าย เรื่องอย่างนี้ทำใน

ไม่เอาไปเขียนในกฎหมายลูกละครับ และมาเขียนทำไมในรัฐธรรมนูญ ที่ท่านจะทำนั้นท่านทำได้ ท่านมีเหตุผลร้อยแปด ที่จะบอกกับสภาแห่งนี้ว่าทำได้ แต่ที่เวลาท่านบอกว่า ไม่ได้ มันไปเขียนไม่ได้มันไปอยู่ตรงนั้น มันไปอยู่ตรงนี้ ท่านก็พูดของท่านไป แต่ผมชี้ผมขยักตัวอย่าง เวลาคนชนบทซึ่งจะเป็นผู้รับผลกระทบนั้น เขาได้รับด้วยความเจ็บปวด เขาได้รับความบิดเบือน เขาได้รับความคนที่เป็นกลไกของรัฐนี้ไปใช้อำนาจหน้าที่ในการที่จะก่อเกิดผลประโยชน์ให้กับคนอีกกลุ่มหนึ่งซึ่งมีโอกาสมาก ๆ มันเป็นอย่างนี้ตลอดมา เพราะฉะนั้นกระผมจึงมาราบวิงวอน เข้าใจครับว่า ท่านมีกฎหมายของท่านในการที่จะแก้ไข ในการที่จะขกร่าง ในการที่จะเขียนรัฐธรรมนูญ แต่พวกผมต้องการที่จะให้ท่านทั้งหลายนี้ได้รับรู้ข้อเท็จจริง ท่านต้องเผชิญหน้ากับมันสิครับในสิ่งเหล่านี้ ท่านบอกว่าฉันจะเขียนรัฐธรรมนูญอย่างนี้ละ เพราะฉันต้องการแก้ไขปัญหาประเทศนี้ด้วยกติกาทางนิติศาสตร์ทางนิติธรรมอะไรก็แล้วแต่ ท่านก็ว่าของท่านไป ท่านทำได้นี่ครับ แต่ท่านไม่ทำท่านไปยึดอะไรก็ไม่รู้ ยึดในรูปแบบที่มันไม่สามารถที่จะสร้างสรรค์และแก้ไขปัญหให้กับคนในสังคมชนบทของเราได้เลย เพราะฉะนั้นท่านประธานเป็นสิ่งที่ผมก็คงจะต้องเรียกร้องต่อไป และผมก็คงจะได้ยื่นคำตอบอย่างนี้ต่อจากทางฝ่ายกรรมาธิการก็เห็นหน้าเห็นตากันอย่างนี้ก็รักเคารพกันทุกท่าน ไม่มีเจตนาอะไรที่จะไปหักหน้าหักหลังอะไรกันเลย แต่มันเป็นสิ่งที่ต้องพูดกัน เพราะว่าขณะนี้ท่านนั่งอยู่ข้างบน ผมอยู่ข้างล่าง วันหนึ่งผมขึ้นไปอยู่บน ท่านก็คงจะพูดอย่างนี้กับกระผมว่า ถ้าผมไม่สามารถที่จะไปต่อสู้อยู่ในคณะกรรมการมาให้สมาชิกรัฐสภาทั้งหมดทั้งมวลได้ เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ กระผมจึงขอกราบเรียนว่าขอให้คณะกรรมการตดในสิ่งที่ได้รับมาจากบรรยาคาสแวดล้อมที่ไม่ถูกไม่ควรนั้นเสีย บรรยาคาสที่เป็นบรรยาคาสของแท้ที่ให้โอกาสเงินแก่เราทุกวันนี้คือบรรยาคาสของชนบท ที่ห่อหุ้มและโอบล้อมสังคมประเทศของเราไว้ทุกวันนี้

คือคนในชนบท รักเขา ดูเขาและเอ็นดูเขาสงสารเขา ปกป้องเขาต่อไป
 เถอะครับ เพราะฉะนั้นเป็นโอกาสที่สำคัญอีกครั้งหนึ่ง ที่กระผมคงจะต้อง
 เรียกหรืออยู่ตรงที่ว่า โอกาสนี้เป็นโอกาสสำคัญที่เราจะต้องทำหน้าที่ของเรา
 ตรงนี้ให้ได้ เพื่อดูแลเขาและปกป้องผลประโยชน์ของเขา รักษาเขาไว้เพื่อ
 ให้เขาเป็นส่วนหนึ่งของประเทศของเราให้ได้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณชัยครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 จังหวัดบุรีรัมย์ เขต ๑ สังกัดพรรคชาติไทย สมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน
 ที่เคารพ มาตรา ๗๒ กระผมตั้งใจที่ท่านประธานและคณะกรรมการได้
 ดำเนินการแก้ไขคำว่า จะ และส่วนภูมิภาค แต่กระผมไม่พอใจอย่างยิ่ง ไม่
 พอใจอย่างไรท่านประธาน การเขียนข้อความอย่างนี้ ถ้าความเห็นของ
 กระผมได้พิจารณาแล้วไม่ถูกต้องทั้งสิ้น เพราะว่าเราได้ผ่านการพิจารณา
 กฎหมายย่อยคือกฎหมายสภาตำบล การกระจายรายได้สู่ชนบทนั้นไม่มี มีมาสู่
 ภูมิภาค สู่มุ่บ้าน สู่ตำบล ท่านประธานเคยเห็นไหม เขียนการกระจาย
 รายได้ จะเป็นกระจายเงินงบประมาณของแผ่นดิน หรือกระจายรายได้
 ในการเก็บภาษีอากรของภูมิภาคต่าง ๆ ของส่วนท้องถิ่นต่าง ๆ ไม่มีคำว่า
 ชนบทหรือท่านประธานเห็นว่ามี ผมอยากจะถามท่านประธานคณะกรรมการ
 มีไหมว่าสั่งให้ชนบทเก็บนี้กระเจายนันมีไหมครับ ช่วยตอบผมด้วย นอกจาก
 เขียนระบุชัดว่าเรากระจายรายได้ จำขบประมาณของแผ่นดินไปสู่ท้องถิ่น
 จำเป็นที่จะต้องระบุว่าหมู่บ้านอะไร ตำบลอะไร ในราชอาณาจักรไทยหรือไม่
 ยิ่งชัดท่านประธานกฎหมายรัฐธรรมนูญต้องเขียนให้ชัด ไม่ใช่เขียนแบบอย่างนี้
 ไม่ใช่ว่าบ้านชนบทแถวขอนแก่นอย่างนั้น หรือแถวอุดรธานีอย่างนั้น หรือแถว
 ยโสธรอย่างนั้น หรือแถวมหาสารคามอย่างนั้น หรือแถวบุรีรัมย์อย่างนั้น

ไม่ใช่ ท่านประธาน หรือจะถึงเมืองเชียงใหม่ แลว่ท่านมอนอินทร์
ประธานโทษที่เอ่ยนาม เห็นเดินผ่านหน้า แลว่เขียนรายด้วย มันต้องซัด
ท่านประธาน ฉะนั้นผมอยากจะขอความกรุณาท่านประธานผ่านไปยังคณะ
กรรมการว่า เราจะเขียนอย่างนี้ได้หรือไม่ ไหน ๆ เราจะเขียนให้
สมบูรณ์แบบ ก็เขียนว่า มาตรา ๗๒ รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่หมู่บ้าน ตำบล
ทั่วราชอาณาจักรไทย ซัดเลข รัฐบาลไหนจะมาปกครองบริหารประเทศชาติ
จะเป็นพรรคชาติพัฒนา พรรคความหวังใหม่ พรรคชาติไทยพรรคประชาธิปัตย์
พรรคพลังธรรม หรือพรรคไหน ๆ ก็ตามมาบริหารประเทศกฎหมายรัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้ในมาตรา ๗๒ เมื่อเขียนอย่างที่ผมเขียนแล้วว่ารัฐต้องกระจาย
รายได้ไปสู่หมู่บ้าน ตำบลทั่วราชอาณาจักรไทย ต้องทำ ไม่ทำผิดกฎหมาย
รัฐธรรมนูญ ผมขอความกรุณาอย่างนี้ได้ไหมครับ พี่น้องประชาชนคนไทยทั้ง
ประเทศโปรดฟังแล้วก็ดู ทิวี่ ว่าก้านั้นชัย จิตชอบ พุดถูกไหม ถ้าพุดผิดไม่ต้อง
เลือกผมเป็นผู้แทนสมัยหน้า แต่ถ้าพุดถูกขอให้คณะกรรมการชุดนี้แก้ไขตาม
คำพุดของผม และขอให้สภาแห่งนี้โปรดช่วยยืนยันด้วย ทั้งพี่ของกระผมคือ
วุฒิสมาชิก และพี่น้องของกระผมซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เป็นสมาชิก
ของรัฐสภาาร่วมกันในวันนี้ เขียนกฎหมายต้องเขียนเพื่อให้ผู้ปฏิบัติได้ปฏิบัติ
ได้ และปฏิบัติให้ถูกต้องไม่ต้องไปเขียนกฎหมายถูกอีก หรืออะไรอีกร้อยแปด
ปัญหาของบ้านเมืองก็จะเจริญรุ่งเรืองไป การกระจายรายได้ทั่วหมู่บ้านทั่ว
ตำบล ทั่วราชอาณาจักรไทยก็ไม่จำเป็นจะต้องมาโวยวายอะไรกัน เพราะ
กฎหมายรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ใครไม่ทำ คิด เรื่องนี้ผมขอความกรุณาต่อท่าน
ประธานรัฐสภาได้ช่วยบัญชาให้คณะกรรมการวินิจฉัยอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็
ตอบชี้แจงต่อสภาแห่งนี้ให้กระผมได้รับทราบ และพี่น้องประชาชนคนไทยทั่ว
ประเทศได้รับทราบด้วย กระผม กราบขอบคุณเพื่อไม่ให้เสียเวลา ขอบคุณ
มากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณเจริญ

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :

ท่านประธานที่เคารพ ผม เจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนจากจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ก่อนอื่นนั้นผมขอแสดงความดีใจและชื่นชมคณะกรรมการฯ และเห็นความปรารถนาดีของคณะกรรมการฯ ในการหยิบยกในร่างกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมา จากที่ท่านคณะกรรมการฯ ได้แสดงความคิดเห็นนั้น โดยความเคารพอย่างสูงว่า ที่ท่านได้พูดและบัญญัติไว้นั้นเป็นการดี แต่สิ่งที่เราได้ประสบทุกวันนี้ก็คือในสภาพข้อบังคับในทางด้านของกฎหมายนั้นไม่มีจริงอยู่ในลักษณะทั่วไปของกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นเราเขียนไว้ในลักษณะกว้าง ๆ แต่ในข้อเท็จจริงจากสังคมปัจจุบัน และในระบบการเมืองของเรานั้น ถ้าหากเราเขียนอย่างนี้ เมื่อใครเข้ามามีอำนาจรัฐนั้น เขาก็ตั้งนโยบายแสดงต่อสภาแห่งนี้ และก็ตั้งงบประมาณไว้เมื่อตั้งงบประมาณไว้เขาก็สามารถที่จะชี้แจงอธิบายเหตุผลในข้อของกฎหมายได้ว่า นี่คือการกระจายรายได้สู่ภูมิภาคและชนบท แต่ที่ผมในฐานะสมาชิกรัฐสภานั้น ได้แสดงความเป็นห่วงก็คือว่า เราจะทำอย่างไรให้คนในชนบท คนในภูมิภาคนั้นได้มีโอกาสได้รับผลประโยชน์จากพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่เข้ามาเป็นรัฐบาลนั้น ได้กระจายความเจริญ หรือกระจายรายได้ไปสู่สังคมชนบท และสังคมเมืองนั้นไม่แตกต่างกัน จะใช้เวลาด้านสันติวิธีเพื่อที่จะให้กะทัดรัดและชัดเจนขึ้นมาอีกนิดหนึ่งก็คือว่าคนในชนบทนั้นในขณะที่ท่านสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายต่อท่านประธานนั้นเป็นเรื่องจริงเรื่องจริงครบท่านประธาน ในขณะที่คนในชนบทนั้นเป็นผู้ที่ด้อยโอกาสทางด้านสังคม ไม่ว่าทางด้านการศึกษานั้น การศึกษาก็แตกต่างจากคนเมืองอย่างเห็นได้ชัดเจน รายได้ไม่ต้องพูดถึง และฐานะความเป็นอยู่นั้นยกตัวอย่าง อย่างคนในชนบทในขณะที่ถ้าพูดถึงเงิน ๑๐ บาท ๒๐ บาทนั้นเป็นเรื่องใหญ่ พอมาพูดถึงคนในเมืองนั้นเราไม่พูดถึงจำนวนนี้เป็นเงินน้อยนิด แต่

สิ่งที่เราจะให้สภาพของกฎหมายแม่ หรือกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นมีโอกาสในการเอื้ออำนวยให้กับบุคคลซึ่งเข้ามาเป็นคณะรัฐบาลในชุดต่อไปนั้น อย่างน้อยก็ได้ฟังสังวรและปฏิบัติว่า อย่างน้อยคนในชนบทนั้นก็คือคนหนึ่ง ไม่แตกต่างกับคนเมือง ฉะนั้นที่ผมได้ขอทราบเรียนท่านประธานไปว่า เราจะเพิ่มได้หรือไม่ว่า สังคมเมือง และสังคมชนบทนั้นอย่างน้อยจะกระจายอย่างทัดเทียมกัน เราไม่จำเป็นต้องเสมอภาคกันก็ได้ สิ่งที่ผมได้ทราบเรียนนั้นก็คือความเป็นจริงในสังคม และในสภาพกฎหมายที่ท่านกรรมาธิการได้ชี้แจงต่อท่านสมาชิกนั้นก็เป็นการเขียนไว้อย่างกว้าง ๆ ท่านจะบอกว่าให้สมาชิกคอยตรวจสอบ ควบคุม ติดตาม กำหนดสอบถามฝ่ายบริหาร เขาก็ให้เหตุผลว่าอย่างนี้คือการกระจายแล้ว อย่างนี้กระจายแล้วจะให้ทำอะไร ไม่มีมาตรฐานไว้ว่าอย่างนี้จะต้องทั่วถึงกัน ก็เขาบอกกระจายไปแล้วจะให้เสมอภาคกันไม่ได้ ฉะนั้นผมขอทราบเรียนวิงวอนท่านกรรมาธิการด้วยความเคารพอย่างสูง และท่านสมาชิกซึ่งอยู่ในรัฐสภาแห่งนี้ว่า เราสมควรไหม เราต้องมองเห็นว่าผลประโยชน์ของประเทศชาติ และประชาชนโดยส่วนรวมนั้นเป็นสิ่งที่พวกเราพึงสังวรและปรารถนาครับ ขอบคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ ผมขอทำความเข้าใจนิดนะครับ ผมไม่ขัดข้องที่ท่านสมาชิกจะอภิปราย แต่ขอให้ระมัดระวังนิดว่า ในการพิจารณาในวาระที่ ๒ นี้ ถ้ากรรมาธิการแก้ไขเพียงเล็กน้อย เราก็จะอภิปรายได้แต่เฉพาะในส่วนที่กรรมาธิการแก้ไข เราคงเข้าไปล้วงถึงสิ่งที่กรรมาธิการมิได้แก้ไขไม่ได้ เว้นแต่ที่สงวนไว้ ส่วนท่านที่จะอภิปรายเพื่อสนับสนุนหรือไม่เห็นด้วยกับผู้สงวนนั้นก็เป็นเรื่องหนึ่ง ขอความกรุณาด้วยเพื่อว่าจะได้ไม่ต้องการหักท้วงกันขึ้น เชิญคุณอัมพล

นายอัมพล จันทระเจริญ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (มหาสารคาม)
: ท่านประธานที่เคารพครับ เพื่อนสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่าน กระผม

นายอัมพล จันทระเจริญ หรือกล้วย ลูกสาวคาม ผู้แทนราษฎรจากจังหวัดมหาสารคาม พรรคกิจสังคม ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ผมมีความตั้งใจที่สุด ตั้งแต่ผมเป็นผู้แทนราษฎรมาหลายสมัยแล้ว ในการขอแก้ไขรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ วันนี้เรามีความตั้งใจที่สุดซึ่งได้นำแสดงความคิดเห็นด้วยตัวของพวกเราเอง เพราะโดยเนื้อแท้การเขียนรัฐธรรมนูญ การร่างรัฐธรรมนูญนั้น อดีตกาลที่ผ่านมามักจะทำกันในคนบางกลุ่ม บางพวกเท่านั้นมาถึงกาลครั้งนี้มีความตั้งใจ ท่านประธานครับ ซึ่ง ส.ส. สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ได้ใช้ความคิดความอ่านอันเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม มาร่วมกันอภิปรายแก้ปัญหาเรื่องกฎหมายสูงสุดของประเทศ ในมาตรา ๗๒ นี้ ท่านประธานที่เคารพ ไม่ทราบว่าจะมีบุคคลวิสาขทิโตนท์ไม่ทราบมาดลใจ คลบบันดาลให้แนวความคิดของท่านกรรมาธิการต้องเปลี่ยนแปลงไป ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๗๑ รัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง แต่คณะกรรมาธิการมาตัดคำว่า ส่วนภูมิภาค ออกไป มันไม่ชอบ ท่านประธานที่เคารพ มันขัดกับหลักการบริหารอีกหลาย ๆ ที่ หลาย ๆ แห่งในส่วนราชการนั้นผมยกตัวอย่างเรื่องการประปา ท่านประธานครับ เขาบอกว่าการประปานครหลวงก็มีการประปาสวนภูมิกาก็มี ไฟฟ้าก็เหมือนกัน ไฟฟ้านครหลวง ไฟฟ้าฝ่ายผลิตไฟฟ้าส่วนภูมิกาก็มีอยู่แล้ว จะนั่นคำว่าภูมิภาค แปลว่าทั่วทุกภาคของประเทศไทยจะต้องได้รับการดูแล การสนับสนุนจากรัฐบาลอย่างเต็มที่คนบ้านนอก คนอยู่ไกลชนบทซึ่งเป็นบ้านนอก หมู่บ้าน ตำบลต่าง ๆ ซึ่งเพื่อนสมาชิกของผม คุณชัย ชิดชอบ ได้อภิปรายไปนั้นมันสมเหตุสมผลผมจึงมีการสนับสนุนอภิปรายสนับสนุน อยากให้ท่านกรรมาธิการได้ช่วยไปไตร่ตรองไปคิดให้รอบคอบให้ละเอียดที่สุด ให้คงไว้ตามร่างเดิมก็ยังจะเป็นที่พอใจ ให้คำนึงถึงคนบ้านนอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาคอีสานซึ่งมีตั้งแต่บ้านนอกที่ยากจนอยู่ตามหมู่บ้าน ตำบลต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในส่วนภูมิภาค

ส่วนหนึ่งของประเทศไทย แต่เมื่อกฎหมายสูงสุดของประเทศถูกมาจำกัด ถูกตัดออกไปไม่ใส่คำว่า ภูมิภาค ลงไปนี้ มันจะทำให้กฎหมายอื่น ๆ หลักการอื่น ๆ การบริหารอื่นต้องหยุดชะงัก ท่านประธาน ผมขอขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เฉลิมชัย ไชยมงคล

นายไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ท่านประธานที่เคารพ ผม ไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดยะลา พรรคความหวังใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๗๒ ตามร่างเดิม รัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง ท่านประธานที่เคารพ ผมดูแล้วร่างเดิมรู้สึกจะคิดแต่ว่ารัฐจะต้องทางกรรมาธิการก็คิดว่า จะ เหลือ ต้อง อย่างเดียวก็ยังไม่สมบูรณ์ ถ้า จะ กับ จะต้อง มันน่าจะใกล้เคียงกัน แต่ดูแล้วรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุด ถ้า สมมติว่าปฏิบัติไม่ได้ก็ผิดกฎหมาย เพราะฉะนั้น จะต้อง หรือ ต้อง น่าจะเปลี่ยนเป็น พึง รัฐพึงกระจายรายได้ไปสู่ชนบทอย่างทั่วถึง อันนี้ประเด็นที่ ๑ ท่านประธานที่เคารพ

ท่านประธานที่เคารพ ประเด็นที่ ๒ รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทและก็คัดส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง ทีนี้เราดูพจนานุกรมฉบับรัฐศาสตร์ ชนบท หมายถึง นอกเมือง นอกสาขาภิบาล นอกเทศบาล เพราะฉะนั้น ถ้าสมมติว่าเอาตามที่กรรมาธิการแก้ รัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบท ก็หมายถึงว่า รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่นอกเมือง ไปสู่นอกเขตเทศบาล และนอกเขตสาขาภิบาล ท่านประธานที่เคารพ ร่างเดิมมีส่วนภูมิภาคด้วย แต่ส่วนภูมิภาคถูกตัด ภูมิภาคตามพจนานุกรมหรือตามศัพท์ของรัฐศาสตร์ หมายถึง จังหวัด อำเภอ หรือหมู่บ้าน ตำบล ตลอดจนคณะนักรบ พอมาดูออกก็แสดงว่าใจความไม่ถูกต้อง กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เพราะฉะนั้นการร่างรัฐธรรมนูญจะต้องสมบูรณ์ กรรมาธิการวิสามัญจะแก้ไข

ก็ต้องแก้ไขอย่างสมบูรณ์ แต่ปรากฏว่ากรรมการแก้ไขแล้ว ลงคลองไปแล้ว
ตอนนี้เปิดน้ำแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าถ้าไปแก้อย่างอื่น น่าจะคงไว้
ตามร่างเดิม คือรัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง
ขอบคุณครับ ท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณทรงธรรม

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์):
ท่านประธานที่เคารพ เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิก
รัฐสภากระผมเห็นด้วยกับเพื่อนสมาชิกหลาย ๆ ท่าน ที่คณะกรรมการได้
ตัดข้อความส่วนภูมิภาค ออก เพราะว่าข้อความเดิมนั้น รัฐจะต้อง ถ้าหาก
กรรมการจะตัดคำว่า จะ ออก นั้นผมเห็นชอบ คือหมายความว่ารัฐต้อง
กระจายรายได้ไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง เพราะว่าข้อความนี้สมบูรณ์
ครบถ้วนประธานชนบทอย่างเดียวเราก็เข้าใจถึงบ้านนอก แต่ส่วนภูมิภาค
เพิ่มเข้ามาอีกคือชัดเจนขึ้นไปอีก ผมก็ไม่เข้าใจเจตนารมณ์ของคณะกรรมการ
เพราะเหตุใดถึงไปตัดตรงนี้ออก ถ้าเผื่อจะเอาคงไว้ตามร่างเดิม แต่
ตัดคำว่า จะอย่างเดียว ผมก็ว่าจะสมบูรณ์แบบที่สุดเลย แล้วผมยังไม่เข้าใจ
อีกมาตราหนึ่งยังไม่ถึงครับ ผมก็นั่งมองอยู่ว่าเมื่อไรจะถึงสักที คือมาตรา ๗๓
อันนี้ยิ่งร้ายหนักเข้าไปอีก ไม่เข้าใจเจตนารมณ์ของคณะกรรมการ ไปตัด
ออกทั้งมาตราเลย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญถึงค้อยพูดเถอะครับ

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์):
มันสัมพันธ์กันนิดหนึ่ง ผมจะอ่านนิดเดียวยกตัวอย่างอย่างนี้ครับ รัฐจะต้อง
สงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย ตัดออกหมด นี่การกระจาย
รายได้เอาไปสู่ภูมิภาคเหมือนกัน แล้วก็การสงวนอาชีพให้แก่ประชาชน ก็ตัด

ออกอีกทั้งหมด ผมก็ไม่เข้าใจ เขียนให้ชัดเจนไปเลยว่า รัฐจะต้องกระจาย รายได้อย่างไรไปสู่ชนบท นี่ผมจะยกตัวอย่างให้ท่านประธานเห็น เมื่อมีเกิด อุทกภัยขึ้นทั่วประเทศ ท่านประธานรู้ไหมว่า รัฐกระจายรายได้ได้อย่างไร เอา เงินไปจ้างประชาชนในชนบททำงานวันละเท่าไรครับ ในจังหวัดเชียงราย น้ำท่วมหนักที่สุด ภาคเหนือตอนบนวันละ ๕๐ บาท ต่อคนต่อวัน อย่างนี้หรือ ที่เป็นการกระจายรายได้ไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคเท่าเทียมกันอย่างทั่วถึง ก็ ไม่ทั่วถึงอีกละครับ บางหมู่บ้านก็ได้ทำ ๕๐ คน บางหมู่บ้านก็ทำ ๓๐ คน อันนี้ แผลคือการเขียนบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญนั้น ต้องทำให้รัฐบาลสามารถกระทำ ได้ ผมจะยกตัวอย่างให้ท่านประธานเห็น นี่ท่านประธานเป็นประธานร่างเอง ๔๗๗ มีชัย ฤชุพันธุ์ เป็นประธานร่าง ท่านอุกฤษ มงคลนาวิน เป็นคนเซ็น ตามองพระบรมราชโองการรัฐธรรมนูญ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๓๔ มีไหมครับ ผม ยกตัวอย่างให้ฟังสักมาตราหนึ่งท่านเขียนไว้ มีไหมครับ รัฐบาลทำได้ไหม มาตรา ๘๑ รัฐพึงช่วยเหลือและสงเคราะห์ผู้สูงอายุและผู้พิการให้มีสุขภาพ ก่าถึงใจ และความหวังในชีวิต เพื่อสามารถดำรงตนอยู่ได้ตามสมควร ไป ดูสิครับทุกวันนี้คนพิการเซ็น ๑ สัปดาห์ ๔ สัปดาห์ ไปขายลอตเตอรี่มีใครไปดูแลเขา บ้าง รัฐที่ไหนไปดูแลตามที่ท่านเขียนไว้ นี่แหละครับเขียนแล้วไม่สามารถ ปฏิบัติได้ ยกตัวอย่างอีกมาตราหนึ่ง มาตรา ๘๒ รัฐพึงส่งเสริมให้ประชากร วัยทำงานมีงานทำ และพึงคุ้มครองแรงงานโดยเฉพาะแรงงานเด็ก แรงงาน หญิงกับจัดระบบแรงงานสัมพันธ์ รวมทั้งค่าตอบแทนแรงงานให้เป็นธรรม มี ไหมครับ ทำได้ไหมครับ หนังสือพิมพ์สื่อมวลชนออกข่าวไป เกี่ยวกับไปทลาย โรงงานทาสเอาเด็กไปทำงานเป็นทาส ทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย เขียน กฎหมายแล้วทำไม่ได้และเขียนไม่ชัดเจน เดียวมีไหมครับที่ว่าเขียน ถ้าเขียน ที่ผมยกตัวอย่างมา ๒ มาตรา ท่านประธานบอกผมมาสิว่า รัฐทำได้ตรงไหน แรงงานสัมพันธ์ อะไรต่าง ๆ ทำได้ตรงไหน ขณะนี้แรงงานสัมพันธ์ข้อขึ้น

ค่าแรงงานขึ้นให้อีก ๒ บาท นี่หรือครับ ผมถึงได้บอกว่าการเขียนของ คณะกรรมาธิการให้มันชัดเจนไม่ต้องเอาถึงขนาดคุณชัย ชิดชอบ บอกว่า ถึงตำบลและหมู่บ้านหรือครับ เขียนว่า ส่วนภูมิภาค ก็ใช้ได้แล้ว ทุกวันนี้ ประชาชนในส่วนภูมิภาคถูกละเลยเพิกเฉย ผลผลิตทางการเกษตรก็ขายไม่ได้ ราคา ทุกสิ่งทุกอย่างต่ำท่านประธานเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎรจะรู้ว่า ในการประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันพฤหัสบดีนั้นจะต้องมีญัตติเรื่องข้าวราคาดกต่ำ กระเทียมราคาดกต่ำ ถั่วราคาดกต่ำ มีทุกวันพฤหัสบดี อันนี้หรือครับการ กระจายรายได้ รัฐทำได้ไหม แล้วยังมาตัดคำว่า ส่วนภูมิภาค ออกอีก คำว่า ชนบท ไร่ อันนี้ใคร ๆ ก็เข้าใจหมด ชนบทก็คือบ้านนอก แต่ถ้าเดิมส่วนภูมิภาค เข้าไปมันชัดเจน ให้รัฐบาลทำได้ ไม่ว่าใครจะขึ้นเป็นรัฐบาลก็ตามจะต้องทำ อย่างนี้ตามนี้ ถ้าไม่ทำก็ขัดต่อรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๒ ซึ่งเราสามารถจะยื่น ญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลชุดนั้นได้ว่า รัฐบาลชุดนี้ไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ขัด ต่อรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นผมไม่เห็นด้วยกับการตัด กรรมาธิการน่าจะ ใจกว้าง ยื่นขึ้นมาสักคนสักครับ เพื่อให้มาตรา ๗๒ มันผ่านไปได้ ๆ ท่าน อย่างใจแคบ ท่านอย่ายื่นหัดสักครับ อย่าเอาชนะคะคานสักครับสมาชิกสภา- ผู้แทนราษฎรที่ดี สมาชิกวุฒิสภาก็ดี ก็เป็นผู้แทนของปวงชนชาวไทยตาม รัฐธรรมนูญ ถูกขึ้นห้วงดังอย่างนี้แล้ว ท่านถูกขึ้นตอบมาคำเดียวว่ายินดี เห็นด้วยกับสภาแห่งนี้ที่จะคงคำว่า ส่วนภูมิภาค ไว้อย่างเดิม แต่ตัดคำว่า รัฐ จะ ออก คำว่า จะ เอาออกได้ไม่เป็นไร รัฐต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบท ส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง จะเอาชนะคะคานไปทำไม สิ่งส่วนดีที่ทั้งไว้สิทธิหรือ กลัวจะเสียหน้า ท่านประธานที่เคารพ ขอผ่านไปยังท่านประธานประจวบ ถูกขึ้นถามหน่อยได้ไหมครับว่า ท่านเห็นด้วย ยินดีให้ตัด ยอมรับ จะได้ เดินหน้าต่อไป ถ้าไม่อย่างนั้นอยู่ตรงนี้จะเครียด พุดกันอยู่ตรงนี้แหละ เดือนหน้า อีกทั้งเดือนก็ไม่จบ หรือจะถ่วงเวลา ต้องตรารัฐธรรมนูญกันนี้ถ่วงเวลา

ยึดอาชญากรรมไปอีก อย่างนั้นหรือ ผมอยากจะถามหน่อย ตามจริง ๆ เถอะ ต้องการเอารัฐธรรมนูญฉบับนี้มาเป็นเครื่องมือช่วงเวลา ยึดอาชญาผู้แทนราษฎรอย่างนั้นหรือ ตามจริง ๆ เถอะ นี่ประชุมมา ๔ ครั้ง เพิ่งมาได้ ๑๐ มาตรา ผมเข้าใจว่าหลาย ๆ คนบอกว่าเมื่อไรจะจบ ผมว่าไม่จบหรอก เดือนหน้าอีกเดือนก็ไม่จบจะถ่วงเวลาเพื่อยึดอาชญาผู้แทนราษฎรอย่างนั้นหรือครับ ไม่ใช่ไม่ชอบหรือครับเป็นอะไรก็เป็นกัน นักการเมืองเป็นพร้อมเสมอ ขอบก็ได้ ไม่ขอบก็ได้ แต่ก็ไม่อยากจะให้ขอบหรือครับ ก็เสียเงินของรัฐในการเลือกตั้ง แต่ถ้าขอบก็พร้อมจะสู้ ท่านประจวบลองลุกขึ้นมาตอบสักคำสิว่า เห็นด้วยที่ังไว้ ส่วนภูมิภาคชอบครับ ผ่านไปเลย ขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณทรงธรรมครับ เมื่อสักครู่ คุณเอ่ยชื่อผม แล้วก็พูดเสมือนหนึ่งว่า การเขียนรัฐธรรมนูญนั้น เขียนแล้วใช้บังคับไม่ได้จะทำให้คนเข้าใจผิดได้ ในรัฐธรรมนูญมีทั้งบทบัญญัติบังคับ และบทบัญญัติเป็นแนวทาง หมวดที่เรากำลังพิจารณาอยู่ เป็นหมวดที่ว่าด้วยแนวทางก็เขียนเอาไว้ เพื่อเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐ ในมาตรา ๕๘ ก็บัญญัติไว้แล้วว่าเป็นแนวทางในการตรากฎหมาย และแนวทางในการกำหนดนโยบายในการบริหารราชการแผ่นดิน เพราะฉะนั้นการตรากฎหมาย และการบริหารราชการแผ่นดิน ก็อยู่ที่สภาผู้แทนราษฎร ที่จะต้องไปดูแลว่า จะทำได้ หรือทำไม่ได้มากนัก้อยแค่ไหน ไม่เป็นเหตุที่จะไปฟ้องร้องรัฐ เพราะฉะนั้นไม่ได้หมายความว่าเมื่อเขียนแล้ว ทุกกรณีจะต้องทำให้เป็นไปตามนั้น ๑๐๐ เปอร์เซ็นต์ ก็สุดแต่ันโยบายของรัฐบาลแต่ละรัฐบาลไป เชิญคุณประสพครับ

นายประสพ บุษราคัม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประสพ บุษราคัม ส.ส. อุดรธานี พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ มาตรา ๗๒ ผมเห็นด้วยกับคณะกรรมการ ตอนแรก ดัดคำว่า จะ ออกสุดขอบแล้ว เพราะว่า

จะมีแต่ จะ ๆ แล้วไม่ทำสักที ดัด จะ ออก ถูกต้องแล้ว อันที่ ๒ ต่อไป บอกว่า ดัดคำว่า ส่วนภูมิภาค ออก ก็ถูกต้องอีก ทำไม ถูกต้อง เพราะว่า ส่วนภูมิภาค ถ้าตามกฎหมายการปกครองก็มีส่วนกลาง ก็คือ กรุงเทพฯ นี่ละ ส่วนภูมิภาคหมายถึงจังหวัด หมายถึงอำเภอเท่านั้น การที่ตัดภูมิภาคออก เหมาะสมตรงไหน ตรงว่าส่วนมากตัวจังหวัดจริง ๆ ก็มีเทศบาลอยู่แล้ว เทศบาลดูแลอยู่แล้ว แล้วภายในอำเภอ เขาก็มีสุขาภิบาลอยู่แล้ว แม้แต่ กิ่งอำเภอก็มีสุขาภิบาล ในนี้ต้องการที่จะกระจายออกสู่ชนบท ชนบท คือไม่ใช่ สุขาภิบาล ไม่ใช่ เทศบาล ไม่ใช่เมืองพัทยา ไม่ใช่กรุงเทพมหานคร เจตนารมณ์แปลว่า ออกสู่ชนบทชนบทก็เหมือนท่านชัยพุดนั้นแหละ หมายถึง ตำบล และหมู่บ้าน ถ้าเราจะใส่เข้าไปแล้วจะลำบาก ถ้าใส่ตำบล หมู่บ้าน เดียวชาวบ้านจะบอกว่า หมู่บ้านผมทำไมไม่มีชื่อ เอาแก่นี่สมบูรณ์ที่สุดแล้ว ขอบคุณครับท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญท่านรัฐมนตรี

นายธานี ศักดิ์เศรษฐ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ธานี ศักดิ์เศรษฐ์ จาก นครศรีธรรมราช ในฐานะสมาชิกสภาฯ ผมสนใจข้อห้วงดังของท่านประธาน เมื่อสักครู่นี้ เพราะว่าปัญหานี้ผมกำลังนั่งรอว่า เพื่อที่จะให้ถึงมาตราที่ใน จังหวะที่ผมมีโอกาสได้แสดงความคิดเห็นได้ ในเรื่องเกี่ยวกับแนวนโยบาย แห่งรัฐนี้ ผมคิดว่า เราอาจจะเขียน ๆ กันไป ด้วยสาเหตุที่ว่ารัฐธรรมนูญ ฉบับก่อน ๆ เคยมีมาอย่างนั้น แล้วก็พยายามที่จะเขียนเรื่องราวต่าง ๆ เพิ่มเติมขึ้นเรื่อย ๆ ท่านประธานคงจำได้ช่วงที่รัฐบาล ฯพณฯ เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เป็นนายกรัฐมนตรี ในช่วงนั้น เรากำลังให้ความสนใจเกษตรกร มาก เราก็มาเขียนไว้ในแนวนโยบายแห่งรัฐว่า รัฐบาลพึงประกันราคาข้าว แล้วท่านจะเห็นได้ว่า แนวนโยบายต่าง ๆ ที่ถูกหยิบมาเขียนลงไปในแนว

นโยบายแห่งรัฐนั้น ด้วยเหตุผลของสถานการณ์แต่ละครั้ง ๆ เลยทำให้แนวนโยบายแห่งรัฐที่ว่านี้ นอกจากจะไม่มีผลในทางปฏิบัติแล้วเพิ่มมากขึ้นความจำเป็น ที่จริงในหมวดนี้ ควรจะพูดในเรื่องของเจตนารมณ์แห่งรัฐเสียมากกว่า น่าจะนั่งบอกกันให้ชัดเจนว่า รัฐนี้เป็นรัฐมีไว้ทำไม รัฐมีหน้าที่อะไร รัฐจำเป็นต้องคุ้มครองอะไรบ้าง ผมคิดว่าถ้าคณะกรรมการมาพิจารณาไม่ได้ติดอยู่กับรูปแบบเก่า ในฐานะที่ไปนั่งคิดพิจารณาเองมาตลอดแล้ว คณะกรรมการคงจะเห็นด้วยได้ เพราะว่าข้อเสนอมานี้ทั้งหมดครั้งนี้ นอกจากไม่มีหลักประกันแล้ว ในวันข้างหน้ามีเรื่องใหม่ ๆ ก็มาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญอีก ตรงนี้เลยทำให้รัฐธรรมนูญขาดความศักดิ์สิทธิ์ แล้วผมเห็นอยู่ประเด็นหนึ่ง อย่างเมื่อครั้งที่เราพูดถึงมาตรา ๘๖ ทวิ ผมคิดว่าถ้าเราเขียนแนวนโยบายแห่งรัฐไว้แบบนี้ โอกาสที่รัฐบาลจะเกิดขึ้นในอนาคต ซึ่งมาตามเจตนารมณ์ของประชาชนนั้นเขาจะไม่วันที่จะปฏิรูปทางการเมืองได้เลย เราต้องยอมรับว่า การพัฒนาการปกครองในระบอบประชาธิปไตยนั้น ต้องมีจังหวะก้าว ต้องมีขั้นตอน และต้องมีเงื่อนไขของการปฏิรูปเป็นช่วง ๆ ไปได้ตลอดเวลาด้วย ผมคิดว่าถ้าเรานั่งเถียงกันอย่างนี้ เราจะเถียงกันได้ทุกมาตรา แล้วก็จะถกกันได้ทุกประเด็น แล้วในที่สุดก็คือ ไม่รู้ว่าเราเขียนไว้ทำไม ผ่านประธานครับ ผมคิดว่าขณะนี้เรายังพอมีเวลาที่ให้ทางประธานคณะกรรมการการศึกษาหารือและให้คำตอบกับสมาชิกเดี๋ยวนี้ก็ได้ว่า ถ้าเรามารับเปลี่ยนเลิกคิดกันแบบลอกรัฐธรรมนูญเก่า ๆ แล้วเพิ่มเติมอะไรในสิ่งที่เราอยากได้ลงไป โดยไม่จำเป็นอย่างนี้มาปรับให้เป็นเรื่องเจตนารมณ์แห่งรัฐ พูดว่ารัฐบาลนี้มีไว้ทำไม ถ้าประกันอะไรบ้าง ถ้าเจตนารมณ์บอกว่าอย่างนี้กว้าง ๆ ผมคิดว่าในทางปฏิบัติก็เป็นจริง แล้วรัฐบาลในอนาคตขึ้นมาถืออยู่ในกรอบด้วย ผมกราบเรียนท่านประธานว่าอย่างนี้ ก็เพื่อที่จะเห็นว่าเรามีเวลาพอ ที่จะนั่งปรึกษาหารือกัน แล้วก็ปรับปรุงแก้ไขได้ ผมกราบเรียนท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณสมบุรณ์

นายสมบุรณ์ ทองบุราณ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยโสธร) :
เรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ผม สมบุรณ์ ทองบุราณ ส.ส. ยโสธร
พรรคพลังธรรม ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ กระผมได้ดู
มาตรา ๗๒ ครั้งแรกผมได้สว่นคำแปรว่า ต้องตัดออกให้หมด มาถึงวันนี้
ดูเหตุผลแล้ว ผมกลับเห็นด้วยกับทางร่างของกรรมาธิการ ท่านประธานครับ
คำว่า ขนบพ หมายถึงว่า ดินแดนที่กั้นการที่สุดของประเทศ ถ้ารัฐบาล
กระจายรายได้ส่วนนี้ไปอยู่ที่ยากจนที่สุด ก็แสดงว่าแนวนโยบายของรัฐนี้ถูกต้อง
แล้ว เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าคำว่า จะ ก็น่าจะต้องตัดออก คำว่าส่วนภูมิภาค
ก็เป็นการฟุ่มเฟือยเกินไป ก็เห็นด้วยที่จะตัดออก เห็นกะทัดรัดตรงนี้เข้าใจ
ง่าย ๆ ครับท่านประธาน ไม่ต้องแปลความหมายอีก กระผมเห็นว่าร่างของ
ทางกรรมาธิการนำถูกต้องแล้วท่านประธาน ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมาธิการ

นายพินิจ จันทรสุรินทร์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพ กระผม นายพินิจ จันทรสุรินทร์ กรรมาธิการ ท่านประธานครับ
ผมอยากจะขออนุญาตเรียนท่านอธิบดีรัฐมนตรีชำนาญการสักนิดหนึ่งว่า คงจะปรึกษากัน
ไม่ได้ เพราะเราได้รับหลักการแล้ว ตอนนี้เป็นวาระสอง แล้วที่เราพิจารณา
อยู่ก็คือแนวนโยบายแห่งรัฐ ซึ่งท่านประธานได้กรุณาชี้แจง ความจริงครบหมด
ทุกประการแล้ว กล่าวคือในมาตรา ๕๘ ซึ่งเป็นมาตราที่กล่าวมา ส่วนข้อที่
เพิ่มเติมขึ้นมา ในแนวนโยบายแห่งรัฐนี้ เพราะกรรมาธิการทุกคนแม้แต่ผู้ร่วม
ร่างได้เสนอขึ้นมาครั้งนี้ ไม่มีในรัฐธรรมนูญฉบับไหนเลย ไม่มีในรัฐธรรมนูญ
ฉบับไหนท่านตรวจสอบดูได้ ก็เพราะเหตุว่า ความเหลื่อมล้ำความไม่เสมอภาค
ความที่การกระจายรายได้ก็ดี การพัฒนาในเรื่องโครงสร้างพื้นฐานที่ดีนั้น
ไม่มีในส่วนภูมิภาคได้ทั่วถึง จึงกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญนี้เป็นครั้งแรก ในขนบพ

เป็นครั้งแรก เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนว่า หัวใจของผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกสภาทุกท่านเห็นว่า การพัฒนาชนบทที่รัฐบาลบอกจะทำ ๆ ทำ ไม่ได้ หรือไม่ทำ หรือทำยังไม่ทั่วถึง อันนี้เป็นประการสำคัญ จึงกำหนดเป็น แผนนโยบายแห่งรัฐเอาไว้ว่า ต่อไปนี้ใครขึ้นมาเป็นรัฐบาลก็ตาม จะต้อง ดำเนินการให้ทั่วถึงไปยังชนบทให้ได้ ถึงชาวไร่ ชาวนา ไปถึงป่า ถึง โรง ที่ท่านต้องการ ที่ท่านปรารถนา ให้ได้ ให้เกิดมี ให้สำเร็จ ตามที่ท่าน ปรารถนา อันนี้คือวัตถุประสงค์ของรัฐธรรมนูญที่เราได้กำหนดไว้ ปัญหาที่ ท่านบอกว่า ความไม่ทัดเทียมอะไรต่าง ๆ เหล่านั้น ก็ได้กราบเรียนแล้วว่า นั่นเป็นเรื่องของรัฐบาล อันนี้เป็นเรื่องรัฐธรรมนูญ ต้องเขียนไว้เฉพาะ ที่สำคัญ ส่วนแผนนโยบายแห่งรัฐจะดำเนินการได้แค่ไหน เพียงใดนั้น เราก็ ต้องดูในรัฐบาลนั้นว่า เขาจะดำเนินการให้ประชาชนของเขาได้รับประโยชน์ ทั่วถึงอย่างไรหรือนั้น ก็เป็นเรื่องของรัฐบาลต่อไป อยากจะขอกราบเรียน ท่านสมาชิก ท่านผู้ทรงเกียรติทุกท่าน อยากจะขอความกรุณาเดอะครับ เพราะว่าทุกเรื่องที่เราได้กำหนดไว้ที่นี่ เป็นไปตามที่ประสงค์อย่างที่เราคิด เราปรารถนา ด้วยกันทั้งนั้น เขียนไว้กว้าง ๆ อย่างนี้ครับ ขอขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ยังมีท่านผู้สวดยังติดใจไหม ถ้าไม่ติดใจจะได้ผ่านไป คุชชัยไม่ได้สวดยังไหม

นายชัย จิตชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

ท่านประธานครับ คือมีการแก้ไขก็อาจจะมีการตกลงกันว่า อาจจะมีการ แก้ไขบ้าง

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : กรรมการเขาไม่ตกลง ด้วยแล้ว

นายชัย จิตชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

ถ้าไม่ตกลง ผมก็เอาตามกรรมการ เห็นใจกรรมการครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถ้าอย่างนั้นผ่านไปนะคะรับ
เชิญต่อไป

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๑๓ คณะกรรมาธิการตัดออก มี
ผู้แปรญัตติขอสงวน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณทรงธรรมครับ

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดเชียงใหม่ พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมสงสัยว่าทำไม
กรรมาธิการมีเหตุผลอะไรมาตัดมาตรา ๑๓ ออกทั้งหมด มาตรา ๑๓ เขียน
ไว้เกี่ยวกับเรื่องการสงวนอาชีพไว้ให้แก่คนไทย สมัยก่อนมีอยู่ครึ่งหนึ่ง สมัย
จอมพล ป. พิบูลสงคราม ก็เคยเขียนกฎหมายไว้ฉบับหนึ่ง สงวนอาชีพไว้
ให้แก่คนไทย โดยเฉพาะอาชีพการตัดผม เพราะไม่ต้องการให้คนต่างชาติ
เข้ามาค้าเบ็นอาชีพนี้ และก็เป็ผลดีด้วยครับท่านประธาน สงวนอาชีพไว้
ให้แก่คนไทย แล้วทำไมต้องไปตัดออกทั้งหมด มีเหตุผลอะไร คงไว้แล้ว
เสียหายอะไร ก็ไม่เข้าใจทำไมต้องตัดออกทั้งหมด เขาเขียนไว้ มาตรา ๑๓
รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย ก็ไม่ได้บอกว่าทั้งหมด
บางประเภทที่สำคัญ อย่างสามล้อก็สำคัญเหมือนกัน แท็กซี่ สามล้อ ลีล่อ
ตุ๊กตุ๊ก อะไรอย่างนี้ อีกหน่อยก็คนต่างชาติหมดหรือครับ เดิยวนี้ท่านประธาน
รู้หรือไม่ครับ ผมในฐานะเป็นผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ ท่านประธาน
รู้ไหม ขณะนี้คนต่างชาติกำลังเข้ามาแย่งอาชีพคนไทย นั่นก็คือคนไทยใหญ่หรือ
คนพม่า ลักลอบมาตามชายแดนเข้ามาแย่งอาชีพคนไทย มาเป็นคนงานบ้าง
มาทำอะไรต่อมิอะไรในการแย่งอาชีพของคนไทย ทำไมรัฐจะมีกฎหมาย
คุ้มครองอาชีพให้แก่คนไทย ไม่ว่าจะเป็นบางประเภทหรือทุกประเภทอะไร

ก็ตามแต่ กรรมวิธีการมีเหตุผลอย่างไรที่ตัดมาตรานี้ออกไปทั้งมาตรา ผมไม่เข้าใจ ขอให้กรรมวิธีการชี้แจงให้ทราบหน่อยว่า เพราะอะไรถึงได้มาตัดออกไปทั้งมาตรา และอีกอันหนึ่ง ผมขอโทษท่านประธานด้วย ที่ผมได้เอ่ยถึงชื่อท่าน แต่ก็พูดเมื่อสักครู่นี้ มิได้หมายความว่า ท่านร่างไม่ดี ผมหมายความว่า ท่านร่างไว้นั้นมันดี แต่ไม่มีผลในทางปฏิบัติ รัฐบาลเขาไม่ทำ เพราะฉะนั้นก็เป็นหน้าที่ของพวกผมอีกนั่นแหละ ก็เป็นความผิดที่ว่า เมื่อเขาไม่ทำแล้วก็ไม่ได้อะไรให้เขาก็แล้วเหมือนกันครับ คือยื่นญัตติไม่ไว้วางใจทุกสมัย แต่สมัยนี้คงไม่ได้ยื่นหรอกครับ รัฐธรรมนูญเข้ามาขวางอยู่ สงสัยจะหมดสมัยประชุมสมัยนี้ก็คงจะมีแต่รัฐธรรมนูญทั้งนั้น ผมได้สงสัยเหลือเกินขณะนี้ เอารัฐธรรมนูญมาทั้งหมด ๒๐๐ กว่ามาตรา เพิ่งได้ ๑๓ มาตรา วันนี้อง อีกเดือนหนึ่ง ๒ เดือนจะจบก็ไม่จบ ก็รู้กันวันที่ ๒๑ ธันวาคม เขาหมดสมัยประชุมแล้ว แต่ยังไม่มีพอมารอกอากาศออกทีวีไปทั่วประเทศอีกแล้วพูดกันยาวไปอีก สงสัยจะถ่วงเวลา กลัววิกฤตการณ์จะเกิดขึ้นแก่รัฐบาลเกิดขึ้นแก่สถานะอย่างไรวางนั้นก็ไม่รู้ อาจจะเป็นอย่างที่ผมนึกก็ได้ หรือจะไม่เป็นอย่างที่ระผมนึกก็ได้ ขอบขอบคุณท่านประธานให้กรรมวิธีการตอบด้วยครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณณรงค์ ผู้สงวนครับ

นายณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม ณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ ในนามสมาชิกรัฐสภา พรรคประชาธิปัตย์ ในมาตรา ๑๓ ซึ่งกระผมได้แปรญัตติและขอสงวนไว้ เมื่อผมขอแปรญัตติและสงวนไว้ก็มาอีกครึ่งหนึ่งปรากฏว่า คณะกรรมการได้ตัดมาตรา ๑๓ ออกไปทั้งหมด คือที่คณะกรรมการตัดออกไปก็คือมาตรา ๑๓ รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย คณะกรรมการตัดออกหมดเลย ไม่เหลือไว้

สักพยางค์เดียว ที่ฉันขอเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่เขียนไว้เดิม นั่นคือ รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย และเดิมคำต่อไปนี้ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปมีงานทำ นี่กระผมเพิ่มเติมก็ไม่ทราบว่าการมาธิการตัดคำว่า รัฐสงวนอาชีพ ออกไปอย่างไรก็ต้องขอลากันเถียงหนึ่ง ท่านประธานเหตุผลของกระผมที่ขอเพิ่มเติม ส่งเสริมให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปมีงานทำ นั้น ท่านประธานครับ กระผมได้สังเกตเห็นว่าปัจจุบันนี้ เราก็จะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญกันแล้ว ซึ่งมาตราช้างหน้าคงจะต้องถึงกัน นั่นคือการใช้สิทธิการเลือกตั้ง อายุ ๑๘ ปีที่เราคุยกันมักคุยกันหนาว่า เราจะให้ประชาธิปไตยแก่ประชาชนทั้งประเทศให้คนหนุ่มคนสาว ให้คนรุ่นใหม่ที่จะมีสิทธิมีเสียงเลือกพวกเราที่อยู่ในสถานะขณะนี้ ซึ่งผมจะไม่พูดถึงก้าวลึกเข้าไปว่า ในการใช้สิทธิเลือกตั้งอย่างไร แต่ผมจะพูดในฐานะที่ว่า รัฐพึงส่งเสริมให้บุคคลซึ่งมีอาชีพตั้งแต่อายุ ๑๘ ปีขึ้นไปมีงานทำท่านประธานที่เคารพ ปัจจุบันนี้เราขอมทราบกันดีกว่า เป็นปัญหาของสังคมอย่างยิ่ง ปัญหาของคนรุ่นใหม่ ยุคโลกาภิวัตน์ จาก นูรุต ก็เป็น ภิวัตน์รวดเร็วเหลือเกิน ท่านประธาน ก็จะต้องเขียนไว้แนวนโยบายแห่งรัฐ เพราะคนหนุ่มคนสาวอายุ ๑๘ ปี ขณะนี้ไม่มีงานทำมากเหลือเกิน เมื่อไม่มีงานทำ คนรุ่นใหม่รุ่นสาวอย่างนี้อยู่เฉพาะเมืองใหญ่ ๆ อย่างกรุงเทพฯ อย่างที่จังหวัดเชียงใหม่ของกระผมเป็นปัญหาเกิดขึ้น ไม่ว่าทางอาชญากรรมหรืออาชญากร เพราะไม่มีงานทำผู้ชายอายุ ๑๘ ปี ไม่มีงานทำ ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรและอาชญากรรมเกิดขึ้นในการเป็นอยู่ ก่อให้เกิดปัญหาอย่างหนึ่ง เล็กเล็กละเอียด จกชิงวิ่งราวเป็นข่าวในบันทึกการจับกุมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ปรากฏว่าคนอายุ ๑๘ ปี ๑๙ ปี ๒๐ ปีทั้งนั้น ที่ก่อปัญหาอาชญากรในจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ก็มีคดีขโมยรถจักรยานยนต์เฉลี่ยวันหนึ่ง ๕ คันท่านประธาน โดยเฉพาะอำเภอเมืองเฉลี่ยวันละ ๕ คัน ขโมย

แล้วเขาออกไปต่างประเทศ เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจับได้เป็นกลุ่ม เป็นแก๊ง เป็นก้อน เป็นพวก เป็นก๊ิก เป็นเหล่า อายุ ๑๘ ปี อายุ ๑๙ ปี อายุ ๒๐ ปี ทั้งหมดเลย นี่คือปัญหา ปัญหาของสังคม นอกจากนั้นในเชียงใหม่ เมื่อเด็กอายุ ๑๘ ปี อายุ ๑๙ ปี อายุ ๒๐ ปีไม่มีงานทำ ก็ไปมั่วสุมกันในแหล่งซึ่งมันเท็ง เรืองรมย์ ก็ไปก่ออาชญากรรมตรงนั้นอีก ทีนี้ถ้าผู้หญิงละครบท่านประธาน ที่เคารพ เมื่อผู้หญิงอายุ ๑๘ ปี เพิ่งจบการศึกษามาไม่มีงานทำ ไม่ใช่ผู้หญิง เมื่อสมัยโบราณ เมื่ออายุ ๑๘ ปีแล้วก็มีเหย้ามีเรือนไปไม่ใช่อย่างนั้น แต่คนยุคใหม่นี้ ผู้หญิงอายุ ๑๘ ปียังไม่มีเหย้ามีเรือนกันมาก ก็ต้องทำมาหากินกันอยู่ แต่เมื่อไม่มีงานทำ ผู้หญิงเหล่านั้นก็จะหันเหชีวิตตัวเองไปในมุมมืด มุมมืดที่ว่านั้นไม่ต้องอธิบายว่ามีคืออะไร ชีวิตก็ต่งลงเหวไป เพราะฉะนั้น ผมจึงขอให้เราเขียนบัญญัติไว้ว่า รัฐจะต้องจัดหางานทำให้กับคนอายุ ๑๘ ปี และผมแปลกใจอีกอันหนึ่ง ที่ว่ากรรมาธิการตัด รัฐต้องฟังสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย ผมคิดที่สุดท้ายท่านประธานในมาตรา ๓๖ สิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย นี่โยงกันนะครบท่านประธานนั่นคืออาชีพ สื่อมวลชนได้สงวนไว้ สงวนไว้มาตรา ๓๖ ให้กับคนไทย แล้วเราไม่สงวน หรือครบอาชีพ อย่างท่านผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดเชียงรายบอกว่า ถ้าเราไม่สงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย คนต่างประเทศก็จะมาแย่งงานหรือแย่งอาชีพของคนไทยไว้ และจะก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมก่อให้เกิดปัญหาอะไรตามมาหลากหลายกันทีเดียว เพราะฉะนั้นผมก็ไม่เข้าใจว่าทำไมกรรมาธิการต้องตัดว่า รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญ ชนิดเปิดกว้าง จริงอยู่เรามีการค้าการขายสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สิ่งเหล่านั้นเป็นอีกเรื่องหนึ่ง แต่อาชีพบางอาชีพเราต้องสงวนไว้ให้กับคนไทย ต้องสงวนไว้ก่อน ถ้ากรรมาธิการจะอ้างว่า ก็เราเปิดสัมพันธ์ภาพแล้ว เรามีสะพานอะไรต่อมิอะไร เราค้าขายกันได้เราไม่จำเป็นต้องสงวน เราจะหา

นักลงทุนจากต่างประเทศมาลงทุนบ้านเรา เพื่อที่จะได้เงิน อันนี้ผมก็ไม่เถียง ท่านประธาน แต่บางอาชีพบางประเภทต้องสงวน หรือจะตัดข้อความทั้งหมดนี้ออกไปเพื่อใคร เพื่อคนต่างชาติหรือ ที่จะมาซื้อคอนโด ซื้อที่ดิน ซื้อหมู่บ้าน จัดสรรไว้อย่างนั้นหรือ ขณะนี้เราต้องยอมรับกันว่า ทั้งคอนโด ทั้งหมู่บ้าน จัดสรรเป็นคนของต่างประเทศ เป็น ๘๐ - ๘๕ เปอร์เซนต์ เราพูดกันอย่างนั้นมาโดยทางอ้อมและทางตรงก็มี เราต้องยอมรับท่านประธาน เราต้องยอมรับความจริงกัน และตัดทำไม ผมขอให้กรรมการและสภาแห่งนี้มา มาตรา ๓๓ กลับขึ้นมาเขียนดั้งเดิม คือรัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย และรัฐพึงส่งเสริมให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปมีงานทำ อย่างที่ผมได้กราบเรียนรายละเอียดและข้อมูลบางประการให้ที่ประชุมแห่งนี้ได้รับทราบ ขอขอบคุณครับ

(การประชุมได้ดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์อมารุต นูนาค ประธานรัฐสภา ได้กลับมามีขึ้นบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานรัฐสภา : คุณไพศาลครับ

นายไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคความหวังใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๓๓ รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทย ตามร่างนะครับ แต่ปรากฏว่าท่านคณะกรรมการได้ตัดไป ท่านประธานที่เคารพ กระผม เห็นว่ามาตรา ๓๓ นี้ ยังมีความสำคัญในนโยบายของรัฐ ยังมีความสำคัญอยู่ ไม่ควรจะต้องตัด ถึงแม้ว่ากระผมเห็นด้วยว่า ตอนนี้โลกเขาเจริญ มีเขตเศรษฐกิจเสรีมากมายทั่วทุกภูมิภาคของโลก การจำกัดอาชีพเฉพาะคนในประเทศ อาจจะขัดต่อโครงการเขตเศรษฐกิจเสรี แต่กระผมเห็นว่า มาตรา ๓๓ ตามร่างเดิม รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่

คนไทย กระผมเห็นว่ายังสำคัญอยู่ เพราะอาชีพบางประเภทเป็นอาชีพย่อย ๆ อย่างเช่น กรรมกรสร้างบ้านอย่างนี้ ถิ่นตามลัทธิอย่างนี้ ดัดผมอย่างนี้ มันเป็นอาชีพย่อย ๆ อย่างนี้ มันน่าจะสงวนไว้ให้แก่นคนไทย เพราะตอนนี้เราก็ทราบคืออยู่แล้วว่า คนไทยไม่มีงานทำมากมาขมมหาศาล โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มหาศาล แล้วก็ตอนนี้เราก็คือรู้ว่ามีชาวต่างประเทศเข้ามาสู่เมืองไทยมากมาย โดยมาแบบไม่ถูกต้องตามกฎหมาย เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่า มาตรานี้ยังสำคัญอยู่ กระผมเห็นว่าน่าจะคงตามร่างเดิม ขอขอบคุณมากท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณเรวัตครับ

นายเรวัต สิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายเรวัต สิริกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ในมาตรา ๙๒ นี้ ซึ่งคณะกรรมการได้คัดออกทั้งหมด ร่างเดิมนะครับ รัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่นคนไทย ท่านประธานครับ ผมอยากจะเรียนตามท่านกรรมการว่า อาชีพดัดผมนี้สำคัญไหมครับ สำคัญไหมครับ ท่านประธานกรรมการไปตัดผมนั้น ดัดผมประจำไหมครับ ตัดที่ร้านประจำไหมครับ หรือว่าตัดเปลี่ยนไปทุกร้าน ๆ ทุกวัน อย่างนี้ ไม่ว่าสภาพสตรีหรือสภาพบุรุษ ผมคิดว่าต้องมีช่างประจำครับ ถ้าไม่เอาช่างประจำไปตัดแต่ละครั้ง ทรงผมก็เปลี่ยนไปหน้าตาก็เปลี่ยนไป สำคัญไหมครับ อาชีพจริงนี้ ดอบผมหน่อยเถอะว่าสำคัญไหม ความจริงอาชีพขั้นสุดท้ายของคนไทยเรา ส่วนใหญ่ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับก่อสร้างก็ดี อาชีพช่างตัดผมก็ดี อาชีพขี่ตามล้อก็ดี เป็นอาชีพขั้นสุดท้าย เป็นอาชีพที่คนจนเขาประกอบอาชีพกัน ถ้าเขามีอาชีพดี ๆ ร่ำรวยเขาไม่ทำหรอกครับ ทุกคนก็อยากจะมีอาชีพที่ดี มีรายได้ดี มีฐานะดี แต่ความจำเป็นที่ต้องมีอาชีพอย่างนี้ เป็นอาชีพที่สำคัญ

อยู่แล้ว เป็นอาชีพที่สุจริตทำในการประกอบอยู่แล้ว ผมไม่เข้าใจว่าไปตัดออกทำไม อย่างเดี๋ยวนี้นี้ไม่ว่าดนตรีไทยก็ดี การร้องเพลงก็ดี ก็ดัดแปลงไปหมด อาชีพของเราที่จะหมดไปแล้ว อย่างโดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพช่างตัดผม ถ้าไม่สงวนไว้ ต่อไปช่างตัดผมจากต่างประเทศมาเต็มไปหมด แล้วที่น้องคนไทยของเราจะมีทรงผมพิสดาร หน้าตาจะเปลี่ยนไปหมด กระผมอยากจะให้ตรงนี้ต้องคงเอาไว้ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณวิฑูรย์ แล้วคุณวิทยา แล้วคุณชัย

นายวิฑูรย์ วงษ์ไกร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชโสร) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม วิฑูรย์ วงษ์ไกร กิจสังคม จากจังหวัดยโสธร สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญถือว่าเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ หากมาตราใดที่เราสมาชิกรัฐสภาเห็นไม่เอื้อประโยชน์ต่อพี่น้องประชาชน เราก็ลุกขึ้นมาท้วงติง ชี้แนะ ซึ่งเป็นหน้าที่โดยตรงของพวกเราอยู่แล้ว มาตรา ๗๓ ร่างเดิมที่เขียนว่ารัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภท ที่สำคัญให้แก่คนไทย แต่กรรมาธิการตัดออกทั้งหมด ท่านประธานครับ ซึ่งรัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทให้แก่คนไทยนั้น มันคืออยู่แล้ว กรรมาธิการตัดออกหมด ซึ่งหากว่าตัดออกหมดแล้ว ผมเชื่อว่าปัญหาที่ต้องตามมา ยกตัวอย่าง อย่างเช่นอาชีพหลาย ๆ อาชีพที่ท่านสมาชิกได้อภิปรายหลายท่าน ไม่ว่าจะเป็นอาชีพค้าขาย หรือจะเป็นอาชีพขับแท็กซี่ ช่างตัดผม หรือช่างทำผม หรือแม้กระทั่งขับสามล้อ ซึ่งเป็นอาชีพดั้งเดิมของคนไทย หากในอนาคตมีคนต่างชาติ มาแย่งอาชีพดังกล่าวแล้ว คนไทย โดยเฉพาะอาชีพดังกล่าวนั้นเป็นอาชีพของคนที่ยากจะจួយโอกาสหรือบอกอาชีพคนที่ยากจน แล้วเขาเหล่านั้นจะไปทำอะไรกัน ท่านประธานที่เคารพหลายครั้งที่คณะกรรมการหลาย ๆ คณะได้ไปดูงานในต่างประเทศ โดยเฉพาะกรรมการการแรงงานและสวัสดิการสังคม

กระผมได้มีโอกาสเดินทางไปดูงานในต่างประเทศ ขอรบกวนเรียนว่าใน
ประเทศอื่น ๆ เขามีการสงวนอาชีพ หลาย ๆ ประเทศที่มีคนไทยเข้าไปทำ
งานอยู่ในต่างประเทศ เขามีการสงวนอาชีพอย่างมั่นคง งานใดที่ไม่มีอันตราย
งานใดที่ไม่มีอันตรายเสี่ยง งานใดที่ค่อนข้างจะสบาย พี่น้องคนไทยที่ไปทำงาน
ไม่มีโอกาสได้ทำงานเหล่านี้หรอกครับ แต่ถ้างานใดเป็นงานที่เสี่ยงต่อ
อันตราย งานที่สังคมนับถือ งานหนัก ๆ เขาจะเอางานเหล่านั้นให้กับ
คนต่างชาติ หมายถึงคนไทยไปทำงานในต่างประเทศ ท่านประธานครับ
เราคนไทย หากเราไม่สงวนอาชีพของเราไว้ในโอกาสอันใกล้นี้ ก้าวว่า
พี่น้องชาติอื่น ๆ ที่ถลักลอบเข้ามาในเมืองไทยของเรา จะมาแย่งอาชีพของผู้ที่
คือโอกาสสงวนหมดไป ฉะนั้น ผมเห็นว่าควรจะต้องไว้ ก็มาตรา ๗๓ คงไว้
อย่างเดิม คือรัฐจะต้องสงวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่พี่น้องคนไทย
ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณวิทยา จันอาสา ครับ

นายวิทยา จันอาสา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุบลราชธานี) :
กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิทยา จันอาสา สมาชิก
สภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุบลราชธานี พรรคความหวังใหม่ ในฐานะสมาชิก
รัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ ก่อนอื่นก็ต้องกราบเรียนไปยังท่านกรรมการ
ทุกท่าน ผมรู้สึกดีใจในการทำงานของท่าน ที่ท่านตั้งใจทำงาน โดยเฉพาะ
ท่านประธานกรรมการ วัตถุประสงค์ในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
สมาชิกรัฐสภา เราด้วยกันแกะนั้น ประโยชน์ส่วนมากจะมุ่งสู่พี่น้องประชาชน
หรือประชาชนคนไทย เพราะเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญของประเทศไทย ผม
รู้สึกแปลกใจว่า ในมาตรา ๗๓ นี้ วัตถุประสงค์ในการคัดออกของรัฐธรรมนูญ
ในมาตรานี้ ท่านมีเหตุผลอะไร อย่างไร ซึ่งในการคัดออกนั้น ผม

เห็นว่า เป็นการที่จะไปลดรอนสิทธิเดิมของคนไทยที่มีอยู่ที่มีพึงได้ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งได้บัญญัติไว้มาแทบทุกฉบับที่ประกาศใช้มาฉบับนี้ตรงนี้ก็มีความแปลกใหม่เกิดขึ้น ความแปลกใหม่นั้นก็คือ ลดรอนสิทธิของประชาชนคนไทย โดยเฉพาะการสงวนอาชีพนั้น คนไทยที่พึงจะได้รับก็คือคนยากคนจน อาชีพต่าง ๆ ที่ทางรัฐบาลสงวนไว้ให้แก่ประชาชนที่ด้อยโอกาสนั้น เราจะเห็นว่า มีอาชีพที่ต่ำพอสมควร ถ้าจะนับว่าสูงก็สูงไม่มาก เช่นอาชีพตัดผม อาชีพเก็บสามล้อ ในข้อเท็จจริงนั้น อาชีพที่เราพึงจะสงวนเพื่อที่น้องประชาชนคนไทยควรจะมากกว่าที่มีอยู่ในปัจจุบันด้วยซ้ำไป อาชีพต่าง ๆ นั้นตอนนี้เรากำลังถูกต่างชาติกำลังรุกเข้ามา มุกเข้ามาเพื่อมาแย่งอาชีพของคนไทยเรา จะเห็นว่าถนนสุขุมวิท ส่วนมากเราจะมีคนลูกครึ่ง แล้วคนลูกครึ่งมักจะได้ดีไปด้วยดี เพราะไปอยู่ในความนิยมของประชาชนรุ่นใหม่ ปรากฏว่า คนต่างชาติจะมาอาศัยในประเทศไทยมาก ไม่ทราบว่าจะเข้ามาโดยถูกต้องโดยกฎหมายหรือไม่ถูกต้องโดยกฎหมาย จะโดยอะไรก็แล้วแต่ แต่ปัจจุบันเราจะเห็นว่า อาชีพต่าง ๆ เราถูกรุกถูกแย่งไปมาก แม้กระทั่งอาชีพนักดนตรี นักดนตรีของประเทศไทยเก่ง ๆ มีอยู่มาก แม้จะเล่นร้องรำทำเพลงดนตรีพื้นเมือง คนตริสากลปรากฏว่า เคียนี่ถ้าเราไปดูตามโรงแรมใหญ่ ๆ จะมีนักร้องต่างชาติมากที่สุดคือประเทศฟิลิปปินส์ เข้ามาบุกอาชีพของคนไทย นี่ขนาดมีกฎหมาย มีรัฐธรรมนูญเขียนไว้ แต่เราไม่ได้ระบุนห้ามอาชีพนักร้อง นักดนตรี แต่การเข้ามาในประเทศไทยนั้นจะต้องเข้ามาตามตัวกฎหมาย เข้ามาโดยขออนุญาต ขนาดนี้เรายังโดนแย่งอาชีพไปมากแล้ว แต่ถ้ากฎหมายสูงสุดของประเทศ คือกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๓ นี้ ถูกตัดไปโดยสิ้นเชิง แสดงว่า การละเลยของสมาชิกรัฐสภานั้นไม่ได้ให้ความสำคัญต่อความเป็นอยู่ การทำมาหากิน หรือการประกอบอาชีพของคนไทย ยิ่งถ้าเราตัดออกไปจะเห็นว่า เราไม่ได้ให้ความสนใจแล้ว ต่างชาติยิ่งจะรุกมาใหญ่ ผมกราบเรียนท่านประธานผ่านไป

ยังท่านกรรมการ ผมยืนยันอีกครั้งว่า ในการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมเห็นว่า ท่านทำงานอย่างเต็มที่ แต่ในสิ่งที่ท่านได้กระทำไปสำหรับมาตรานี้ ประเด็นแรก ผมขอให้ท่านตอบข้อชี้แจงผมและเพื่อนสมาชิกด้วยว่า ท่านมีเหตุผลมากพอสมควรเพียงไรในการที่ตัดมาตรานี้ออกประเด็นที่ ๒ ผมกราบเรียนวิงวอนว่า ถ้าคงมาตรานี้ไว้แล้วรัฐธรรมนูญนี้จะเสียหายอย่างไร ผมกราบไปยังท่านประธานกรรมการขอให้คงไว้ ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณชัยครับ เดี่ยวขอท่านประธานตอบนิดเดียว

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

เดี๋ยว ประธานจะต้องตอบ เดี่ยวท่านจะต้องตอบ ๒ ครั้ง ท่านตอบครั้งเดียวคิดว่าท่านนั่งก่อนเถอะ ท่านหายใจยาว ๆ โห้เฮิน ๆ นะครับ ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดบุรีรัมย์ สังกัดพรรคชาติไทย สมาชิกรัฐสภา มาตรา ๑๓ ท่านตัดก็ดีไม่ตัดก็ดี ผมเป็นคนกลาง พุคกลาง ๆ ท่านประธาน แต่ความเป็นจริงนั้นในมาตรา ๑๓ ในหมวด ๕ แนวนโยบายแห่งรัฐนี้เราจะเขียนไว้เพื่อให้รัฐบาลชุดไหน ๆ ได้ดำเนินการเขาอีกเรื่องหนึ่ง หรือท่านไม่ปฏิบัติก็อีกเรื่องหนึ่ง เป็นนโยบายที่ท่านต้องแถลงต่อสภาที่จะต้องปฏิบัติ ฟังปฏิบัติในการบริหารบ้านเมือง ท่านประธานที่เคารพ กระผมมีความห่วงอนาคตของชาติด้วยความเคารพท่านประธานรัฐสภา เพราะว่าคนโบราณสมัยเก่า ๆ หรือว่าคนที่เคยเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นหลายฉบับมาแล้ว เขาเพิ่งกระทำให้มีมาตรา ๑๓ นี้ไว้ ก็เนื่องจากความมั่นคงของประเทศชาติ หลักใหญ่อยู่ตรงนี้ท่านประธานนี้ผมก็เลยมาเกิดสังหรใจ เอ๊ะ ทำไมประธานคณะกรรมการของกระผมจึงตัด พอดีมาตรา ๑๓ ไปนี้ทำให้เราคิด คิดมากครับท่านประธาน เพราะว่าอาชีพบางประเภท หรืออาชีพหลัก ๆ เช่น ทหาร ตำรวจ ข้าราชการการเมืองหรือผู้แทนราษฎรหรืออะไรต่าง ๆ มีกฎหมาย

รัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า จะต้องอย่างนั้นอย่างนี้ หรือระเบียบจะต้องอย่างนั้น
อย่างนี้ แต่ว่าอาชีพบางประเภทท่านประธาน ซึ่งกำลังโด่งดังน่ารายได้ผู้
ประเทศชาติอย่างอนงอนันต์ประการ อาชีพนั้นคืออะไร ท่านประธาน การ
ท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ท่านประธานครับ ปีนี้เป็นปีศิลปะวัฒนธรรมของ
ประเทศเสียด้วย ที่น้องประชาชนคนไทยในชาติกำลังต้องการให้รัฐส่งเสริม
และสงวนอาชีพประเภทนี้ มักุเทศก์ส่วนใหญ่ท่านประธานครับ เคี้ยวนี้
ต่างประเทศเขามาทำเองท่านประธาน แอ่งอาชีพคนไทยแล้วคณะกรรมการการ
ที่นั่งอยู่ข้างบนนี้ ท่านชอบหมวย ๆ จากต่างประเทศมาใช่ไหม ท่านประธาน
รัฐสภาที่เคารพ อันนี้สำคัญ แต่ผมเข้าใจว่าท่านประธานต้องชอบเหมือน
กระผมชอบ

ประธานรัฐสภา : เอาเฉพาะเรื่องรัฐธรรมนูญครับ

นายชัย ชิดชอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :

ครับ ท่านประธานครับกระผมต้องประทานอกภัยที่จำเป็นต้องกราบเรียนในเรื่อง
ความมั่นคงของประเทศ ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นสิ่งที่เราจำเป็นจะต้องพึงสงวนไว้
เพราะอะไรท่านประธาน คนไทยที่สวย ๆ ต้องหนีไปต่างประเทศ เพราะ
อะไร ท่านประธานคิดทีเถอะ ไปญี่ปุ่นเออ ไปไต้หวันเออ ไปอะไร ไป
หลาย ๆ แห่ง คนสวย ๆ ทั้งนั้น คนไม่สวยอยู่ในประเทศและท่านประธาน
ไม่เสียขายหรือครับ เราต้องบัญญัติไว้ในมาตรา ๘๓ ท่านประธานต้องบัญญัติ
ไว้ครับ ถ้าเราไม่บัญญัติไว้เราจะเสีย คือนโยบายของรัฐ ถ้าอย่างนั้น ฯพณฯ
นายกรัฐมนตรี ชวน หลีกภัย ท่านจะพยายามขอร้องว่า คนที่อายุต่ำกว่า
๑๖ ปี ๑๔ ปีอะไรนี้ เมื่อเปิดช่องอันนี้แล้วคนอื่นเขามาแอ่ง เสร็จเลยครับ
ท่านประธาน เท่ากับลิดรอนสิทธิของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีของกระผม
กระผมจึงต้องประทานกราบเรียนผ่านไปยังท่านประธานกรรมการและคณะ
กรรมการ โปรดยกพิจารณาครับ ท่านอาจารย์อัมฤกษ์ ประทานโทษที่เื่อย

นามครับ ท่านอยู่มหาวิทยาลัยรามคำแหง ท่านต้องเปิดโอกาสสอนมัลลเทศก์
รามคำแหงอยู่ใกล้ ๆ บ้านผม จะได้นำประโยชน์เรื่องเศรษฐกิจสู่ประเทศ
ชาติ ไม่ใช่ทำให้หมวยจากต่างประเทศหรือที่อื่น ๆ ว่า ผมไม่เห็นด้วย ฉะนั้น
ถ้าท่านประธานจะกรุณา ท่านประธานกรรมการจะกรุณาคงไว้ กระผมว่า
คงจะไม่เสียหายอะไรกระมังครับ จะทำให้รัฐคุ้มครองด้วย มีนโยบายที่
แน่ชัด แล้วแก้ไขปัญหาเรื่องอื่น ๆ เรื่องสำคัญที่สุดเรื่องความมั่นคง เรื่อง
เศรษฐกิจ อันนี้ผมประธานกราบเรียนว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญต้องเขียนบัญญัติ
ให้ได้ประโยชน์แก่ประเทศชาติและพี่น้องประชาชนในประเทศด้วย กราบ
ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ในขั้นนี้ให้ประธานกรรมการตอบก่อนครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (ประธานคณะกรรมการ)

กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้ทรงเกียรติ
กระผม ประจวบ ไชยสาส์น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดอุดรธานี พรรค
ชาติพัฒนา สมาชิกรัฐสภา ในฐานะประธานกรรมการ กระผมใคร่ขอ
กราบเรียนท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติเพื่อโปรดทราบ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดเชียงใหม่ สิ่งที่ท่านประสงค์ที่จะเดิมตาม
คำแปรญัตติของท่านในมาตรานี้ นั้น ในมาตรา ๘๖ เราได้เขียนไว้อย่าง
ชัดเจนแล้วว่า รัฐพึงส่งเสริมให้คนในวัยทำงานมีงานทำ ฉะนั้นในวัยทำงาน
ก็คงจะเป็นไปตามกฎหมาย ซึ่งก็คงจะครอบคลุมในความประสงค์ของท่านแล้ว
ท่านประธานที่เคารพ เหตุผลที่ทางกรรมการคัดค้านในมาตรานี้ ออก
ความเห็นของกรรมการส่วนใหญ่ซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านกฎหมาย ท่าน
ก็มีความเห็นว่า เนื่องจากมีพระราชบัญญัติเกี่ยวข้องในเรื่องนี้ ไม่ว่าจะเป็น
พระราชบัญญัติว่าด้วยการห้ามคนต่างด้าวทำงาน หรือว่าพระราชบัญญัติการ
สงวนอาชีพของคนไทย ซึ่งมีการออกพระราชกฤษฎีกาเปลี่ยนแปลงไปตาม

กาลเวลานั้นมากมายอยู่แล้ว แต่ก็ยังเป็นเจตนารมณ์ที่เราจะต้องฟังสวนอาชีพเหล่านี้ไว้ให้คนไทย ดังนั้นท่านกรรมการก็มีความเห็นว่า น่าจะคัดออกประกอบกับในยุคโลกาภิวัตน์ที่เราจะต้องเข้าไปสู่การตกลงทั้งวงกว้างและวงแคบในระดับภูมิภาค ไม่ว่าจะเป็นข้อตกลงว่าด้วยการค้าและพิกัดอัตราศุลกากรหรือที่เราเรียกว่า แกดด์ (GATT) หรือแม้แต่เขตเศรษฐกิจเสรีในย่านอาเซียนที่เรากำลังเป็นผู้นำสำคัญในโซน (Zone) ภูมิภาคนี้ ก็มีความเห็นว่า ในโลกที่ไร้พรมแดนนั้นต่อไปนั้น การกีดกันการค้าและบริการต่าง ๆ นั้นก็อาจจะถูกยกเลิกไปถ้าหากเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญก็เป็นเจตนารมณ์แห่งรัฐ ที่อาจจะถูกแรงกดดันระหว่างประเทศได้ แต่อย่างไรก็ตาม ท่านประธาน กรรมการก็ไม่ได้ขัดข้อง หากจะคงไว้ตามที่ท่านสมาชิกพึงปรารถนา ก็ไม่ได้ทำให้รัฐธรรมนูญเสียหายแต่ประการใด ถ้าเราจะเขียนไว้ตามความประสงค์ของท่านสมาชิก ซึ่งส่วนใหญ่มีความเห็นเช่นนั้น กรรมการก็ไม่ขัดข้องที่คงไว้ตามร่างเดิมในมาตรานี้ ท่านประธาน ขอบขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : ก็ไม่มีปัญหา คุณณรงค์ดอนใหม่ จะได้คงไว้เลย

นายณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ณรงค์ นิยมไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา จากจังหวัดเชียงใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ ซึ่งกระผมได้ขอสงวนคำแปรญัตติในมาตรา ๘๓ และต้องขอขอบพระคุณอย่างยิ่งซึ่งทางกรรมการได้เห็นว่ารัฐจะต้องสวนอาชีพบางประเภทที่สำคัญให้แก่คนไทยคงไว้ ที่ผมขอเพิ่มเติมว่า รัฐพึงส่งเสริมให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปมีงานทำ ท่านประธาน กรรมการก็ได้แถลงให้ทราบมาว่า อยู่ในมาตรา ๘๖ บอก รัฐพึงส่งเสริมให้ประชากรวัยทำงานมีงานทำและพึงคุ้มครองแรงงาน โดยเฉพาะแรงงานเด็กและแรงงานหญิง กับการจัดระบบแรงงานสัมพันธ์ รวมทั้งค่าตอบแทนของ

แรงงานให้เป็นธรรม มาตรา ๘๖ ได้เขียนไว้ ก็ถูกต้อง แต่ผมอยากจะให้มันชัดเจนขึ้นอีกสักนิดหนึ่ง เป็นแนวนโยบาย ซึ่งท่านประธานเมื่อสักครู่นี้ได้เรียนไว้ว่า แนวนโยบายแห่งรัฐ เราเขียนไว้คงไม่เสียหายกระมังครับ เป็นแนวนโยบาย มันเหมือนกันตรงนี้ แต่ว่าผมอยากให้มันชัดเจนขึ้นว่า รัฐพึงส่งเสริมให้บุคคลที่มีอายุตั้งแต่สิบแปดปีขึ้นไปมีงานทำ ก็สอดคล้องต้องกัน แต่ของกระผมมันชัดเจนกว่า ผมอยากจะให้เพิ่มตรงนี้ หรือว่าจะไปเพิ่มตรงมาตรา ๘๖ ก็ได้แต่ผมไม่ได้แปรรูปติดตรงนั้นไว้ ถ้ากรรมการรับปากว่าจะเอา ๑๘ ปีไปเติมตรงมาตรา ๘๖ กระผมก็จะไม่ติดใจครับ

นายประจวบ ไชยสาส์น (ประธานคณะกรรมการ) :
ท่านประธานที่เคารพ เพื่อให้ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดเชียงใหม่ได้เข้าใจได้ดั่งแท้ ในมาตรา ๑๓ ที่ทางกรรมการยินดีที่จะคงไว้ตามร่างเดิม ส่วนถ้อยคำที่ท่านขอเพิ่มเติม นั้น คงจะเป็นคนละสาระกัน เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่องของการสงวนอาชีพ แต่เรื่องเนื้อหาที่ท่านขอเพิ่มเติม นั้น เป็นเรื่องของการจัดหางานหรือการให้มีงานทำ ก็คงจะเป็นสาระในมาตรา ๘๖ แต่ว่าเนื่องจากไม่ใช่อำนาจของกรรมการที่จะพิจารณาในมาตรา ๘๖ ในขณะนี้ หรือจะโอนสิทธิของท่าน ในเรื่องของคำแปรญัตติของท่านในมาตรา ๑๓ ไปสู่มาตรา ๘๖ นั้นก็สุดแล้วแต่ที่ประชุม แต่อย่างไรก็ตาม ท่านประธาน กระผมคิดว่ากรรมการยินดีที่จะคงไว้ตามร่างเดิม แล้วส่วนสิทธิของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจากจังหวัดเชียงใหม่ นั้น ก็สุดแล้วแต่ประธานจะวินิจฉัย

ประธานรัฐสภา : คือโอนไม่ได้ก็ต้องโหวตในมาตรา นี้
กรรมการยอมรับให้คงตามร่างเดิม ก็มีประเด็นว่า คงเป็นไปตามร่างเดิม หรือตามที่มิใช่ผู้แปรญัตติ ผู้ใดเห็นควรให้เป็นไปตามร่างเดิม กรุณายกมือขึ้นครับ
(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนมาก)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นควรเป็นไปตามที่แปรญัตติ กรุณา
ยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ประธานรัฐสภา : ต่อไปท่านเลขาธิการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :
มาตรา ๙๔ ไม่มีการแก้ไข มาตรา ๙๕ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติของสวน
คำแปรญัตติ

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม เจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จากจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมได้ร่วมกับท่านชัชวาลย์
ชมภูแดง ท่านไพศาล จันทรภักดี ร่วมกันขอเพิ่มหรือสงวนคำแปรญัตติไว้
ในมาตรา ๙๕ ท่านประธานที่เคารพ เมื่อที่นี้กระผมได้ขออนุญาตท่านประธาน
ได้มีการอภิปรายแสดงความคิดเห็นในมาตรา ๙๓ ในหมวดนโยบายแห่งรัฐนั้น
อาจจะมีลักษณะพิเศษแตกต่างกันก็คือว่า เมื่อที่ในมาตรา ๙๓ นั้นเป็นเรื่องที่
จะต้องให้หลักประกัน ซึ่งจะต้องระบุให้ชัดเจน แต่ในมาตรา ๙๕ นั้น กระผม
ร่วมกับท่านสมาชิกอีก ๒ ท่านได้ขอเพิ่มเติมอย่างนี้ เดิมทีนั้น รัฐพึงส่งเสริม
การศึกษา การท่องเที่ยว และนันทนาการ อันนี้เพิ่มเติมครบท่านประธาน
ให้กระจายไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ก็เพราะว่า
เราได้เขียนไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น เพื่อก่อให้เกิดภาพและก่อให้เกิด
การปฏิบัติได้อย่างชัดเจนก็คือว่า อย่างน้อยก็เป็นการเขียนไปโดยกว้าง ๆ
ว่า ในขณะที่การศึกษา การท่องเที่ยว และนันทนาการนั้น เราส่วนมากได้รับ
การสนับสนุนและมีการพัฒนาเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ อันนี้เป็นข้อเท็จจริงที่เห็น
ปรากฏอย่างชัดเจน ส่วนในชนบทหรือส่วนภูมินาคนั้นเป็นเรื่องยาก และมี
งบประมาณน้อยไม่สามารถที่จะกระจายไปสู่ชนบทและภูมิภาคได้ ทั้งนี้ทั้งนั้น

เราก็จะเป็นการยกระดับฐานะของนักกีฬาของเรา และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของเราให้มีประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดรายได้สำหรับประเทศชาติ และประชาชนโดยส่วนรวม ท่านประธานที่เคารพ ในส่วนของการกีฬานั้น เราได้รับการสนับสนุนเฉพาะในเมืองใหญ่ ๆ และในบางจังหวัดของประเทศไทย มีโรงเรียนสอนการกีฬามางจังหวัดเท่านั้นเอง ในส่วนของชนบทและส่วนภูมิภาคอื่น ๆ นั้นหาไม่มี ทั้งนี้ทั้งนั้นเราเห็นได้ชัดเจนว่า นักกีฬาของเราในภูมิภาคหรือชนบทนั้น พูดยังความสามารถจะไม่แตกต่างกับนักกีฬาในเมือง แต่คนเหล่านี้ขาดโอกาสในการแสดงความสามารถเพื่อเป็นตัวแทนในระดับชาติ เราเห็นได้ชัดเจนอย่างการส่งเสริมการกีฬาและไปแข่งขันต่างประเทศนั้น เราไม่ประสบความสำเร็จอย่างที่เห็น นี่คือเหตุผลหนึ่งซึ่งกระผมได้กราบเรียนท่านประธาน ส่วนเรื่องอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวนั้น เป็นเรื่องใหญ่เรื่องสำคัญ เรามีรายได้จากการท่องเที่ยวอย่างมากมาที่ผ่าน มา แต่เราขาดการสนับสนุนในการท่องเที่ยวหรือการพัฒนาการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ชนบทและภูมิภาค ส่วนมากเราจะพัฒนาในเมืองใหญ่ ๆ อันนี้เป็นเหตุผลที่ผมนำมากราบเรียนให้ท่านประธานได้เห็น ว่า ถ้าเราสามารถที่จะกำหนดให้ชัดเจนลงไปว่า ให้กระจายไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึง และเป็นธรรมนั้น อย่างน้อยก็เป็นการกระจายและเป็นการประสานงานของหน่วยงานต่าง ๆ ให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ เพื่อที่จะกำหนดแนวทางที่ชัดเจน ประกอบกับหน่วยงานเอกชนต่าง ๆ จะได้มีโอกาสเข้ามาร่วมมือ ในการพัฒนาการกีฬาและการท่องเที่ยวให้กับประชาชนโดยส่วนรวม ฉะนั้นผมจึงขอกราบเรียนไปยังท่านกรรมการว่า เราจะเพิ่มได้ไหมว่า ให้กระจายไปสู่ชนบทส่วนภูมิภาคอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม ทั้งนี้ก็เป็นการเขียนหรือเพิ่มบัญญัติไว้ในวงกว้าง ๆ เพื่อให้เกิดการประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ ได้ ผมขอกราบเรียนครับ

ประธานรัฐสภา : อาจารย์ธรรมบุญครับ

นายธรรมบุญ ถัดพลี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบคุณครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม ธรรมบุญ ถัดพลี สมาชิกวุฒิสภา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอความกรุณาชี้แจงต่อที่ประชุมในการที่ได้แปรญัตติ โดยขอเพิ่มในมาตรา ๑๕ เป็นดังนี้ กระผมขออนุญาตท่านประธานที่เคารพอ่านข้อความที่เพิ่มบวกกับของเดิม คือข้อความเดิมตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๕ มีอยู่ว่า รัฐพึงส่งเสริมการกีฬา การท่องเที่ยว และนันทนาการ กระผมขอเพิ่มเป็นว่า ที่เป็นประโยชน์ ผลดีแก่สุขภาพอนามัย และโดยประหยัด เหตุผลที่กระผมขอความกรุณาจากคณะกรรมการการเพิ่ม เดิมไปดังนี้ ก็เพราะเห็นว่าคณะกรรมการได้ให้เหตุผลแต่เพียงว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องที่มีอยู่ในรัฐธรรมนูญของ เดิมก็มีอยู่แล้ว แล้วได้ถือปฏิบัติกันมา ท่านก็เห็นว่าควรที่กระผมจะได้ส่งวนมาพูดในสภาเพื่อจะได้เป็นประโยชน์เป็นเรคคอร์ด (Record) ไว้ กระผมก็เห็นว่าอาจจะ เป็นผลดีโดยเฉพาะ ในปัจจุบันนั้นเราจะเห็นได้โดยชัดเจนว่า ถ้าเขียนไว้ดังนี้ ก็เขียนมาหลายปีแล้วก็ไม่ได้ไปไหนเลย อย่างคำว่า รัฐพึงส่งเสริมการกีฬาก็ส่งเสริมกันยังส่งเสริมการกีฬาก็ยังค่อยลง ๆ แม้แต่ไปแข่งขันต่างประเทศ เราจะเห็นได้ก็มาต่อว่าต่อขานกันไม่ว่าไปแข่งขันในทางใด แม้แต่มวยหรือตะกร้อที่เราหวังว่าจะดีขึ้นกว่าเดิม กลับได้เหรียญทองน้อยกว่าเดิมอะไรต่าง ๆ พวกนี้ เพราะฉะนั้นเป้าหมายไม่มีเลย ที่เรากำหนดตามรัฐธรรมนูญ เขียนขึ้นลอย ๆ เท่านั้นเอง ส่งเสริมการกีฬา การท่องเที่ยว และนันทนาการ คือเรื่องนี้นั้น แม้แต่แอฟริกาไม่ต้องเขียนเขาก็ต้องส่งเสริมการท่องเที่ยว การกีฬาเขาเหมือนกันเขาก็ต้องมีวงล้อถึงห้าใบบ้าง ล้ออะไรต่ออะไรบ้าง ออกกำลังของเขาไปท่องเที่ยวอะไรต่ออะไร จระเข้ ลู่ออะไรต่ออะไร นอนหงายดูฟ้าดูลมของเขาไปเขาก็ต้องทำอยู่แล้วตามธรรมชาติของเขา เรา มาเขียนในรัฐธรรมนูญเป้าหมายอะไรจะเพื่อศักดิ์ศรีของประเทศ ให้ประชาชนได้

เข็ดหน้าขูดตา ได้เกียรติมาเหรียญมาสู่ประเทศเรา หรือว่าเพื่อสุขภาพให้ร่างกายเราสูงใหญ่ มีสมองที่ดีมีสุขภาพแข็งแรงไม่ต้องพึ่งยารักษาโรคต่าง ๆ ที่ต่างชาติมาคอยโกยเอาไป แม้แต่สมุนไพรบ้านเรา เขาก็โกยเอาไปแล้ว เอากลับมายาขายได้ราคาแพง ๆ การท่องเที่ยวก็เหมือนกัน เราก็ไปหลงทิศหลงทาง ท่องเที่ยวกันอย่างแบบไม่รู้เรื่องรู้ราว ใช้เงินกันอย่างกับเบียร์ น้ำมันเราแพงอยู่แล้ว เราบางทีวิ่งข้ามทวีป อย่างในกรุงเทพฯ ก็เหมือนกัน บางทีอยู่ฝั่งธนฯ ไปกินข้าวบางกะปิ คนบางกะปิก็ไปกินข้าวที่บางแค อะไรก็วิ่งกันไปวิ่งกันมา ส่วนกันไปรถก็ติดท่องเที่ยวก็เหมือนกันกลางคืนก็ออกกันไป อะไรต่าง ๆ ก็ไม่ค่อยรู้จักที่จะใช้ประโยชน์ของการท่องเที่ยวให้ดี ว่าท่องเที่ยวอย่างไรถึงจะเกิดประโยชน์ ประโยชน์ทางด้านของเพิ่มทุนสุขภาพ หรือเพิ่มทุนสมอง

เพิ่มทุนในการที่ลดหย่อนความเครียดในการทำงานมาตลอดวัน เราไม่มีเป้าหมายไม่มีใครที่จะแนะนำ พ่อแม่บางทีก็ไม่มีเวลาที่จะพูดกับลูกถึงเรื่องเหล่านี้ เรื่องการกีฬา ก็แล้วแต่ลูกจะเล่น เล่นสนุกเกอร์บ้าง บางทีไปเล่นสนุกเกอร์กลับไปที่ดิดเอดส์มา ทั้งที่ถูกบิลเลียด ถูกสนุกเกอร์ มันก็ไม่มีเช็ชเชดส์ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ เพราะฉะนั้นเราจะเห็นได้ว่าสิ่งเหล่านี้เวลานี้บ้านเมืองเราก็สับสน มันหนาการก็เช่นเดียวกัน บางทีคุณแม่ก็ไปรำพัน คุณพ่อก็ไปนั่งดื่มก๊งตามที่ต่าง ๆ แล้วก็เคล็ดไปอีก อะไรต่าง ๆ พวกนี้ แทนที่อยู่ในเรื่องในราวตามที่ควรจะทำกัน บางคนก็ไปมางัว หรือไม่อย่างนั้นก็อยากจะให้เปิดคาสิโนในบ้านเรา เปิดไม่ได้ก็เปิดเสียเองตามบ้านต่าง ๆ เราก็จะเห็นมีข้าวบอย ๆ เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ที่กระผมรู้สึกว่ามันสับสนมาก รัฐธรรมนูญเขียนไปก็อย่างที่ว่า เขียนไปก็ลอกเขามา แต่ละเดปี ๆ เราไม่มีเป้าหมายอะไรทิศทางที่แน่นอนเลย บางครั้งท่านก็ว่าละเอียดยไป บางครั้งก็กว้างเสียจนหาทิศทางไม่ได้ ไม่รู้จะทำอย่างไร ก็ไม่รู้จะทำอย่างไร จะส่งเสริมอย่างไรอย่างนี้ ถ้าอย่างน้อย อย่างที่กระผมกราบเรียน

ไปที่เป็นประโยชน์ผลดีกับสุขภาพอนามัย อย่างน้อยอย่างสมมุติว่า ให้เด็กเล่น บิงปองไปวิ่งบ้าง จ็อกกิ้ง (Jogging) บ้าง ว่ายน้ำบ้าง พวกเหล่านี้ไม่ต้อง เสียเงินมากก็ยังดี แล้วยังเล่นอยู่ในวัยพอสมควรที่มีเงินทองที่จะเสียได้ อาจ จะเล่นกอล์ฟได้บ้าง เล่นเทนนิสบ้าง อะไรบ้างอะไรเหล่านี้ แต่ไม่ชอบจะไป ดิจจริตเล่นคริกเกต (Cricket) บ้าง หัดเล่นเซฟ (Surf) บ้าง เล่น อะไรต่ออะไรที่มันแพง ต้องใช้น้ำมัน ต้องใช้อะไรของที่มาจากต่างประเทศ อะไรต่าง ๆ ที่จะต้องดึงดูเอาเงินออกนอกประเทศทั้งนั้น เพราะฉะนั้น เรื่องเหล่านี้ผมว่ามันน่าจะช่วยกัน อย่างน้อยถ้าเขียนลงไปก็เป็นเครื่องเตือนใจเรา อย่างสุขภาพอนามัยปัจจุบันก็จะเห็น ผู้ใหญ่จะเป็นกันมากโรค นักบริหาร โรคเครียดเรื่องเงินไม่พอใช้ โรคเครียด เรื่องรถติดอยู่ แม้แต่ อย่างที่ท่านเห็นเครื่องระบายความทุกข์ยากในรถก็ยังขายได้ดี ซึ่งเมื่อก่อน เราไม่นึกเลยส่วจะอยู่ในรถ อีกหน่อยครัวก็อยู่ในรถ อีกหน่อยห้องนอนก็อยู่ในรถ ด้านอนได้ก็นอนมันในรถได้เลย ถ้าไม่กลัวจะคิดถึงขนาดจรรยาจรต้องมา ไขกกระจกรรถละก็ ก็อาจจะต้องนอนกันไปในรถไปแล้ว นี่ก็รู้สึกอยู่ว่ามันเป็น เรื่องซึ่งถ้าการทองเที่ยวระยะไกล ท่านจะเห็น ทองเที่ยวที่เราที่เกือบ จะเหมือนอเมริกาแล้ว มีคนตายมากเป็นสถิติแล้ว จำนวนคนตายโดยการ จรรยาจร โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลทองเที่ยวก็มากขึ้นมาก น่าคิดมาก เพราะฉะนั้นอันนี้กระผมก็นึกขึ้นเราน่าจะมีตัวเลขที่เอามาพูดกันว่า ไปศึกษา ใด ศึกษาไปในทางที่เกิดประโยชน์ อย่างนั้นหนทางการนี้ก็เหมือนกัน เราจะมี นันทนาการใดที่ให้ความรู้ สัมมนาอะไรที่เราจัดไปต่างจังหวัด มันก็ควร จะเกิดประโยชน์ ไม่ใช่ว่าเพื่อหนีที่บ้านไป แล้วยังกลับมาที่เดินไขกกลับมา เข้าบ้าน บางคนก็บอก บอกแหงจะต้องเหมือนกับเดินกลับมาเข้าคุกอีกแล้ว เจอ ขยายแกอีกแล้ว อะไรต่าง ๆ พวกนี้ ซึ่งมันทำให้เห็นสภาพสังคมเราว่า มันอยู่ใน รูปอะไร เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าในเรื่องนี้นั้นคณะกรรมการการศึกษา เหตุผลที่

ไม่อยากจะเติมให้มันชัดเจนลงไป ผมก็อยากทราบเหมือนกันว่า ทำไมครับ ว่าที่กว้างนี้มันดี มันครอบคลุมกว้างไว้ มันจะเกิดประโยชน์อะไรบ้าง รัฐจัดอย่างไร จัดสรรเงินงบประมาณจะจัดอย่างไร นี่มันมีผลหลายเรื่องที่ผมนึกในทางปฏิบัติทางบริหาร ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านกรรมาธิการเชิญขึ้นแจ้งครับ

นายอัมฤงค์ ปาณิกบุตร (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภา ผม นายอัมฤงค์ ปาณิกบุตร กรรมาธิการ ขอกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกที่ได้แสดงความเห็นในเรื่องของบทบัญญัติในมาตรา ๕๕ นี้ ในหมวดนี้จริง ๆ แล้วเป็นหมวดนโยบายแห่งรัฐนั้น รัฐธรรมนูญจะเขียนไว้เป็นหลักการและเจตนารมณ์เพื่อเป็นแนวทางที่ให้รัฐนำไปปฏิบัติ ไม่ว่าปฏิบัติในทางออกกฎหมายหรือปฏิบัติในทางอื่น จะสังเกตได้ว่าบางมาตราจะมีคำว่า พึง บางมาตราจะมีคำว่า ต้องก็แสดงให้เห็นว่าอะไรที่จะต้องทำ อะไรที่ยังไม่จำเป็นจะต้องทำก็ทำน้อยหน่อยหรืออะไรทำนองนี้ เรายอมรับว่าในเรื่องการส่งเสริมการกีฬา การท่องเที่ยวและนันทนาการ ในส่วนตัวของผมผมเห็นว่ายังเป็นจุดอ่อนและข้อบกพร่องของฝ่ายปฏิบัติการ แต่ไม่ใช่ในสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญ ในเรื่องส่งเสริมการกีฬานั้นเป็นหน้าที่ของฝ่ายบริหารโดยตรง ฝ่ายบริหารนั้นมีการกีฬาแห่งประเทศไทยอยู่แล้วกระทรวง ทบวง กรมอื่น ๆ ก็มีการจัดการแข่งขันกีฬา ในชนบทกรมพัฒนาชุมชนนั้นจัดการแข่งขันกีฬาชนบท กรมประชาสัมพันธ์จัดการแข่งขันกีฬา แม้กระทั่งในชาวเขาที่ท้องถิ่นทุรกันดาร ถ้าเราศึกษาถึงการกีฬาที่ผ่านมา เราจะพบว่าเป้าหมายที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติต้องการเป็นเรื่องที่ต้องไปชี้ เป็นหน้าที่ของรัฐบาลต้องวางเป้าหมายตามกรอบของนโยบายอันนี้ว่า การกีฬาของชาติ การท่องเที่ยวการนันทนาการนั้นจะวางกรอบหรือนโยบายไปในรูปใด ถ้ารัฐไม่ปฏิบัติ สภาแห่งนี้ละครับ ท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติทั้งหลายต้องติดตาม

ตรวจสอบท่าน แล้วชี้แนะให้ปฏิบัติในสิ่งที่รัฐบาลนั้นได้หาบทพร่อง ผมยืนยันว่าในเรื่องความบกพร่องของการกีฬาที่ท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติได้เอ่ยขึ้นมานั้น มันขึ้นอยู่กับบุคคลผู้ปฏิบัติมันไม่ใช่ระบบหรือไม่ใช่หลักการในรัฐธรรมนูญนี้สิ่งที่เราไม่ได้ทำตามเป้าหมายหรือสิ่งที่พูดกันไปในนั้น มันมีปัจจัยอื่น ๆ หลายประการ ซึ่งไม่สามารถที่จะมาพูดได้ในที่นี้ผมเองเคยเป็นนักกีฬาทีมชาติมาถึง ๑๐ ปี ผมกล้ายืนยันได้ว่าจุดบกพร่องมันมีครับแล้วผมพูดได้เป็นชั่วโมง แต่มันไม่เหมาะที่จะมาพูด ณ ที่นี้ ตรงนี้ขอชี้แจงว่าในบทบัญญัติตรงนี้ เราเข้าใจกันดีแล้วก็มีการถกเถียงกัน เราคิดว่าสิ่งที่ต้องเขียนไว้ก็คือกระชับ กะทัดรัด เป็นหลักการที่จะนำไปปฏิบัติต่อไป ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ก็ต้องโหวตกันนะครับ มาตรา ๙๕ นี้กรรมการไม่ได้แก้ไข ประเด็นก็มีว่า เป็นไปตามร่างเดิมหรือตามที่ผู้ขอแปรญัตติ

(ประธานรัฐสภามีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นควรเป็นไปตามร่างเดิม กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นควรด้วยกับผู้แปรญัตติ กรุณายกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนน้อย)

ประธานรัฐสภา : เป็นส่วนน้อยนะครับ เชิญท่านเลขาธิการ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

มาตรา ๙๖ ไม่มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติได้สงวนคำแปรญัตติ

ประธานรัฐสภา : ผู้แปรญัตติไม่อยู่ ผ่านไปเลย

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒกุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร):

มาตรา ๙๖ ไม่มีการแก้ไข

ประธานรัฐสภา : มีผู้แปรญัตติ คุณเจริญ

นายเจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม เจริญ จรรย์โกมล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จากจังหวัดชัยภูมิ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมได้ร่วมกับท่านชัชวาลย์ ชมภูแดง ท่านไพศาล จันทระภักดิ์ ร่วมกันขอสงวนคำแปรญัตติ โดยขอเพิ่มเติมคำในบทบัญญัติในมาตรา ๘๗ ในการพิจารณาร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญเดิมด้วยคำบัญญัติไว้ว่า รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น กระผมได้ร่วมกับคณะได้ขอเพิ่มเติมดังนี้และให้มีมาตรฐานทัดเทียมกันของสังคมเมืองและชนบทภูมิภาค ทั้งนี้ด้วยเหตุผลว่าอย่างนี้ครับท่านประธาน ด้วยปัจจุบันนี้เราประสบปัญหาการดำรงคุณภาพชีวิตของประชาชนในเมืองและชนบทแตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเจน ในส่วนของชนบทนั้นประชาชนส่วนมากยังประสบปัญหาความยากจน ส่วนหนึ่งขาดไว้หลายสิ่งหลายอย่างต้องได้รับการดูแลจากรัฐ เป็นกรณีพิเศษมากกว่าคนในสังคมเมือง ฉะนั้นในกฎหมายนั้นเมื่อจะได้มีการบัญญัติก็น่าจะเพิ่มเติม สิ่งเหล่านี้ให้เห็นชัดเจนและในส่วนหนึ่งซึ่งมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนก็คือว่า ในสังคมของคนชนบทนั้น ปัญหาต่าง ๆ ได้แตกต่างกันก็คือ ๑. ทางด้านการศึกษา ๒. ทางด้านการรักษาพยาบาล ๓. การคมนาคม ๔. การประปา ๕. ไฟฟ้า ๖. โทรศัพท์ และหลาย ๆ อย่างนั้นมีความแตกต่างกัน ซึ่งในสังคมเมืองนั้นมีความพร้อมเพรียงทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ในชนบทนั้นกำลังที่จะเรียกหาในสิ่งที่เขาต้องการ นี่คือการไม่เป็นธรรมและความไม่เสมอภาค ฉะนั้นเพื่อให้การพิจารณาและการบัญญัติไว้ในกฎหมายเพื่อสนองตอบของคนส่วนมากในสังคมนั้น เราสมควรที่จะบัญญัติเพิ่มเติมไว้ให้เป็นหลักประกันอย่างหนึ่งเพื่อให้พรรคการเมืองต่าง ๆ ซึ่งได้มีโอกาสเข้ามาจัดตั้งการบริหารราชการแผ่นดินนั้น ได้พึงปฏิบัติและสนองตอบความต้องการของประชาชนโดยส่วนรวม

ผมจึงขอทราบเรียนไปยังท่านประธานรัฐสภาไปถึงคณะกรรมการฯ ว่า ถ้าหากเราเพิ่มเติมอย่างที่ผมได้ทราบเรียนท่านไปแล้วนั้น จะมีปัญหาหรือมีความเสียหายประการใดหรือไม่ แล้วถ้อยคำที่บัญญัติไว้นั้นเป็นถ้อยคำที่บัญญัติไว้ในลักษณะกว้าง ๆ และผมเชื่อว่าไม่ได้เป็นถ้อยคำที่มุ่งเพื่อบังคับแต่ประการใด ฉะนั้นเพื่อให้สนองความต้องการของประชาชนที่แท้จริงแล้ว ขอความกรุณาท่านกรรมาธิการได้พิจารณาหรือทบทวนด้วยนะครับ

ประธานรัฐสภา : พันตำรวจโท สมชาย

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ ขาดพัฒนา นครราชสีมา สมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน ผมร่วมกับคุณวิสาร เตชะธีราวัฒน์ คุณประเทือง คำประกอบ คุณลำพอง พิลาสมบัติ คุณถวิล ฤกษ์หว่าย คุณจิรมิตร อุดมธรรมภักดี และคุณวุฒิชัย สงวนวงศ์ชัย ขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๗๖ ตามที่ท่านกรรมาธิการได้บัญญัติเอาไว้ว่า รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น ท่านประธาน เราคงได้ยินได้ฟังเพื่อน ๆ สมาชิกหลาย ๆ ท่านได้อภิปราย โดยเฉพาะอย่างยิ่งได้ให้ความสำคัญกับเกษตรกรรมมาโดยตลอด แต่ในเนื้อหาก็เป็นจริงอยู่แล้วนั้นเราจะเห็นได้เลยว่าเกษตรกรรมของเรานั้น ส่วนใหญ่ยังไม่ได้อยู่ในสถานะที่จะดูเหมือนว่าเราจะได้ยกระดับมาตรฐานเขาแต่อย่างใด ไม่ว่าจะเป็นเกษตรกรซึ่งอยู่ในภาคใดก็แล้วแต่ ในส่วนใดก็แล้วแต่ ไม่ว่าจะเป็นอาชีพในเรื่องของการปลูกมันสำปะหลัง ปลูกข้าวโพด หรือว่าทำสวนผักผลไม้ใด ๆ ก็แล้วแต่ จะเห็นได้เลยว่า คุณภาพและมาตรฐานในการดำรงชีวิตของเขานั้น เป็นสิ่งที่พวกเราทั้งหลายนั้นพากันเป็นห่วงอย่างยิ่งว่า รัฐจะให้ประโยชน์ จะสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพเขาได้อย่างไร ในการดำรงชีวิตนั้นผมเรียนว่า จากที่เราได้เห็น ๆ กัน

อยู่นั้นในชนบททั้งหลาย แม้กระทั่งในบางหมู่บ้านซึ่งไม่ได้อยู่ไกลจากตัวเมือง หรือสังคมเมืองเท่าใดนัก เราก็จะเห็นได้เลยว่ารัฐก็ยังไม่สามารถที่จะเอื้ออำนวยประโยชน์ให้เขาได้เลย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่จะจัดหาแหล่งน้ำ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของการที่จะจัดหาไฟฟ้า หลาย ๆ หมู่บ้านในประเทศของเรา นั้นยังขาดแคลนไฟฟ้าอีกมากมาย ยังขาดแคลนแหล่งน้ำ ยังขาดแคลนในการที่จะใช้ถนนหนทาง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการที่จะให้เขาทั้งหลายนั้นมีรายได้จากการนำผลผลิตทางการเกษตรไปสู่ตลาด เพราะฉะนั้นครั้งนี้แหละครับผมถึงอยากจะกราบเรียนว่า ถ้าหากว่าเราเองเราได้บัญญัติไว้เพียงเท่านั้นจะพอเพียงหรือไม่ การที่จะยกระดับเพียงแต่ให้บุคคลนั้นมีมาตรฐานดำรงชีวิตดีขึ้นอย่างเดียวนั้นคงไม่ได้ ถ้าหากว่ารัฐเองนั้นยังไม่สามารถที่จะเอื้ออำนวยจัดอะไรต่าง ๆ นานาเหล่านี้ไปสนับสนุนให้กับพี่น้องทั้งหลาย เพราะฉะนั้นครั้งนี้แหละครับ เราคงได้มีความเห็นร่วมกันในส่วนของคณะที่ได้เสนอขอแปรญัตติแก้ความในมาตรา ๗๖ เราไม่ต้องการที่จะเห็นเพียงแต่ว่ารัฐเองนั้นมันจะทำเท่านั้น แต่นั่นคือสิ่งที่เราต้องการมุ่งหวังเหลือเกินว่า รัฐจะต้องทำทุกอย่าง เพื่อที่จะยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการดำรงชีวิตและรายได้ นั่นคือสิ่งที่เรามองเห็นว่า ถ้าหากว่าเราจะยกระดับมาตรฐานในการดำรงชีวิตโดยไม่เพิ่มรายได้ หากทางสนับสนุนให้เกษตรกรมีรายได้ที่ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่แล้ว ก็คงจะเป็นปัญหาของรัฐบาล ปัญหาของรัฐต่อไปในอนาคต แน่แน่นอนที่สุดครับในภาคของรัฐเองนั้นก็ได้มุ่งอยู่แล้วในการที่จะทำประโยชน์ ในการที่จะแสวงหางบประมาณจัดสรรลงไปในส่วนที่จะต้องให้ราษฎรโดยทั่วไปมีพื้นฐานในการดำรงชีวิตที่ดีขึ้น แต่ในเวลาเดียวกันนั้นสิ่งต่าง ๆ ที่จัดลงไปให้คงไม่พอเพียง เพราะฉะนั้นมีความจำเป็นเหลือเกินที่จะต้องสนับสนุนในเรื่องการจัดหารายได้เพิ่มเติมรายได้ให้กับพี่น้องเกษตรกรทั้งหมดที่อยู่ในชนบทและพี่น้องทั้งหมดที่เป็นเกษตรกรอยู่ เพราะฉะนั้นครั้งนี้

เราจึงขอเปลี่ยนถ้อยคำ แก้อัยถ้อยคำเป็น รัฐต้องดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานในการดำรงชีวิตและรายได้ให้แก่บุคคลและเกษตรกรให้สูงขึ้น ตามที่พวกเราทุกคนนั้นได้มุ่งหวังเอาไว้ เพราะเล็งเห็นถึงความสำคัญว่าเกษตรกรนั้นเป็นส่วนใหญ่ของประเทศ แต่ในเวลาเดียวกันนั้นเราไม่ได้กำหนดลงไปแน่ชัดเลย ไม่ได้ตายตัวลงไปเลยนั้นก็เพราะเป็นห่วงเป็นใยว่าทางรัฐนั้นจะดูแลในส่วนนี้มากน้อยแค่ไหน เพราะฉะนั้นผมกราบเรียนท่านประธาน ผ่านไปยังท่านกรรมาธิการได้โปรดพิจารณาตรงนี้ด้วย ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : มีผู้แปรญัตติ เชิญคุณจิรมิตรครับ

นายจิรมิตร อุคมธรรมภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร)

: กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม จิรมิตร อุคมธรรมภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมได้ขอแปรญัตติรัฐธรรมนูญในมาตรา ๗๖ ไว้ ตามร่างของรัฐธรรมนูญเดิมนั้นกล่าวไว้ว่า รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น กระผมได้ขอแปรญัตติเปลี่ยนคำจากคำว่า พึง เป็นว่า ต้อง และได้ขอเพิ่มคำว่า เกษตรกร ไว้ในวรรคท้าย โดยมีความว่าดังนี้ รัฐต้องดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตและรายได้ของบุคคลและเกษตรกรให้สูงขึ้น ก็เนื่องจากเล็งเห็นว่าหากรัฐธรรมนูญเขียนว่า รัฐพึงดำเนินการ แล้ว ก็หมายถึงว่าอาจจะดำเนินการหรือไม่ดำเนินการก็ได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องขอให้ปรับปรุงแก้ไขว่า รัฐจะต้องดำเนินการ ทั้งนี้ก็เนื่องจากปรารถนาที่จะให้ราษฎรซึ่งอยู่ในชนบทและรวมถึงเกษตรกรได้รับการยกระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และอีกประการหนึ่งในมาตรา ๗๒ ที่ผ่านมานั้น ซึ่งร่างเดิมนั้นได้เขียนไว้ว่ารัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบท ทางกรรมาธิการก็ยังอุทส่าห์คัดค้านว่า จะและใช้คำว่า ต้อง ก็หมายถึงว่า รัฐจะต้องกระจายรายได้ไปสู่ชนบทในเรื่อง

ของมาตรา ๗๖ นี้ก็เช่นเดียวกัน กระผมก็ต้องการให้ รัฐนั้นต้องดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตและรายได้ ให้แก่บุคคลและ เกษตรกร เพราะฉะนั้นผมจึงใคร่ขอวิงวอนต่อกรรมาธิการและท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติได้คำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ว่าในมาตรา ๗๖ ให้มาได้ ในมาตรา ๗๖ ก็ควรจะต้องเปลี่ยนคำจาก พึง เป็น ต้อง ได้ และให้เพิ่มคำว่า เกษตรกร เข้าไปด้วย ท่านประธานเนื่องจากว่าชีวิตความเป็นอยู่ของชนในชาติของเรา ส่วนใหญ่นั้นยังเป็นเกษตรกรและจะต้องคำนึงถึงชีวิตในชนบท ซึ่งล้วนแล้ว แต่เป็นเกษตรกรส่วนใหญ่เกือบทั้งสิ้น ในสภาแห่งนี้เราได้พิจารณาถึงความ ทุกข์ยากต่าง ๆ เราพิจารณาการแก้ไขต่าง ๆ ก็ล้วนแต่ปรารถนาที่จะให้ ราษฎรซึ่งอยู่ในชีวิตนั้นมีวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นผมจึง ใคร่ขอกราบวิงวอนว่า ขอให้กรรมาธิการได้พิจารณาแก้ไขคำว่า พึง เป็น ต้อง และเพิ่มคำว่า เกษตรกร ไว้ในวรรคท้ายด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณวุฒิชัย เชิญครับ

นายวุฒิชัย สวงวนวงศ์ชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วุฒิชัย สวงวนวงศ์ชัย สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดชัยภูมิ พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ใคร่ขออนุญาดอกิปรายสนับสนุนการขอแปรญัตติ ซึ่งกระผมเองได้ขอสงวน คำแปรญัตติเอาไว้สำหรับมาตรา ๗๖ ก็เป็นดังที่ได้กราบเรียนไปแล้วจะเห็นว่า ที่คุณจิรมิตรได้พูดไปว่า ร่างเดิมของรัฐบาลเขียนไว้ว่า รัฐพึงดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น ถือได้ระบุ เฉพาะ พึง ไม่ใช่ ต้อง อันนั้นเป็นประเด็นแรก ประเด็นที่ ๒ คือ ให้เฉพาะ บุคคลซึ่งบุคคลในที่นี้จะเป็ใครก็ได้ แต่จริง ๆ แล้วในการขอแปรญัตติของ พวกกระผมนั้นก็อยากจะให้เพิ่มคำว่า มาตรฐานการดำรงชีวิต เพิ่มคำว่าและ รายได้ของบุคคลและเกษตรกรให้สูงขึ้น ตรงนี้ที่เน้นคำว่า เกษตรกร แล้วก็

มุ่งหมายไปทีไรรายได้มัน ต้องขออนุญาตกราบเรียนเหตุผลในเรื่องนี้ให้แก่ทาง
ท่านประธานและคณะกรรมการได้ช่วยโปรดพิจารณา ก็คือว่าประเทศไทย
ของเรานั้นที่เคยพูดกันมานานกว่า มีประชากรที่เป็นเกษตรกรถึง ๘๐
เปอร์เซ็นต์ หรือจะว่าไปแล้วถ้าว่าคน ๘๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าพูดถึงแง่รายได้มัน
จะมีเพียงแค่ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ถ้าเปรียบเทียบกับคนอื่นอีก ๒๐ เปอร์เซ็นต์
ของประเทศกลับมีรายได้สูงถึง ๘๐ เปอร์เซ็นต์ มันเป็นการตรงกันข้ามกัน
และเรื่องดังกล่าวนี้ก็แปลว่าการกระจายรายได้ของรัฐยังทำไม่เป็นผล มี
หลายยุคหลายสมัยที่รัฐบาลได้ถูกขึ้นมากล่าวว่า จะต้องกระจายรายได้หรือ
แม้กระทั่งรัฐบาลปัจจุบันก็พยายาม มีการเขียนไว้ในนโยบายของรัฐบาลที่ระบุ
เอาไว้ว่าจะกระจายรายได้สู่ชนบทอย่างทั่วถึงกัน แต่ก็หาได้กระทำได้อย่างที่
ประกาศเอาไว้ไม่ ฉะนั้นจึงเป็นเรื่องที่ระดมอยากขออนุญาตระบุเอาไว้ใน
รัฐธรรมนูญว่า จะต้องให้ใครก็ตามที่ขึ้นมาบริหารประเทศต้องดำเนินการ
สิ่งเหล่านี้ โดยการกระจายรายได้ให้แก่เกษตรกรอย่างทั่วหน้า ที่ต้อง
กราบเรียนเพิ่มเติมอีกนิดหนึ่งก็คือ เหตุผลตรงนี้เป็นปัญหาของประเทศชาติ
ของเราที่เป็นอยู่ในขณะนี้ ปัญหาที่เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นปัญหาระดับชาติที่เรา
เห็นได้ชัดเจนก็คือ ปัญหาการจราจร ถ้าเปรียบแล้วหลายคนก็บอกว่าเป็น
ปัญหาท้องถิ่นของกรุงเทพมหานคร แต่ขณะนี้ปัญหาระดับชาติแล้ว แต่เรา
พูดกันมากกว่าเหตุผลใดที่จะหาทางแก้ไข วิธีการอย่างไรแก้ไขปัญหานี้ได้
ผมก็กล่าวพูดได้ว่าส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหานี้ก็คือ สาเหตุของผู้คนอพยพเข้ามา
อยู่ในกรุงเทพมหานครของเรา ใครละครับก็คือคนที่มียาได้น้อยนั่นเองเข้า
มาหารายได้ ถ้าเกิดว่าเราเขียนรัฐธรรมนูญไว้ชัดเจนว่า จะต้องให้ช่วยกัน
แก้ไขปัญหาดังนี้ให้แก่เกษตรกร เพิ่มพูนรายได้ให้ ผมมั่นใจว่าปัญหาดังกล่าว
นี้ก็จะถูกแก้ไขไปเช่นเดียวกัน นั่นก็เป็นเหตุผลหนึ่ง ถ้าจะว่าไปแล้วต้องขอ

ย้อนหลัง ไปถึงส่วนที่คณะผู้บริหารประเทศเมื่อสักประมาณ ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมานั้น เคยดำเนินนโยบายที่ผิดพลาด ในเรื่องของการช่วยเหลือพี่น้องเฉพาะบุคคลที่อยู่ในเมืองเท่านั้น ไม่ได้พูดถึงเกษตรกรที่อยู่ในท้องไร่ท้องนา การเก็บภาษีแบบข้าวในเวลานั้น แทนที่จะเอากาสิโนการภาษีแบบข้าวไปช่วยพี่น้องเกษตรกรชาวนา ซึ่งน่าจะได้รับรายได้ส่วนนั้น เป็นการดำเนินนโยบายผิดพลาด ทำให้ชาวนาของเรา มีฐานะยากจนมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบันนี้ ฉะนั้นจึงเป็นความจำเป็นว่ารัฐบาลหรือว่าคณะบริหารจากนี้ไปจะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญที่เขียนเอาไว้เป็นแม่บท ในการที่จะต้องกระจายรายได้ เพิ่มพูนรายได้ให้แก่เกษตรกรให้มากขึ้น ฉะนั้นผมจึงขอความอนุเคราะห์หรือความเห็นใจจากคณะกรรมการได้แก่ในครั้งนี้ โดยการเพิ่มเข้าไปคำว่า รายได้ และเกษตรกรจะถูกลงไปว่า เพื่อช่วยเหลือให้เกษตรกรเหล่านี้ได้มีรายได้เพิ่มขึ้นมาจะด้วยวิธีใดก็ตาม ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับผู้ที่เป็นผู้บริหารประเทศต่อไป ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : อาจารย์ธรรมนุกาญครับ

นายธรรมนุกาญ สักพณี สมาชิกวุฒิสภา : ขอบพระคุณท่านประธานที่เคารพ ผม ธรรมนุกาญ สักพณี สมาชิกวุฒิสภา ทำหน้าที่สมาชิกรัฐสภา กระผมได้ขอแปรญัตติในมาตรา ๗๖ โดยขอเพิ่มข้อความดังต่อไปนี้ต่อท้ายข้อความเดิม ผมขออนุญาตท่านประธานที่เคารพท่าน ข้อความเดิม รัฐพึงดำเนินการ เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น และก็ต้องด้วยข้อความของกระผม และดำเนินการทุกวิถีทางที่จำเป็น เพื่อให้มีการกระจายรายได้โดยเหมาะสมและทั่วถึง เพื่อลดช่องว่างระหว่างชนชั้น ให้น้อยลงเท่าที่จะทำได้ เหตุผลที่กระผมขอแปรญัตติและเติมข้อความดังกล่าว ก็เพราะผมเห็นว่า ก็เช่นเดียวกับที่กระผมได้กราบเรียนเมื่อก็ในมาตราที่แล้ว มาคือรู้สึกว่าการกระจายรายได้ผูกติดอยู่กับรัฐธรรมนูญเก่า และข้อความเหล่านี้

ก็เป็นข้อความที่รู้สึกจะกว้าง และไม่ค่อยจะมีวัตถุประสงค์ที่แน่นอน เหมือน
 อย่างในเรื่องนี้ที่รู้สึกจะผิดทิศผิดทางด้วย คือว่าข้อความที่บอก และดำเนินการ
 เพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น อันนี้แหละ
 ครับที่ทำให้ประเทศเราต้องประสบปัญหาที่หนักหน่วงในปัจจุบัน กล่าวคือคนที่
 รวยอยู่แล้วยิ่งรวยหนักขึ้นไปอีก จะเห็นได้ว่ารัฐบาลหลายรัฐบาลพอขึ้นมาก็มัก
 จะกล่าวเอาหน้ากับประชาชนว่าเศรษฐกิจดี เศรษฐกิจดีมาก ดิจจริงครับ
 ดีส่วนรวม คนส่วนรวมดูแล้วดีก็ดีแต่พ่อค้าใหญ่ พ่อค้าที่มีทุนมาก ๆ คำกับ
 ต่างประเทศ แต่ว่าพ่อค้ารายย่อย เกษตรกร คนทั่วไปประกอบอาชีพ ช่าง
 เย็บขาม หรือว่าหาเข้ากินค่าก็ยิ่งจนหนักเข้าไป ชนชั้นกลาง ข้าราชการ
 พวกนี้ยิ่งจนหนักเข้าไป ครูบาอาจารย์พวกนี้ยังหนักเข้าไป ลำบากมากขึ้น
 เพราะว่าค่าครองชีพสูงขึ้น เงินเดือนที่ได้มัน แม้จะได้เพิ่มมากไม่ทันกับ
 ส่วนสัดเงินที่เพื่อขึ้น แต่ว่าพ่อค้าใหญ่ ๆ เขาขายแล้วเงินเขาเป็นพันล้านบาท
 หมื่นล้านบาทเขาไม่เคียดร้อน เพราะฉะนั้นมาตรฐานดำรงชีวิตของบุคคลให้
 สูงขึ้นทำให้ช่องว่างเหล่านี้ห่างออกไปมากขึ้น อันนี้อันตราย เพราะฉะนั้น
 กระผมถึงได้ขอเดิมว่า จะอย่างไรก็ตาม รัฐพึงดำเนินการ ดีแล้วอย่าให้ไป
 ต้อง เลข ถ้าต้อง บอกให้สูงขึ้นไปมาก ๆ เขายิ่งชอบ เขาบอกนี่ละเราบอก
 ให้เขารีบทำให้สูงขึ้นมาก ๆ ก็เลยรีบทำให้พวกเหล่านั้นรวยยิ่งขึ้นไป เราก็
 จะลำบากมากขึ้น เพราะฉะนั้นเวลานี้เอาแค่เพียงว่าให้ช่องว่างระหว่าง
 ชนชั้นอย่างห่างมากเกินควร คือให้ข้างล่างตามให้ทัน เกษตรกร พวกกรรมกร
 ที่หาเข้ากินค่าให้มีรายได้ตามให้ทัน พวกถือสามล้อ พวกเหล่านี้ให้มีรายได้
 พอตามทันเท่านั้นก็จะพอ กระผมได้ใช้ถ้อยคำว่า ให้รัฐบาลพยายามดำเนินการ
 ทุกวิถีทางที่จำเป็น เพื่อให้มีการกระจายรายได้โดยเหมาะสมและทั่วถึง
 อย่างในเรื่องนี้ก็เช่นเดียวกัน ก็ตรงกับนโยบายรัฐบาลอยู่แล้ว ถ้ารัฐบาล
 ทำได้อย่างนี้ก็ไม่จำเป็น จะต้องไปเลือกตั้งผู้ว่าฯ ตามจังหวัดต่าง ๆ อันนั้น

ก็เป็นแต่เพียงฉาบฉวย ก็อาจจะมีผลสะท้อนที่เราไม่พึงประสงค์อาจจะตามมา แต่ถ้าเรามีการกระจายรายได้ให้เหมาะสมและทั่วถึง แล้วก็ช่องว่างเหล่านี้ น้อยลง คนกินคืออยู่ดีขึ้น ชนชั้นต่ำ ชนชั้นกลางดีขึ้น ก็จะแก้ปัญหาเหล่านี้ ได้ ไม่จำเป็นต้องเลือกตั้งอะไรต่าง ๆ เหล่านั้นให้ยุ่งยากไป ผมก็คิดว่า จะเป็นทางหนึ่งที่จะแก้ปัญหาได้และน่าจะใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อลดผลเสียของในเรื่องที่ไปยกมาตรฐานของบุคคลให้สูงขึ้น ซึ่งถ้า เป็นบางกลุ่ม และเป็นกลุ่มที่รวยอยู่แล้วจะเป็นอันตรายมากขึ้น อย่างที่ ผมกราบเรียนเราต้องดวงไว้คือต้องพยายามดึงพวกชนชั้นต่ำกับชั้นกลางให้สูงขึ้น ตามไปด้วย ให้ช่องว่างเหล่านี้ลดน้อยลง ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คณะกรรมาธิการจะชี้แจงไหมครับ

นายจำลอง ศุภขุนทด (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จำลอง ศุภขุนทด กรรมาธิการ ความจริงแล้วท่านสมาชิกก็มีความ เห็นเช่นเดียวกับกรรมาธิการ ซึ่งมีความปรารถนาที่จะให้ผู้คนในบ้านเมืองนี้ มีมาตรฐานการดำรงชีวิตที่ดีขึ้นไปเรื่อย ๆ แต่เราต้องยอมรับว่า เราไม่ อาจที่จะทำให้ผู้คนในบ้านเมืองนี้ร่ำรวยเท่ากันได้หมด เพราะความสามารถ โอกาสมีแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นในมาตรา ๗๖ นี้กรรมาธิการไม่ได้แก้ไข เพราะเห็นว่าเป็นแนวทางที่กำหนดเอาไว้ เพื่อให้รัฐบาลดำเนินการยกฐานะ การดำรงชีพของคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดไว้เช่นนี้จะเป็นการกระตุ้น ให้รัฐซึ่งเป็นรัฐบาลใช้โอกาสเวลาบริหารยกฐานะของผู้คนมากขึ้น ปัจจุบันนี้ มาตรฐานการดำรงชีวิตที่เป็นปัญหาอยู่ก็คือว่า พี่น้องโดยเฉพาะประชาชนที่อยู่ใน ชนบทที่ยากไร้นั้นมีปัญหาหลักอยู่ ๓ ประการ ประการที่ ๑ ก็คือความยากจน ความยากจนก็คือการไม่มีรายได้เพียงพอต่อการครองชีพ ประการที่ ๒ ก็คือ การขาดความรู้ หรือความโง่งนเองคือความเข้าใจในการที่จะดำเนินชีวิต ของตนเอง ขาดการศึกษา ประการที่ ๓ ก็คือสุขภาพอนามัยของผู้คนนั่นเอง

ขาดการดูแลในด้านสาธารณสุข เพราะฉะนั้นมาตรฐานการดำรงชีวิตนั้นก็คือว่าทำให้ผู้คนยกฐานะขึ้นจากความยากจน คือมีรายได้ยกฐานะจากความไม่รู้ คือมีการศึกษา แล้วก็ยกฐานะขึ้นจากความเจ็บไข้ได้ป่วยคือมีการสาธารณสุขที่ดี เพราะฉะนั้นรัฐบาลก็ต้องดำเนินการในเรื่องนี้ในการยกฐานะของผู้คนให้มากขึ้น จากคนที่มีความรู้ต่ำให้สูงขึ้น จากคนที่สูงขึ้นแล้วนั้นหากจะสูงขึ้นต่อไปเท่าใด รัฐบาลคงไม่สามารถจะไปกีดกันได้ เพราะฉะนั้นกรณีที่จะทำให้มาตรฐานเหล่านี้เท่าเทียมกันทุกค่านั้นคงทำไม่ได้ ส่วนในกรณีที่ใช้คำว่าบุคคล โดยไม่ใช่เฉพาะเจาะจงนั้น เพราะเห็นว่าบุคคลนั้นครอบคลุมถึงทั้งเกษตรกรทั้งผู้ใช้แรงงาน ผู้ประกอบวิชาชีพอื่น ๆ อยู่แล้ว ซึ่งบุคคลเหล่านั้นถ้าหากอยู่ในฐานะที่ไม่สามารถมีมาตรฐานในการดำรงชีวิตอยู่ได้ รัฐก็พึงส่งเสริมให้มีฐานะดีขึ้นให้มีมาตรฐานดีขึ้น ขอบขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๘๗ ไม่ได้แก้ไขนะครับ

(ประธานรัฐสภามีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นด้วยตามร่างเดิม กรุณายกมือขึ้นครับ
(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นด้วยกับผู้แปรญัตติ กรุณายกมือขึ้นครับ
(มีสมาชิกยกมือเป็นจำนวนน้อย)

ประธานรัฐสภา : ส่วนใหญ่เห็นด้วยกับคณะกรรมการ

เชิญท่านเลขาฯ ครับ

ศาสตราจารย์ไพศิษฐ์ พิพัฒน์กุล (เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) :

มาตรา ๘๗ ทวิ คณะกรรมการเพิ่มขึ้นใหม่

ประธานรัฐสภา : เชิญคุณไพจิต

ร้อยโท คุณเทพ ไสกระจำง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผม คุณเทพ ไสกระจำง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

ท่านเรียกใครครับ ขอโทษครับ

ประธานรัฐสภา : ผมเรียกคุณไพจิต แต่คุณรีบพูดก่อน เดี่ยวให้
คุณไพจิตพูดทีหลัง ไม่เป็นไร คุณไพจิตเขานั่งอยู่นี้ นั่งใกล้กว่า

ร้อยโท กุเทพ ไสกระจำจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ)
: ผมต้องขอโทษท่านอาวุโสไพจิตนะครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม
กุเทพ ไสกระจำจ่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดศรีสะเกษ พรรคพลังธรรม
ในฐานะสมาชิกสภา ผมขอกราบเรียนท่านประธานว่า ที่คณะกรรมการ
ได้พิจารณาเพิ่มบทบัญญัติในมาตรา ๑๖ ทวิ ผมเข้าใจในเจตนารมณ์ว่าต้อง
การอยากจะทำให้มองเห็นระบบสหกรณ์ ซึ่งเป็นหัวใจของปัญหาการเกษตรใน
ปัจจุบัน แต่ผมมีข้อสังเกตเพิ่มเติมหนึ่ง ในมาตรา ๑๖ ท่านก็ได้พูด
ถึงสหกรณ์เหมือนกัน ซึ่งใน ๒ ประเด็นนี้ ผมคิดว่าโดยเจตนารมณ์หรือ
โดยนโยบายแห่งรัฐนั้น ก็คงถึงเวลาแล้วที่รัฐบาลจะต้องพูดถึงระบบสหกรณ์
ว่า เป็นทางเลือกทางเดียวหรืออาจจะเป็นทางเลือกที่เหลือน้อยที่สุดที่รัฐบาล
จะต้องมาให้ความสนใจอย่างเต็มที่ในการแก้ปัญหาของเกษตรกรในยุคปัจจุบัน
ประการหนึ่งที่ผมกราบเรียนว่า จำเป็นที่จะต้องหันมาดูแลระบบสหกรณ์ที่อาจจะ
เรียกว่าเป็นทางเลือกที่เหลืออยู่เพียงทางเดียวก็เพราะในปัจจุบันนี้เกษตรกร
ของเรานั้นพร้อมแล้วที่จะรับระบบสหกรณ์ เท่าที่เราได้ไปสัมผัสกับพี่น้อง
เกษตรกรในส่วนภูมิภาคในชนบท เราได้เห็นชัดเจนถึงความพร้อมของชาวไร่
ชาวนา ที่จะไปเป็นสมาชิกสหกรณ์ ปัญหาอยู่ที่ว่ารัฐบาลยังไม่มียุทธศาสตร์ที่แน่นอน
ชัดเจนในการส่งเสริมและคุ้มครองระบบสหกรณ์ และที่สำคัญผมได้ฟังแนว
พระราชดำริทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ในบางครั้ง ได้เห็นชัดเจนว่าในหลวง
ของเรานั้น ได้มีพระราชวิจาร์ณญาณในการสะท้อนถึงความสำคัญของระบบ
สหกรณ์อย่างเป็นรูปธรรม ว่าเป็นทางเลือกที่เกษตรกรจะสามารถอยู่รอดได้
ในสังคมปัจจุบัน กระผมขอชี้ปัญหาให้ท่านประธานเห็นว่า ในปัจจุบันรัฐบาล

พยายามที่จะซื้อข้าวในราคาประกัน ปัจจุบันนี้รัฐบาลจะใช้สหกรณ์เป็นองค์กร
 หนึ่งในการรับซื้อข้าวจากสมาชิก แต่ผมเคยเห็นปัญหาว่าสหกรณ์บางแห่งเขา
 เข้มแข็ง เขามีโรงสีเขาพร้อมที่จะซื้อข้าวจากสมาชิก แต่รัฐบาลไม่ได้ให้เงิน
 ไปให้เขาในการหมุนเวียน เพราะฉะนั้นจึงมีการพยายามขอู้เงินทุนหมุนเวียน
 ส่งเสริมการสหกรณ์ จากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ระบบการให้เงินกู้ก็ไม่ค่อยเป็น
 ไปอย่างรวบรัด ทำให้เกิดความล่าช้า กว่าถึงจะสุก งาก็ไหม้ เพราะฉะนั้น
 ตรงนี้เมื่อคณะกรรมการการเมืองเห็นว่า จำเป็นจะต้องเขียนบทบัญญัติคุ้มครอง
 ระบบสหกรณ์ไว้ ผมก็คิดว่าเป็นเจตนารมณ์ที่จะต้องส่งเสริม แต่ประเด็นที่
 ผมกราบเรียนไว้ในเบื้องต้นก็คือมาตรา ๑๕ ท่านบอกว่า ฟังส่งเสริมให้
 เกษตรกรรวมตัวกัน เพื่อรักษาผลประโยชน์ดังกล่าวโดยจัดตั้งเป็นสหกรณ์หรือ
 วิธีอื่น ตรงนั้นท่านไปพูดว่า หรือวิธีอื่น ก็ทำให้เกิดความสับสน ในมาตรา ๑๖
 ทวิ ท่านพูดถึงระบบสหกรณ์ มาตรา ๑๕ ท่านพูดถึงสหกรณ์เลข ๆ และก็ หรือ
 วิธีอื่น ทีนี้เมื่อหรือวิธีอื่นก็ทำให้เกิดความเข้าใจไปว่าน่าจะมีหลาย ๆ วิธี
 แต่ที่ผมกราบเรียนในตอนต้นว่าปัจจุบันเราต้องยอมรับแล้วในสังคมที่อยู่ในเมือง
 ระบบธุรกิจ ระบบบริษัท เป็นทางเลือกของประชาชนตลาดหลักทรัพย์เป็นจุดที่
 ประชาชนเข้าไปหาความร่ำรวย บริษัทเป็นจุดป็นหุ้น เป็นจุดแบ่งปันผลกำไร
 เงินปันผล ชาวเมืองเขาอยู่ได้โดยระบบบริษัทชาวบ้านนอก เกษตรกร
 ชาวไร่ ชาวนา จะอยู่ตัวคนเดียวไม่ได้ก็ต้องอยู่โดยระบบสหกรณ์ ก็จะต้อง
 ให้สหกรณ์มีลักษณะเป็นเหมือนกับบริษัททำธุรกิจได้ มีกรรมการที่เข้มแข็ง ซึ่ง
 กระผมกราบเรียนแล้วว่า เขาพร้อมอย่างสหกรณ์การเกษตรเมืองศรีสะเกษ มี
 โรงสี มีอะไรทุกอย่างพร้อมที่จะทำงาน แต่เงินทุนที่รัฐบาลให้เขาไปนั้น
 ไม่คล่องตัว ก็เป็นปัญหาที่รัฐบาลจะต้องแก้ไข และทราบว่าขณะนี้กรมส่งเสริม
 สหกรณ์กำลังแก้ไขอยู่ และหวังว่าเขาคงจะได้รับในสิ่งเขาร้องขอ ประเด็น
 ตรงนี้ละครับท่านประธานที่ผมกราบเรียนว่า เมื่อทางเลือกมันเหลือน้อยอย่าง

นั่น เมื่อท่านไปกำหนดหรือวิธีอื่น ไว้ในมาตรา ๘๘ กระผมขกคิดว่าอย่างว่า หรือวิธีอื่นจะทำให้มองเห็น เช่น โครงการ ๔ ประสาน กลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ซึ่งดำเนินการมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ ที่บ้านเงิน ตำบลเงิน อำเภอท่ามะกา ถึงตรงนี้ท่านประธานครับตอนแรกมีโครงการ ๔ ประสาน เจ้าหน้าที่วิชาการเกษตรไปส่งเสริม รับซื้อไหม ไปซื้อถึงที่ มาถึงวันนี้เป็นอย่างไรรครับ เจ้าหน้าที่หนีหมดแล้ว ชาวบ้านรับเลี้ยงไหมมา ปลูกหม่อนมา เดียวนี้ต้องเอาไหมไปขายขอนแก่นต้องบรรทุกไปขายเอง ถูกตัดเปอร์เซ็นต์ที่โน่น นั่นคือวิธีอื่นหรือเปล่า ผมไม่แน่ใจ แต่ถ้าเป็นระบบสหกรณ์ผมแน่ใจว่าเขาจะต้องทำได้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบอย่างที่ท่านต้องการในมาตรา ๘๖ ทวิ แน่นนอน เพราะฉะนั้นตรงนี้จะครับท่านประธาน ผมตั้งเป็นข้อสังเกตไว้ และกราบเรียนขอขอบคุณท่านกรรมการที่ได้มีญัตติที่สำคัญที่สุดในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ในระบบของสหกรณ์ ผมตั้งข้อสังเกตเพื่อให้เราได้มองเห็นภาพว่าในระบบสหกรณ์นั้นในชนบทแม้จะมีความพร้อมแล้ว แต่เมื่อเรากำหนดวิธีอื่นไว้ด้วยก็จะทำให้เกิดความเข้าใจว่าวิธีอื่นนั้นเป็นทางเลือก ผมจึงกราบเรียนตั้งข้อสังเกตไว้ครับ

ประธานรัฐสภา : คุณไพจิต และต่อด้วยคุณวีระครับ

นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครพนม พรรคความหวังใหม่ สมาชิกรัฐสภา ผมคงมีความรู้สึก เช่นเดียวกับท่านสมาชิกที่อภิปรายเมื่อีกี้คือ มีความชื่นชมต่อการมองเห็น ความสำคัญองระบบสหกรณ์ของคณะกรรมการธิการ ซึ่งเป็นครั้งแรกที่ได้ยก เรื่องของการคุ้มครองและส่งเสริมในเรื่องของการสนับสนุนสหกรณ์มาไว้เป็น ข้อที่เน้นถึงความสำคัญ นั่นคือเป็นการวางกรอบไว้ให้กับผู้ที่จะขึ้นมาบริหาร แผ่นดินให้ได้เห็นถึงระบบทางเศรษฐกิจอย่างหนึ่ง ที่ในการประเมิณการศึกษา

ทั้งหมดแล้วว่า จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ยากไร้ จะเป็นประโยชน์ต่อคนส่วนใหญ่ จะเป็นประโยชน์ของส่วนรวม ซึ่งเป็นการรวมคน รวมความคิด รวมทุน และก็รวมผลประโยชน์ทั้งหมดมาตามสัดส่วนด้วยความเป็นธรรม ท่านประธานครับ มาตรา ๗๙ ทวิ ที่เขียนไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์นั้น ก็เป็นกรอบ เป็นการวางแนวที่ค่อนข้างจะเป็นการให้รัฐจะดำเนินการ อาจจะเป็นการวางกรอบที่ไม่ค่อยแน่นแฟ้นหรือชัดเจนที่จะให้ดำเนินการส่งเสริมระบบสหกรณ์อย่างไร อาจจะเป็นการดำเนินการไว้เพื่อให้ให้เป็นความยืดหยุ่นของรัฐบาลที่จะขึ้นมาบริหารประเทศ เพื่อไม่ให้ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ แต่ไหน ๆ ก็ไหน ๆ แล้ว ผมคิดว่าเมื่อจะคุ้มครองส่งเสริมสนับสนุนระบบสหกรณ์ในประเทศ ซึ่งกระแสของการพัฒนาการต่อสู้ การแข่งขันในระบบเศรษฐกิจปัจจุบัน ในระบบโลกเสรีทุนนิยมที่เป็นแบบมือใครยาวสาวได้สาวเอา การรวมคนในระบบสหกรณ์ทั้ง ๖ ประเภทที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้จะเห็นว่สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการออมทรัพย์จะต้องแข่งขันกับธนาคาร สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตรก็ต้องแข่งขันกับพวกโรงสี สหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของการประมงก็ต้องแข่งขันกับพวกโรงงานต่าง ๆ ท่านประธานครับ ปัญหาที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนั้นรู้สึกรุนแรง และเป็นความจำเป็นที่องค์กรที่จะต้องวางกรอบให้ชัดเจน เพื่อให้เป็นแนวปฏิบัติให้กับผู้ที่ขึ้นมาบริหารประเทศว่ามันต้องทำ มันไม่ฟัง คำว่า ฟัง ผมดูแล้วมีบทบัญญัติหลายมาตราที่เขียนไว้ว่าตรงไหนที่เห็นว่าต้อง ก็คือบังคับกันเลขผมมีความเห็นว่าต้องบังคับแล้วตอนนี้ ให้ส่งเสริมและให้สนับสนุนระบบสหกรณ์ถึงจะประสบความสำเร็จ นั้นหมายถึงว่า โลกธุรกิจขณะนี้แข่งขันค่อนข้างมากคนอยากจนขึ้น พี่น้องประชาชนเดือดร้อน คนที่รวมกลุ่มกันในระบบสหกรณ์แน่นอนข้อขัดข้องต่าง ๆ เราเคยมีกระทรวงสหกรณ์ นั้นหมายถึงยุคของการที่จะเน้นถึงคนส่วนใหญ่ และการที่จะเน้นถึงประโยชน์ของคนส่วนรวมมากกว่า

โลกเสรี จากกระทรวงซึ่งเป็นหน่วยงานราชการก็ลงมาเป็นกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ นั่นหมายถึงเหลือเพียงกรมเล็ก ๆ อยู่ในขณะนี้ แต่งบประมาณค่อนข้างจำกัดจำเขี่ย ๑,๐๐๐ กว่าล้านบาทในการส่งเสริมงานที่จะแก้ไขปัญหาค้นทั้งประเทศ ท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นผมยังอยากจะให้มีการกำหนดให้ชัดเจนโดยให้เขียนข้อความที่บอกไว้ว่า รัฐพึง เป็น รัฐต้อง แสดงว่ากรมการรักเหมือนกัน รักระบบสหกรณ์ แต่ว่าเพื่อแค่ไปหน่อย แล้ว ยังมาพ่วงท้ายในมาตรา ๗๕ ไว้ว่า ให้เป็นสหกรณ์และอื่น ๆ อีก มันไม่ชัดเจนอีกแล้วเพราะฉะนั้นถ้าเปิดวิธีการอย่างนี้ก็เหมือนกับว่าเป็นการเปิดช่องเปิดทางให้คนที่พยายามจะรวมกันเป็นระบบสหกรณ์แน่นอน เป็นการวางแผนจัดสรรประโยชน์ตามสัดส่วนเพื่อความเป็นธรรมกัน ให้ได้รับชัยชนะในโลกของการแข่งขันในทางธุรกิจ ซึ่งแน่นอนการแข่งขันเหล่านี้ผมอยากจะให้ได้เขียนไว้ค่อนข้างให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น จึงยังอยากจะเห็นว่า ดัดออกเสียคำว่า รัฐพึงเป็น รัฐต้องส่งเสริม เหมือนกับมาตราอื่น ๆ ที่เห็นว่าเป็นความจำเป็นในความเห็นของผมนั้น ผมมีความเห็นว่าการที่จะต้องให้มีการส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครอง เพราะขณะนี้ระบบสหกรณ์ถูกทำลายไปเกือบทั้งหมดโดยกระบวนการทั้งหลาย ผมไม่อยากได้ยินคำว่า สหกรณ์เป็นสหกิจ สหกิจอะไรทั้งหลาย ซึ่งโดยกระบวนการโดยระบบเหล่านี้มันดี ข้อขัดข้องต่าง ๆ เป็นหน้าที่ของรัฐที่ขึ้นมาบริหารประเทศต้องแก้ไขในจุดเหล่านี้ ไม่ว่า จะเป็นเรื่องคน เรื่องงบประมาณ เรื่องวิธีการต่าง ๆ จึงขอแสดงความรู้สึกของการชื่นชมที่ท่านได้เห็นความสำคัญ แต่ว่าก็อยากจะให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ดัดคำว่า พึง เป็น ต้อง ก็จะเป็นประโยชน์ เป็นการวางกฎเกณฑ์ที่ค่อนข้างเป็นประโยชน์ต่อกระบวนการสหกรณ์ทั้งประเทศ ขอบคุณครับท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : พันตำรวจโท สมชาย แล้วก็ด้วยคุณส่งสุข

พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

(นครราชสีมา) กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท สมชาย เพศประเสริฐ ขาดพัฒนา จากจังหวัดนครราชสีมา สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ตามมาตรา ๑๖ ทวิ ผมเรียนว่ามีความชื่นชมยินดีเป็นอย่างยิ่งต่อทางกรรมการทุกท่านที่ได้บัญญัติมาตรานี้เอาไว้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรัฐพึงส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ ท่านเขียนไว้สวยหรู งานมากครับท่านประธาน ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ถ้าหากว่าเราไปดูนโยบายของทางรัฐบาลเกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์ เขาก็วางเอาไว้ชัดเจนในการที่จะสนับสนุนระบบของสหกรณ์ แต่จริง ๆ แล้วรัฐบาลยังทำไม่ได้เลย ผมไม่แน่ใจว่าเขียนลงมาตรงนี้ดูสวยสดงดงามเหลือเกินในมาตรา ๑๖ ทวิ รัฐบาลก็มีเอาไว้ รัฐบาลยังทำไม่ได้ แล้วตรงนี้ผมไม่ทราบว่าตรงนี้เราจะคุ้มครองระบบสหกรณ์ได้หรือไม่ แต่อย่างไรก็ตามก็ได้แสดงความชื่นชมยินดีต่อกรรมการแล้ว ผมอยากจะเรียนอย่างนี้ครับท่านประธาน ในขณะที่เราคงได้เห็น ว่าระบบสหกรณ์นั้นก้าวหน้าขึ้นไปมาก แล้วช่วยเหลือเกษตรกรที่น้องของเราได้เป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นประเทศใด ๆ ก็แล้วแต่ที่เขามีการควบคุมมีการที่จะสนับสนุน ส่งเสริมระบบสหกรณ์แล้ว ไม่ว่าจะเป็นญี่ปุ่น เกาหลี หรือว่าไต้หวันเอง ประเทศเล็ก ๆ อย่างไต้หวันเขามีระบบสหกรณ์ที่เข้มแข็ง เขามีการเติบโตอย่างชาญฉลาด ค่อย ๆ เติบโตเป็นขั้นเป็นตอน ไม่ได้เติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งเราเองก็เห็นว่าสหกรณ์ในบางรูปแบบนั้น ในบางแห่งของบ้านเรานั้นเติบโตด้วยความรวดเร็วมาเป็นห่วง เพราะฉะนั้นตรงนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะให้ระบบสหกรณ์นั้นได้เอื้ออำนวยต่อพี่น้องประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเกษตรกร สมาชิกทั้งหลาย พวกเราในฐานะที่เป็นผู้แทนราษฎรหลาย ๆ ท่านนั้นได้เข้าไปใกล้ชิดกับสหกรณ์ จะเห็นเลยว่าบทบาทเดี๋ยวนี้อาชีพเราไม่เหมือนเดิมแล้วสหกรณ์นั้นสามารถที่จะเข้าไปดูแลช่วยเหลือ สนับสนุน แม้กระทั่งเป็นตัวเชื่อมทั้งหลายในการที่จะให้

เกษตรกรรมมีรายได้ที่ดีขึ้น แม้กระทั่งการรวมตัวของสมาชิกทั้งหลายในการที่จะกำหนดราคา ตั้งราคาขึ้นเอง แม้กระทั่งในการติดต่อหาตลาด เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมเรียนว่าเป็นเรื่องที่ชอบแสดงความชื่นชมยินดีต่อทางกรมวิชาการที่ท่านได้ให้ความสนใจ และเอาใจใส่ในเรื่องการที่จะบัญญัติมาตรา ๗๖ เอาไว้ค่อนข้างจะชัดเจนมาก ขอบพระคุณครบท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณส่งสุขครับ แล้วจะค่อยๆ คุณนิพนธ์ บุญญามณี

นายส่งสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ส่งสุข ภักเกษม สมาชิกรัฐสภา การที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมเป็นมาตรา ๗๖ ทวิ เข้ามาในการยกร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ กระผมคงจะกราบเรียนท่านประธานเป็นการตอกย้ำให้ท่านประธานได้เห็นว่า การที่เราจะเขียนรัฐธรรมนูญในลักษณะที่ให้กะทัดรัด ไม่ให้มีถ้อยคำมากมายหรือฟุ่มเฟือยจนเกินไปนั้นดูแล้วมันก็สวย แต่ข้อเท็จจริงมันขัดกัน ผมมีตัวอย่างที่จะยก รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ กรมการก็จะถูกขึ้นมาแก้บอกว่า ต่อไปนี้เป็นเรื่องของสภาเป็น เรื่องของท่านสมาชิกที่จะต้องเสนอกฎหมายสหกรณ์เข้าไป ให้มีรายละเอียดอย่างไร จะส่งเสริมจะสนับสนุน จะคุ้มครองระบบสหกรณ์อะไรก็ไปว่ากันตรงนั้น ท่านประธานที่เคารพ อย่างน้อยที่สุดท่านหนึ่งซึ่งเป็นคณะกรรมการที่นั่งอยู่ข้างบนนั้น ท่านก็เป็นเจ้าของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายสหกรณ์ ซึ่งกำลังมีการพิจารณาอยู่ในวาระที่ ๒ ของคณะกรรมการอยู่ในขณะนี้ ผมขอประธานกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ นับตั้งแต่ที่ผมได้อภิปรายตั้งแต่มาตรา ๗๐ มาจนถึงกระผมต้องการที่จะชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงซึ่งคณะกรรมการได้อ้างเสมอว่า ถ้าหากว่าไปเขียนรายละเอียดอะไรมา ความไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วเป็นการไม่สมควร ควรที่จะไปว่ากันในกฎหมาย

ฉบับลูกที่จะเสนอโดยรัฐบาล หรือโดยสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ตาม ท่านประธาน พุ่งนี้ที่สภาเราเวลาบ่ายโมงจะมีการประชุมคณะกรรมการธิการ ในวาระที่ ๒ เพื่อจะให้มีการโหวตซึ่งไม่ค่อยจะใช้กันว่า จะให้มีการยุบกลุ่มเกษตรกรหรือไม่ พุ่งนี้ ท่านประธาน คงจะต้องเช็คเวลาจากตรงนี้ไปว่ากันตรงโน้น หรือขอตรงโน้นเล็กน้อยเพราะเป็นวาระที่สำคัญ แต่กระผมจะขอกราบเรียนว่าตรงนั้นไม่ได้เป็นสาระสำคัญเท่าไร สาระสำคัญที่กระผมต้องอภิปรายอยู่ตรงที่ว่า การที่จะดำเนินการผลิตกฎหมายขึ้นมาสักฉบับนั้นเป็นเรื่องที่ยากยิ่งเหลือเกิน ระบบของมันในการตั้งคณะกรรมการธิการในวาระที่ ๒ นั้น หลังจากกรับหลักการวาระที่ ๑ ไป รัฐบาลเสนอมาท่านนั้นคน ท่านนั้นคนพรคนนั้นเสนอเข้ามาตามสัดส่วนท่านนั้นคนท่านนี้คน แล้วผลที่สุด เป็นอย่างไร ไปนั่งนับดู ข้าราชการประจำที่มาจากกรมส่งเสริมสหกรณ์นั่งเต็มไปหมด คงจะต้องพูดกันตรงนี้ คงไม่โกรธ ไม่ถือสากัน เพราะว่าท่านหันหน้าทีไปแล้วขณะนี้ที่เป็นประธาน คือหันหน้าที่จากเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรที่ดูแลกรมส่งเสริมสหกรณ์อยู่ คงจะต้องขอต้อนรับ มีโปรดเกล้าฯ มาแล้ว ท่านรัฐมนตรีคนใหม่ แต่ขอเรียนว่างานที่เราจะต้องทำในการสร้างกฎหมายสหกรณ์ขึ้นมา ซึ่งจะเป็นกฎหมายลูกรับเอามาตรา ๑๗๖ ทวิ ไปเป็นคู่ประกอบในการพิจารณา ในกระบวนการผลิตทำไม่ได้ ท่านประธานคนที่มาเป็นเลขาคคนที่มาเป็นผู้ที่จะให้คำปรึกษาในการดำเนินการ เป็นคนที่มาชี้ช่องเพื่อจะคงไว้ซึ่งอำนาจของนายทะเบียนของข้าราชการประจำ ท่านประธาน สหกรณ์ทำไม่ได้ถ้าหากว่าทำอย่างนั้น หมายความว่านายทะเบียนของสหกรณ์นั้นยังมีอำนาจอยู่ ยังมีอำนาจมากด้วย ยังไม่กระจายอำนาจนี้ไปให้ระบบสหกรณ์เหมือนกับเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญบอกว่า เราต้องการกระจายอำนาจโดยวิธีและรูปแบบต่าง ๆ เมื่อมาถึงสหกรณ์นั้นทั่วโลกเขาชี้บอกว่าเป็นแบบฉบับอย่างดี แต่สหกรณ์ของประเทศไทยพัฒนามาจากอะไร พัฒนามาจาก

ราชการ เป็นผู้สร้าง และราชการต้องมีอำนาจในสหกรณ์ ผมขอกราบเรียนว่าขณะนี้ผมก็เป็นผู้หนึ่งซึ่งเสนอร่างแก้ไขมา ท่านกรรมการฯ ต้องขอประทานโทษที่ออกนามท่าน คืออาจารย์ดอกเตอร์ปรีชา สุวรรณทัต เราได้มีการพูดคุยกัน ท่านประธาน เอาจริงนี่ฟ้องท่านประธานตรงนี้เลย ตั้งที่ปรึกษากันเข้ามา ที่ปรึกษาอย่าจะพูดก็ยกมือ ประธานก็ชี้ให้พูด พูดต่อหยอยกันเลย แทนที่จะนั่งสำรวจแล้วรอฟังคำปรึกษาก่อน ไม่หรือครับ แสดงความเห็นแทรกกรรมการออกมาเลย ผมกับหลาย ๆ ท่านที่เป็นกรรมการฯ ปรึกษากันหรือกันว่า เอ๊ะ อย่างนี้จะเสียเวลาเปล่าเสียแล้ว ในการที่เราจะยกร่างกฎหมายที่จะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องเกษตรกร โดยการรวมตัวเป็นสหกรณ์ เราต้องการปลดแอก อำนาจของนายทะเบียน ปลดแอกสหกรณ์ ให้ออกจากอำนาจของนายทะเบียน ผมต้องการสิ่งที่เป็นตัวแทรกแซงให้ปราศจากการแทรกแซงใด ๆ ทั้งสิ้นในอำนาจของเกษตรกรเขา เมื่อเขาจะรวมตัวกันตั้งเป็นองค์กรที่ทั่วโลกยอมรับกันว่า สหกรณ์เท่านั้นที่จะพิทักษ์และปกป้องผลประโยชน์ของเกษตรกรได้อย่างชัดเจน ท่านประธานที่เคารพ ผมขอเรียนว่าการที่เราเขียนรัฐธรรมนูญตามรูปแบบ เพื่อให้รัฐธรรมนูญนั้นเหมือนกับรัฐธรรมนูญในต่างประเทศที่ไปรำไปเรียนกันมา โดยไม่คำนึงถึงภาวะและความจำเป็นและสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงและเป็นปัญหาหมกหมมแก่ชาติของเรา แม้ประเทศของเรามาใน ทุกมาตราที่กระผมสงวนคำแปรญัตติและได้อภิปรายต่อท่านประธานมาตั้งแต่เข้าวันนี้ เป็นสิ่งที่บอกอย่างชัดเจนว่า มาตรการในการเขียนรัฐธรรมนูญ ในการทำรัฐธรรมนูญ และในการสร้างรัฐธรรมนูญออกมาอย่างนี้ ไม่มีผล ถ้าหากว่าท่านยังต้องมาเถียงว่าเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญต้องขึ้นอยู่กับกฎหมายลูกที่จะต้องมีการผลิต และการสร้างต่อมาท่านประธานที่เคารพ พงษ์นี้จะเป็นวันที่จะบอกให้ทราบว่าการที่จะขออำนาจกรรมการในการที่จะให้ทวิตให้กฎหมายสหกรณ์ผ่านไปในั้น จะ

เป็นสิ่งที่ชัดเจนว่า กระบวนการผลิตกฎหมาย กระบวนการสร้างกฎหมาย ซึ่งเป็นผลผลิตที่จะต้องได้รับการรองรับจากรัฐธรรมนูญจะเป็นอย่างไร ท่านประธาน นี่คือข้อเท็จจริง เป็นสิ่งที่เกิดขึ้น เป็นปัจจุบัน ไม่ใช่เอาประวัติศาสตร์มาเล่า เป็นวันที่เราจะต้องมาพูดกัน เพราะฉะนั้นในเรื่องของรัฐธรรมนูญฉบับนี้กระผมไม่มีเจตนาอะไรเลย ในการที่จะทำและพูดออกมาทำให้พรรคพวกที่ขึ้นไปนั่งเป็นกรรมาธิการอยู่ตรงนั้นมองไปเห็นว่า ขณะนี้ผมหรือพรรคพวกกำลังที่จะคัดค้านการยกร่างของกรรมาธิการที่เราได้รับมอบหมายให้ไป กระผมต้องการอยากจะเห็นรูปแบบของรัฐธรรมนูญนี้ให้เป็นรูปแบบรัฐธรรมนูญที่คนไทยจะใช้ได้ คนไทยบริโภคนได้ คนไทยจะเห็นผลได้ ไม่ใช่ทำรัฐธรรมนูญออกมาแล้วคนไทยใช้ไม่ได้ ประเทศไทยแก้ไขปัญหามิได้ เพราะฉะนั้นในการที่จะเพิ่มมาตรา ๑๑ ทวิ ออกมาอย่างนี้ กระผมจึงมีความเห็นว่าเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นภาพของรัฐธรรมนูญโดยรวมเมื่อมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงมาเพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ กระผมจึงกราบเรียนต่อท่านประธานว่า การที่ได้มีการเพิ่มเติมออกมาเป็นมาตราทวิก็ดี ดริก็ดี เดียวกระผมจะต้องใช้สิทธิ และคงจะต้องพูดกันเป็นมาตรา ๆ ไป กระผมจะไม่ก้าวไปพูดถึงมาตรา ๑๕ ซึ่งก็อยากจะพูด เพราะว่าเป็นมาตราที่จะสะท้อนให้เห็นว่าเหตุการณ์ที่จะเกิดวันพຸ່ງนี้เวลา ๑๓ นาฬิกาเศษ ที่มีการประชุมกรรมาธิการวิสามัญกฎหมายสหกรณ์ คำว่า หรือวิธีอื่น จะเป็นสิ่งที่จะไปโน้มน้าว หรือจะไปกดดันให้กับคณะกรรมาธิการที่จะพิจารณากันวันพຸ່ງนี้ว่าจะยกมือให้กลุ่มเกษตรต้องสลายตัวแล้วมารวมกับสหกรณ์อย่างไร หรือไม่ เราจะว่ากันพຸ່ງนี้ แต่ว่าจะมีผลกระทบจากรัฐธรรมนูญไป ท่านประธานที่เคารพ ผมคงจะกราบเรียนต่อท่านประธาน เพื่อสรุปและชี้ให้เห็นว่าถ้าหากว่าการเขียนรัฐธรรมนูญเรายังจะยึดรูปแบบเดิม รูปแบบเหมือนกับรัฐธรรมนูญที่เราเคยเขียนไว้ เราก็จะได้รัฐธรรมนูญที่ไม่มีประสิทธิภาพออกมา

อย่างนี้ กระผมเคยจำคำพูดของนักเผด็จการท่านหนึ่งที่ท่านได้พูดไว้ คือท่านจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ท่านได้พูดไว้บอกว่า ประเทศไทยนั้นจำเป็นต้องมีกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญที่มีลักษณะเป็นไทย ๆ ท่านประธานที่เคารพ ท่านจะเป็นเผด็จการ ท่านจะเป็นอะไรก็แล้วแต่ แต่ จอมพล สฤษดิ์ ก็ได้พูดในสิ่งหนึ่ง ซึ่งมาจนถึงวันนี้จะทำให้เราต้องไปคิดในฐานะที่เป็นนักประชาธิปไตย ต้องไปทบทวนเอาคำพูดของนักเผด็จการมาพิจารณากัน เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ เรื่องนี้กระผมจึงหวังว่าในการพิจารณารัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อไปนั้นกรรมการคงจะพิจารณาและคงจะยอมรับฟังความเห็นของสมาชิก อาจจะมีการเปลี่ยนแปลงต่อไปอีกมากก็ได้ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณนิพนธ์ครับ แล้วด้วยคุณจิรมิตร

นายนิพนธ์ บุญญามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นิพนธ์ บุญญามณี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ผมคิดว่ามาตรานี้ท่านสมาชิกที่จะถูกขึ้นมาอภิปรายที่แล้วมาก็ดี หรือว่าที่จะอภิปรายต่อไปก็ดี คงจะต้องขอบคุณท่านกรรมการ ต้องขอชมเชยท่านกรรมการที่ได้เห็นความสำคัญของระบบสหกรณ์ แล้วท่านก็ได้มอบบัญญัติในมาตรา ๘๘ ทวิ นี้มาบัญญัติไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งตรงนี้ต้องยอมรับว่าท่านได้ให้ความสำคัญ ซึ่งเดิมนั้นมาตรา ๘๘ ได้บัญญัติไว้ข้อความค่อนข้างจะละเอียด แต่ผมก็คิดว่าในข้อความหลังจากที่ท่านได้บัญญัติมาตรา ๘๘ ทวิ แล้วในมาตรา ๘๘ นั้นขออนุญาตท่านประธานต้องกล่าวพาดพิงไปถึงท้ายสุดเลยท่านไปกำหนดเอาไว้ว่าดังกล่าวโดยจัดตั้งเป็นสหกรณ์หรือวิธีการอื่น ที่วิธีการอื่นตรงนี้จะปัญหาเกี่ยวกับมาตรา ๘๘ ทวิ ที่ท่านได้บัญญัติขึ้น ซึ่งจะเป็นอุปสรรคในการที่จะพัฒนาระบบสหกรณ์ ผมใคร่ที่จะกราบเรียนท่านประธานว่าในเรื่องระบบสหกรณ์นั้นหลายท่านได้อภิปราย หลายท่านได้ให้ความเห็นต่อ

สภาแห่งนี้ว่า เป็นระบบที่สามารถที่จะสร้างอำนาจการต่อรองให้กับเกษตรกรได้ ซึ่งเราต้องยอมรับกันว่าในสังคมของเรานั้น ปัจจุบันนี้อาชีพที่มีกำลังต่อรองน้อยที่สุดในบรรดาหลาย ๆ อาชีพคืออาชีพเกษตรกร ในภาคอุตสาหกรรมนั้น กำลังการต่อรองค่อนข้างจะมีสูง เพราะว่ามีความพร้อมทุกอย่าง ทั้งในเรื่องของบุคลากรก็ดี ทั้งในเรื่องแหล่งทุนก็ดี แต่ในภาคเกษตรกรรมนั้นสิ่งที่เป็อุปสรรคในการพัฒนาระบบสหกรณ์มาตลอดนั้นก็คือ เราไม่สามารถทำความเข้าใจให้พี่น้องประชาชนทั่วประเทศได้ เข้าใจถึงความสำคัญที่แท้จริงของระบบสหกรณ์ ไม่ได้ชี้ให้เห็นถึงคุณประโยชน์ของระบบสหกรณ์ที่มีต่อเกษตรกรตรงนี้ เป็นสิ่งที่เป็นการหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรที่จะต้องทำ เป็นหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่จะต้องดำเนินการทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนในเรื่องดังกล่าวให้ชัดเจน ผมเข้าใจว่าเป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบที่จะต้องทำความเข้าใจให้ได้ ให้ความสำคัญของระบบสหกรณ์ ตั้งแต่การผลิต วงจรการผลิต ผลิตได้มาแล้วนำออกสู่ท้องตลาดนั่นคือนำออกไปสู่การขายนั้น วงจรตรงนี้ก็จะชี้ให้เห็นความสำคัญของระบบสหกรณ์ได้ ถ้าหากว่าเราสามารถทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนหรือเกษตรกรได้ ให้ความสำคัญของระบบสหกรณ์ว่าระบบสหกรณ์นั้นมีความสำคัญมากกว่าระบบอื่นอย่างไรในการรวมตัวของเกษตรกร ท่านประธานที่เคารพ ผมเข้าใจและผมเชื่อมั่นว่าในปัจจุบันนี้เองรัฐบาลชุดนี้ ซึ่งได้แถลงนโยบายไว้อย่างชัดเจนที่จะส่งเสริมและสนับสนุนระบบสหกรณ์ ผมเชื่อมั่นว่าหลายท่าน พรรคการเมืองทุกพรรค พรรคประชาธิปัตย์เอง ก็เห็นความบกพร่องของกฎหมายสหกรณ์ที่ใช้มาหลายปีแล้ว รัฐบาลเองก็เห็นความบกพร่องในประการนั้น ได้เสนอร่างพระราชบัญญัติกฎหมายใหม่เข้ามาสู่การพิจารณาของสภาแห่งนี้ นั่นก็คือชี้ให้เห็นได้ว่ารัฐบาลนี้ได้ให้ความสำคัญต่อระบบสหกรณ์ ท่านประธาน ผมคิดว่าระบบสหกรณ์สิ่งที่ดีถ้าหากว่าเราจะสนับสนุน เราจะส่งเสริมกันอย่างจริงจังแล้ว ระบบสหกรณ์

จะเป็นระบบที่พึ่งพาอาศัยของเกษตรกรได้เป็นอย่างดี ผมเห็นด้วยกับท่าน
กรรมการอย่างยิ่งที่ท่านได้กำหนดข้อความดังกล่าวขึ้นมาในรัฐธรรมนูญ ซึ่ง
อันที่จริงแล้วความมุ่งหวังผมเชื่อว่าในกลุ่มอาชีพต่าง ๆ นั้น ถ้าสามารถที่
จะทำให้เขารวมตัวกันได้เป็นสหกรณ์ที่เข้มแข็งแล้ว ตรงนั้นจะสร้างกำลังการ
ต่อรองให้กับกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ตรงนั้นจะลดค่าใช้จ่ายในปัจจัย
ที่นำมาเป็นปัจจัยการผลิต แล้วสร้างฐานะในการต่อรองที่จะกำหนดราคาขาย
ผมยกตัวอย่าง ท่านประธาน สิ่งที่รัฐบาลทำอยู่ในขณะนี้แล้วผมเชื่อว่าได้ผล
เป็นที่พอใจของกลุ่มเกษตรกรเป็นอย่างมาก นั่นก็คือสิ่งที่รัฐบาลนี้ส่งเสริม
ให้เกษตรกรชาวสวนยางในทุกภาคที่เป็นเกษตรกรชาวสวนยางได้รวมตัวรวม
กลุ่มกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้นมา แล้วรัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณไปให้การ
ตั้งงบประมาณปรับปรุงคุณภาพยางพารา ยางแผ่นให้กับกลุ่มเกษตรกรต่าง ๆ
ตรงนี้ผมเชื่อแน่ว่า ถ้าหากเรามีการส่งเสริมอย่างต่อเนื่องที่รัฐบาลชุดนี้
กระทำอยู่ เราจะสามารถส่งเสริมให้กลุ่มเกษตรกรสามารถเป็นผู้ค้ายางพารา
ได้ สามารถส่งออกยางพาราไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้ เราจะสามารถ
ตัดพ่อค้าคนกลางที่ถือโอกาสกตัญญู หรือว่ารวมหัวกันไม่ให้ยางพาราขึ้นราคา
ตรงนี้ผมคิดว่าระบบสหกรณ์ที่รัฐบาลนี้กำลังสนับสนุนอยู่ ที่รัฐบาลนี้กำลังสนับสนุน
กลุ่มอาชีพต่างๆ อยู่ นั่นเป็นสิ่งที่ถูกต้องที่สุด เป็นสิ่งที่มีประโยชน์กับเกษตรกร
มากที่สุด ท่านประธานที่เคารพแม้แต่ว่าอาชีพประมง ซึ่งเราต้องถือว่าอาชีพ
ประมงนั้นเป็นอาชีพที่มีอำนาจการต่อรองน้อยที่สุด ในบรรดาอาชีพหลาย ๆ
อาชีพ ที่น้องชาวประมงที่ออกไปจับปลามาได้แล้วนั้น เมื่อจับปลาถึงฝั่งแล้ว
ท่านประธาน ไม่มีอำนาจต่อรองว่าจะไม่ขาย ราคาเท่าไรเมื่อจับมาได้ก็ต้อง
ขายเพราะเขาไม่ได้รวมตัวกัน ไม่มีระบบสหกรณ์ไปช่วยเหลือเกื้อกูล ไป
สร้างห้องเย็นให้เขาได้รวมตัวกันเก็บวัตถุดิบเหล่านั้นไว้ขายในเวลาที่มีราคา
ดี ไม่ต้องมารอฟังว่าพ่อค้าจะเป็นผู้กำหนดราคา สิ่งเหล่านี้ท่านประธานผม

เชื่อว่าจะเป็นประโยชน์ สิ่งที่ทำนคณะกรรมการได้กำหนดขึ้นมาในวันนั้น เราเชื่อมั่นว่าเกษตรกร ซึ่งเราเชื่อว่าขณะนี้เป็นส่วนใหญ่ของประเทศผม เชื่อว่าตัวเลขเดิมมัน ๘๐ ขณะนี้ตัวเลขเกษตรกรจาก ๘๐ เปอร์เซนต์นั้น จะต้องลดลง เพราะว่าความขยายตัวทางเศรษฐกิจหรือว่าการกระจายรายได้ ไปสู่ชนบทนั้น อาชีพอื่นกำลังอื่นในภาคอุตสาหกรรมกำลังขยายตัวเติบโตขึ้น ตรงนี้เราจะต้องหาวิธีการคุ้มครองเกษตรกร ซึ่งนับวันว่าอาชีพที่มีกำลังการ ต่อรองน้อยลง เพราะฉะนั้นสิ่งที่ทำนกรรมการได้กำหนดให้น่าพบปัญหาคือ เรื่อง ระบบสหกรณ์มาใส่ไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ผมถือว่าเป็นสิ่งที่ต้องชมเชย ทำนกรรมการ แต่ว่าสิ่งหนึ่งที่จะฝากท่านท่านได้โปรดพิจารณามาตรา ๑๙ ที่ใช้ข้อความว่า วิธีอื่น ตรงนี้ผมอยากถามว่ามันจะเป็นตัวเป็นอุปสรรคในการ พัฒนาระบบสหกรณ์ ขอกราบขอบพระคุณ

ประธานรัฐสภา : ผมขอทำความเข้าใจนิด เท่าที่อภิปรายกัน ไม่มีผู้ใดไม่เห็นด้วยที่คณะกรรมการแปรญัตติ เพราะฉะนั้นการอภิปรายถ้า ไม่เห็นด้วยก็อภิปรายยาวได้ ถ้าเห็นด้วยก็พอสมควรแล้วกัน คุณจิรมิตร

นายจิรมิตร อุคมธรรมภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม จิรมิตร อุคมธรรมภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสกลนคร พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิก รัฐสภา ขอกราบเรียนท่านประธานว่าตามที่กรรมการพิจารณาร่างแก้ไข รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้เพิ่มในมาตรา ๑๑๖ ทวิ มีความว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ นั้น กระผมเห็นว่าในการที่กรรมการได้เพิ่ม ข้อความนี้ก็สิ่งที่ดี แต่ก็อยากจะขอให้กรรมการได้พิจารณาในถ้อยคำ ที่ว่าคำว่า พึง นั้น ควรจะใช้คำว่า ต้อง ก็เพื่อที่จะให้เป็นหลักประกัน อันนั้นเหมาะว่า รัฐนั้นจะต้องส่งเสริมสนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ ตามที่กรรมการได้พิจารณาจนถึงระบบสหกรณ์และมองถึงเกษตรกร และ

นอกจากนี้ ท่านประธานผมอยากจะขอให้ท่านประธานเรียนไปยังกรมการ ว่าในเรื่องของเกษตรกรนั้นมิใช่มีแค่ระบบของสหกรณ์แต่อย่างเดียว ยังมีกลุ่ม เกษตรกรซึ่งเป็นนิติบุคคลที่ได้จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๔๐ และ ๑๔๑ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ และในปัจจุบันนี้กลุ่มเกษตรกรเป็นนิติบุคคลมีอยู่ ทั้งหมดถึง ๔,๒๕๕ กลุ่ม มีเกษตรกรรวมตัวกันอยู่นับแสนคน ท่านประธาน เพราะฉะนั้นผมอยากจะขอกราบวิงวอนว่าให้กรมการเพิ่มคำว่า และกลุ่ม เกษตรกร ไปในวรรคท้าย เพื่อให้ มาตรา ๗๖ ทวิ ที่ท่านได้ปรับปรุงแก้ไข เพิ่มขึ้นได้มีอรรถาธิบายที่สมบูรณ์และครอบคลุมไปถึงระบบสหกรณ์และกลุ่มสหกรณ์ทั้ง ประเทศ ท่านประธานที่เคารพ ตามที่เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติจากเชียงใหม่ ได้กล่าวถึงเรื่องของการที่มีการแก้ไขร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ และจะมีการ ไหวดกันในวันพรุ่งนี้ ก็หมายความว่าในร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์จะมีการขบกลุ่ม เกษตรกรให้ไปเป็นระบบสหกรณ์ภายใน ๕ ปี ซึ่งกรมการวิสามัญนั้น ท่าน อาจารย์ปรัชชาที่ดี คุณตองกรณก็ดี ท่านก็ให้ด้วยเหตุด้วยผลและก็ได้มีความ คำนิยามเป็นห่วงเป็นใยถึงกลุ่มเกษตรกร ซึ่งเป็นนิติบุคคลเช่นเดียวกัน หลายท่าน ในกรมการนั้น ต้องการที่จะให้เกษตรกรได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นสหกรณ์ให้ ได้ภายใน ๕ ปี และบรรยากาศในที่ประชุมนี้ ซึ่งกระผมก็เป็นกรมการ วิสามัญท่านหนึ่งก็ได้ให้เหตุผลต่าง ๆ ถึงความไม่พร้อมของกลุ่มเกษตรกรที่จะต้อง ไปรวมตัวเป็นสหกรณ์ภายใน ๕ ปี ตามที่กรมการบางท่านได้เสนอความคิดเห็นไว้ เพราะฉะนั้นในโอกาส ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้จะได้รับมีการแก้ไข ตามที่กรมการได้ขอเพิ่มเติมขึ้นนี้ ผมจึงใคร่ขอวิงวอนท่านประธานไปยัง กรมการว่าขอให้ท่านเพิ่มอะคริบว่าและกลุ่มเกษตรกร เข้าไปด้วยเพื่อ ให้ความสมบูรณ์ และก็ได้คุ้มครองถึงพี่น้องประชาชนและเกษตรกรอย่างทั่วถึง ขอบขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : คุณอดิศร เพียงเกษ

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :
 ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม อดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภา-
 ผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่นพรรคพลังธรรม ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ที่
 คณะกรรมาธิการได้เพิ่มมาตรา ๑๖ ทวิที่บอกว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน
 และคุ้มครองระบบสหกรณ์ ผมเชื่อมั่นว่าบรรดาสมาชิกรัฐสภาทุกท่านคง
 เห็นด้วยว่าระบบสหกรณ์เป็นสิ่งที่ดี ผมขอถามท่านกรรมาธิการทั้งหมดว่า
 ในเมื่อระบบสหกรณ์เป็นสิ่งที่ดีทำไมท่านต้องบัญญัติว่า คุ้มครองระบบสหกรณ์
 คำว่า คุ้มครอง นี่หมายความว่า ระบบสหกรณ์นี้ไม่ปลอดภัยหรือระบบสหกรณ์
 นี้มีทรัพย์สินมหาศาลอย่างนั้นหรือ ผมขอความกรุณาตัดคำว่าคุ้มครอง ออก
 ได้ไหม เพราะว่าบรรดาการเมืองทุกวันนี้ก็คุ้มครองกันอยู่ตลอดเวลา
 นำสะพรึงกลัวเหลือเกิน ผมขอความกรุณาตัดออกทีเดียว โดยใช้คำที่มันฟัง
 แล้วราบรื่นไม่เหมือนกลั่นในทะเลอย่างนี้ ควรจะใช้ว่า รัฐพึงรักษาส่งเสริม
 และสนับสนุนให้มีระบบสหกรณ์ อย่างนี้จะฟังรื่นหูดีกว่าไหม คุ้มครองนี้มัน
 กระแทกกระเทือนไปถึงภาคตะวันออก มันกระแทกกระเทือนไปถึงทางภาคใต้
 ภาคเหนือทั้งหมด ผมจึงขอถามพอจะอะลุ่มอล่วยประนีประนอม บาร์เกนนิ่ง
 (Bargaining) กันได้ไหม ขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : คุณสุวโรช

นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
 ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม นายสุวโรช พะลัง
 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชุมพร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา
 ผมเองก็ต้องขอชื่นชมต่อคณะกรรมาธิการ ในเบื้องต้นที่ได้หยิบยกมาตรา ๑๖
 ทวิโดยระบุไว้อย่างชัดเจนว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบ
 สหกรณ์ซึ่งในความรู้สึกส่วนตัว ผมเองก็มีความเห็นว่าการใช้คำว่า คุ้มครอง

นั่นก็ออกจะมีความหมายที่แสดงให้เห็นว่าระบบสหกรณ์มันไม่ดีหรืออย่างไร ถึงต้องมีการคุ้มครอง ซึ่งท่านรัฐมนตรีหรือใครก็ได้อภิปรายไปก่อนหน้าผมแล้ว ผมก็จะไม่หวั่นวิตกตรงนี้นักหรอก แต่อย่างไรก็ตาม ขอแสดงความคิดเห็นสนับสนุนคำอภิปรายของท่านรัฐมนตรีหรือใครในเรื่องดังกล่าวนี้

ในประการที่ ๑ เราก็ต้องยอมรับความจริงว่าระบบสหกรณ์นั้น เป็นรากฐานที่จะส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยให้มีการพัฒนายิ่งขึ้น ซึ่งระบบสหกรณ์นี้เป็นรากเหง้าของระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้น การรวมกันทั้งการผลิต การซื้อ การขายและรวมกันในการแก้ไขปัญหานั้นเป็นสิ่งที่ในรัฐสภาแห่งนี้ทุกคนพึงประสงค์ ดังนั้นการที่คณะกรรมการกิจการได้หวั่นวิตกเรื่องนี้ขึ้นมา นั้นเป็นพิเศษนั้น ก็เป็นสิ่งที่เราควรจะต้องให้ความสนใจคิดต่อคณะกรรมการอีกครึ่งหนึ่ง แต่ในขณะที่เขวกันผมเองมีความรู้สึกว่าการที่รัฐจะพึงส่งเสริมสนับสนุนในระบบสหกรณ์นั้น ผมไม่ทราบว่ามันคือส่วนหนึ่งของการดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีพของบุคคลให้สูงขึ้นใช่ไหม ถ้าหากมันสูงขึ้นอยู่แล้ว ก็ไปเข้าอยู่ในมาตรา ๗๗ ผมไม่ทราบว่าในเรื่องดังกล่าวนี้ทางคณะกรรมการมีความคิดอย่างไรในเรื่องดังกล่าวนี้ที่จะมายกร่างมาตรา ๗๗ ทวิ เพิ่มเติมขึ้นมาอีก เพราะเมื่อส่วนหนึ่งของมาตรา ๗๗ ทวิ นั้น มันก็เป็นส่วนหนึ่งของมาตรา ๗๗ ก็เป็นการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้นอยู่แล้ว ผมคิดว่าในขณะนี้เรากำลังที่จะพิจารณากฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งเปี่ยมกฎหมายแม่บทและผมไม่ทราบว่าทางคณะกรรมการเขาเถกเถกอย่างไร เป็นตัวพิจารณาว่าสิ่งตรงนี้จะหวั่นวิตกขึ้นมาเป็นกรณีพิเศษ ผมยกตัวอย่างให้ท่านประธานได้แลเห็นอีกสักเรื่องหนึ่ง นั่นก็คือผมได้แปรรูปคดีเรื่องคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้ง ซึ่งก็เป็นตัวหนึ่งเหมือนกันที่แสดงออกให้เห็นถึงความเป็นประชาธิปไตยที่เราต้องการให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม แต่

คณะกรรมการการกลับเห็นว่าในเรื่องดังกล่าวนี้เป็นเรื่องไม่สำคัญ ไปว่ากัน
ในกฎหมายลูก บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๕ ต่างหาก แต่ในขณะที่ระบบ
สหกรณ์ก็หยิบยกแยกออกมาเป็นมาตรา ๑๖ ทวิ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้ถ้าหาก
ไปดูในมาตรา ๑๘ ก็จะเห็นได้อย่างชัดเจนท่านประธานว่า ในมาตรา ๑๘
นั้น ก็ได้ระบุเอาไว้แล้วว่า โดยจัดตั้งเป็นสหกรณ์หรือวิธีอื่น ซึ่งการยกร่าง
มาตรา ๑๘ เดิมนั้น ก็อยู่ในมาตรา ๑๖ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เราจะแสดงออกให้เห็น
ถึงความตั้งใจจริง ความจริงใจในการที่จะดำเนินการออกกฎหมายลูกตาม
กฎหมายแม่บท คือกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้น ผมคิดว่าอยู่ที่ความตั้งใจจริงของ
รัฐบาลเสียมากกว่า ไม่จำเป็นต้องมานั่งออกให้เห็นถึงระบบอย่างนี้ หรือ
ถ้าหากท่านจะเน้นในมาตรา ๑๖ ทวิ เอาไปอยู่ในมาตรา ๑๖ มันจะเสียหยา
อะไร ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องแยกออกมาเป็นมาตรา ๑๖ ทวิ ขึ้นมาใหม่
โดยไม่มีเหตุผลและความจำเป็นเป็นพิเศษ เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมขออนุญาต
กราบเรียนถามท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการว่า ท่านมีความคิด
อย่างไรในการที่ท่านหยิบยกมาตรา ๑๖ ทวิ นี้ ออกมาร่างเป็นกรณีพิเศษ
ทั้ง ๆ ที่เป็นส่วนหนึ่งของการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานของการดำรงชีวิต
ของคนให้สูงขึ้นอยู่แล้ว ขอกราบขอบพระคุณ

ประธานรัฐสภา : คุณไพศาลครับ

นายไพศาล อึ้งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ไพศาล อึ้งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดยะลา พรรคความหวังใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน
ที่เคารพมาตรา ๑๖ ทวิ รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์
ผมขอชื่นชมกับกรรมการที่เพิ่มมาตรา ๑๖ ทวิ นี้เข้าไป แต่ปัญหาว่าคุ้มครอง
รู้สึกว่าจะระบบสหกรณ์นี้ไม่ปลอดภัยจึงต้องมีการคุ้มครอง แต่อย่างไรก็ตามระบบ
สหกรณ์นี้ต้องคุ้มครอง แต่เราอาจจะใช้คำที่ไม่ใช่ คุ้มครอง น่าจะหาคำอื่นที่

เหมาะกว่านี้ เพราะอะไร เพราะถ้ามีระบบสหกรณ์ ก็จะมีบุคคลอีกกลุ่มหนึ่ง พยายามทำลายระบบสหกรณ์ เพราะกลุ่มผลประโยชน์ได้ผลประโยชน์ พอผลประโยชน์ไปตกกับชาวบ้านทั้งหมด ไปตกกับเกษตรกรในหมู่บ้านทั้งหมด ก็มีบุคคลอีกกลุ่มหนึ่งพยายามล้มระบบสหกรณ์ ทางรัฐจึงต้องคุ้มครองระบบสหกรณ์ แต่แทนที่จะใช้ คุ้มครอง ผมว่าน่าจะหาคำอื่นที่เหมาะสมกว่า อย่างเช่น รัฐส่งเสริม สนับสนุน และรักษาไว้ซึ่งระบบสหกรณ์ อย่างนี้เป็นต้น อันเดียวกัน แต่เวิร์ดดิ้ง (Wording) คนละอย่างกัน ท่านประธานที่เคารพ เราทราบดีอยู่แล้วว่าเกษตรกรส่วนมากจะถูกเอารัดเอาเปรียบจากพ่อค้าคนกลาง ไม่ว่าจะเป็นการขายยางพาราในภาคใต้ก็จะมีพ่อค้าคนกลาง หรือการขายผลไม้จะเป็นทุเรียน หรือลองกองก็มีพ่อค้าคนกลาง เกษตรกรโดนเอาเปรียบตลอดเวลา ท่านประธานที่เคารพ ท่านทราบไหมครับ เมื่อสิงหาคม กันยายน ตอนนั้นผลผลิตทางการเกษตรของภาคใต้ที่สำคัญ ๒ อย่าง ออกมาตามฤดูกาล สิ่งนั้นก็คือน้ำทุเรียน และลองกอง ออกผลผลิตในเดือนสิงหาคม กันยายน แต่ปรากฏว่าราคาขายจากเกษตรกรที่เป็นชาวสวนผลไม้ในภาคใต้ของไทย จนถึงในกรุงเทพฯ ต่างกันก็เท่าครึ่ง สมมุติว่าตอนที่ออกใหม่ ๆ ที่สวนราคาประมาณ ๖๐ บาท ลองกอง แต่พอมาถึงในกรุงเทพฯ ๔๕๐ บาท ๓ เท่าตัว ถ้าออกไปประมาณ ๑ เดือน

ประธานรัฐสภา : อย่างลงลึกเลยครับ

นายไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
 นิดเดียวครับ พอติชมเห็นด้วยแล้วก็ขออภิปรายอีก ๒ นาที ขออนุญาตอีก ๒ นาที พออีก ๒ เดือน จาก ๖๐ บาท ที่สวน กลายเป็น ๒๕ บาท พอมาถึงกรุงเทพฯ ๑๐๐ บาท อันนี้คือความเสียเปรียบของเกษตรกร เพราะฉะนั้นการที่รัฐบาล ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๖ ทวิ ที่ท่านกรรมาธิการได้เพิ่มไว้ จึงเป็นเรื่องที่สมควรอย่างยิ่ง เพราะอะไร เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่จะได้

ประโยชน์ จะทำให้ฐานะความเป็นอยู่ของเกษตรกรดีขึ้นถ้ามีระบบสหกรณ์ และอีกอย่างหนึ่งตอนนี้ประชาธิปไตยกำลังเจริญ ถ้ามีระบบสหกรณ์เป็นการส่งเสริมระบอบประชาธิปไตยด้วย เพราะช่วยกันคิด ช่วยกันทำ ช่วยกันผลิต ช่วยกันขาย ช่วยกันแบ่งผลกำไรอย่างนี้เป็นต้น ขอบคุณครับท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : คุณสุพัฒน์ ยกมือมานานแล้ว

นายสุพัฒน์ ธรรมเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พทลง) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุพัฒน์ ธรรมเพชร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพทลง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ ในการอภิปรายรัฐธรรมนูญฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งนำเข้าสู่สภา ซึ่งมีการอภิปรายเป็นระยะเวลาถึง ๓ สัปดาห์ที่ผ่านมาแล้วนั้น ก็มีสมาชิกผู้ทรงเกียรติ สมาชิกสภาได้ให้เหตุผลถึงความจำเป็นในบางมาตราที่มีการแก้ไขและบางมาตราที่มีการสงวนคำแปรญัตติไว้ ท่านประธานที่เคารพ ในส่วนของมาตรา ๑๑๖ ทวิ นั้น ซึ่งมีผู้ได้แสดงเหตุผลถึงความสำคัญในการบัญญัติมาตรา ๑๑๖ ทวิ ไว้และมีส่วนที่เห็นด้วยในสิ่งที่กรรมการวิสามัญได้เพิ่มเติมมาตรา ๑๑๖ ทวิ เข้าไป ท่านประธานที่เคารพ มีหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายว่าทำไมกรรมการจึงได้แยกมาตรา ๑๑๖ ทวิ ออกจากมาตรา ๑๑๖ ในส่วนนี้ผมได้ฟังการชี้แจงของกรรมการว่า ในเรื่องของมาตรา ๑๑๖ รัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น และได้แยกแยะว่าในการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้นนั้น ได้แยกออกเป็นในเรื่องของการสาธารณสุข ในเรื่องของการศึกษาและเรื่องของการรายได้ ในมาตรา ๑๑๖ ทวิ มุ่งเน้นในเรื่องของเศรษฐกิจในกรอบกว้างของพี่น้องเกษตรกร และมุ่งเน้นเรื่องของการยกระดับรายได้ของเกษตรกรให้สูงขึ้น จึงได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๑๖ ทวิ ว่า รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ ท่านประธานที่เคารพ ท่าน

รัฐมนตรีหรือศิร เพียงเกษ ขออนุญาตที่เอียนามท่าน ท่านได้พูดเรื่องการบัญญัติ ศัพท์คุ้มครอง ลงไปในมาตรา ๗๖ ทวิ กระผมได้เปิดดูพระราชบัญญัติสหกรณ์ พุทธศักราช ๒๕๑๑ ท่านประชาชน ส่วนที่ ๑ หมวด ๓ บัญญัติในเรื่องของการควบคุมสหกรณ์จำกัด โดยมีมาตรา ๗๕ ว่าด้วยนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้ตรวจบัญชี อีกหลาย ๆ ที่บัญญัติไว้ใน เรื่องของความสำคัญ ในส่วนประเด็นตรงนี้นั้นผมจึงอยากกราบเรียน ท่านประชาชนว่า เป็นไปได้หรือไม่ที่อยากจะให้ตัดคำว่า คุ้มครอง ออกไปให้เป็นมาตรา ๗๖ ทวิ ว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และควบคุมระบบสหกรณ์ ซึ่งตรงกับข้อความหรือความสำคัญที่บัญญัติไว้ใน พ.ร.บ. สหกรณ์ พุทธศักราช ๒๕๑๑ กระผมมีความเชื่อมั่นว่า สิ่งที่มีรัฐบาลกำลังดำเนินการอยู่นี้ หรือสิ่งที่สภาได้ตั้งกรรมาธิการวิสามัญในการยกร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ ซึ่งกำลังจะนำเข้าสู่สภา ซึ่งท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านอภิปรายว่า ในขณะนี้ กำลังอยู่ในเรื่องของการศึกษา เพื่อจะนำเข้าสู่สภาในวาระ ๒ และวาระ ๓ สิ่งที่มีรัฐบาลให้ความสำคัญ ฉะนั้นในส่วนประเด็นเรื่องของการตัดข้อความคำว่า คุ้มครอง ออก ให้เป็น การควบคุม ผมคิดว่าน่าจะมีความเหมาะสมกว่าท่านประชาชนที่เคารพ อีกประเด็นหนึ่งที่ผมอยากจะให้เหตุผลในเรื่องของ มาตรา ๗๖ ทวิ ซึ่งกรรมาธิการได้บัญญัติไว้เพื่อให้มีความสำคัญกับระบบสหกรณ์ มีกฎหมายรัฐธรรมนูญหลาย ๆ ฉบับ ไม่ได้บัญญัติไว้ชัดเจน โดยเฉพาะรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๐๑ มาตรา ๗๖ วรรคสาม ก็พูดในเรื่องของระบบสหกรณ์ไว้สั้น ๆ แต่ตรงนี้เชื่อมั่นได้แน่ครับท่านประชาชนว่า ในระบบสหกรณ์นั้น เป็นระบบที่ช่วยเหลือเกษตรกรในเรื่องของการผลิต ในเรื่องการเก็บรักษา ในเรื่องการจำหน่ายผลผลิต ในเรื่องการยกระดับรายได้ของพี่น้องเกษตรกรให้สูงขึ้น ตรงนี้เป็นสิ่งที่กรรมาธิการวิสามัญชุดนี้ให้ความสำคัญและท่านที่อภิปราย ผมนั่งฟังอยู่ตรงนี้ได้ให้ความสำคัญและเห็นด้วยทุกประการ แต่

สิ่งที่อยากจะตั้งข้อสังเกตไว้สักนิด ท่านประธานที่เคารพ ในเรื่องของระบบสหกรณ์ทั้งหลาย ๆ ท่านได้อภิปรายมานั้นคิดว่า เป็นสิ่งที่สมาชิกผู้ทรงเกียรติ สมาชิกรัฐสภาทุกท่านอยากให้ เป็นไปตามที่บัญญัติในมาตรา ๗๖ ทวิ แต่สิ่งที่อยากจะตั้งข้อสังเกตไว้ใน เรื่องของระบบสหกรณ์ว่า เมื่อเราส่งเสริมระบบสหกรณ์ให้มีการเติบโตขึ้นมา เพื่อเป็นอำนาจต่อรองของเกษตรกรในชนบท สมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านได้อภิปรายว่า ในระบบในเมืองนั้นว่าด้วยบริษัท ว่าด้วยระบบการรวมกลุ่มของทุนซึ่งมีมากมายก่ายกอง แต่ประชาชนโดยแท้จริง นั้นหรือเกษตรกร โดยแท้จริงนั้นต้องอาศัยระบบสหกรณ์ ฉะนั้นสิ่งที่ต้องติดตาม มาในอนาคตก็คือ ระบบเงินกองทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิกในการรวมกลุ่มเมื่อ บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วนั้น ผมก็อยากจะให้กรมการวิสามัญได้ ศึกษาในเรื่องของระบบทุนหมุนเวียนของสหกรณ์แต่ละสหกรณ์ด้วย จะเป็น ผลประโยชน์ของสมาชิกเกษตรกรทั้งประเทศโดยส่วนรวม ขอบคุณท่านประธาน

ประธานรัฐสภา : ต้องสลับกันนะครับ พรรคเดียวซ้ำมากไม่ได้ คุณเรวัตครับ ประชาธิปัตย์พูดหลายคนแล้ว เกี่ยวกับกระจายกันหน่อย

นายเรวัต สิริบุญทด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเรวัต สิริบุญทด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ ในมาตรา ๗๖ ทวิ ซึ่งคณะกรรมการได้เพิ่มเติมขึ้นใหม่ว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองระบบสหกรณ์ ความจริงเป็นเรื่องดีครับท่านประธาน แต่ว่าถึงแม้จะเจตนาดีอย่างไร แต่ในทางปฏิบัติมันปฏิบัติไปได้ยาก แม้กระทั่ง ในปัจจุบันนี้มีกระทรวงใหญ่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีการส่งเสริม สหกรณ์ควบคู่ควบอยู่ มีงบประมาณมากมายแต่สหกรณ์ก็ยังไม่ประสบผลสำเร็จ แต่ในปัจจุบันนี้ สหกรณ์นั้นส่วนใหญ่แล้วเป็นการแข่งขันกันเปิดสหกรณ์ทำสมาชิก กันเยอะแยะไม่ว่าสหกรณ์หลายสหกรณ์มากมาย สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์

สันนิบาต สหกรณ์ควรจะไร เหล่านี้เป็นต้น เสร็จแล้วปรากฏว่าสหกรณ์นี้ก็ไปหา
ผลประโยชน์ ดิกรับแต่สมาชิกแยกส่ง มีสมาชิกสหกรณ์ตรงไหนบ้างที่ดิฉัน ความ
จริงถ้าบอกว่าคุ้มครองระบบสหกรณ์ ถ้าคำว่า คุ้มครอง ไปคุ้มครองถึงการ
ผลิตหรือจำหน่ายอย่างนี้กระผมเห็นด้วย และเป็นประโยชน์ ถ้าไปคุ้มครอง
ระบบสหกรณ์ ระบบสหกรณ์คืออย่างนั้นอย่างนี้ กระผมคิดว่าไม่เป็นประโยชน์
เลย ถ้าคุ้มครองระบบและคุ้มครองผู้ผลิตและจำหน่ายอย่างนี้สิครับถึงจะเป็น
ผลดี อย่างยกตัวอย่างในต่างประเทศไม่ว่าจะเป็นประเทศหลายประเทศ
อย่างประเทศญี่ปุ่นอย่างนี้ ท่านประธานไปดูเถอะครับ ระบบสหกรณ์เขาใช้ได้
ชั้นหนึ่งเลย เขาหมายความว่าอย่างไร ผู้ผลิตเป็นผู้กำหนดราคาจำหน่าย นี่
ถึงจะเรียกว่า ระบบสหกรณ์ที่แท้จริงและถูกต้อง ถ้าไปบอกว่า ระบบสหกรณ์
คุ้มครองนั้นไปคุ้มครองทางระบบ ไม่ได้คุ้มครองผู้ผลิตอย่างนี้ กระผมคิดว่าไม่
มีประโยชน์อะไรเลย อย่างทุกวันนี้ในประเทศไทยของเราผู้ซื้อกำหนดราคา
ซื้อ กำหนดราคาขายของผู้ผลิต อย่างนี้ไม่มีประโยชน์ตรงไหน เพราะถ้า
จะคุ้มครองระบบสหกรณ์ต้องคุ้มครองไปถึงผู้ผลิต คุ้มครองเกษตรกร แล้วเอา
ผลผลิตนั้นมาจำหน่ายให้ได้ราคา อย่างน้อย ๆ ก็ขายในราคาไม่มีกำไรก็ให้
คุ้มทุน ในขณะที่ไม่ใช่อย่างนั้นเป็นการคุ้มครองระบบเท่านั้น แต่สมาชิกสหกรณ์
นั้นขาดทุน อย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นกระผมคิดว่าที่เดิมไว้อย่างนี้จริง ๆ
ก็ดี แต่ก็ไม่มีประโยชน์ ขอบคุณครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์อมรรต ทุนนาค
ประธานรัฐสภา ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้นายมีชัย ฤชุพันธุ์ รองประธาน
รัฐสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณอำนาจ

นายอำนาจ สุวรรณศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :
กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม อำนาจ สุวรรณศิริ สมาชิก

จากจังหวัดสงขลา ขอกราบเรียนท่านประธานสั้น ๆ

ประการแรก กระผมมีความคิดแตกต่างจากท่านประธาน ไม่ใช่แตกต่างจากกรมการ ในเรื่องที่ว่า ให้สมาชิกได้มีโอกาสเสนอความเห็น ถ้าเห็นด้วยแล้วไม่น่าจะเสนอความเห็นยาว กระผมคิดว่าถ้าเป็นข้อสังเกต ข้อเสนอแนะที่ท่านสมาชิกมีประสบการณ์ในเรื่องสหกรณ์เป็นเรื่องสำคัญมาก ที่ จะสร้างอำนาจต่อรองให้ระหว่างคนจนกับระบบทุนนิยมเสรี ซึ่งเราส่งเสริม ในระบอบประชาธิปไตย แต่ในขณะที่เราส่งเสริมสิ่งนั้น เราก็ควรจะคุ้มครอง คนส่วนใหญ่ของประเทศซึ่งเป็นคนยากจนด้วยระบบสหกรณ์ ซึ่งผมเห็นด้วยกับ กรมการ

ประการต่อมาที่เขียนว่า จะต้องคุ้มครองระบบสหกรณ์นั้น กระผม เห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะว่า ๑๐๐ ปี ของระบบสหกรณ์นั้นประสบความสำเร็จ เพราะเราไม่คุ้มครองป้องกันจริง เราปล่อยให้ระบบสหกรณ์ถูกแทรกแซง ระบบสหกรณ์ถูกระบบทุนนิยมเสรีที่เป็นฝ่ายได้เปรียบทำลายระบบสหกรณ์ เรา ปล่อยให้ระบบราชการซึ่งเป็นระบบที่รวมศูนย์อำนาจมาทำลายระบบสหกรณ์ ที่ จริงระบบสหกรณ์จริง ๆ แล้วมันเป็นระบบที่ใช้กลไกในระบอบประชาธิปไตยทั้ง ทางเศรษฐกิจและการปกครองการเลือกสรรกันเอง แต่ว่าในภาคปฏิบัติจริงๆ นั้น เราไม่ได้ทำอย่างนั้นเราประสบความสำเร็จมาตลอดในช่วงระยะเวลา หนึ่ง เพราะฉะนั้นการที่คณะกรรมการได้เน้นไว้ในรัฐธรรมนูญให้ส่งเสริม สนับสนุน และคุ้มครองนั้นกระผมว่าเป็นการเน้นที่สอดคล้องกับนโยบายของ รัฐบาลเป็นอย่างดี ถ้ารัฐบาลนี้จะได้เน้นในเรื่องการกระจายรายได้ ใน เรื่องของการกระจายอำนาจ ไม่ว่าอำนาจทางการปกครองหรืออำนาจทาง เศรษฐกิจหรือกระจายโอกาส ไม่ว่าโอกาสทางการลงทุน ทางเศรษฐกิจหรือ โอกาสทางการศึกษา หรือโอกาสแต่ละประเภทสามารถจะเน้นได้นโยบายทุก ประเภทในการกระจาย ๓ กระจายของรัฐบาลลงไปในระบบสหกรณ์ เพราะ

ฉะนั้นระบบสหกรณ์ควรจะได้รับการส่งเสริม ได้รับการสนับสนุน ได้รับการคุ้มครองจากรัฐเป็นอย่างยิ่งเหมือนที่เขียนไว้ เพราะฉะนั้นทั้งนโยบาย ทั้งกฎหมาย ทั้งภาคปฏิบัติจะต้องสอดคล้องกันหมด และโดยเฉพาะอย่างยิ่งทุกกระทรวง ทบวง กรมอย่าถือว่าเป็นเพียงกระทรวงเกษตรหรือกรมสหกรณ์เท่านั้น แต่ทุกกระทรวง ทบวง กรมไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยซึ่งมีอำนาจมาก แม้แต่กระทรวงกลาโหมในกองทัพแต่ละเหล่าทัพก็ได้ทำเรื่องระบบสหกรณ์ เพราะฉะนั้นถ้าทุกกระทรวงทบวง กรมช่วยกันจริง ๆ คุ้มครองป้องกันได้จริง ๆ ดูแลให้เป็นไปตามนโยบาย ซึ่งถือว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นต้นนโยบายหลักของแผ่นดินสูงสุดนโยบายของรัฐบาล กฎหมายและภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกันแล้ว ผมเชื่อว่าตั้งแต่นี้ต่อไปการพัฒนาคู่กันไประหว่างระบบทุนนิยมเสรี ซึ่งทำให้บ้านเมืองเจริญรุ่งเรืองรวดเร็วมาก แล้วก็ระบบสหกรณ์ ซึ่งจะเป็นตัวถ่วงดุลให้เกิดความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มชนทุกกลุ่มในประเทศ เป็นสิ่งที่น่าสนับสนุนเป็นอย่างยิ่ง ขอกราบขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณตรีพลครับ

นายตรีพล เจะเจิดต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)

: ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายตรีพล เจะเจิดต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมนั่งจับเวลาว่าผมยกมือมาประมาณ ๑ ชั่วโมงแล้วครับ แล้วท่านสมาชิกที่มาทีหลังก็ยังไม่ได้พูดหมด วันนี้ผมเรียนท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผมว่าถ้าเป็นไปตามขั้นตอนจะดีมาก และบางครั้งในการเตรียมอยากจะพูดบางทีนานเกินไปจนไม่อยากจะพูด ผมต้องขอภัยเพื่อนสมาชิกที่พูดอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ ในมาตรา ๗๖ ทวิ ในเจตนารมณ์ผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกทุกท่านคงจะเห็นด้วยในเจตนารมณ์ในการที่จะให้มีสหกรณ์ เพราะว่าหลักการของสหกรณ์ร่วมกันผลิต ร่วมกันซื้อ ร่วมกันขาย ร่วมกันแก้ปัญหา เป็นหลักการที่ถูกต้อง

แต่ว่าในกระบวนการตัวหนังสือผมค่อนข้างจะไม่เห็นด้วยมาตรา ๑๖ ทวิ รัฐ พึ่งส่งเสริม ส่งเสริม หมายถึงว่า แนะนำประชาสัมพันธ์สนับสนุน หมายถึง อุดหนุน ส่งเสริม สนับสนุน ควรจะดำเนินการ ไม่ควรจะคุ้มครอง เพราะ ฉะนั้นในกระบวนการของมันในตัวหนังสือไม่เกินไปตามกระบวนการ ผมจึง อยากที่จะขอเสนอว่า รัฐพึ่งส่งเสริม สนับสนุน และดำเนินการระบบสหกรณ์ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชน ผมไม่เห็นเกษตรกร เพราะ ว่าสหกรณ์ในมาตรา ๑๖ ทวิ ผมเข้าใจว่ากรมการกิจจะเน้นถึงสหกรณ์ ทั่ว ๆ ไป ถ้าเป็นสหกรณ์การเกษตรก็มาอยู่ในมาตรา ๑๕ ผมก็อยากที่จะเขียนท่านกรมการกิจว่า พอจะแก้ไขได้ไหมครับว่า คำ คุ้มครองมันเป็น ส่วนหนึ่งของการดำเนินการ เพราะการดำเนินการหมายถึงอะไร หมายถึง การปฏิบัติการ หมายถึงการจัดการ หมายถึงการบริหารองค์กร หมายถึงการ ควบคุมและหมายถึงการประเมินผล เพราะฉะนั้นน่าจะใช้คำว่า ดำเนินการ นั้นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ ถ้าหากว่าท่านกรมการกิจใช้คำว่า คุ้มครองสหกรณ์ และผมก็อยากจะถามว่า สาขาวิชาชีพอื่นที่เราวมกลุ่มกันท่านไม่คุ้มครองหรือ มีมาตราใดบ้างที่ท่านจะคุ้มครองวิชาชีพอื่น ห้างหุ้นส่วน บริษัท สมาคม นิติบุคคลอะไรที่เขาทำถูกต้องตามกฎหมาย ท่านไม่คุ้มครองเขาหรือ เพราะ ฉะนั้นคำว่าคุ้มครองสหกรณ์ ผมอยากที่จะให้ตัด และเปลี่ยนเป็น ดำเนินการ ระบบสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์ต่อประชาชน ผมอยากจะขอ เขียนเสนอและก็ขอถ้าเป็นไปได้ ขอให้แก้ด้วย ถ้าแก้ไม่ได้ขอความกรุณาช่วย อธิบายว่าทำไมถึงแก้ไม่ได้ ขอบคุนมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณวีระกร

นายวีระกร คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
ท่านประธานที่เคารพ เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ผม วีระกร คำประกอบ

พรรคชาติไทย จากจังหวัดนครสวรรค์ สมาชิกวุฒิสภา ท่านประธานที่เคารพ
 ด้าวาไปแล้วผมยกมือก่อนคุณตรีพล ผมนั่งดูอยู่เหมือนกัน แต่ว่าเพิ่งจะได้พูดใน
 ช่วงนี้ก็ไม่เป็นอะไร แต่อยากจะเรียนว่าในมาตรา ๗๖ ทวินี้ ฟังดูก็เหมือนกับ
 มาตราอื่น ๆ ซึ่งรัฐพึงทำโน่น รัฐพึงทำนี่ เป็นเรื่องของแนวนโยบายแห่ง
 รัฐก็ใช่ว่าการเขียนในสิ่งไปนั้นจะทำให้รัฐตื่นตัว หรือทำการด้วยความทะมัด
 ทะแมงยิ่งขึ้นก็หาไม่ ไม่ว่าจะเป็นมาตราต่างๆ ที่ผ่านมาแล้วเช่น มาตรา ๗๒
 รัฐพึงกระจายรายได้ไปสู่ชนบทก็เห็นว่าไม่ได้รับการสนใจหรือเหลียวแลอย่าง
 แท้จริงจากภาครัฐแต่ประการใด แม้กระทั่งในมาตรา ๗๖ ทวิ ความจริงแล้ว
 พูดถึงเรื่องสหกรณ์ก็มีอยู่แล้วในมาตรา ๗๘ ก็มีอยู่แล้ว ก็เขียนไว้ก่อนข้างจะ
 จัดเจนอยู่แล้ว ไม่เข้าใจว่าสิ่งที่ท่านกรมการพยายามใส่เข้าไปในมาตรา
 ๗๖ ทวิ นี่ต้องการจะเห็นความสำคัญ อยากจะให้รัฐบาลเห็นความสำคัญหรือ
 อย่างไรก็หาไม่ ท่านประธานครับ ความจริงแล้วรัฐบาลชุดนี้ก็ได้มีนโยบาย
 เกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์เขียนไว้ชัดเจน แต่ผมเองก็ไม่ได้เห็นความเคลื่อนไหว
 ที่รัฐบาลจะให้การส่งเสริมหรือดูแล หรือขยาย หรือสนับสนุนแต่ประการใด ก็
 ยังคงเป็นไปแบบสหกรณ์แก่กันทั่วประเทศที่มีกันไว้เพื่อให้สมาชิกมาสู้เงิน แล้ว
 ถึงเวลาก็เอาเงินมาใช้หนี้กัน เป็นลักษณะของการไม่ได้สนับสนุนในเรื่องของ
 การผลิต ในเรื่องของการขาย ในเรื่องของการเก็บรักษาหรือการช่วยกันทั้ง
 การผลิตและการจำหน่ายไม่ได้มีจุดมุ่งหมายที่แท้จริงของสหกรณ์มาแต่ประการ
 ใด ความจริงแล้วตั้งแต่สมัยผมเด็ก ๆ ผมเคยได้ยินว่า มันมีกระทรวงสหกรณ์
 มาก่อน กระทรวงสหกรณ์ก็ได้ถูกยุบมาเป็นกรม และมาตั้งวันนี้ก็ยังเป็นกรม
 และก็มีอยู่ในนโยบายของรัฐแต่ดูไปแล้วจริง ๆ ท่านประธานคงเห็นด้วยกับผม
 ละครับ สหกรณ์แทบจะทุกแห่งในประเทศไทย มีบางแห่งอาจจะดี แต่ว่าโดย
 ทั่วไปแล้วไม่ได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐ แต่เขียนไว้อีกสัก ๓ มาตรา อยู่ใน
 ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็ได้อันนั้นก็เป็นสหกรณ์แก่กันเหมือนเดิมละครับ มาตรา ๗๘

ก็มีแล้ว แต่ไม่เป็นอะไร จะต้องใส่ไป มาตรา ๑๗ ทวิ อีก ก็ไม่คิดว่ามันจะได้ดิบได้ดีอะไรขึ้นหรอกครับ ในใจผม ผมเห็นว่าถ้าท่านจะใส่ลงไปตรงนี้ มันไม่ได้เกิดประโยชน์อะไรหรอกครับ ที่จะให้รัฐบาลเขาดันตัวมาช่วยเหลือสหกรณ์ ท่านประธานลงนิกดูลิขิตรับเรามีสหกรณ์ สมมุติว่าตอนนี้พูดถึงพืชที่ออกในช่วงนี้ก็คือ ข้าวโพด เรามีสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวโพดทั่วประเทศ มีมาตั้งนานแล้ว ปัจจุบันนี้สหกรณ์ผู้ปลูกข้าวโพดทั่วประเทศ ทั่วประเทศปลูกกันประมาณ ๔ ล้าน ๓ แสนไร่ เรามีสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวโพดอยู่เพียงกระจุกเดียวคือไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซนต์ของพื้นที่การปลูกข้าวโพดทั่วประเทศ ทำกันมาไม่รู้กี่สิบปีแล้ว ท่านประธานคงจำได้ว่าสภาผู้แทนราษฎรได้มีมติไปหลายเดือนแล้ว ตั้งแต่ต้นฤดูการผลิตข้าวโพดไม่ให้นำข้าวโพดต่างประเทศเข้า ท่านประธานลงนิกดูลิขิตรับว่า ข้าวโพดในประเทศเราผลิตได้ประมาณ ๔ ล้านตัน เราบริโภคกันในประเทศก็เกือบ ๔ ล้านตัน ถ้าหากรัฐบาลให้การส่งเสริม ให้การสนับสนุนและ เน้นให้สหกรณ์เข้าไปช่วยเหลือผู้ปลูกข้าวโพดจริงจริง ให้สหกรณ์สามารถครอบงำไปถึงผู้ปลูกข้าวโพดส่วนใหญ่ในประเทศได้ ท่านประธานคงจะไม่เห็นภาพที่ประชาชนในประเทศขณะนี้ถูกกดขี่ราคาข้าวโพดเหลือเพียง ๓๐ บาทต่อ ๑ ถึง หรือประมาณกิโลกรัมละ ๒ บาทเท่านั้น ในขณะที่ตลาดเมื่อประมาณ ๒ เดือนที่แล้ว ซึ่งเป็นช่วงปลายฤดูกาลก่อนข้าวโพดใหม่จะออก ราคาข้าวโพดดิบตัวไปถึง ๔.๕๐ บาท ท่านประธานกรุณาสังเกตตัวเลขต้นฤดู ๒ บาท ปลายฤดู ๔.๕๐ บาท นี่คือระบบสหกรณ์ไม่ได้ผลเลย ถ้าสหกรณ์ทำดี สหกรณ์ไม่ใช่มีหน้าที่ทำเพียงแกล้งกันไปวัน ๆ เท่านั้น หรือรัฐบาลให้การสนับสนุนสหกรณ์อย่างเต็มที่ ตามที่นโยบายของรัฐบาลเขาได้เขียนไว้อยู่แล้ว ในเล่มสีขาวที่นายกฯ มาแถลง ไม่ต้องเขียนไว้หรอกครับ ในรัฐธรรมนูญ ไม่ต้องไปหวังว่ารัฐบาลนี้เขาจะมาสนใจอะไรมากมาย เอาว่าเขาแค่รัฐบาลทำนโยบายที่ตัวเองแถลง ไม่ต้องไปคิดถึงรัฐธรรมนูญ จะเขียนไว้สัก

๓ - ๔ มาตรา มาตรา ๗๕ ก็เขียนแล้ว มาเขียนมาตรา ๗๖ ทวิ ก็ไม่ใช่ว่า
 รัฐบาลจะไปดันตัวดันดันอะไรเกิดขึ้น ท่านประธานสังเกตไหมครับ เรื่อง
 ลองกองผมคงจะไม่เห็นด้วยตั้งสหกรณ์ลองกอง แต่ว่าสหกรณ์ผู้ปลูกข้าวโพดซึ่ง
 มีอยู่ทั่วประเทศทำไมไม่สนับสนุนเขา ทำมาก็เสียไปแล้ว เพิ่งครบคลุม ๑๐
 เปอร์เซนต์ของพื้นที่การปลูกข้าวโพดทั่วประเทศ ซึ่งข้าวโพดอย่างที่ผมเรียน
 แล้ว เนื่องจากเรามีมติของสภาแห่งนี้ ไม่ให้นำข้าวโพดต่างประเทศเข้า
 แล้วการปลูกกับการผลิตสอดคล้องพอดีกับการบริโภคภายในประเทศ จำนวน
 ตัวเลขเรียกว่าเกือบจะเท่ากันเลข เพราะฉะนั้นถ้าสหกรณ์ได้รับการส่งเสริม
 หรือรัฐบาลให้การดูแล ราคาต้นทุนสหกรณ์รับซื้อไว้ แล้วปลายฤดูค่อย ๆ
 ผ่อนขายออกไปอย่างไรมันก็กำไร เพราะโรงงานอาหารสัตว์ต้องใช้ข้าวโพด
 เป็นวัตถุดิบหลักในการทำอาหารสัตว์ในปัจจุบันนี้ เมื่อปริมาณการบริโภคกับ
 ปริมาณการผลิตได้ในประเทศเท่ากัน ท่านประธานลองนึกดูสิว่าเป็นอย่างไร
 ต้นฤดู ๒ บาท ปลายฤดู ๔.๕๐ บาท นั่นคือความล้มเหลวของการบริหารงาน
 ของรัฐบาลนี้ไม่ใช่เป็นเพราะว่า ท่านจะไปใส่อยู่ในรัฐธรรมนูญก็มาตราแล้ว
 จะดีขึ้น ไม่ใช่อยู่ที่ฝีมือ อยู่ที่ความสามารถ อยู่ที่ความจริงใจของผู้บริหารที่
 จะทำให้ได้ผลหรือไม่ การกระจายรายได้ก็ใส่กันไว้โก้ ๆ อย่างนั้นในรัฐ-
 ธรรมนูญฉบับนี้มาตรา ๗๒ ก็ใส่กันไว้โก้ ๆ ถามว่าประสบผลสำเร็จแค่ไหน
 ในการกระจายรายได้ไปสู่พี่น้องประชาชน คนในกรุงเทพฯ อย่างที่บอกแล้ว
 รายได้โดยเฉลี่ยประมาณท่านหนึ่งก็ไม่ต่ำกว่า ๑๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน แต่
 เกษตรกรชาวนาไม่มีเงินเดือน ยังคงขายข้าวเปลือกได้ในราคา ๓,๐๐๐
 บาท นั่นคือเงินเดือนของชาวนา ไม่เคยขึ้นเลย ๒๐ ปีมาแล้ว ๒๐ ปีที่แล้ว
 เกษตรกรชาวนาก็ขายข้าวโพดได้ ๓๐ บาท นั่นคือเงินเดือนของเขา มาวันนี้
 ๒๐ ปีผ่านไป เกษตรกรชาวนาก็ได้ ๓,๐๐๐ บาทเท่าเดิม เงินเดือนคงที่
 ไม่เคยเพิ่มให้เขามา ๒๐ ปีแล้วนี่หรือการกระจายรายได้ของรัฐ แล้วเขียน

กันไปทำไมได้ ๆ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า เมื่อในเรื่องของระบบสหกรณ์ได้เขียนกันไว้เรียบร้อยแล้วในมาตรา ๑๘ อันนั้นก็เหลือเฟืออยู่แล้วที่จะเตือนสติรัฐบาลว่า ถึงเวลาที่จะตื่นตัวแล้ว วันนี้เป็นเรื่องของเราจะต้องแข่งขันกับภูมิภาคนี้แข่งขันกับโลกนี้แล้ว นโยบายของแอกต์ หรือระบบที่ว่าด้วยอัตราศุลกากรและการค้าที่เราไปเซ็นกันไว้ปี ๒๕๓๔ จะเริ่มประกาศใช้แล้ว ทุกอย่างจะต้องเปิดเสรีให้ทุกอย่างเข้ามาได้ทุกอย่าง ต้องอยู่ในระบบที่รัฐบาลจะต้องเตรียมพร้อมเพื่อให้เกษตรกรสามารถสู้กับต้นทุนการผลิตของต่างประเทศเขาได้ มาวันนี้ได้ช่วยเหลืออะไรสหกรณ์เขาบ้าง ระบบการเกษตร ระบบการชลประทานมาถึงวันนี้เขื่อนใหญ่ ๆ มาเป็นสิบ ๆ ปีแล้วไม่มีการสร้างเขื่อนใหญ่ ๆ เลย ไม่ว่าพี่น้องประชาชนจะต่อสู้เรียกร้องกันมาขนาดไหน เช่น เขื่อนแม่วงก์ของนครสวรรค์สู้กันมา ๑๐ กว่าปี เขื่อนกันแม่น้ำยมที่แก่งเสือเต้นสู้กันมา ๑๐ กว่าปีเหมือนกัน สู้มาพร้อม ๆ กัน มาวันนี้ไม่เกรงใจคน ๒๐ คน ที่นั่งอยู่ในคณะกรรมการนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อมแห่งชาติอย่างนี้เป็นต้น ไปเกรงใจ ไปกลัวกลุ่มอนุรักษ์ ๒๐ คน ไม่เคยกลัวประชาชน เกษตรกรชาวไร่ ชาวนาซึ่งมีอยู่ทั่วประเทศนับสิบ ๆ ล้านคนนี่คือความไม่สนใจ ความไม่เอาใจใส่ต่างหากของผู้บริหารบ้านเมือง มิใช่ว่าเป็นเรื่องของว่าท่านอยากจะให้เกิดอะไรก็ใส่กันไว้ในรัฐธรรมนูญแล้วมันจะดีขึ้นผมไม่เห็นด้วยที่ใส่ไปในมาตรา ๑๖ ทวิ ผมเห็นว่า มาตรา ๑๘ ก็มีอยู่แล้วในเรื่องของระบบสหกรณ์ อยู่ที่ว่ารัฐบาลจะปฏิบัติหรือไม่ จะมีความจริงจังหรือไม่จะสนับสนุนจริง ๆ หรือไม่

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญรัฐมนตรีอธิการ

นายอดิศร เพียงเกษ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ขอนแก่น) :

ท่านประธานที่เคารพ ผม อดิศร เพียงเกษ ผมขออนุญาตเพิ่มเติมความคิดเห็นหนึ่ง กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของชาติบ้านเมือง ผม

ถือว่ารัฐสภาแห่งนี้กำลังได้รับเกียรติ โดยเฉพาะจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ผมเปรียบอยู่เสมอว่า รัฐธรรมนูญก็เปรียบเสมือนมะขามหวานของจังหวัดเพชรบูรณ์ คนซื้อไม่ได้รับประทาน คนรับประทานไม่ได้ซื้อ คราวนี้เรามาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ผมเชื่อมั่นว่าระบบสหกรณ์นั้นเกิดขึ้นโดยความสมัครใจของสมาชิก ไม่มีใครบังคับให้นาย ก นาย ข หรือกลุ่มใคร นาย ก นาย ข ไปรวมตัวเป็นสหกรณ์ได้ ผมไปเปิดดูบทนิยามของคำว่า สหกรณ์ ใน พ.ร.บ. สหกรณ์ สหกรณ์หมายความว่าคณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินการเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันและได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นผมจึงยืนยันคำว่า กลุ่มครอง นี้ต้องขอความกรุณาจากคณะกรรมการการละครับ เอาคำนี้ออกไปเสีย คำว่า กลุ่มครอง จัดต่อเจตนารมณ์ของระบอบประชาธิปไตย ระบบสหกรณ์เป็นระบอบประชาธิปไตย ใช้คำว่าควบคุม ก็ไม่ได้ เพราะควบคุมยิ่งร้ายแรงเข้าไปใหญ่ ผมจึงขอยืนยันว่า หากท่านกรรมการยังคิดไม่ได้ ผมขอเสนอความคิดเห็นของผมว่า มาตรา ๔๖๖ ตรี ซึ่งเป็นความพยายามที่ดีมากของคณะกรรมการควรจะเป็นว่า รัฐพึงรักษา ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีระบบสหกรณ์ ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายศิริศักดิ์ อ่อนละมัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ศิริศักดิ์ อ่อนละมัย ส.ส. ชุมพร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน ก็ต้องพูดเหมือนกับท่านสมาชิกทุก ๆ ท่านได้อภิปรายไปว่า สหกรณ์นี้ถือว่าเป็นระบบที่ดีที่สุด ถ้าผู้บริหารไม่โกงกัน และมักจะมีการกล่าวว่าเป็นประเภทสหโกงสหกินอะไรอย่างนี้เป็นต้น เพราะฉะนั้นเราต้องยอมรับว่า ระบบสหกรณ์มันเป็นการรวมตัวของกลุ่มเกษตรกรที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ ที่นับว่าค่อนข้างจะเป็นระเบียบแล้วก็เป็นหลักการที่จะให้ความเป็นธรรมในการแบ่งปันผลประโยชน์ที่ดี แต่

ท่านประธาน เท่าทุกวันนี้คือสหกรณ์เกือบทุกแห่งมักจะมีปัญหาเพราะอะไร เพราะว่าผู้บริหารมักจะเอาโรคเอาเปรียบกับสมาชิกแล้วก็จะนิรโทษกรรมโดยการ ใช้เทคนิคต่าง ๆ เช่น การจัดสรรผลประโยชน์ให้คนแก่กลุ่มผู้บริหาร อย่างเช่นผมจะยกตัวอย่างให้ท่านประธานได้รับทราบว่าบางครั้งประธานกลุ่มสหกรณ์จะเป็นผู้รู้เอง พอรู้เสร็จไม่ชำระหนี้ เสร็จแล้วก็ปล่อยให้หนี้สูญ และก็มีบางครั้ง สมาชิกกลุ่มไปไ้เสร็จแล้วก็นำมาชำระให้กับประธานกลุ่ม ประธานกลุ่มก็นำไปใช้ แล้วไม่ยอมหักบัญชีให้สมาชิกก็ถูกฟ้อง เร่งรัดหนี้ อย่างนี้เป็นต้น แล้วผมอยากจะเรียนว่าระบบสหกรณ์มันเป็นระบบที่ดีที่สุด แต่วิธีการปฏิบัติต่างหากที่เป็นปัญหาอยู่ในขณะนี้ แล้วเราจะเห็นว่าสมาชิกสหกรณ์จึงอยู่ในลักษณะหมุนเวียน คนเก่าไปแล้วก็คนใหม่มา ที่นี้ถ้าจะบอกอย่างว่าที่กรรมการ ได้กำหนดโดยบัญญัติไว้ในมาตรา ๔๗ ทวิ ว่า รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ นั้น ก็ต้องบอกว่าเห็นด้วยในหลักการ แต่อยากจะทราบว่าทำอะไรที่เราจะทำให้วิสัยปฏิบัติของสหกรณ์เป็นไปตามหลักการหรืออุดมการณ์ของสหกรณ์อย่างจริงจัง เท่านั้นละครับ ที่ผมเห็นการอภิปรายของบรรดาท่านสมาชิกหลายต่อหลายท่านได้แสดงความเป็นห่วงใยกัน ขอบพระคุณมากครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมการ

นายปรีชา สุวรมหัต (กรรมการ) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายปรีชา สุวรมหัต ในฐานะกรรมการ ก่อนอื่นก็ต้องขอขอบพระคุณท่านสมาชิกเกือบจะทุกท่านที่ได้แสดงความเห็นส่งเสริมสนับสนุนในสิ่งที่กรรมการได้บัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมเข้ามา ในส่วนของระบบสหกรณ์ กระผมขอกราบเรียนว่าในส่วนของมาตรา ๔๗ ทวิ นั้นเป็นเรื่องของระบบ เป็นเรื่องของขบวนการสหกรณ์ เราคงไม่อาจก้าวล่วงที่จะไปบัญญัติในสิ่งซึ่งเป็นเรื่องของในทางปฏิบัติได้ โดยเฉพาะในสิ่งซึ่งในขณะนี้กรรมการ

วิสามัญกำลังมีการพิจารณาเกี่ยวกับ เรื่องของร่างพระราชบัญญัติแก้ไขกฎหมาย สหกรณ์ในส่วนของระบบในส่วนของขบวนการนั้น มาตรา ๑๖ ทวิ เป็นเรื่อง ของระบบของทุกสหกรณ์ต่างกับมาตรา ๑๕ ที่ท่านกล่าวถึง และยังพิจารณา ไปไม่ถึง เรื่องนั้นเน้นเฉพาะสหกรณ์ภาคการเกษตรเท่านั้น นี่คือนัยที่แตกต่าง กันระหว่างมาตรา ๑๖ ทวิกับมาตรา ๑๕ อย่างไรก็แล้วแต่ ผมอยาก จะกราบเรียนว่าระบบสหกรณ์หรือขบวนการสหกรณ์นั้นเราได้ยอมรับกันมาก่อน ระบบประชาธิปไตย ระบบสหกรณ์ได้เกิดขึ้นมา ๑๖ ปีแล้ว ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๔๕ ท่านคงทราบ เสด็จในกรมหมื่นพิทยาสงกรณ์ยอมรับนับถือกันในกลุ่มของ นักการสหกรณ์ว่า พระองค์เป็นพระบิดาของการสหกรณ์ ทำไมจึงเป็นอย่าง นั้น ก็เพราะว่าเรายอมรับนับถือกันว่า ระบบสหกรณ์ขบวนการสหกรณ์นั้น เป็นระบบที่สอดคล้องกับระบบของประชาธิปไตย เกิดอุปอุปถัมภ์ของความ เป็นประชาธิปไตย เพราะระบบสหกรณ์คือระบบเกื้อกูลกันช่วยเหลือกันซึ่งกันและ กันระหว่างสมาชิกของสหกรณ์ ถูกต้องแล้วครับ ระบบสหกรณ์นั้นเกิดขึ้นมาจาก ภาวของเอกชน เกิดขึ้นมาจากภาวของประชาชน มิได้เกิดขึ้นมาจากการชี้นำ ของรัฐ แต่รัฐจะต้องส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ คำ ๓ คำนี้มี ความแตกต่างกัน หลายท่านคิดใจ คำว่า คุ้มครอง มองไปในลักษณะว่ารัฐ จะเข้าไปควบคุม ควบคุมไม่ได้ ระบบสหกรณ์เกิดมาจากความต้องการ เกิด มาจากเบื้องล่าง เกิดมาจากประชาชนที่เขามีความต้องการ เขาศรัทธาใน ระบบของสหกรณ์ เพราะฉะนั้นคำว่า คุ้มครอง นั้นก็มีความหมายคำเดียวกับการรักษาไว้นั่นเอง มิใช่หมายความว่าควบคุมแต่ประการใดเลย ในส่วนตัว ของผม ผมไม่คิดใจที่จะใช้คำแทนว่า การรักษาไว้ แต่อยากจะกราบเรียน ว่า คำว่า คุ้มครอง นั้นเราใช้กันในระบบทั่ว ๆ ไปเป็นคำเดียวอีก ๒ คำ ท่านสมาชิกคือ คำว่า ส่งเสริม สนับสนุน ส่งเสริมเป็นสิ่งซึ่งยังไม่มี อะไรเกิดขึ้นมา รัฐส่งเสริมให้เกิดขึ้น ส่งเสริมให้ระบบสหกรณ์เกิดขึ้นมา

ส่งเสริมให้ประชาชนให้เอกชนสร้างระบบสหกรณ์ขึ้นมา สนับสนุนเป็นเรื่องของสิ่งที่มีแล้วสนับสนุนให้ดียิ่งขึ้นไป นี่คือนโยบายที่กรรมการได้เห็นเรื่องของระบบสหกรณ์ กระผมขอขอบพระคุณที่ท่านคิดถึงด้วยความคิดสร้างสรรค์ แต่อย่างไรก็แล้วแต่ระบบสหกรณ์นั้น เราต้องยอมรับกันว่าแก้ไขปัญหาสิ่งที่ท่านพูดกันตลอดเวลาว่า เราสร้างรัฐธรรมนูญกันขึ้นมาอะไรบ้างที่ประชาชนได้รับเป็นการร่างรัฐธรรมนูญขึ้นมาเพื่อประโยชน์ของตัวเอง ระบบสหกรณ์นี้แหละครับจะเป็นระบบส่วนหนึ่งที่ลงไปสู่ประชาชนโดยตรงเลย เพราะฉะนั้นคำว่าประชาธิปไตยนั้นมีไม่ใช่เพียงประชาธิปไตยตามตัวหนังสือหรือตามบทมาตรา แต่เป็นประชาธิปไตยในทางเศรษฐกิจ ระบบอะไรเล่าจะเป็นประชาธิปไตยในทางเศรษฐกิจ ถ้าระบบนั้นไม่ใช่ระบบสหกรณ์ ขอขอบพระคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญครับ

นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :

ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชุมพร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ด้วยความเคารพในคำชี้แจงของทางกรรมการ กระผมได้เรียนตามไปเมื่อสักครู่นี้ว่า กระผมอยากจะทราบถึงเกณฑ์ในการที่ทางกรรมการได้ถือเป็นแนวทางในการที่จะยกร่างเป็นมาตราเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อสักครู่นี้ผมได้เรียนตามไปว่าท่านถือเกณฑ์อะไรเป็นที่ตั้งในการที่จะหยิบยกมาตรา ๑๗ เป็น ๑๗ ทวิ เพิ่มขึ้นมาเพราะว่า ตัวกระผมเองได้ขอแปรญัตติเพิ่มคณะกรรมการควบคุมการเลือกตั้งเข้าไปในหมวด ๕ ตั้งแต่มาตรา ๘๕ ทวิ เป็นต้นไป ก็ไม่ได้รับความกรุณา ไม่ได้รับความเห็นชอบจากกรรมการ ซึ่งตรงนั้นก็เป็นส่วนหนึ่งที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ซึ่งเป็นหัวใจอย่างยิ่งในการปกครองระบอบประชาธิปไตยเฉกเช่นเรื่องนี้เช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมมีความสงสัยตรงนี้ก็เลยได้เรียนถามผ่านท่านประธานไปยังกรรมการว่า ท่านถืออะไรเป็น

แนวทางในการที่จะเพิ่มเติมหรือไม่เพิ่ม ครึ่งนี้ระบบสหกรณ์ดี ผมเห็นด้วย เมื่อท่านได้ชี้แจงตรงนี้ผมก็เห็นด้วย แต่กรรมการควบคุมการเลือกตั้งละครับ ไม่มีความสำคัญ ไม่มีหัวใจ ไม่ใช่เป็นหัวใจในการที่จะทำให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรมใช่ไหม ท่านถึงไม่หยิบยกเรื่องนี้ขึ้นมา หรือ เป็นสิ่งที่ทางกรรมการไม่พึงประสงค์ให้การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ ยุติธรรม ท่านเลขไม่ได้เน้นในเรื่องต่าง ๆ นั้น ผมขอเรียนถามตรงนี้ทาง กรรมการไม่ได้ตอบผม ผมอยากจะฟังความคิดเห็นตรงนี้ ขออนุญาตครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณทรงธรรม

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงรายชื่อ) :
ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิก รัฐสภา ผมก็ไม่อยากจะพูดเรื่องนี้แต่นั่งฟังเพื่อนสมาชิกพูดมาตั้งนาน ที่นี้ บังเอิญท่านกรรมการ ขอเอ่ยชื่อท่าน ท่านปรีชา สุวรรณทัต ท่านลูกขึ้นมาชี้แจง ผมว่าไม่ตรงประเด็น คือท่านคิดว่าพวกผมเป็นนักศึกษาหรือเป็นนิสิต แล้วท่านก็มาอธิบายคำว่า ส่งเสริมคืออะไร สนับสนุนคืออะไร กลุ่มครองคืออะไร อันนี้ผมคิดว่าคนที่เป็นผู้แทนราษฎรเข้าใจ เข้าใจคำว่าส่งเสริมคืออะไร สนับสนุนคืออะไร กลุ่มครองคืออะไร ท่านไม่ต้องมาเลคเชอร์ให้พวกผม ฟัง เข้าใจครับ แต่เราข้องใจกันอยู่ที่ว่า มาตรา ๑๖๖ ทวิ รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน กลุ่มครองที่เราเข้าใจระบบสหกรณ์ กลุ่มครองระบบสหกรณ์ แต่ข้อใจ ว่าทำไมมาคุ้มครองเฉพาะระบบสหกรณ์ใช่ไหม แล้วกลุ่มอื่นทำไมไม่ให้การ กลุ่มครองเช่นกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรนั้นมีเยอะแยะ เกษตรกรไร้อ้อย เกษตรกรเลี้ยงผึ้ง เกษตรกรทำนา มีทั้งหมด ๔,๐๐๐ กว่าเกษตรกรทั่วประเทศแล้วทำไมไม่เขียนไป ทำไมในกรรมการไม่เขียนว่า มาตรา ๑๖๖ ทวิ รัฐพึงส่งเสริม สนับสนุน ฝ่าคำว่า และ ออก กลุ่มครองระบบสหกรณ์และ

กลุ่มเกษตรกร ถ้าเขียนไปอย่างนี้ ผมว่าทั้งหมดจะไม่มีใครซื้อใจ ทุกคนเข้าใจ ทุกคนห่วงใยเกษตรกร ทุกวันนี้เกษตรกรซึ่งอยู่เป็นกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ได้เป็นสมาชิกสหกรณ์ก็มี และท่านพูดอีกคำหนึ่งบอกว่าสหกรณ์เป็นกลุ่มที่ตั้งกันขึ้นมาโดยการรวมตัวของผู้ที่จะมาดำเนินการสหกรณ์ แต่ไม่เข้าร่วมตัวจากการชักนำ ผมก็คิดว่าคงจะไม่ใช้อย่างนั้นหรือท่านประธาน ถ้าอย่างนั้นเราจะมีกรมสหกรณ์ไว้ทำไมในกระทรวงเกษตร เรามีกรมส่งเสริมสหกรณ์ นั่นแหละคือการชักนำ มีสหกรณ์จังหวัด มีสหกรณ์อำเภอ ทำไมจะไม่ชักนำ กลุ่มเกษตรกรเราก็มีเกษตรจังหวัด เกษตรอำเภอชักนำ ตั้งเป็นกลุ่มขึ้นมา ๓๐ คนก็ตั้งเป็นกลุ่มขึ้นมาได้แล้วเป็นนิติบุคคลด้วย มีประธานกลุ่ม มีรองประธาน มีเลขาฯ มีเหรัญญิก ทำไมรัฐธรรมนูญไม่เขียนให้รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองกลุ่มเกษตรกร ซึ่งเป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศที่ต้องมีอาชีพในการทำเกษตร ทุกวันนี้เรามีอะไรที่มากู้มครองเขา ท่านประธานที่เคารพ ผมได้กล่าวเมื่อตอนบ่ายวันนี้แล้วว่าถ้าท่านประธานเป็นประธานสภาผู้แทนราษฎร ท่านจะเติม ๒ รุขเลยครึ่งเรื่องเกี่ยวกับเกษตรกร ผู้แทนราษฎรทุกคนได้รับทราบจากบรรดาพ่อแม่พี่น้องที่เป็นเกษตรกรที่เลือกเราเข้ามาเป็นผู้แทนราษฎร ประสบปัญหาอยู่ตลอดเวลา ผลผลิตในการเกษตรขายไม่ได้ราคา ต้องมานั่งญัตติกินตลอด ไปดูเดอะคริบญัตติของสภาผู้แทนราษฎร ทุกวันพฤหัสบดีเราประชุมญัตติกัน มีเกี่ยวกับเรื่องพืชไร่ของเกษตรกร ผมก็ไม่อยากจะพูดมาก คือไม่อยากจะทำให้พูด อยากให้มันจบ ๆ ไปไว ๆ เคี้ยวจะเข้าข่ายที่ว่า ก็เพราะพวกผมนี้แหละทำให้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ด้่วงเวลาออกไป เพราะพูดกันมากจะไปเข้าสื่อของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเข้าไม่เสร็จสักทีรัฐธรรมนูญ เมื่อกี้ท่านประธานก็ไปต่อว่า ไม่ใช่ท่านประธานนั้นะครับ ขอภัยนะครับ ท่านประธานกรรมาธิการบอกว่ามันจะช้าหรือจะเร็วอยู่ที่พวกคุณพูดกันมาก ก็ทำให้มันพูดมาก กรรมาธิการไปแก้เดี่ยวเลอะเทอะก็จะให้ถอนอีกไม่ได้พูดนะครับ แล้วอีกอันหนึ่งมาตรา ๑๖๖ ครับ

รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน เพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ยังไม่ถึง

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์) :
ผมนึกว่ามาตรา ๗๖ ก็พูดได้หมด

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เราไปที่ละมาตรา

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์) :
เอาเป็นวรรคเลยหรือครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ที่ละมาตรา

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์) :
ก็มันอยู่ในมาตรา ๗๖ นี้ครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มันคนละมาตรา

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชิงราษฎร์) :
ปกติต้องพิจารณาเป็นมาตรา ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องแล้วครับ แค่นี้ ขอบคุณ
ท่านประธานครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณจ่านงค์ครับ

นายจ่านงค์ โพธิ์สาโร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม จ่านงค์ โพธิ์สาโร ส.ส. ศรีสะเกษ
พรรคชาติไทยในนามของสมาชิกรัฐสภา ใครขอทราบเรียนต่อท่านประธานว่า
กระผมเองได้นั่งฟังมาโดยตลอด แล้วก็ไม่ว่างจะพูดหลาย ๆ วันมาแล้วที่
ผ่านมาการประชุมแต่วันนี้ทนไม่ไหวครับ เพราะเห็นเพื่อนสมาชิกออกความคิดเห็น
ความเห็นกันหลากหลาย แล้วทำไมเขาถึงออกความคิดเห็นกันอย่างมาก
ก็เพราะไม่เห็นด้วยกับร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะมาถึงมาตรา ๗๖
นี้ ก็คงเป็นรัฐธรรมนูญฉบับหมุ่หมื่นที่ผมคิดไว้ในใจผมเช่นเคย ถ้ามันไม่

หุยมหิมอย่างนี้กระผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกคงจะไม่มาอภิปรายกันมากมาย แล้วคงจะต้องผ่านไป กฎหมายรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายแม่บทสูงสุด ไม่ใช่กฎหมายลูก หรือพระราชบัญญัติต่าง ๆ แต่กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ออกมาเหมือนกับพระราชบัญญัติ ต่อไปอ่านกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับเดียวแล้วก็ไม่ต้องอ่านกฎหมายอื่นก็ว่าได้ เมื่อก็ได้ยื่นท่านกรรมาธิการท่านมาชี้แจงในมาตรา ๓๒๖ ทวิ ในคำว่า คู่ครองระบบสหกรณ์ ผมไม่เข้าใจในความหมายคำว่า คู่ครองกับ รักษา นี่ท่านว่ามันเหมือนกัน บำรุงรักษากับ คู่ครอง มันไม่เหมือนกัน แต่ผมเองในภาษาที่เขาเข้าใจทั่ว ๆ ไป ถ้าใช้คำว่า คู่ครอง แล้วความหมายต่างกันกับ บำรุงรักษา คนละอันกัน ผมไม่อยากจะพูดภาษาอังกฤษ แต่ว่าให้ที่เข้าใจกันว่า บำรุงรักษา นั้นอีกประเภทหนึ่งเหมือนกับเราทำอะไรทำนาแล้วเราก็ดึงใส่ปุ๋ย คายหญ้า อย่างนี้เรียกว่า บำรุงรักษาแต่ถ้ามีแมลง มีศัตรูพืชลงมา เราคิดยาเข้าไปอย่างนี้ให้มันตายหรือป้องกันความเสียหายไว้ไม่ให้มันเข้ามา เรียกว่า คู่ครอง ความหมายอันนี้ต้องแยกกัน แต่ถ้าภาษาพื้นบ้านโดยทั่วไปคำว่า คู่ครอง นี่คือนักเลงเขาใช้กันเขาก็น่าจะนี่ยู่ในความคู่ครองของพ่อเลี้ยงใหญ่ หรือนักเลงใหญ่ เพราะฉะนั้นการเขียนกฎหมายไม่ควรจะให้หุยมหิม เมื่อเราอยากจะเพิ่มบอกว่า ให้มีการส่งเสริมสนับสนุนระบบสหกรณ์แล้ว ก็น่าจะใช้คำพูดเหมือนที่ท่านสมาชิกหลาย ๆ คนได้อภิปรายกันแล้วให้พอเข้าใจว่า สหกรณ์นี้เรามีความจำเป็นจะต้องมีไว้ในประเทศของเราเพราะนานาชาติและทั่วโลกเขาก็ใช้ระบบสหกรณ์ หลายประเทศจะได้พัฒนาเจริญรุ่งเรืองมาแล้วนี้ใช้ระบบสหกรณ์ แต่สหกรณ์ของเขานั้นมันไม่เหมือนของเรา ที่ไม่เหมือนมีอยู่จุดเดียวคือความซื่อสัตย์สุจริตและความจริงใจของผู้บริหาร ไม่ได้ปฏิบัติอย่างความเที่ยงธรรม แต่เกิดกรณีฉาวโฉ่เสมอในเรื่องการเงินของสหกรณ์เสียหาย และมีอยู่หลายสหกรณ์จะต้องล้มหายตายจากไปเพราะคณะกรรมการบริหารไม่ดี อันนี้ถ้าเราเขียนตัวแม่บท

มาอย่างนี้แล้วกฎหมายสหกรณ์ที่เรากำลังจะออกใหม่นั้น ในรายละเอียดเรา
จะใส่ไว้ในนั้นอาจจะใส่ไว้ว่า คณะกรรมการบริหารใดทำให้สหกรณ์เสียหาย
ด้วยประการหนึ่งประการใด ถ้าถือเรื่องเงินของสหกรณ์อย่างนี้ให้ตัดออก
ไปเสียเลยอย่างนี้ก็ได้ แต่อันนี้ต้องไปอยู่ในกฎหมายลูกหรือพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ที่เราจะแก้ไขอย่างนี้เป็นต้น สหกรณ์หลายสหกรณ์ที่ล้มลูกลูกหลานแล้ว
ก็มีความเจริญรุ่งเรืองก็มีจนถึงปัจจุบันนี้ กระผมเองได้คลุกคลีกับสหกรณ์มา
โดยตลอด เพราะไม่มีประตูใดทางใดที่จะช่วยผู้ยากไร้โดยเฉพาะเกษตรกร
ให้มีทางที่จะมีทุนรอนรวมกันผืนก้ำกึ่งกันที่ระบอบกึ่งกรรมช่วยเหลือกัน ให้
เขามีอาชีพเลี้ยงปากเลี้ยงท้องได้ แต่ก็ล้มลูกลูกหลานนำเอ็นดู ไม่มีสหกรณ์
ไหนที่จะมีทุนรอนของตัวเองเสียเป็นส่วนใหญ่ จะต้องกู้ยืมโดยเฉพาะธนาคาร
ร. ก. ส. ในดอกเบี้ยที่สูงไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘ ก็เลยเอามาให้สมาชิกของตัวเอง
เอาไปใช้ จะให้ต่ำกว่าร้อยละ ๘ นั้นไม่ได้เพราะสหกรณ์ต้องขาดทุนและไม่มี
เงินส่วนไหนที่จะมาบริหารสหกรณ์ ก็ต้องมีคนที่เอาไปใช้คือตัวเกษตรกรมันก็
ต้องเสียมากขึ้นกว่าร้อยละ ๘ อย่างนี้เป็นต้น ถ้ารัฐบาลมีความจริงจังในเรื่อง
ระบบสหกรณ์จริง ๆ แล้วก็ควรจะเข้าไปยื่นมือเกี่ยวข้องมากกว่านี้ เพราะ
เครื่องมือก็มีอยู่แล้ว คือกรมส่งเสริมสหกรณ์ และเรามีกระทรวงเกษตรและ
สหกรณ์ ชื่อก็บอกชัดอยู่แล้วแต่ไม่เห็นตัวสหกรณ์ข้างหลังก็เหมือนลูกเมียน้อย
ไม่เคยได้เอาใจใส่ดูแลจริง ๆ ความจริงสหกรณ์นั้นไม่ได้หมายความว่าจะทำ
แต่พวกยากจนอย่างเดียว แม้แต่พวกไม่ยากจนอะไรก็ได้ที่เรามีสหกรณ์กัน
เยอะแยะไปในกรุงเทพมหานคร ไม่ได้เป็นเกษตรกร และเป็นส่วนดีที่จะทำ
ให้รวมกลุ่มกันได้ คำว่า สหกรณ์รวมกันก็ชัดเจนอยู่แล้ว รวมกันก็ทำกิจกรรม
และผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นพุดง่าย ๆ ก็เอามาเฉลี่ยกัน อันนี้คือสหกรณ์ ฉะนั้น
ถ้าเราจะเขียนเหมือนเพื่อนสมาชิกทั้งหลายได้อภิปรายมาแล้วอย่างหนึ่งอย่าง
ใด ไม่จำเป็นที่จะลงหมุ่หมอบไปในรายละเอียดอย่างเช่นคำว่า คุ้มครองและ

ท่านมาอธิบายโดยไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ถ้าอย่างนี้ความจริงปล่อยให้ผ่านไปไม่ต้องอธิบายเรื่องความคุ้มครองก็ได้ ต้องคุ้มครองต่อนักให้ตีคืออะไรกันแน่ ผมเองถ้ามีลูกน้องกัน ๔ - ๕ คน ผมคุ้มครองอย่างนี้ชัดเจน แต่ไปใช้กับสหกรณ์ผมเองก็ไม่เห็นด้วย ถ้าไม่เห็นด้วยเหมือนท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านที่ได้อภิปรายมาแล้ว ฉะนั้นผมคิดว่าบางอย่างที่ท่านสมาชิกได้พยายามขอให้ทางคณะกรรมการแก้ไข ก็น่าจะโอนอ่อนผ่อนตามบ้าง เพราะความคิดเห็นของคนส่วนใหญ่ในนั้น มันอาจจะมีความดีความเหมาะสมกว่าคณะกรรมการที่ขึ้นไปนั่งอยู่ข้างบนนั้นเพียงไม่กี่คน ชื่อนี้ผมจึงให้ข้อคิดไว้ว่ามันมีอีกหลายมาตราที่จะต้องพูดกันยืดยาวอย่างนี้ต่อไป ความจริงกฎหมายรัฐธรรมนูญมีอยู่ไม่กี่มาตราที่จะต้องพูดกันยืดยาว แต่ทำไมเราต้องพูดยืดยาวกันทุกมาตรา ผมก็ไม่เข้าใจ ก็เพราะเราเขียนกฎหมายรัฐธรรมนูญหยาบหยาบ เพราะฉะนั้นคงมีเพื่อนสมาชิกอีกมากต้องอภิปรายต่อไป หลังจากมาตรา ๑๖๖ ทวิ แล้วผมคิดว่า คณะกรรมการควรจะโอนอ่อนผ่อนตามความคิดเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมถูกต้องให้แก่สมาชิก เคารพในความเห็นของสมาชิกได้ยอมที่จะแก้ไขในโอกาสต่อไปด้วย ขอขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณจิรมิตรครับ

นายจิรมิตร อุคมธรรมภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สกลนคร) : กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม จิรมิตร อุคมธรรมภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสกลนคร พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ขอกราบเรียนท่านประธานว่า ในมาตรา ๑๖๖ ทวิ ซึ่งกรรมการได้เพิ่มขึ้นมาในนั้นมีความว่า รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ สมาชิกหลายท่านได้พิจารณาที่จะขอให้ตัดคำว่า คุ้มครอง ออกไปนั้น กระผมเห็นว่าคำว่า คุ้มครอง นั้นคืออยู่แล้ว และความเข้าใจของผมนั้น เข้าใจว่า คุ้มครองระบบสหกรณ์นี้ก็หมายถึงว่า จากนั้นไปรัฐจะต้องคุ้มครองดูแลสหกรณ์

ทั้งตายไม่ให้เจ๊ง ไม่ให้ล้มละลายไปเหมือนเช่นเดียวกับสถาบันการเงินที่มีอยู่ในประเทศทั้งหมดใช่หรือไม่ แล้วก็จะขอให้ท่านกรรมการฯ ได้ชี้แจงในคำว่า คຸ້ມຄອງ ตามที่ผมได้เข้าใจ

อีกประการหนึ่งที่กรรมการ อาจารย์ปรีชาได้พูดถึงว่า คຸ້ມຄອງ เฉพาะระบบสหกรณ์นั้น มิได้หมายถึงสหกรณ์การเกษตร ผมก็อยากจะขอเรียนถามผ่านท่านประธานไปยังกรรมการฯ สหกรณ์ของท่านนั้นหมายถึงสหกรณ์อะไรบ้าง สหกรณ์แรงงานมีไหมครับ แล้วก็ยังมีสหกรณ์อีกหลาย ๆ รูปแบบ ซึ่งรัฐไม่เปิดช่องและไม่ยินยอมให้จัดตั้งขึ้น อย่างไรก็ตามสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว ผมก็ใคร่ขอวิงวอนท่านประธานว่า สิ่งซึ่งผมและสมาชิกหลายท่านได้อภิปรายขอให้มีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงคำว่า รัฐพึง นั้นเป็นรัฐต้อง และอย่างไรก็ยังคิดใจที่จะขอเพิ่มคำว่า และกลุ่มเกษตรกรซึ่งเป็นสถาบันหนึ่งนี้อยู่ต่อท้ายคำว่า สหกรณ์ ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่า ในมาตรา ๑๕ กรรมการมิได้มีการแก้ไข เพราะมันเป็นไปตามร่างเดิม และในมาตรา ๑๘ ไม่มีการแก้ไข มันก็ไม่สามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ด้วย เพราะฉะนั้นในเมื่อกรรมการดำเนินการมาดีแล้ว ก็ขอให้เพิ่มคำว่า กลุ่มเกษตรกร ลงไปให้มันดียิ่งขึ้น ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญข้างหลังครับ

นายสมุห มงคลกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมุห มงคลกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร พรรคพลังธรรม ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมเข้าใจว่าพวกเราจะหลงทาง หลงทางเนื่องจากว่า กำลังบ้าประชาธิปไตยกัน เพราะว่าระบบสหกรณ์นั้นนำมาใช้เพื่อมาคุ้มครองให้คนส่วนใหญ่ของประเทศได้รับความยุติธรรม หรือได้รับการปฏิบัติที่เป็นประชาธิปไตย แต่ทุกวันนี้ตั้งแต่ปฏิวัติมานี้ เราไม่เคยให้ระบอบประชาธิปไตย ไม่ให้ความเป็นประชาธิปไตยแก่ราษฎร

หรือแก่เกษตรกรที่เป็นคนส่วนใหญ่ของประเทศ ปรากฏว่าคนส่วนน้อยหรือพ่อค้านายทุนไม่กี่คนนี้กอบโกยผลประโยชน์บนหลังของเกษตรกรนี่เป็นเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ระดับประเทศ ระดับชาติ ระดับข้ามชาติไปแล้ว แต่เกษตรกรนั้นยังยากจนอยู่ แล้วเราก็เอาระบบสหกรณ์มาเพื่อจะใช้ป้องกันพ่อค้านายทุน แต่เราไม่เขียนกฎหมายไว้ให้มันชัดเจน ไม่ให้มันแข็งแรง ไม่รัดกุม ก็เอาไปใช้อย่างเขาเรียกว่า ตามอย่างประเทศตะวันตกเขา เพื่อจะได้มีหน้ามีตาว่าเป็นประชาธิปไตย แต่ความจริงแล้วไม่ได้เป็นประชาธิปไตยตั้งแต่ปฏิวัติมาเนี่ย ไม่เคยใช้ระบอบประชาธิปไตยกับประชาชน เพราะฉะนั้นผมว่าพวกเรากำลังหลงทาง หลงอย่างไร หลงก็คือว่า เราไม่บังคับใช้สหกรณ์กับคนส่วนใหญ่ของประเทศ เลยปล่อยช่องว่างให้เกิดขึ้น แล้วพ่อค้านายทุนก็เข้าไปหากินอยู่บนหลังของเกษตรกรตลอดมา ระบบสหกรณ์นั้นได้พัฒนา หรือว่านำมาใช้ตั้ง ๑๐ กว่าปีแล้ว ก็ยังล้มลุกคลุกคลาน มีพ่อค้านายทุน มีคนแปลกปลอมเข้ามาหาผลประโยชน์ แล้วระดับราชการก็ละเอะละต่าง กรม กอง ก็ตั้งอาณาจักรของตัวเองเข้ามา แล้วก็มาแยกสหกรณ์เป็นกลุ่ม ๆ เพื่อจะไปอยู่เบื้องหลัง เพื่อจะไปหากินอยู่บนหลังของเกษตรกร เพราะฉะนั้นระบบสหกรณ์นี้เรากำลังจะแก้ไข้ปัญหาเรื่องสหกรณ์กันอยู่ เคี้ยวนี้กรรมวิธีการวิสามัญกำลังจะแก้ไข้กันมา ๒ - ๓ ครั้งแล้ว ลงเอยไม่ได้ เพราะในส่วนของผมเนี่ย ผมมีความเห็นว่า ระบบสหกรณ์นั้นจะต้องอยู่ในกรมส่งเสริมสหกรณ์เดียว ไม่ใช่ปล่อยให้ไปตั้งอาณาจักรอยู่ที่ ธ.ก.ส. บ้าง กรมส่งเสริมเกษตรบ้าง หรือว่ากรมพัฒนาชุมชนของกระทรวงมหาดไทยบ้าง กระทรวงกลาโหมบ้าง หน่วยงานต่าง ๆ เหล่านี้ไปแยกความสามัคคีของเกษตรกรออกมา แล้วก็หาผลประโยชน์ เพราะฉะนั้นเราไม่สามารถจะรวมกลุ่มเกษตรกรขึ้นให้มีอำนาจต่อรองในสังคม ก็ถูกพวกพ่อค้านายทุนนี้แหละหากินมาตลอด เป็นเศรษฐกิจกันไปเท่าไรแล้ว หาเงินจากหยาดเหงื่อแรงงานของเกษตรกรทั้งสิ้น เพราะฉะนั้นเราทำไมไม่ใช้

ระบบสหกรณ์นี้ให้เป็นประโยชน์ ผมยกตัวอย่างง่าย ๆ ในบ้านของเราแต่ละในครอบครัวของเรา มีลูกอยู่หลายคนเราต้องปกครองดูแลลูก ๆ ของเราให้โตให้โตให้โตเป็นคนที่มีความรู้ มีคุณธรรมมีคุณภาพทุกสิ่งทุกอย่างที่เราต้องการ ให้เขาอยู่ในสังคม เพื่อสังคมจะได้สงบสุข แต่ว่าเราปล่อยให้คนข้างนอกมาบอกอย่างนี้ไม่เป็นประชาธิปไตย ต้องปล่อยเขากินที่อยู่ที่นอนคนไอระเหย สูบกัญชา สูบยาฝิ่น เล่นการพนัน อย่างนี้เรียกว่าประชาธิปไตยใหม่ อันนี้แหละผมถือว่าระบอบประชาธิปไตยนั้น เราจะต้องไม่ให้คนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งมาหากินบนหลังของคนกลุ่มมาก กลุ่มใหญ่ของประเทศ เพราะฉะนั้นเราจะปกป้องได้ก็ต้องเอาระบบสหกรณ์นี้มาใช้ให้จริงจึงต้องบังคับเลย บังคับให้เกษตรกรทุกคนต้องเข้าระบบสหกรณ์ ถ้าไม่อย่างนั้นแล้วเราแก้ไขปัญหาไม่ได้ทุกวันนี้ ไปดูเต็มไปด้วยความคอร์รัปชั่นทั้งนั้นเดี๋ยวนี้ ช.ส.ท ซึ่งเป็นชุมนุมสหกรณ์แห่งประเทศไทย คอร์รัปชั่นสอบกันอยู่ในกรมการการเกษตรเวลานี้โกง เพราะว่าไปซื้อเอาข้าว แทนที่จะไปซื้อข้าวจากสหกรณ์มาไปแอบซื้อจากโรงสีมาขายให้ อคส. นี่สอบกันยังไม่จบเลย แล้วก็ไปดูสหกรณ์ต่าง ๆ เต็มไปด้วยคอร์รัปชั่น พวกคนแปลกปลอมเข้ามา ไม่ใช่เกษตรกรที่แท้จริง แต่พวกแอบหาผลประโยชน์ เพราะฉะนั้นถ้าเราเขียนอย่างนี้แล้วไม่มีทางจะแก้ไขปัญหาก็เกษตรกรได้ มาตรานี้จะแก้ไขให้ถูกต้องแล้ว ก็ควรจะบังคับ แล้วเขียนจะใช้ภาษาอะไรก็ได้แล้วแต่ บังคับให้เกษตรกรเข้ามาอยู่ในระบบสหกรณ์เสียทั้งหมดแล้วเขาจะอยู่ดีกินดีขึ้น ไม่มีใครมาเป็นตัวกาฝากอยู่บนหลังอีกต่อไป ขอบคุณมากครับ

(นายทรงธรรม ปัญญาดี ได้ยืนและยกมือขึ้น)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณทรงธรรมประหัวงหรือ

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงราย ผมขอประพจน์ท่านรัฐมนตรีสุนทร มงคลกิติ เพิ่งได้รับพระบรมราชโองการประกาศ ทวี เมื่อตอนเที่ยงวันนี้ว่า ท่านใช้ว่าจากอยู่คำหนึ่งประมวลสภาแห่งนี้ว่า บ้าประชาธิปไตย ซึ่งท่านน่าจะอ่านรัฐธรรมนูญ มาตรา ๖๕ รัฐพึงส่งเสริมประชาชนให้เข้าใจและเลื่อมใสศรัทธาในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พวกเราทุกคนลุกขึ้นท้วงติงไม่ใช่ว่าพวกเราบ้าประชาธิปไตย แล้วท่านเป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะต้องไปคุมกรมสหกรณ์ด้วย แล้วท่านก็บอกว่าจะต้องบังคับให้กลุ่มเกษตรกรไปเข้ากับสหกรณ์ให้หมด ผมก็ไม่เข้าใจ อันนี้ประชาธิปไตยหรือเปล่าครับบังคับกันแบบนี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เคี้ยวเอาตรงส่วนประพจน์ก่อน

นายทรงธรรม นิญญาคี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงราย): บ้าประชาธิปไตยหรือเปล่า ดอนคำ่ว่า บ้าประชาธิปไตย ต้องดอน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ถ้าอย่างนั้นต้องให้โอกาสเขาชี้แจงก่อน

นายสุนทร มงคลกิติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร) : ผมขอชี้แจง ผมไม่ได้หมายถึงพวกเรา ผมหมายถึงคนไทยทั่ว ๆ ไปคงจะหลงทาง ถ้าท่านเข้าใจอย่างนั้น ผมขอดอน ผมไม่ได้หมายความว่าถึงพวกเราในนี้ หมายถึง คนไทยอาจจะเข้าใจผิดใจไว้แล้ว

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ก็เป็นอันว่าดอนคำว่า บ้าประชาธิปไตย เชิญคุณสังสุข

นายสังสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่): ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม สังสุข ภักเกษม สมาชิกรัฐสภา มาตรา ๗๗ ทวี รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ ว่าที่จริงกระผม

ได้อภิปรายไปแล้วรอบหนึ่ง แต่เมื่อได้ฟังท่านกรรมาธิการ คือท่านอาจารย์
 ดอกเตอร์ปรีชา สุวธรรพัต ได้ลุกขึ้นมาชี้แจงก็เกิดประเด็นที่ทำให้กระผมต้อง
 มาพูดอีกครั้งหนึ่ง ประกอบทั้งท่านสมาชิกรัฐสภา ซึ่งเพิ่งจะได้รับการโปรดเกล้าฯ
 ให้เป็นรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งจะต้องไปกำกับ
 ดูแลและสั่งราชการ ในกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้น กระผมขอทราบเรียนว่าที่เพื่อน
 สมาชิกจากจังหวัดเชียงรายได้ประท้วงไปนั้น พวกเราได้พยายามที่จะประท้วง
 ในพื้นที่ที่ท่านได้พูด แต่เพื่อต้องการจะรับฟังความคิดเห็นของคนที่จะเข้าไป
 ทำหน้าที่เป็นรัฐมนตรีกำกับและสั่งการ ท่านประธานครับของผม เข้าประเด็น
 เป๊ะ มาตรา ๑๗๖ ทวีปี่รัฐพึงส่งเสริม ตัวแทนของรัฐที่จะไปส่งเสริมครั้งนี้
 สนับสนุนครั้งนี้และคุ้มครองครั้งนี้ ก็ท่านสมาชิกรัฐสภาผู้มีเกียรติที่กระผม
 กล่าวถึงไปเมื่อสักครู่นี้

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : นั่นเป็นเรื่องที่จะไปอภิปราย
 ไม่ไว้ว่างใจกัน นี่เรากำลังจะเขียนรัฐธรรมนูญ

นายสงสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
 มิได้ครับท่านประธาน กระผมต้องการที่จะให้รู้ว่าถ้าท่านพูดอะไรออกมาจนจบ
 แล้วท่านสมาชิกทรงธรรมถึงได้ลุกขึ้นประท้วงนั้น ชอบแล้ว เพราะกระผม
 อยากจะทราบที่ท่านมีความคิดอย่างไร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : คุณทรงธรรม ประท้วงชอบ
 หรือไม่ชอบผมวินิจฉัยเอง และเขาได้ถอนคำพูดนั้นไปแล้ว ตอนนี้เรากำลังว่า
 ถึงด้วยเรื่องมาตรา ๑๗๖ ทวี ถ้าคุณสงสุขคิดใจในมาตรา ๑๗๖ ทวี ในถ้อยคำ
 อย่างไม่ก็อภิปรายส่วนนั้น

นายสงสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
 ท่านประธานไม่ได้ให้ผมพูดไป แล้วท่านประธานก็ขัดขึ้นมา ด้วยความเคารพ
 ท่านประธานครับฟังไป ผมก็บอกว่าท่านผู้นี้คือผู้ที่จะไปทำหน้าที่แทนรัฐในการ

ที่จะส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองสหกรณ์ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าท่านจะเข้าไปดำเนินการ กระผมก็ต้องมองเห็นว่าแนวความคิดของท่านที่ท่านได้พูดต่อรัฐสภาแห่งนี้ ท่านจะไปดำเนินการอัน เป็นการขัดหรือสนับสนุนหรือส่งเสริมต่อรัฐธรรมนูญในมาตรานี้อย่างไร ท่านประธานครับ ตัวนี้เป็นประเด็นที่กระผมสามารถที่จะชี้แจงต่อรัฐสภาแห่งนี้ให้ทราบได้ว่า ถ้าหากประเด็นที่ท่านได้กล่าวถึง เป็นประเด็นที่จะก่อให้เกิดการไขว้เขวและขัดแย้งต่อรัฐธรรมนูญในมาตรา ๗๖ ทวิ แล้ว เราก็จะได้พูดกันเสียแต่วันนี้ว่าเมื่อรัฐธรรมนูญเขียนออกมาอย่างนี้ ผู้ที่จะเป็นตัวแทนของรัฐที่จะเป็นรัฐ แล้วเข้าไปส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองจะเป็นอย่างไร ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนว่า กระผมยังไม่สามารถจะวิพากษ์วิจารณ์ท่านได้มากไปกว่านี้ กระผมเพียงแต่ต้องการจะชี้ให้เห็นว่า การที่เรายกญัตติรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๖ ทวิ ออกมาอย่างนี้ มันจะต้องดูสิ่งที่เป็นองค์ประกอบต่าง ๆ ในการที่จะบริหารแนวนโยบายของรัฐต่าง ๆ ตามมาตราของรัฐธรรมนูญต่าง ๆ ที่เรายกกว้างขึ้นมา นั้น ท่านประธานว่าองค์ประกอบต่าง ๆ นั้นสามารถจะเกี่ยวเนื่องตามมโนของรัฐบาลแห่งนี้ของกรมการได้ไปยกกว้างกันขึ้นมานี้อย่างไรหรือไม่ ตรงนี้เป็นประเด็นที่สมาชิกจำเป็นต้องอธิบาย เพราะว่าทางกรมการได้ไปยกกว้างมาตรา ๗๖ ทวิ ขึ้นมา เพราะฉะนั้นกระผมได้ทำหน้าที่ของกระผมแล้วท่านประธานที่เคารพ กระผมจึงขอกราบเรียนว่าในส่วนที่รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ ท่านกรมการอาจารย์คอกเตอร์ปรีชา สุวรรณทัต ท่านก็ได้พูดว่า ตรงเรื่องเกี่ยวกับแนวนโยบายในเรื่องที่เกี่ยวกับสหกรณ์นั้นคือรากฐานของประชาธิปไตย ท่านประธานครับ กระผมพูดอยู่เสมอมาว่า กฎหมายรัฐธรรมนูญ กฎหมายพรรคการเมือง กฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล หรือแม้กระทั่งกฎหมายสหกรณ์นั้น เป็นกฎหมายที่จะแสดงให้เห็นถึงรากฐานในการที่จะสร้างกติกาที่เกี่ยวข้อง

กับวิถีประชาธิปไตยของประเทศ เพราะฉะนั้นวิถีประชาธิปไตยของประเทศนั้น มันจะเป็นไปได้มากน้อยแค่ไหนอย่างไรนั้นเราจะดูได้จากบทบัญญัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องที่กระผมได้กราบเรียนต่อท่านประธาน นอกจากบทบัญญัติของพระราชบัญญัติต่าง ๆ หรือแม้กระทั่งรัฐธรรมนูญ เราก็ต้องไปดูว่ารัฐบาลนั้นจะเป็นผู้บริหารให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐนี้เป็นประการใดบ้าง ท่านประธานที่เคารพ ในเรื่องนี้เป็นเรื่องที่ใครจะขอกราบเรียนว่า กระผมได้อภิปรายในตอนต้นมาแล้วว่า ขณะนี้กระผมยังมองไม่เห็นเลยว่าร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ที่รัฐบาลเสนอเข้าสู่สภานั้น มีตรงไหนบ้างที่ร่างนั้นจะลดอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ลงไปถ้าหากว่ารัฐบาลยังไม่ลดอำนาจของนายทะเบียนลงไปก็หมายความว่ารัฐบาลไม่ได้ปฏิบัติตามแนวนโยบายแห่งรัฐในมาตรา ๗๖ ทวิ คือยกเว้นที่คณะกรรมการได้ยกมาในมาตรา ๗๖ ทวิ นี่ให้ส่งเสริมให้สนับสนุน และคุ้มครอง แต่ในเมื่อกฎหมายลูกกลับไปให้อำนาจต่อนายทะเบียนมีอำนาจมากมายกำกวมเพิ่มขึ้นมาอีก ที่เป็นมาแล้วก็อย่างมากมายมหาศาลแล้วท่านประธาน มติของคณะกรรมการสหกรณ์ถูกกลบฝังได้โดยอำนาจของนายทะเบียน ตรงนี้จะครบที่กระผมอยากจะชี้ให้ท่านประธานได้เห็น ถ้ากฎหมายลูกเขียนออกมาอย่างนั้นกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ไปออกกฎกระทรวงไปออกระเบียบขึ้นมา กรมส่งเสริมสหกรณ์ไปสร้างระเบียบขึ้นมา กระผมขอกราบเรียนว่า รัฐมนตรีที่กำกับและสั่งการกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้นจะอย่างไร เพราะฉะนั้นเกี่ยวข้องกันหมดที่กระผมกราบเรียนต่อท่านประธาน กระผมไม่ใช่ผู้รู้และอวดคิดต่อท่านประธาน กระผมมีเจตนาอย่างนี้จริง ๆ ที่ต้องการจะชี้ให้กรรมการได้เห็น ต้องการจะชี้ให้สมาชิกแห่งรัฐสภานี้ได้เห็น ต้องการจะชี้ให้คนที่ก็จะเข้าไปดูแลและกำกับการสั่งการกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้เห็นเมื่อท่านขึ้นไปแล้วท่านจะต้องไปเผชิญกับอะไร บทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญเราเขียนในมาตรา ๗๖ ทวินี้ไว้ ทุกคนลุกขึ้นมาชมเชยบอกว่าสวยหรู แต่ในครรถง

ของมันในระบบของมันกว่าจะไปถึงระเบียบ กว่าจะไปถึงอำนาจหน้าที่ของคนที่ไม่ใช่สมาชิก ที่ไม่ใช่กรรมการบริหารสหกรณ์ ท่านประธานครับ มันมีปัญหาอุปสรรคมากมายก่ายกองที่จะขัดแย้งต่อมาตรา ๑๗ ทวิ นี้ แล้วเราจะทำอะไรถ้าเราไม่มาพูดกัน เพราะฉะนั้นกระผมขอกราบเรียนในเรื่องนี้ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่จะแสดงให้เห็นว่า ถ้าหากว่ากฎหมายสภาตำบลที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการวุฒิสมาชิก เห็นว่ากำลังแก้ไขกันอย่างฉุฉูดเลี่ยทีเดียวขณะนี้และกฎหมายสหกรณ์ซึ่งจะเป็นไปในรูปนี้ พุ่งนี้ก็จะประชุมกันอีก เรากำลังชาวเสี่ยงกันบอกว่าอาจจะขอเลื่อนพุ่งนี้ออกไป เพราะจะต้องมาว่ากัน ในที่ประชุมแห่งนี้ในเรื่องรัฐธรรมนูญ มันจะเป็นตัวชี้ให้เห็นหรือยัง กระผมสนับสนุนการชี้แจงของท่านกรรมการดอกเตอร์ปรีชา สุวรรณทัต ที่ว่าโครงสร้างมันคือรากฐานของประชาธิปไตย ที่มีถ้าหากว่ากฎหมายสหกรณ์ไม่เป็นประชาธิปไตย กฎหมายสภาตำบลหรือกฎหมายองค์การบริหารส่วนตำบลไม่เป็นประชาธิปไตย เรามองว่าเราจะส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์อย่างไร เมื่อที่นี้ท่านรัฐมนตรีซึ่งจะต้องเข้าไปดำเนินการกำกับและสั่งการในกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้น ท่านก็พูดออกมาในเรื่องที่เกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรอีกหลายกลุ่มมากมายก่ายกอง และก็ไปอยู่ภายใต้ในการบริหารทางการเงิน การคลัง การธนาคาร ถ้าหากว่าต้องการจะส่งเสริมต้องการจะสนับสนุนและต้องการจะคุ้มครอง เป็นไปได้ไหมในการที่จะให้มันมีการกำหนดไว้เลย ในการต่อสู้ของสหกรณ์อีกประการหนึ่ง นั่นก็คือการตั้งธนาคารสหกรณ์ให้เขาเพราะว่าธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์มันมีแต่ชื่อแต่ในโครงสร้างและระบบการบริหารต่าง ๆ นั้น เขาได้ก็เอากลุ่มสมาชิกกลุ่มเกษตรกร เฉพาะที่เป็นสมาชิกของ ธ.ก.ส. เท่านั้น ตรงนี้คือสิ่งที่เราอยากจะเห็นอยากจะเห็นว่าเมื่อรัฐธรรมนูญได้เขียนมาสะดวกอย่างนี้ ในทางปฏิบัติมันมัน เป็นไปได้อย่างไรท่านประธาน เพราะฉะนั้นคงจะต้องมีอีกครึ่งหนึ่ง

ที่กระผมใคร่ที่จะกราบเรียนว่า สิ่งที่กระผมและพวกกระผมทั้งหมด ได้ลุกขึ้นมาพูดนี้ก็เพื่อที่จะสะท้อนให้ท่านประธานและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เห็นถึงปัญหาผมดีใจกับคนที่ได้รับโปรดเกล้าฯ ให้เป็นรัฐมนตรี จะไปดูแลและกำกับงานที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ มานั่งฟังตรงนี้แล้วแสดงความคิดเห็นให้ เราฟังความคิดเห็นของท่านตรงนี้นั้นมีบันทึกรายงานการประชุมอยู่ เพราะฉะนั้นเราจะดูว่าเมื่อท่านเข้าไปบริหาร กำกับและสั่งการ ในกรมส่งเสริมสหกรณ์นั้นอนาคตสหกรณ์ของประเทศจะเป็นอย่างไร จะสำเร็จหรือจะล้มเหลว ในส่วนของสภาผู้แทนราษฎร ในส่วนของวุฒิสภา ในส่วนของรัฐสภานั้น เราทำหน้าที่ช่วยเหลือสนับสนุนท่านเต็มที่ ประเด็นอยู่ตรงที่ว่าท่านนั้นจะทำหน้าที่สนองตอบต่อเจตนารมณ์ของการทำงานของพวกเราได้มากน้อยแค่ไหนเพียงไร ท่านประธานที่เคารพ กระผมขอกราบเรียนว่า ในสิ่งที่เกี่ยวกับรัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์นั้น เป็นสิ่งที่เราไม่สามารถที่จะเอามาพูดหาหรือเอามาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญให้ดูแล้วสวยหรู มันเป็นเรื่องที่จำเป็นที่จะต้องให้มันมีการปฏิบัติและเป็นรูปธรรมออกมา ผมคงจะจบด้วยความหวังว่า สิ่งที่กำลังทำห้ายท่านรัฐมนตรีที่เมื่อกี้ได้ลุกขึ้นมาแสดงความคิดเห็นของท่านให้เป็นที่ประจักษ์ และเป็นบันทึกแห่งรัฐสภาแห่งนี้ไว้แล้ว เราคงจะได้ดูและเราคงจะได้เห็นกัน กระผมยังมีเวลาและมีโอกาสที่จะได้ติดตามดูงานวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์ และไม่ไว้วางใจหรือไว้วางใจท่านในโอกาสต่อไปได้ ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณคณียุทธศรีครับ

นายคณียุทธ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ศรีสะเกษ):
ท่านประธานที่เคารพ กระผม คณียุทธ วัชรภรณ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ พรรคกิจสังคม ในมาตรา ๗๖ ตรี นี้ มีสมาชิกเป็นจำนวนมากได้พูดถึงสิ่งที่ทางคณะกรรมการได้เพิ่มขึ้นมา ผมมีความรู้สึกว่าทาง

คณะกรรมการการชดเชย ตั้งแต่ไล่เรียงมาตราบานานนั้น ท่านรู้ดีว่าจะลงรายละเอียดตกลงไปในแต่ละมาตรามากมายพอสมควร มาตราบางมาตรา ท่านก็เขียนไว้สั้น ๆ ท่านว่าเป็นกฎหมายแม่บท เราเขียนเอาไว้เพื่อให้เข้าใจแล้วก็มีใจความเท่านั้นในหลาย ๆ มาตราท่านลงลึกไปถึงรายละเอียดต่าง ๆ ในมาตรา ๑๖ ทวิ นี้ก็เหมือนกัน ท่านเขียนไว้ว่า รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ ผมได้นั่งฟังท่านสมาชิกผู้มีเกียรติหลายท่านได้อภิปรายถึงเหตุผลต่าง ๆ นานาแล้วส่วนใหญ่ก็อยากจะให้คุ้มครองไปถึงกลุ่มเกษตรกรด้วย ที่เพิ่งมาได้ยินท่านรัฐมนตรีที่จะไปดูแลกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ ท่านได้พูดถึงเจตนารมณ์ว่า ต่อไปกลุ่มเกษตรกรทั้งหมดจะต้องมารวมตัวกันเป็นสหกรณ์ ผมว่าถ้าเจตนาอย่างนั้นมันจะขัดต่อประชาธิปไตย สหกรณ์นี้ต้องยอมรับว่าเป็นระบบที่ดี ประเทศเกษตรกรรมที่เขาประสบผลสำเร็จนี้มาจากระบบสหกรณ์ทั้งสิ้น แต่เราจะทำอย่างไรที่จะให้บรรดาเกษตรกรทั้งหลายได้เห็นถึงประโยชน์ของระบบสหกรณ์ที่แท้จริง มันอยู่ที่การปฏิบัติและการควบคุมดูแล การดำเนินงานทั้งนั้น เรามีสหกรณ์มาเป็นระยะเวลาานพอสมควร แต่ผมกลัวพูดได้ว่าระบบสหกรณ์ของเรายังประสบความสำเร็จอยู่ แต่ได้ยินเจตนารมณ์ผู้ที่จะเข้าไปดูแลแล้วผมก็เริ่มเชื่อมั่นว่า ทางคณะกรรมการนี้เขาคงจะมีแนวความคิดเดียวกันถึงได้เพิ่มมาตรา ๑๖ ทวิ นี้ขึ้นมา ก็ต้องการที่จะให้เกษตรกรทั้งหมดไปรวมกันเป็นสหกรณ์ แต่ว่าถ้าเขียนไว้อย่างนั้นผมว่าจะไม่เป็นประชาธิปไตย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นเจตนารมณ์อย่างนี้จริง ๆ แล้วมันไม่เป็นประชาธิปไตยแน่นอนในมาตรานี้ เพราะฉะนั้นที่ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทั้งหลายได้พยายามที่จะหาข้อและบอกกล่าวกับคณะกรรมการเอาไว้ว่า ขอให้เพิ่มไปหน่อยได้ไหมว่า ให้ความคุ้มครองสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์แล้วก็ขอให้เพิ่มคำว่า กลุ่มเกษตรกรไปด้วย การทำงานทุกอย่างมันจะต้องใช้ระยะเวลาค่อยเป็นค่อยไป เราต้องยอมรับว่าระบบสหกรณ์นี้

เป็นระบบที่ดี แล้วก็จะให้ประโยชน์กับกลุ่มเกษตรกรอย่างอื่น โดยเฉพาะประเทศของเรา ซึ่งมีพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่เป็นเกษตรกร เพราะฉะนั้นปัญหาตรงนี้ ถ้าเจตนารมณ์เป็นอย่างนี้ไปเสียแล้ว แล้วต้องการจะไปบังคับให้เกษตรกรทั้งหมดเข้ามารวมกลุ่มในสหกรณ์ โดยเขียนรัฐธรรมนูญไว้อย่างนี้ ผมไม่เห็นด้วย ถ้าเราไม่เพิ่มเราก็คัดไปเสีย ตัดไปทั้งพรรคนี้เลย เพราะว่าในมาตรา ๑๒๖ พรรคแรกเขียนไว้ว่ารัฐพึงดำเนินการเพื่อยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการดำรงชีวิตของบุคคลให้สูงขึ้น เขียนไว้อย่างนี้ ถ้ารัฐไปกระทำและสามารถที่จะยกระดับคุณภาพของชีวิตของบุคคลทั่วประเทศของเราให้ดีขึ้น ปัญหาต่าง ๆ ก็จะหมดไป แต่สำคัญว่าปัญหาในขณะนี้ว่ารัฐไปทำอะไรที่จะไปยกระดับมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของบุคคลทุก ๆ คนในประเทศของเรา คือพลเมืองของเราไปได้ไหม ถ้ามันยังยกไม่ได้ ก็ถึงจะมาเขียนเพิ่มไว้ตรงนี้ว่า พึงส่งเสริมและสนับสนุนและให้ความคุ้มครองกับระบบสหกรณ์ แต่การที่จะมีเจตนารมณ์ไปในวันข้างหน้าว่าจะไปบังคับให้พี่น้องเกษตรกรเข้ามาสู่ระบบสหกรณ์ ผมไม่เห็นด้วย เพราะฉะนั้นถ้าจะมีมาตรา ๑๒๖ ทวิ เพิ่มเข้าไป มันจะต้องเพิ่มให้ความดูแลของกลุ่มเกษตรกรเขาด้วย แต่เมื่อรัฐรับไปจัดระบบของสหกรณ์อย่างดีแล้ว เกษตรกรมองเห็นถึงระบบสหกรณ์ว่าเมื่อเขาได้มีโอกาสเข้ามาสู่ระบบสหกรณ์ เขาจะได้รับประโยชน์และก็มีมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นแล้ว เมื่อนั้นเขาจะค่อย ๆ เข้ามาสู่ระบบของสหกรณ์เหมือนกับประเทศต่าง ๆ ที่เขาประสบผลสำเร็จในการที่จะทำระบบสหกรณ์ให้ดีขึ้นในประเทศเกษตรกรรมทั้งหลาย เพราะฉะนั้นกระผมขอท้วงติงตรงนี้นิดหนึ่งว่า ถ้าเจตนารมณ์ที่ผมได้ฟังเหมือนกับผู้ที่จะเข้าไปควบคุมดูแลกรมส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ได้พูดไว้ ผมไม่เห็นด้วยกับมาตรารวรรคนี้ขอคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เฉลิมขุมวิเชียร

นายวิเชียร คันฉ่อง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ต.รัง) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม วิเชียร คันฉ่อง พรรคประชาธิปัตย์ จาก จังหวัดตรัง ท่านประธาน ความจริงท่านคงรู้กรรมาธิการ ท่านสมาชิกรัฐสภา แห่งนี้ก็ได้พูดกันแล้วว่า ระบบสหกรณ์เป็นระบบที่ดี เป็นระบบที่พี่น้องประชาชน มีโอกาสรวมกลุ่มขึ้นมา เพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกันนี่คือหลักการ แต่ที่นี้บางที มันอาจจะทำให้เกิดการไขว้เขว เพราะบางท่านก็บอกว่าสหกรณ์ที่เกิดขึ้นนั้นมัน มีความล้มเหลว เพราะว่ามีการทุจริต มีการโกงกินกัน ผมเข้าใจว่าถ้าเป็น ลักษณะที่ว่ามัน คือการปฏิบัติเท่านั้นของผู้มีส่วนรับผิดชอบ เพราะฉะนั้นเรา จำเป็นที่จะต้องแยกให้ชัดเจนว่าในระบบสหกรณ์ที่ตามหลักการนั้นมันดีหรือไม่ดี ถ้าเราเห็นดี เราก็มาสนับสนุนตามที่คณะกรรมการเพื่อบทบัญญัติมาตรานี้เพิ่ม ขึ้น ท่านประธานที่เคารพ "ในระบบสหกรณ์ดังที่พวกเราเข้าใจกันแล้วว่ามัน เป็นการรวมกลุ่มของมวลสมาชิกผู้ที่มีศรัทธา เช่น สหกรณ์การเกษตรก็รวม กลุ่มการเกษตรขึ้นมา สหกรณ์ออมทรัพย์ก็อาจจะรวมกลุ่มผู้ที่มีศรัทธาใจออมทรัพย์ ขึ้นมา ผมคิดว่าในระบบสหกรณ์นี้ในอนาคตข้างหน้าผมคิดว่ามันคือการระดมทุน ของท้องถิ่น เคียวนี่เราจะเห็นว่าการระดมทุนในท้องถิ่นที่เกิดขึ้นจากธนาคาร พาณิชย์ มวลสมาชิกหรือว่าชาวบ้านมีโอกาสได้รับการตอบสนองแก่ไหนเพียงใด ค่อยไปในอนาคตข้างหน้าถ้าหากว่าสหกรณ์เราเกิดความเข้มแข็งเกิดขึ้น มีการ ระดมทุนในท้องถิ่นมากขึ้น เมื่อนั้นการลงทุน การพัฒนาในมวลสมาชิกของกลุ่ม สหกรณ์จะเกิดประโยชน์สูงสุด แต่กว่าจะถึงจุด ๆ นั้น ตามบทบัญญัติของรัฐ- ธรรมนูญที่คณะกรรมการได้เสนอขึ้นมานี้ก็ คือ ต้องส่งเสริมต้องสนับสนุน แล้วก็ต้องคุ้มครองด้วย ถ้าไม่คุ้มครองแน่นอนต่อไปมันก็ไม่เป็นการดูแลระบบ ทุนนิยม ระบบทุนนิยมเราก็รู้อยู่แล้วว่าเป็นการค้าเสรี ปลาใหญ่กินปลาเล็ก คนโง่กว่าก็ถูกคนฉลาดเอาเปรียบ แต่ในระบบสหกรณ์ไม่ได้เป็นระบบในลักษณะ ที่ว่า เป็นระบบที่เกื้อหนุนซึ่งกันและกัน ท่านประธานที่เคารพ ผมคิดว่าที่

คณะกรรมการร่างขึ้นมาก็ดังแล้ว ส่วนเรื่องกลุ่มเกษตรกรนั้นมันก็ต้องไป
ว่ากันในเรื่องมาตรา ๑๘ ที่รัฐพึงส่งเสริม คำนึงและรักษาผลประโยชน์ของ
เกษตรกร ในด้านผลิต ซึ่งสิ่งนี้รัฐบาลปัจจุบันก็ได้ดำเนินการอยู่แล้ว นั่นก็คือ
การแทรกแซงราคาผลผลิต มีการรวมกลุ่มกันอยู่แล้วโดยปรีชาท่านประธาน
ผมคิดว่าเกี่ยวกับเรื่องสหกรณ์ตามที่คณะกรรมการร่างขึ้นมาี้ใครจะว่าเป็น
สิ่งฟุ่มเฟือยอะไรก็ตาม แต่ถ้าเรามองโครงสร้างลักษณะของประเทศ ถ้าหาก
ว่าเราอยากให้โครงสร้างของประเทศเกิดขึ้น ว่าต่อไปนี้ประชาชนในประเทศ
นี้ ใครสมควรใจจะเป็นสมาชิกสหกรณ์เราก็ควรจะรับหลักการนี้ ขอขอบคุณครับ
ท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณโสภณ

นายโสภณ เพชรสว่าง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (บุรีรัมย์) :
กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม โสภณ เพชรสว่าง ส.ส. บุรีรัมย์
พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา กระผมขอประทานกราบเรียน
ท่านประธานว่า ความจริงกระผมตั้งใจที่จะไม่อภิปราย ไว้ให้เพื่อนสมาชิก
อภิปรายกันมากแล้ว จะเสนอปิดอภิปรายด้วยซ้ำไป แต่เมื่อฟังเพื่อนสมาชิก
หลายคน บางคนบอกว่าต้องเพิ่มความคำว่า เกษตรกร เข้ามาด้วยนั้น
กระผมขอกราบเรียนว่าผมไม่เห็นด้วยหรอกครับ ในร่างเดิมที่คณะกรรมการ
ได้ร่างมานั้น ผมเห็นมาตรานี้กะทัดรัดและได้ใจความมากที่สุด รัฐพึงส่งเสริม
สนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ เป็นถ้อยคำและเป็นข้อความที่กระชับที่สุด
ซึ่งทุกคนก็ยอมรับว่าระบบสหกรณ์นั้นเป็นระบบที่ดี เป็นการติดต่อค้าคนกลาง
เป็นการช่วยเหลือคนยากคนจน ระบบสหกรณ์มาจากไหน ก็มาจากพวกชาวไร่
ชาวนา นั่นแหละครับ ไม่ใช่คนอื่น แต่ระบบมีปัญหาว่าที่มันล้มเหลวต้องยอมรับ
ความจริงว่ามันล้มเหลว ซึ่งผมกราบเรียนท่านประธานว่า ผมได้ศึกษาการ
สหกรณ์มาพอสมควร เกิดขึ้นก่อนที่จะมีการปกครองระบอบประชาธิปไตยด้วย

เข้าไป แต่ที่ล้มเหลวเพราะว่าระบบมันไม่มี และก็เป็นที่มาอันดีที่ว่า เพิ่งมีรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่บัญญัติเอาไว้ ก็เพื่อที่จะให้รัฐบาลนั้น จะเป็นรัฐบาลไหนก็ตามแต่เข้ามาแล้วต้องดำเนินการให้ระบบสหกรณ์ต้องคุ้มครอง ต้องส่งเสริม ต้องสนับสนุน ตรงนี้ท่านประธาน ผมมองเห็นแสงรำไรเลยว่า เราจะไปรอด แต่ขอแต่เพียงว่ารัฐบาลที่เข้ามาอยู่บริหารนั้น ต้องจริงใจและจริงจังในการแก้ปัญหา เอาจบประมาณไปให้สหกรณ์ ชำระระบบที่ผ่านมามากที่ผ่านมา มีการแย่งลูกค้ากัน ธ.ก.ส. มีเงินกู้ก็กักเอาไว้ ไม่ยอมปล่อยให้สหกรณ์ ให้สมาชิกสหกรณ์ก็มาถูกจาก ธ.ก.ส. เพื่อจะเอาดอกเบี้ยต่ออีกทีหนึ่ง ตรงนี้คือปัญหาอุปสรรค ซึ่งผมกราบเรียนว่า ปัญหาทั้งหลายที่เพื่อนสมาชิกอภิปรายมานั้น เราสามารถที่จะแก้กันได้ โดยการที่เราเป็นสมาชิกและก็ควบคุมการทำงานของรัฐบาลอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนท่านประธานว่า อย่าไปห่วงใยว่าจะไปรวมถึงเกษตรกร มันรวมอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผมขอกราบเรียนท่านประธานว่าผมเห็นด้วยอย่างยิ่ง และก็อยากจะขอกราบเรียนว่า อยากจะให้มีการอภิปรายที่ท่านประธานได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์หรืออภิปรายกันมากก็ดี แต่บางครั้งมันก็เป็นเสียงเล่าลือกันมาผมก็ไม่สบายใจ ว่าเดี๋ยวนี้จะมีกลุ่มนักการเมืองบางกลุ่มที่จะมีการดึงรัฐธรรมนูญที่ไม่ให้ผ่าน ถ้าเป็นอย่างนั้นมันก็เป็นภาระที่เสียหาย แต่ผมเชื่อว่าที่ทุกคนอภิปรายนั้นด้วยความสุจริต แต่ก็ขอกราบเรียนท่านประธานว่ามาตรานี้เป็นที่พูดกันมาก เพราะมันเป็นเรื่องที่ว่าห่วงใยเกษตรกรกัน ซึ่งผมคิดว่าในมาตราต่อไปมันคงจะกระชับกว่านี้ ขอขอบพระคุณท่านประธาน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณทรงธรรม

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิก

รัฐสภา ท่านประธานครับ คงไม่มีใครที่จะมาตั้งรัฐธรรมนูญใหม่ให้ผ่าน ทุกคน
 อยากให้ผ่านเร็ว ๆ เหมือนกัน เพราะว่าขณะนี้พระราชบัญญัติเงินเดือนก็ยัง
 ไม่ได้เข้ามาเลยกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ก็อยากจะให้มันผ่าน ๆ ไป
 แต่ที่นี้ปัญหามันที่ว่าคณะกรรมการเขียนเพิ่มเติมมานี้ มีการส่งเสริมสนับสนุน
 คும்ครองสหกรณ์จริงอยู่มันมีมาตรา ๘๕ รัฐพึงส่งเสริม คும்ครองและรักษา
 ผลประโยชน์ของเกษตรกร ในด้านการผลิต การเก็บรักษา การจำหน่าย
 ผลผลิต เพื่อให้เกษตรกรได้รับผลตอบแทนที่เป็นธรรม และพึงส่งเสริมให้
 เกษตรกรรวมตัวกันเพื่อรักษาผลประโยชน์ดังกล่าว โดยจัดตั้งเป็นสหกรณ์
 หรือวิธีอื่น แต่ไม่ได้แก้ไข พวกเราก็คงพูดไม่ได้ในมาตรานี้ แต่มาตรานี้
 กรรมการแก้ไข ที่นี้ผมอยากจะทราบกับท่านประธานว่า สหกรณ์มัน
 ไม่มีเฉพาะสหกรณ์การเกษตรอย่างเดียว สหกรณ์ตำรวจละครับ สหกรณ์ครู
 ละครับ อย่างนั้นถ้าเขียนอย่างนั้นมันก็เท่ากับไปคும்ครองสหกรณ์ ที่นี้พูดเมื่อ
 สักครู่นี้พูดถึงสหกรณ์การเกษตร ที่ว่าที่รัฐมนตรี ไม่ใช่ว่าที่รัฐมนตรีใหม่ท่านพูด
 ที่จะบังคับเกษตรกรไปเข้ากลุ่มสหกรณ์ เขามีกลุ่มของเขาอยู่แล้ว ขอความ
 กรุณากับท่านกรรมการเถอะ ผมขอความกรุณาเถอะครับ เราอย่าเอาชนะ
 คะแนนกัน ไม่มีประโยชน์อะไร มันรังแต่จะทำให้ล่าช้าไปอีก นี่เราพิจารณ
 กันมา ๕ - ๖ วันแล้ว ก็อาทิตย์กันมาแล้ว ยังมาแค่มาตรา ๘๖ เท่านั้นทั้งหมด
 ๒๐๐ กว่ามาตรา แล้วเมื่อไรมันจะจบ ผมถึงตั้งข้อสังเกตไปว่าจะต้องการ
 เอารัฐธรรมนูญฉบับนี้มาถ่วง ชีคเวลาอาชญาของสภาผู้แทนราษฎร ชีคเวลาของ
 ความอยู่รอด วิกฤตการณ์ของสภาผู้แทนราษฎรหรืออย่างไร เพราะผมก็ได้
 พังเสียงอะไรต่าง ๆ รู้สึกมันทะแม่ง ๆ อยู่ ออกไปข้างนอกเมื่อสักครู่นี้ก็
 ได้ยินเสียงทะแม่ง ๆ อยู่เหมือนกัน ผมบอกให้ก็ได้ บอกเมื่อไรฝ่ายค้านจะขึ้น
 ยุติได้ไม่ไว้วางใจ ผมบอกไว้วางใจอย่างไร รัฐธรรมนูญยังคาอยู่อย่างนี้ ขึ้น
 เข้าไปเมื่อไรก็ต้องจัดให้เขาพ้นทีเลย ยุติได้ไม่ไว้วางใจเป็นนิติที่สำคัญเขา

พูดอย่างนี้ กลุ่มหนึ่งพูดกลับ ไม่ใช่กลุ่มพวกผม ไม่ใช่ฝ่ายค้านนะครับ เพราะฉะนั้นผมถึงบอกว่า ถ้าจะใช้คำว่าสหกรณ์ อย่างเดียวไม่ได้ อย่างผม กราบเรียนแล้ว สหกรณ์ครูก็มี สหกรณ์ตำรวจก็มี ถ้าหากว่าขอเดิมไปนั้น จะเสียหายตรงไหน เอาคำว่า และ หน้าคุ้มครองออกและเอา และ มาเติม หลังสหกรณ์ และก็เติม กลุ่มเกษตรกร ลงไปกรรมาธิการไม่ได้เสียหน้า เสียอะไรเลย แล้วจะเร็วขึ้นด้วย ถ้ากรรมาธิการยอมอย่างนี้ มาตรา ๗๖ ดรี ก็ไม่พูด ผมจะไม่เอา ขอให้เดิมหน่อยไม่เสียหาย สิ่งที่เคยเติมไปแล้วเกิด ประโยชน์กับเกษตรกร เกิดประโยชน์กับชาวไร่ ชาวนา มันจะเสียหายไหน ไม่จำเป็นต้องมาเอาชนะคะคานกันด้วย ฟังเสียงสมาชิกทั้งหมดก็พูดเป็นเสียง เดียวกันบอกว่า ควรจะเติมลงไป เพราะกลุ่มเกษตรกรมีทั้งหมด ๔,๒๐๖ กลุ่ม ด้วยซ้ำไปทั่วประเทศ ก็ให้เขาได้รับการคุ้มครองจากรัฐบ้าง เพราะใน มาตรา ๗๕ ไม่มีคำว่า คุ้มครอง แล้วโดยเฉพาะอย่างยิ่งกรรมาธิการก็ไม่ได้ แก้อไข พวกผมก็พูดไม่ได้ เพราะฉะนั้นผมขอเดิมตรงนี้ กรรมาธิการกรุณา เอาของท่านอาจารย์ปรีชา ขอบกัที่เอ่ยชื่อท่าน ขอความกรุณาท่านลุกขึ้นมาพูด สักคำเดียวเท่านั้น กราบขอบพระคุณท่านเป็นอย่างสูง ไม่ต้องสอนอะไรพวก ผมหรอก บอกว่ากรรมาธิการไม่ขัดข้องเท่านั้น ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญกรรมาธิการ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ปรีชา สุวรรณทัต ขอชี้แจงเฉพาะประเด็นที่ท่านสมาชิกได้สงสัย ก่อนอื่นในส่วนของมาตรา ๗๖ ทวิ หมายถึงสหกรณ์ทุกประเภท สหกรณ์ทุก ระบบ ในปัจจุบันนี้เรามีสหกรณ์อยู่ ๖ ประเภทด้วยกัน ๑. สหกรณ์การเกษตร ๒. สหกรณ์การประมง ๓. สหกรณ์นิคม ๔. สหกรณ์ออมทรัพย์ ๕. สหกรณ์ ร้านค้า ๖. สหกรณ์บริการ ๖ ประเภทซึ่งอาจจะมีในอนาคต อย่างไรก็ตามแล้ว แต่อันนี้ก็หมายถึงทุกสหกรณ์

ในประเด็นที่ ๒ ท่านสมาชิกให้ความสนใจในความหมายของถ้อยคำ คือ ในเรื่องของคำว่า คู่มือรอง ตามพจนานุกรมหมายความว่า ป้องกันรักษา ระวังรักษา ปกป้องรักษา นี่ก็ความหมายของคำว่า คู่มือรอง เพราะฉะนั้น โดยสรุปกรมการมีความเห็นคงตามร่างที่กรมการได้แก้ไขเพิ่มเติมขอ ขอบพระคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณอลงกรณ์

นายอลงกรณ์ พลบุตร (กรมการ): กราบเรียนท่านประธาน รัฐสภา ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม อลงกรณ์ พลบุตร สมาชิก สภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเพชรบุรี สังกัดพรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะกรมา- ธิการไต่ขอชี้แจงข้อสงสัยของท่านสมาชิกในประเด็นที่มีการเห็นว่า ในมาตรา ๑๗ ทวิ นั้นจะขอเดิมคำว่า และกลุ่มกสิกร ได้หรือไม่ กระผมไต่ขอเรียน ชี้แจงอย่างนี้ว่า ในมาตรา ๑๗ นั้น ซึ่งเป็นมาตราหลักก่อนที่จะมีมาตรา ๑๗ ทวิ นั้น เป็นเรื่องเกี่ยวกับแนวนโยบายแห่งรัฐในเรื่องการยกระดับคุณภาพ และมาตรฐานการดำรงชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้น เพราะฉะนั้นการที่มีการ เพิ่มเติมในส่วนมาตรา ๑๗ ทวิ ก็ด้วยเล็งเห็นในมุมมองของการที่เห็นวาระระบบ สหกรณ์นั้นเป็นวิถีชีวิตหนึ่งบนรากฐานของประชาธิปไตย บนรากฐานของการ พึ่งพาอาศัยช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพราะฉะนั้นจึงได้บัญญัติเข้ามาอยู่ในส่วนนี้ แต่สิ่งที่ท่านสมาชิกได้ตั้งเป็นข้อสังเกตและเป็นข้อเสนอนั้น จะปรากฏอยู่ในอีก ส่วนหนึ่งก็คือในมาตรา ๑๘ ตรงนั้นจะพูดถึงการคุ้มครองและรักษาผลประโยชน์ ของเกษตรกร ไม่ว่าจะเป็นด้านการผลิต การตลาด การรักษาหรือว่าการ จำหน่าย จะเห็นว่าตรงส่วนของมาตรา ๑๘ นั้นจะมีพูดถึงสหกรณ์หรือวิธีอื่น ใดๆก็ตามที่กรมการขอประทานกราบเรียน ท่านประธานผ่านไประยะ กลุ่ม เกษตรกรนั้นเป็นองค์กรเกษตรกร ๑ ใน ๓ รูปแบบ ขณะนี้เรามีอยู่ด้วยกัน ๓ รูปแบบ ๑. ก็คือสหกรณ์ ซึ่งท่านกรมการปรึกษาได้เรียนชี้แจงว่าอย่างน้อย

เรามีอยู่ ๖ ประเภทด้วยกัน ๖ รูปแบบ ๒. ก็คือสหกรณ์ลูกค้า ร.ก.ส. ทั้ง ๒ รูปแบบนั้นก็ เป็นรูปแบบภายใต้การดูแลของกรมส่งเสริมสหกรณ์และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในสังกัดกระทรวง เกษตรและสหกรณ์ส่วนลูกค้า ร.ก.ส. นั้นก็อยู่ในสังกัดของกระทรวงการคลัง แต่มีอีกรูปแบบหนึ่งก็คือกลุ่มเกษตรกรที่ผ่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้กรุณาเป็นห่วง เป็นใยในส่วนนี้และสืบเนื่องจากการที่ขณะนี้สภาของเราได้มอบหมายให้คณะกรรมการวิสามัญพิจารณาแก้ไขร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์กำลังพิจารณาในประเด็นดังกล่าวอยู่จึงทำให้เกิดความรู้สึกว่าจะมีการเกี่ยวข้องผูกพันกันอย่างไร ในการประชุมวันพวงนี้ของคณะกรรมการวิชาการชุดดังกล่าว กระผมใคร่ขอเรียนสั้น ๆ อย่างนี้ว่ากลุ่มเกษตรกรนั้นอยู่ในความดูแลของกรมส่งเสริมการเกษตร จัดตั้งตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๑๔๐ และ ๑๔๑ ตั้งแต่ปี ๒๕๑๕ หลังจากที่พระราชบัญญัติสหกรณ์เริ่มบังคับใช้ในปี ๒๕๑๑ ในประกาศคณะปฏิวัติดังกล่าวนี้ระบุไว้ชัดเจนถึงพัฒนาการว่า ให้เกษตรกรได้รวมตัวกันเป็นกลุ่มเกษตรกร ๓๐ กว่าคนขึ้นไปเมื่อถึงความเหมาะสมแล้วก็ให้พัฒนาขึ้นเป็นสหกรณ์ ดังนั้นเป็นการพัฒนาขึ้นมาและในร่างพระราชบัญญัติสหกรณ์ที่ขณะนี้ได้ผ่านการรับหลักการของสภาไปแล้วอยู่ในชั้นกรรมาธิการ ในร่างของรัฐบาลนั้นไม่ได้เป็นการบังคับว่าจะต้องเป็นสหกรณ์ แต่ให้เป็นไปตามมติของเสียงไม่น้อยกว่า ๒ ใน ๓ ของสมาชิกทั้งหมดของกลุ่มเกษตรกรที่มีความประสงค์จะยกฐานะแปรสภาพเป็นสหกรณ์จึงไม่มีร่างของรัฐบาลร่างหนึ่งร่างใด มาตราหนึ่งมาตราใดที่ไปบังคับว่าจะต้องยุบกลุ่มเกษตรกรมาเป็นสหกรณ์ จึงเรียนท่านสมาชิกเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันและกระผมเข้าใจว่าในเรื่องของมาตรา ๑๕ คงจะได้มีโอกาสชี้แจงต่อท่านสมาชิกในโอกาสต่อไป ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณสมชาย

นายสมชาย สุนทรวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สระบุรี) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม สมชาย สุนทรวัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสระบุรี จากพรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ กระผมเห็นด้วยกับที่ทางคณะกรรมการได้บัญญัติไว้ แต่ที่กระผมได้ฟังมาจากเพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติทั้งหลายได้อภิปรายมาจำนวนหลายสิบท่านด้วยกันนั้น ยังไม่ได้ฟังอีกประเด็นหนึ่งนะครับที่ว่าสหกรณ์นั้นจะล้มเหลวหรือไม่ ผมอยากจะกราบเรียนว่า ในประเด็นที่รัฐพึงส่งเสริมนั้นถูกต้องที่สุด แต่คนของรัฐจากประสบการณ์ ๒ ปีที่ผ่านมา ที่ได้ลงพื้นที่ หรือว่าได้ทำงานในหน้าที่ของผู้แทนราษฎรนั้นก็ได้รับทราบถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับสหกรณ์ต่าง ๆ ในจังหวัดสระบุรี กระผมกราบเรียนท่านประธานว่า จังหวัดสระบุรีนั้นเป็นจังหวัดที่เราอยากจะเรียกว่ามีสหกรณ์ที่ค่อนข้างจะมีศักยภาพสูงในหลาย ๆ องค์การ แต่ขณะนี้ปัญหาที่กำลังจะเกิดขึ้นอาจจะทำให้สหกรณ์นั้นประสบความล้มเหลวไปเท่าที่ควรก็คือคนของรัฐ โดยเฉพาะคนจากกระทรวงที่ส่งไปเข้าไปจับมา เข้าไปชี้แนะ เข้าไปจัดการต่าง ๆ จนกระทั่งสหกรณ์ซึ่งเขาบริหารโดยระบบของเขามาดีแล้ว จะพยายามไปแก้ไขไปปรับปรุงต่าง ๆ ซึ่งจะไปทำให้การสหกรณ์ของเขาไม่เดินไปเท่าที่ควร นี่คือปัญหาที่เขาฝากมามาก เพราะฉะนั้นผมนั่งฟังอยู่เป็นเวลาพอสมควรก็ยังไม่มีการพูดถึงประเด็นนี้ ก็อยากจะฝากท่านรัฐมนตรีช่วยว่าการคมนาคม ซึ่งเรารู้ตัวกันอยู่แล้วก็ฝากท่านด้วยครับ เมื่อท่านเข้าไปรับตำแหน่งหน้าที่แล้ว ขอความกรุณาได้ดูแลในเรื่องนี้ด้วย

อีกประเด็นหนึ่ง ผมต้องการเรียนที่ทรงธรรม ปัญญาดี พี่ใหญ่ของผมนะครับว่า ผมได้ฟังท่านที่ของผมบอกว่า รัฐธรรมนูญฉบับนี้อาจจะมีการยืดหยุ่นหรือว่าหลุดลากให้เป็นระยะยาวไปอีก อาจจะไม่นานหรืออะไรก็ตามแต่ ผมกราบเรียนที่ทรงธรรมด้วยความเคารพว่า พวกผมในปีกของรัฐบาลเรานั้นปรับทุกข์กันทุกวัน เราอยากจะเห็นรัฐธรรมนูญผ่านไปด้วยดี ประเด็นใดที่ยังแก้ไขไม่ได้เราไม่แคร์หรอกครับ เอาไว้วันหลังเรามีโอกาสก็ได้ โดยเฉพาะ

กระผมที่ทรงธรรมและไม่ใช้กระผมคนเดียววนะครับที่ครับ อีกหลาย ๆ คนเรา
กำลังรอปัญหาที่อยากแบ่งเขตเลือกตั้ง เพราะถ้าไม่ผ่านพวกผมตายนะครับ
ที่ เพราะฉะนั้น ผมกราบเรียนว่าพวกเราไม่คิดหยอกที่ทรงธรรม ขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณทรงธรรมครับ

นายทรงธรรม ปัญญาดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
ท่านประธานที่เคารพ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ กระผม ทรงธรรม ปัญญาดี
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดเชียงใหม่ สมาชิกรัฐสภา ผมถูกพวกพ้องนะครับ
ผมเข้าใจอย่างนั้นนะครับ เพราะว่าอีกเชื้อเหลือเกินมาตราเดียว ๒ - ๓
มาตราว่ากันตั้ง ๓ วัน ๔ วันอย่างนี้ ผมก็เกรงว่าจะไม่เสร็จ เกรงว่าจะถ่วง
เวลาไป เพราะว่ามีทั้งหมด ๒๐๒ มาตราหรืออย่างไรนี้ครับ เพราะฉะนั้น
ถ้าหากเราเอากันอย่างนี้ผมว่ามันจะไม่เสร็จ เพราะว่าเรามีเวลาประชุมกัน
เดือนหน้าอีกเดือนหนึ่งกับอีก ๒๑ วันเฉพาะเดือนธันวาคม เราไม่มีโอกาส
แล้ว และกฎหมายที่เกี่ยวข้องเรื่องการเงิน คือเงินเดือน ขณะนี้ข้าราชการ
เขากำลังรอเราอยู่ทั่วประเทศ ทั้งรัฐวิสาหกิจ กำลังรอเราอยู่ และเมื่อเข้า
นี้ คุณประเทือง วิจารย์ปริชา ก็ไปหารือกับท่านประธานมาชุดแล้วว่า ขอเอา
วันพุธประชุมกฎหมายคณะกฎหมายเงินเดือนเรารออยู่ อันนี้เราก็อยาก
จะให้ผ่าน แต่ที่นี้ผมยังข้องใจท่าน ขอบก๊อที่เอ่ยชื่อท่านอีกครั้งหนึ่งอาจารย์
ปริชา สุวรรณทัต ท่านเป็นกรรมาธิการท่านบอก ไม่ได้แล้ว แล้วท่านให้
เหตุผลอยู่อันหนึ่งว่า คำว่า สหกรณ์ ในที่นี้หมายถึง ๖ สหกรณ์ ๖ ประเภท
ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศ เป็น
กฎหมายแม่บทที่เราจะต้องใช้ปกครองประเทศไปก็สิบปีเราก็ไม่รู้ใช้ไหมครับ
อาจจะ ๒๐ ปี หรืออาจจะ ๓๐ ปี ถ้าไม่มีใครมาฉีกทิ้งเสียก่อน เพราะฉะนั้น
คณะกรรมการชุดนี้อยู่อีกกี่ปี คณะกรรมาธิการชุดนี้เสร็จเรียบร้อยแล้วก็หมด
หน้าที่ แล้วกรรมาธิการจะเอาความรู้สึกส่วนตัว เอาความนึกคิดส่วนตัวในใจ

ของตัวเองมาว่า เออ นี่หมายถึง ๖ ประเภทเท่านั้นได้อย่างไร แล้ว สหกรณ์ครู สหกรณ์ตำรวจ สหกรณ์ข้าราชการ สหกรณ์อะไรต่อมิอะไรเอาเขาไปทิ้งไว้ตรงไหน เมื่อเขียนไว้อย่างนี้ก็ต้องหมายถึงสหกรณ์ทุกสหกรณ์สิ จะเอาความนึกคิดของคณะกรรมการแค่ ๔๐ - ๕๐ คนไปคิดว่า เออ แค่ ๖ สหกรณ์เท่านั้นละ สหกรณ์อื่นฉันไม่เกี่ยว ไม่ได้ มาตรา ๑๖ ทวิ เขียนไว้ อย่างนี้ รัฐพึงส่งเสริมสนับสนุนและคุ้มครองระบบสหกรณ์ ก็หมายถึงสหกรณ์ทุกสหกรณ์สิ กรรมการก็จะมาคิดอยู่ในใจตัวเองว่ามีแค่ ๖ ประเภทเท่านั้น ไม่ได้ ใช้คำว่า สหกรณ์ เพราะฉะนั้นต้องคุ้มครองหมดทุกสหกรณ์ แต่ที่นี้บรรดาสมาชิกทั้งหมดก็เป็นห่วงเป็นใยว่า สหกรณ์การเกษตร จริงที่มาตรา ๑๘ ได้เขียนไว้ให้รัฐส่งเสริม คุ้มครอง ไม่มีการเพิ่มเข้าไปให้ชัดเจนเหมือน มาตรา ๑๖ ทวิ ก็ท่านเพิ่มเข้ามาอยู่แล้วมาตรา ๑๖ ทวิ และก็มีอยู่ในมาตรา ๑๘ ด้วย แล้วทำไมจะเพิ่มเข้าไปมันเสียหายตรงไหน นี่แหละผมถึงว่าไม่อยากจะให้ซ้ำ ฝ่ายค้านก็อยากจะให้เร็ว แต่ที่นี้เมื่อกรรมการไม่ยอม ถดถอยวาทศอก กลุ่มเกษตรกรมีตั้ง ๔,๐๐๐ กว่า กลสิกรไร้อยู่ กลสิกรข้าว อะไรต่าง ๆ ส่งเสริมการทำนา ทำกุ้ง อะไรต่าง ๆ ที่เป็นสัตว์ เกษตรกรทั้งนั้น เลี้ยงไก่ก็ใช่ เลี้ยงสัตว์ก็ใช่ เลี้ยงหมูก็ใช่ก็เดิมเข้าไปเสียหายตรงไหน ผมถามคณะกรรมการกับท่านประธานเดิมไปนิดเดียวเท่านั้น เอา และ ข้างหน้าออก คุ้มครองระบบสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ไม่เห็นเสียหายตรงไหนเลย ถ้าเดิมไปแล้วทำให้ข้อความทั้งหมดเปลี่ยนแปลงไปหมด ผมว่าก็ไม่น่าเดิม แต่ถ้าเดิมไปแล้วดีกับประเทศแก่เกษตรกรก็น่าจะเดิม ทำไมจะต้องเอาชนกะคานกันด้วย ผมก็นั่งฟังมาตั้งแต่เช้าแล้ว ไม่อยากจะพูดมากให้ล่วงเวลา หรือเหมือนเจตนาจะล่วงเวลา ผมอยากจะให้ผ่าน แล้วประชุมกันมาก็สัปดาห์แล้ว เพิ่งกระดึ่มกระเดี้ยมอยู่แต่มาตรา ๑๖ มีทั้งหมดตั้ง ๒๐๐ กว่ามาตรา ขอเดชะ อ่อนวอนเดชะ จะให้กราบหรือไหว้ก็ยกมือไหว้ละ ขอ

ให้ท่านคนใดคนหนึ่ง ไม่ต้องขอร้องปรึกษาหารือถูกขึ้นมาบอกว่า กรรมการ
ไม่ขัดข้อง อย่างนี้ผมก็จะพอใจ และกราบขอบพระคุณ ผมเป็น ส.ส. อาวุโส
อุดสำหรับกราบเสวณะ ขอบคุณ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ เราได้
พูดกันถึงการถ่วงเวลาอะไร คนทางบ้านฟังแล้วจะเข้าใจผิด รัฐธรรมนูญ
เป็นกฎหมายสำคัญและแต่ละท่านที่ยกมือก็ต้องคิดว่าตัวมีความคิดที่สำคัญที่จะพูด
ให้คนอื่นฟัง และประธานก็ไม่มีสิทธิจะไปวินิจฉัยว่าความคิดใครดีใครไม่ดี ก็
ต้องเปิดโอกาสให้พูดหมดทุกท่าน ก็ต้องใช้เวลา ก็ไม่เป็นไร ของดีก็ต้องได้
ช้าหน่อย เพราะฉะนั้นก็อย่าไปกังวลกับคำพูดของคนข้างนอกเลย ผมว่าให้
กรรมการชี้แจงอีกครึ่งหนึ่งแล้วเราน่าจะลงมติกันได้ เชิญกรรมการ

นายปรีชา สุวพรรณหัต (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายปรีชา สุวพรรณหัต ก็ต้องขอชี้แจง ผมได้กล่าวถึงในส่วนของ
มาตรา ๑๖๖ ทีวี ว่ามีความหมายถึงสหกรณ์ทุกประเภท มีความหมายถึงสหกรณ์
ทุกระบบ แต่ในขณะนี้มีสหกรณ์อยู่เพียง ๖ ประเภทเท่านั้น ผมกล่าวอย่างนี้
คิดว่าชัดเจน

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านสมาชิกครับ มาตรา
เราได้อภิปรายกันมา ๒ ชั่วโมงกว่า ผมจะขอหารือจากที่ประชุมว่าจะเห็น
สมควรปิดอภิปรายหรือยัง ท่านผู้ใดเห็นสมควรปิดอภิปราย กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นควรเปิดอภิปราย
ต่อ กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๒ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มี ๒ ท่าน เป็นอันปิดอภิปราย

มาตรการนี้ท่านกรรมาธิการได้เพิ่มขึ้นใหม่ แล้วมีสมาชิกหลายท่านตั้งใจยังคิดใจ
ผมก็จะขอมติจากที่ประชุมว่าจะเห็นควร เพิ่มขึ้นตามร่างของกรรมาธิการหรือไม่

(ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภามีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุม
ทราบก่อนลงมติ)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดเห็นควร เพิ่มตาม
ร่างของกรรมาธิการ กรุณายกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนใหญ่)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : ท่านผู้ใดไม่เห็นด้วย กรุณา
ยกมือขึ้น

(มีสมาชิกยกมือ ๑ คน)

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : มี ๑ ท่าน ก็เป็นอันผ่านไป
เชิญท่านเลขาธิการ

นายพินิต อารยะศิริ (เลขาธิการวุฒิสภา ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : มาตรา ๗๖ ตรี คณะกรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณเรวัต

นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กาญจนบุรี) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายเรวัต สิริบุญกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดกาญจนบุรี พรรคชาติไทย ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธาน
ได้พูดถูกแล้วว่า รัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดในการปกครองประเทศชาติ
เพราะจะเห็นสมาชิกทุกท่านย่อมมีความคิดเห็นที่อยากจะกราบเรียน เป็นเรื่อง
ที่ถูกต้องครับ ไม่ใช่เป็นเรื่องการถ่วงเวลาแต่ประการใดทั้งสิ้น ท่านประธาน
ครับ ในมาตรา ๗๖ ตรี ซึ่งคณะกรรมาธิการได้เพิ่มเติมขึ้นมาใหม่นั้นที่ว่า รัฐ
พึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์ และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการ
อยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม และพึงกำหนดพันธะ

ให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน
 ตรงนี้เป็นเรื่องที่ดีครับ ที่ว่ารัฐจะต้องจัดถือกรรมสิทธิ์ และครอบครองที่ดิน
 เพื่อประโยชน์ในการอยู่อาศัย แต่จริง ๆ แล้ว แม้จะเป็นประโยชน์อย่างไร
 แต่ก็มีปัญหาสำหรับพี่น้องประชาชนที่มีที่ดิน ซึ่งการปลูกสร้างที่ดินนั้น หรือว่า
 จะปลูกอาคาร จริง ๆ แล้ว ก็ต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ จะปลูก
 ตามใจชอบนั้นไม่ได้เลยท่านประธานครับ มีสิ่งหนึ่งที่น่าเป็นห่วงก็คือว่า ใน
 การปลูกอาคารก็แล้วแต่ เจ้าของที่ดินนั้นจะต้องปลูกห่างจากถนนประมาณถึง ๘
 เมตร ๘ เมตร ตรงนี้เมื่อที่ดินตรงนี้จะมีน้อยลง จะน้อยลงไปเลย เมื่อน้อยลง
 จะทำอย่างไรจะไปบังคับบอกว่าให้พื้นที่ตรงนี้เกิดแก่เจ้าของที่ดิน เพื่อสร้าง
 ที่ดินทุกตารางนิ้วให้เป็นประโยชน์นั้นคงทำไม่ได้ ... ท่านประธานจะเห็นได้ว่า
 ที่ดินบางแห่ง ในกรุงเทพมหานครก็ดี ในต่างจังหวัดก็ดีติดกับถนน สร้างตึก
 ขึ้นมาบาง ๆ เล็กนิดเดียว เพราะอะไร ไม่สามารถสร้างตามที่ต้องการได้
 ไม่สามารถที่จะสร้างในที่ดินที่เป็นประโยชน์นั้นได้ เพราะอะไร เพราะต้อง
 ลดพื้นที่เข้าไปถึง ๘ เมตร อย่างนี้เป็นต้น ก็เหลือที่ดินนิดเดียว ถ้าจะไป
 บังคับอย่างนี้ว่าพื้นที่ตรงนี้ต้องให้สร้างตรงนี้ กระผมคิดว่าคงจะเกิดความ
 เดือดร้อนแก่เจ้าของที่ดิน แล้วก็สร้างไปก็ไม่คุ้ม ไม่คุ้มกับค่าใช้จ่าย เมื่อ
 เป็นอย่างนี้ กระผมคิดว่าถ้ากรณีอย่างนี้จะไปบังคับให้เป็นพื้นที่อย่างนั้น คน
 ที่ไม่สามารถจะสร้างได้ คนยากจนก็ต้องขายที่ดินหมด หรือปล่อยที่ดิน
 วางเปล่า ก็ไม่เกิดประโยชน์อะไร เพราะฉะนั้นกระผมคิดอยากจะได้ฟังความ
 คิดเห็นจากคณะกรรมการว่าที่ดินอย่างนี้จะมีปัญหาเกิดขึ้นจะทำการอย่างไร

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณนิติคุณ

นายนิติคุณ อินทสมบัติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (พหุลง) :
 กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายนิติคุณ อินทสมบัติ สมาชิก
 สภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา

ท่านประธานที่เคารพ ในหลาย ๆ มาตราที่คณะกรรมการได้เพิ่มขึ้นนั้นหลาย ๆ มาตรา ผมไม่เห็นด้วย แต่ในมาตรานี้เป็นมาตราหนึ่งที่ผมเห็นเป็นเรื่องใหม่ที่คณะกรรมการได้บัญญัติขึ้น และก็มีความจำเป็นในภาวะของบ้านเมืองในปัจจุบันนี้ เกี่ยวกับเรื่องการใช้ที่ดินมีความสำคัญมากขึ้น เพราะฉะนั้นการที่รัฐรวมบุญได้กำหนดมาตรา ๑๖๑ ดรี ขึ้นมาก็ถือว่ามุ่งที่จะคุ้มครองผู้ที่ใช้ประโยชน์ในที่ดินที่จะให้มีการได้ใช้ประโยชน์ในที่ดินสมเด็จพระเจดนาของผูู้ใช้ประโยชน์ในที่ดินตามมาตรา ๑๖๑ ดรี นั้นได้แบ่งผู้ที่ใช้ที่ดินออกเป็น ๓ ประเภทด้วยกัน คือที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย ที่ดินที่ใช้ในการเกษตรกรรมและที่ดินที่ใช้ในการอุตสาหกรรม ท่านประธานที่เคารพ ผมค่อนข้างจะสงสัยในความหมายของมาตรา ๑๖๑ ดรีว่า มาตรา ๑๖๑ ดรี นั้นท่านบัญญัติขึ้นเพื่อคุ้มครองเจ้าของที่ดินประเภทไหนกันแน่ ผมยกตัวอย่างท่านประธานครับ สมมุติว่าในหมู่บ้านหนึ่งมีที่ดินอยู่ประมาณสัก ๕,๐๐๐ ไร่ ได้มีนายทุนเข้าไปกร้างซื้อประมาณสัก ๓,๐๐๐ ไร่ มีเจ้าของที่ดินเดิมอยู่ประมาณ ๒,๐๐๐ ไร่ ในกรณีอย่างนี้ประโยชน์ของที่ดินนั้นตามมาตรา ๑๖๑ ดรี ท่านมุ่งคุ้มครองประโยชน์ของผู้ซื้อรายใหม่ ที่มีที่ดินมากกว่าหรือเจ้าของที่ดินเดิมที่มีที่ดินน้อยกว่า ท่านประธานครับ นอกจากนี้ในมาตรา ๑๖๑ ดรี นั้น ท่านได้ใช้ข้อความที่สับสนอยู่ใน ๒ ประเด็นด้วยกัน ซึ่งถ้าเป็นประมวลกฎหมายหรือนั้นเป็นกฎหมายลูก ไม่ได้เป็นกฎหมายที่มีความซ้ำกันเช่นนี้ กระผมจะไม่ยกขึ้นพิจารณาและก็ท้วงติง ในมาตรา ๑๖๑ ดรี นั้นท่านได้ใช้ข้อความซึ่งเป็นคำของกฎหมายถึง ๒ คำด้วยกัน คำแรกคือ กรรมสิทธิ์ในที่ดิน และก็การครอบครองที่ดิน ตามประมวลกฎหมายที่ดินนั้น ที่ดินมีอยู่ ๒ ประเภท คือที่ดินที่ราษฎรมีกรรมสิทธิ์ และที่ดินที่มีเพียงสิทธิครอบครอง ในมาตรา ๑๖๑ ดรี ในบรรทัดที่ ๓ คณะกรรมการได้บัญญัติขึ้นและกำหนดพันธะให้ เจ้าของที่ดินปฏิบัติในการใช้ประโยชน์ของที่ดินนั้นท่านประธานที่เคารพ ในมาตรา ๑๖๑ ดรี ตอนแรกนั้นบัญญัติว่า รัฐพึงจัดระบบ

การถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน ส่วนในบรรทัดที่ ๓ นั้น กำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินเท่านั้นเองพึงปฏิบัติ ท่านไม่ได้บัญญัติถึงผู้ที่ครอบครองที่ดินว่า มีพันธะที่จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างไรบ้าง ผมยกตัวอย่างปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น สมมุติว่าที่ดินที่เป็นที่ดินที่มีเพียงสิทธิครอบครอง ที่ดินที่เป็น น.ส. ๓ ผมให้คนอื่นเช่าไป ผมไม่ได้เป็นเจ้าของที่ดิน คนอื่นนั้นเช่าไปแล้ว ในกรณีอย่างนี้พันธะที่จะให้ เจ้าของที่ดินปฏิบัติตามนั้นไม่สามารถที่จะกระทำได้ เพราะมีการให้เช่าไปแล้ว และผู้ที่มียากที่ดินที่เป็นเพียง ส.ค.๑ ก็คือ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดินนั้น กฎหมายถือว่าเป็นเพียงผู้ที่มีสิทธิครอบครองเท่านั้นเอง ไม่ได้เป็นเจ้าของ กรณีอย่างนี้ผมยกตัวอย่างให้ท่านประธานและท่านกรรมการเห็นว่า น่าจะเป็นการเพิ่มข้อความขึ้นในมาตรา ๕๖ ตรี โดยกำหนดพันธะให้ เจ้าของที่ดินหรือผู้ที่ครอบครองที่ดินได้ปฏิบัติเพื่อเป็นประโยชน์และมีความเหมาะสมกับสภาพของที่ดิน ในตอนแรกของมาตรา ๕๖ ตรี นั้นท่านบัญญัติไว้ถูกต้องแล้วครับ ที่บัญญัติถึงที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์และที่ดินที่มีการครอบครอง ส่วนในตอนท้ายนั้น กำหนดพันธะให้เฉพาะเจ้าของที่ดินเท่านั้นเอง ซึ่งผมเข้าใจว่าน่าจะไม่คลุมถึงผู้ที่ได้ครอบครองที่ดินโดยที่ไม่มีกรรมสิทธิ์ด้วย ซึ่งอาจจะเกิดปัญหาขึ้นในอนาคต ท่านประธานอาจจะคิดว่าสิ่งที่ผมลุกขึ้นท้วงติงนี้เป็นสิ่งเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่ความจริงแล้วเป็นสิ่งสำคัญของกฎหมาย กฎหมายที่ดินนั้นมีการมีกรรมสิทธิ์และมีสิทธิครอบครอง ๒ ประเภทเท่านั้นเอง เพราะฉะนั้นการเรียบเรียงท่านประธานฝากไปยังกรรมการ ถ้าท่านจะเพิ่มขึ้นในมาตรา ๕๖ ตรีในตอนท้าย พึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินและผู้ครอบครองที่ดินใช้ประโยชน์ที่ดินตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดินด้วย คงจะมีความสมบูรณ์มากขึ้นในมาตรา ๕๖ ตรี ผมขออนุญาตท้วงติงไว้ในมาตรานี้ ขอบขอบคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณไพจิตร

นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครพนม) :
 ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายไพจิต ศรีวรขาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 จังหวัดนครพนม พรคความหวังใหม่ สมาชิกรัฐสภา ท่านประธานครับ
 ความรู้สึกประการแรกที่จะต้องเรียนต่อที่ประชุมแห่งนี้ก็คือมีความชื่นชมในการ
 กำหนดของคณะกรรมการเพิ่มเติมในมาตรา ๑๖๑ ดริ ที่มีได้เคยมีกำหนดไว้
 ในรัฐธรรมนูญฉบับใด คราวนี้ก่อนข้างชัดเจนโดยเจตนาของคณะกรรมการ
 ชุดนี้ที่ได้เปิดจุดประสงค์และแนวทางที่เป็นกรอบให้กับผู้ที่ขึ้นบริหารบ้านเมือง
 ในการจัดการเกี่ยวกับที่ดินที่เป็นความหวังที่เป็นปัญหาของชาติค่อนข้างรุนแรง
 อยู่ในขณะนี้ของประชาชน ท่านประธานครับ การที่ได้กำหนดไว้ว่า รัฐพึงจัด
 ระบบถือกรรมสิทธิ์และจัดระบบการครอบครองที่ดินนี้มีอยู่ ๒ ประการ แท้จริง
 แล้วผมอยากให้ใช้คำว่า รัฐต้องจัดระบบกรรมสิทธิ์ที่ดิน รัฐต้องจัดระบบการ
 ครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย เพื่อประโยชน์เกษตรกรรม
 เพื่อประโยชน์การอุตสาหกรรม ด้วยเหตุผลว่าในปัจจุบันเกี่ยวกับระบบการถือ
 กรรมสิทธิ์ที่ดินของราษฎรมีปัญหาค่อนข้างรุนแรง เพราะความจำเป็นในเรื่อง
 กรรมสิทธิ์จะใช้ประโยชน์อันประสงค่านับการ ในการที่จะแก้ไขปัญหาก็
 กับประชาชน กว่าที่จะได้มาซึ่งถ้าหากได้วางระบบหรือจัดระบบไม่เรียบร้อย
 ท่านประธาน ความเดือดร้อนมหาศาลที่เกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชนขึ้นอยู่กับการ
 วางกรอบระบบของการจัดที่จะให้บริการต่อประชาชนไม่เป็นไปตามขั้นตอนตาม
 กระบวนการต่าง ๆ หลายแห่งในที่ทำการของที่ดินอำเภอ ที่ดินจังหวัดก็ดี
 ประชาชนต้องไปนอนรอแล้วรออีก ต้องเสียเงินบนโต๊ะใต้โต๊ะ นั่นคือระบบ
 เหล่านี้ที่ไม่ได้เคยมีกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ แต่ผมเชื่อว่าในระยะของการ
 บริหารราชการแผ่นดินของรัฐบาลแต่ละยุคเอง ก็ได้กำหนดเป็นกฎหมายเป็น
 ระเบียบปฏิบัติอยู่ แต่ทั้งนี้ถ้าหากมีกำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญที่เขียนไว้ดังเช่น
 คราวนี้ ก็จะเป็นบรรทัดฐานที่ชัดเจนว่าต่อไปใครขึ้นมาต่งนี้ก็ต้องจัดระบบ

เพื่อคุ้มครองสิทธิประโยชน์ ระบบที่จะต้องไปขอรับรองเอกสารสิทธิ น.ส. ๓ หรือโฉนดที่ดินต้องเสียบนโต๊ะได้โต๊ะ หรือจะต้องดีเลย์ (Delay) งานต่าง ๆ ไปเป็น ๓ เดือน ๖ เดือน หรือเป็นปีกว่าจะได้มาซึ่งต่าง ๆ เหล่านี้ก็จะหมดไปผมมีความหวังอย่างนั้น ว่ากรอบตรงนี้การเริ่มตรงนี้เป็นเรื่องของความเหมาะสมท่านประธาน สิทธิครอบครองที่เป็นเรื่องที่จะแก้ไขปัญหให้กับประชาชน เป็นการจักระบบอีกอย่างหนึ่งที่ได้กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งนี้ แต่มันมันเป็นแนวทางช่องทางที่ค่อนข้างกว้างขวางว่าจะจักระบบครอบครองอย่างไร ในการจักระบบที่ดิน ก็เป็นหน้าที่เป็นนโยบายของรัฐบาลแต่ละยุคที่จะต้องทำ อย่างเช่นยุคนี้ก็บอกว่าการปฏิรูปที่ดินแก้ไขไม่ได้แก้ไขปัญหในขั้นที่ ๑ ให้กับประชาชนมีความมั่นใจขึ้น ในการครอบครอง ในการเข้าอยู่อาศัย โดยไม่ต้องถูกละเมิดถูกละเมิดในทางอาญาในเรื่องของที่อยู่อาศัย ผมก็ยังเห็นว่าน่าจะเป็นแนวทางที่กำหนดไว้ค่อนข้างกว้างขวาง ในประโยชน์ของประชาชน ท่านประธาน ผมอยากจะให้การเขียนรัฐธรรมนูญในคราวนี้เป็นบรรทัดฐานที่สำคัญ ที่จะแก้ไขปัญหหรือที่จะกำหนดกรอบในระยะยาวได้อย่างถูกต้อง และเป็นแนวทางในการที่จะบังคับแทนที่จะเป็นเรื่องของการวิงวอนหรือร้องขอ หรือเป็นกรอบกว้าง ๆ จะทำได้ หรือทำมากทำน้อยสุดแต่เห็นนโยบายของรัฐแต่ละแห่ง ซึ่งกระผมก็ทราบว่าในเรื่องของการเขียนรัฐธรรมนูญนั้น ภาษาที่ใช้ในบรรทัดนี้เกือบทั้งหมดในเรื่องของแนวนโยบายของประชาชนที่ประโยชน์ไปถึงประชาชน เรามักจะใช้คำว่า ฟัง ฟังนั้นหมายถึงว่าจะได้เท่าไรก็สุดแท้แต่ อาณิสสและความจริงใจของรัฐบาลแต่ละยุคที่จะให้ต่อประชาชน แต่ในแง่ของที่จะบังคับประชาชนแล้วจะใช้คำว่า ต้อง ประชาชนต้องทำอย่างนั้น ชาวไทยต้องทำอย่างนี้ไรค่อนข้างกว้างขวาง ซึ่งผมก็เห็นว่าน่าจะเขียนในสิ่งที่จะให้ประชาชนให้สอดคล้องกับการพัฒนารัฐธรรมนูญ

ที่เป็นประชาธิปไตยที่กว้างขวางและก้าวไกล เพื่อการพัฒนาต่อไปในอนาคต เพราะฉะนั้นแทนที่จะใช้คำว่า ฟัง ในส่วนที่เป็นเรื่องของที่ดินของประชาชน ควรจะให้ความมั่นใจว่าใช้คำว่า ต้อง ซึ่งจะทำให้ความหวังที่ชัดเจนต่อประชาชน มากกว่า ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณมนตรี

นายมนตรี คำนวณกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ลำพูน) :

ท่านประธานที่เคารพ ผม มंत्री คำนวณกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดลำพูน พรรคความหวังใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา มาตรา ๘๖ ครี นี้ ผมคิดว่าก็คงจะเป็นมาตรการอันหนึ่ง ซึ่งจะมีเป็นบรรทัดฐานในการจัดระบบของที่ดินในประเทศไทย ถ้าโครงสร้างแบบนี้ออกมาแล้ว การตรารัฐธรรมนูญออกมาเช่นนี้แล้วก็จะส่งผลถึงการที่จะต้องออกกฎหมายรองรับ ซึ่งอาจจะหมายถึง มาตรการที่จะต้องมารองรับของกระบวนการในการกำหนดการใช้ที่ดินในประเทศไทย ในส่วนนี้ก็เคยมีการร่างกฎหมายในเรื่องของการจำกัดการถือครองที่ดินในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ซึ่งตัวนั้นก็อาจจะมีส่วนในการที่จะนำมาสู่การกระจายการถือครองที่ดินให้เกิดกระจายอยู่ทั่วไป และก็ให้ทุกคนมีสถานะของการเป็นเจ้าของที่ดิน มีความเป็นเจ้าของแผ่นดิน ซึ่งอันนี้ก็จะทำให้เกิดความรู้สึกนึกคิดและจิตสำนึกในการที่จะเป็นเจ้าของประเทศร่วมกัน อันนี้ก็จะเป็นบรรทัดฐานอันหนึ่ง ซึ่งผมคิดว่าก็เป็นส่วนที่ดี สิ่งนี้ที่ผมคิดว่าอาจจะขาดไปนิดหนึ่ง ผมไม่ทราบว่าทางคณะกรรมการจะมองข้ามเรื่องนี้อย่างไรหรือไม่ ในส่วนที่รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์ และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัยอยู่อาศัยขั้นครับ การส่งเสริมการเกษตรกรรม อันที่ ๒ และอันที่ ๓ อุดสาหกรรมที่นี้ผมก็มองดูว่า และกรณีที่เขาจะทำอย่างอื่น เช่น พาณิชยกรรม ทำไมไม่มี เพราะฉะนั้นกิจกรรมตัวนี้ การพัฒนากิจกรรมตัวนี้ของกรรมสิทธิ์ที่ดิน ถ้าเราไม่ลุ่มไปถึงทางด้านพาณิชยกรรมด้วย

จะทำให้เกิดความตกหล่นของระบบของการเป็นมาตราแม่ของมาตราทั้งหมดหรือไม่ เพราะฉะนั้นน่าจะต้องมีการเติมมาตรานี้ในส่วน หรืออุตสาหกรรม และพาณิชย์กรรม เข้าไปเพิ่มเติม เพราะฉะนั้นผมคิดว่าน่าจะมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้นเพราะว่าในระบบของการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเรา ก็ต้องมีปัจจัยของการที่อยู่อาศัย เรื่องของการทำมาหากิน ทำมาหากินนี้ก็ทั้งอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม และเกษตรกรรม เพราะฉะนั้นผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมาธิการว่า น่าจะต้องมีการเติมอีกอันหนึ่งก็คือคำว่า พาณิชยกรรม เข้าไปอยู่ในระบบนี้ด้วย ขอบพระคุณครับ

ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานรัฐสภา : เชิญคุณส่งสุข

นายส่งสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม ส่งสุข ภักเกษม สมาชิกรัฐสภา ในมาตรา ๗๖ ตรี มาตรานี้ ผมคงจะต้องขออนุญาตท่านประธานที่จะทำหน้าที่ในการที่จะสนับสนุนท่านกรรมาธิการบ้าง กระผมดีใจมากที่รัฐธรรมนูญเราพยายามที่จะฟังหาข้อบกพร่องต่าง ๆ ที่คนไทยทั่วไป หรือโดยเฉพาะคนไทยที่อยู่ในชนบทที่อยู่ห่างไกลทั้งหลายไม่ค่อยจะได้รับความยุติธรรมจากการปฏิบัติของรัฐ เลขการที่จะให้รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และครอบครองที่ดินนั้น จึงเป็นมาตรการสำคัญที่สุดที่จะทำให้สิทธิในการถือครองที่ดินของประชาชนนั้นเป็นไปโดยความเสมอภาค ถูกต้อง และเป็นธรรม กระผมขอกราบเรียนว่า ก่อนที่จะมีการกำหนดมาตรา ๗๖ ตรี ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่ารัฐนั้นไม่ได้มีการตรากฎหมาย หรือระเบียบต่าง ๆ อะไรในการที่จะเป็นการจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน เรามีประมวลกฎหมายที่ดิน เรามีกฎหมายฉบับต่าง ๆ อีกหลายฉบับที่เกี่ยวข้องกับเรื่องของที่ดิน แต่ตลอดเวลามา ฝ่ายที่มีหน้าที่บริหารให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติเหล่านั้น หรือกฎระเบียบเหล่านั้น ได้ดำเนินการในทางที่ไม่ให้การคุ้มครองในการครอบครอง

ที่ดินของประชาชนไม่ว่าจะเป็นด้านใดเลย กระผมขอกราบเรียนเมื่อ ๒ - ๓ วันที่ผ่านมานี้ ซึ่งในตอนต้น ๆ เมื่อตอนเช้ากระผมได้กราบเรียนท่านประธานไปแล้วว่ากระผมมีตัวอย่างที่จะยกให้เมื่อมาถึงมาตราที่เกี่ยวข้องก่อน กระผมเลือกเอามาตรา ๑๖๖ ตรี นี้เป็นมาตราที่จะต้องอภิปรายให้ได้ทราบถึงประเด็นปัญหาต่าง ๆ เหล่านั้น ซึ่งตรงนี้จะครบ กระผมก็ไม่ได้หวังมากไปว่า เมื่อเราตราเป็นบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญเป็นแนวนโยบายแห่งรัฐว่า รัฐที่จะไปจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินให้แก่ประชาชนแล้ว ทุกสิ่งทุกอย่างนี้จะเรียบร้อยภายในพริบตาเดียว ท่านประธานครับ รัฐบาล สมาชิกแห่งรัฐสภาก็คงจะต้องมีภาระที่หนักอยู่ต่อไปอีกมากมายกว่าที่เราสามารถจะจัดระเบียบที่เป็นระเบียบแห่งอำนาจในสังคมนี้ให้ประชาชนได้รับความเป็นธรรมกันถ้วนทั่ว กระผมยกตัวอย่าง เมื่อรัฐบาลได้สร้างเขื่อนภูมิพลขึ้นที่จังหวัดตากแน่นอนครับ เราได้ทะเลสาบที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขึ้น เป็นทะเลสาบที่ใหญ่และกว้างไพศาลมากที่สุดในประเทศไทยขึ้นมา นั่นก็คือทะเลสาบแม่งิ ท่านประธานมีประชาชนที่อยู่อาศัยในพื้นที่ตรงนั้นต้องอพยพหนีน้ำท่วมขึ้นมา รัฐบาลในสมัยนั้นซึ่งประมาณปี ๒๕๐๖ - ๒๕๐๗ ก็ได้จัดสร้างนิคมช่วยเหลือตัวเองเขื่อนภูมิพลขึ้น ท่านประธานครับ ๓๐ กว่าปีมาแล้ว เป็น ๓๐ ปีที่รัฐบาลออกพระราชกฤษฎีกาในการที่จะให้ประชาชนที่อพยพหนีน้ำท่วมได้เป็นเจ้าของที่ดินอยู่ตรงนั้น ท่านประธานเชื่อไหมครับว่า การต่อต้านการสร้างเขื่อน อ่างเก็บน้ำทั้งหลายที่กำลังเกิดขึ้นในระบายนี้นั้นได้ยึดถือเอาเรื่องราวที่เกิดขึ้น ณ พื้นที่ที่มีการอพยพหนีน้ำท่วมของเขื่อนภูมิพลมาเป็นเรื่องที่อ้างถึงทั้งสิ้น ได้ก่อให้เกิดปัญหาการพัฒนาประเทศ ได้ก่อให้เกิดปัญหาความเดือดร้อนแก่ประชาชนอย่างมากมาย ท่านประธาน จนกระทั่งเมื่อ ๒ สัปดาห์ที่ผ่านมา ชาวนิคมคอยเคาะหรือชาวนิคมเขื่อนสร้างตนเองเขื่อนภูมิพลได้ลุกฮือกันขึ้น นำโดยชมรมกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ท่านประธาน ถือก้อนหินคนละก้อน คนหลายพันคนเป็นหมื่นถือก้อนหินคนละ

ก่อน ท่านหลับตาและวาดภาพ แล้วก็พากันไปถล่มที่ทำการนิคมที่อยู่ตรงนั้น ท่านประธานครับ เรื่องนี้ผู้แทนราษฎรของเขตเลือกตั้งที่ ๓ จังหวัดเชียงใหม่ ก็ได้ไปดำเนินการตามที่ประชาชนหรือท่านนั้น ผู้ใหญ่บ้านที่นั่นได้เรียกร้องมานาน แต่มาดิตอยู่ตรงที่ว่ารัฐบาลก็กำลังจะแยกกรมประชาสงเคราะห์ ซึ่งเป็นกรมเจ้าของนิคมนั้นว่าจะเอาไว้ที่กระทรวงมหาดไทยดีหรือจะเอาไปไว้ที่กระทรวงแรงงาน กว่าจะได้ข้อยุติว่าเอาไปไว้ที่กระทรวงแรงงาน ท่านประธาน ปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ก็ทับถมทวียิ่งขึ้น ความหวังครั้งสุดท้ายของพี่น้องประชาชนในเขตนิคมเชื่อนภูมิพลนั้น ก็หวังว่าสภาแห่งนี้จะเป็นผู้ดำเนินการในการที่จะแก้ไขปัญหาให้เขาได้ท่านประธานครับ ปรากฏว่าประชาชนส่วนหนึ่งซึ่งเป็นเจ้าของที่ดินเดิมและประชาชนที่เขาถือครองที่ดินเมื่อแปลาก็อยู่ที่ตรงนั้นเดิม มันก็อยู่ในข่ายการควบคุมและคุ้มครองของประมวลกฎหมายที่ดิน ท่านประธานที่เคารพอะไรเกิดขึ้น ปรากฏว่าเมื่อรัฐบาลสมัยนั้นออกพระราชกฤษฎีกาว่า ให้เขานั้นเป็นเขตนิคมสร้างตนเอง กรมประชาสงเคราะห์ก็ได้อ้างอิงเอาพระราชกฤษฎีกานี้อยู่เหนือกฎหมายประมวลกฎหมายที่ดิน กระผมไม่ใช่นักกฎหมาย แต่พอจะรู้ด้วยว่า พระราชกฤษฎีกานั้นจะมาเหนือกฎหมายหรือพระราชบัญญัติได้ที่ตรงไหน แต่ก็ใช้ประพฤติดูอย่างนั้นคิดต่อกันมาเป็นเวลา ๓๐ ปี ๒๐ กว่าปี ๓๐ ปี ท่านประธาน เป็นที่เดือดร้อนแก่ประชาชนตรงนั้นเป็นอย่างมาก และในการปฏิบัติเพื่อที่จะให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของร่างรัฐธรรมนูญมาตรา ๗๖ ครี นี้ เจ้าหน้าที่ของรัฐได้ดำเนินการด้วยวิธีการต่าง ๆ ในการที่จะไม่ให้การคุ้มครองและจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินของประชาชนที่นั่น การสมัครเข้าเป็นสมาชิกนิคมตามพระราชกฤษฎีกา เป็นแล้วจะต้องมีอายุ ๕ ปี จังหวัดจะคัดสรร คัดสรรเสร็จแล้วอธิบดีอนุมัติ ๕ ปีก็ยังไม่ได้เป็น เอาใหม่ โละทั้ง มาสมัครเป็นสมาชิกใหม่ ทำกันอย่างนั้นซ้ำแล้วซ้ำอีก ๆ ท่านประธานที่เคารพ กระผมยกตัวอย่างดังนี้

ขึ้นมา เพื่อที่จะให้ท่านประธานได้มองเห็นว่า การที่เราจะตราบทบัญญัติเพื่อเป็นการจัดระบบหรือการคุ้มครอง ในการครอบครองที่ดินของประชาชนให้แก่ประชาชนนั้น มันมีประเด็นสำคัญที่อยู่ตรงที่ว่าเราได้สร้างความเข้าใจต่าง ๆ เหล่านี้ให้ประชาชน องค์กรหรือกลไกต่าง ๆ ซึ่งเป็นกลไกของรัฐที่จะไปดำเนินการต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญในมาตรา ๗๖ ดรี นี่ ขณะนี้ได้ดำเนินการหรือมีความหวังมากแค่ไหน ท่านประธานครับ ก็ปรากฏว่า ในระยะ ๒ อาทิตย์ที่ผ่านมาเมื่อสัปดาห์ที่แล้ว สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในเขตเลือกตั้งที่ ๓ ของจังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมีกระผมรวมอยู่ด้วย กระผมได้เสนอแนวทางในการที่จะแก้ไขปัญหา เพราะว่าแก้ไขไม่ได้แล้ว โดยเชิญท่านรัฐมนตรีเสริมศักดิ์ การุญ ขึ้นไปฟังข้อคิดเห็นในเรื่องนี้ที่จังหวัดเชียงใหม่ ท่านก็กรุณาไปและในที่ที่สุดกระผมได้เสนอให้มีการตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจ โดยเอาฝ่ายประชาชน ฝ่ายกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ส.จ. เข้าไปร่วมเป็นกรรมการกับที่ดินอำเภอ กับนายอำเภอ และตัวแทนของกรมประชาสัมพันธ์ โดยฝ่ายสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรนั้นเรารู้ว่า หน้าที่คือหน้าที่นิติบัญญัติ ก็ขออาสาตัวเป็นที่ปรึกษาของคณะกรรมการเท่านั้น เสร็จเรียบร้อยไปแล้วเมื่อวานฉันนี่เอง ท่านประธาน เรียบร้อยไปแล้ว ขณะนี้ยอมทุกอย่าง ทุกสิ่งทุกอย่างเพราะว่ามีการชุมนุมใหญ่ต่อมาอีกครั้งหนึ่ง คราวนี้จะเล่นหมกก็จะเผาที่ทำการนิคมเลย แต่ก็ความที่ทุกฝ่ายนี้ได้มีความต้องการในการที่จะแก้ไขปัญหามาให้แก่ประชาชนในบริเวณนั้น ท่านประธานครับ เรื่องนี้ก็ปรากฏว่าเป็นที่เรียบร้อย ได้มีการดำเนินการทุกสิ่งทุกอย่างให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน ภายใน ๑๕ วันนะท่านประธานเป็นสิ่งที่เหลือเชื่อ และเป็นสิ่งที่เป็นไปได้ แต่เป็นไปได้แล้ว เป็นไปได้ตรงไหนครับท่านประธาน กระผมอยากจะมีชีที่จะมาเกี่ยวข้องกับมาตรา ๗๖ ทวี อยู่ตรงที่ความตั้งใจจริง ความมีความจริงใจของทุกฝ่ายที่ต้องการจะแก้ไข ปัญหาความทุกข์ร้อนอย่างนี้

ให้กับประชาชน ถ้ามีความจริงใจและมีความต้องการตรงกัน ไม่ว่าจะเป็น
รัฐมนตรี ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการกรมประชาสัมพันธ์ ไม่ว่าจะเป็นฝ่าย
นักการเมือง หรือฝ่ายประชาชน หรือผู้นำประชาชน ทุกฝ่ายมีความเห็น
สอดคล้องว่าเราจะเข้าไปแก้ไขปัญหาก็แก้ไขกันได้ครับ โดยไม่มีอคติ ไม่มี
อะไรรู้อยู่เบื้องหน้าเบื้องหลัง ท่านประธาน ตรงนี้คือแบบบทเรียนที่ผมอยาก
จะนำมากราบเรียนท่านประธานว่า ถ้าเราตรารัฐธรรมนูญในมาตรา ๗๖ ตรี
ขึ้นมาแล้ว สิ่งสำคัญที่สุดก็ต้องอยู่ที่จิตใจ สิ่งสำคัญก็ต้องอยู่ที่กฎหมายถูก
กฎกระทรวง ระเบียบ และกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่จะดำเนินการที่แก้ไขให้มีการ
จัดระบบการถือกรรมสิทธิ์ และการครอบครองที่ดินให้แก่ประชาชนได้ กระผม
ขอกราบเรียน กระผมไม่สามารถจะพูดไปถึง ในปัญหาการจัดที่ดินจากที่อื่น
ได้ กระผมยกตัวอย่างให้ท่านประธานนั้น ก็ไม่ใช่ต้องการที่จะมาอภิปรายรัฐ-
ธรรมนูญนั้นเพื่อต้องการจะหาเสียง เพราะขณะนี้ผมยังไม่มีการหาเสียง
กระผมเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เป็นสมาชิกรัฐสภา ขณะนี้ผมและพวกเรา
กำลังทำงานอยู่ การที่ใครต่อใครจะเห็นว่าเห็นไหมพอด้ายทอดออกโทรทัศน์ ก็
ฉายโอกาสหาเสียงก็ให้เข้าไป แต่ผมกำลังทำหน้าที่ของกระผม นี่ก็งาน
ของคนที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ก็ยังมีนิคมอีกหลายนิคมในหน่วยงานอื่น
อย่างนิคมหลังปงที่แม่แจ่ม นิคมนาคอเรือที่อำเภอฮอดและอีกหลาย ๆ นิคมที่
ได้มีการปฏิบัติยึดถืออย่างนี้มา จะต้องดำเนินการแก้ไขเพื่อต้อนรับรัฐธรรมนูญ
มาตรา ๗๖ ตรี แห่งนี้ให้แล้วเสร็จ เพราะฉะนั้น ท่านประธานที่เคารพ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ ศาสตราจารย์มรุต บุณนาค
ประธานรัฐสภา ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์ ดำเนินการประชุมต่อไป)

ประธานรัฐสภา : มาตรา ๗๖ ตรี นะครับ

นายสงสุข ภักเกษม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :
มาตรา ๗๖ ตรี ครับ ขอประทานโทษครับท่านประธาน บางทีมันก็เกินเลข

ไปนิด ขอภัยด้วยครับ ไม่เป็นไรครับ ท่านประธาน ขอขอบพระคุณท่านมากที่
 ท่านกรุณาเพื่อให้บันทึกนี้เป็นไปด้วยความถูกต้อง ท่านประธานครับ เพื่อเป็น
 การต้อนรับรัฐธรรมนูญในมาตรา ๗๖ ตรี ที่คณะกรรมการได้ไปดำเนินการ
 เพิ่มเติมขึ้นมาอย่างเหมาะสม คนที่ได้คำนึงถึงความเดือดร้อนของประชาชน
 ที่อยู่ในชนบท อย่างนี้ต้องเชียวกันท่านประธาน ต้องให้คะแนนกันครับ แต่ว่า
 กระผมขออภิปรายในวันนี้ตรงนี้ เพื่อกราบเรียนต่อท่านประธาน เพื่อจะให้
 ทุกฝ่ายได้รับรู้ว่า ถึงแม้จะมีทบทวนญัตติตรงนี้ ถึงแม้จะมีประมวลกฎหมายที่ดิน
 ถึงแม้จะมีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง หรือกฎมณีกฎอะไรต่าง ๆ มันก็ยังสามารถที่จะมีเหตุการณ์อย่างนั้นเกิดขึ้นได้ รัฐบาลได้ดำเนินนโยบายในการ
 จัดปฏิรูปที่ดิน ซึ่งก็คงจะเป็นเรื่องที่อยู่ในมาตราต่อไป ซึ่งกระผมก็จะพยายาม
 หลีกเลียงที่จะไม่อภิปรายในตอนนั้น แต่ถ้าท่านประธานจะให้ผมพูดอีกนิดเดียว
 ช่วงระยะเวลาสั้น ๆ กระผมก็จะกราบเรียนตรงนี้เลยที่เดียวว่ากันให้จบมัน
 ไปเลย แล้วก็ในมาตราต่อไปผมจะพูดในเรื่องน้ำเท่านั้นท่านประธานที่เคารพ
 ยังมีอีกแห่งหนึ่ง รัฐบาลมีนโยบายการปฏิรูปที่ดิน กรมป่าไม้กับกระทรวง
 เกษตรก็ได้มีการชี้แจงนโยบายว่า ป่าชั้น อี ทั้งหมดจะต้องมอบให้การปฏิรูปที่ดิน
 แห่งชาติไปจัดการปฏิรูป แต่กรมป่าไม้ก็ยังขกขย่อนไว้ อ้างโน่นอ้างนี่ตลอด
 เวลา นี่ก็ขอกราบเรียนว่าอีกวัน ๒ วันนี้ท่านรัฐมนตรีสุเทพ เทือกสุบรรณ
 ท่านจะเดินทางขึ้นไปเชียงใหม่ เพื่อจะไปตัดสินปัญหาที่เกิดขึ้นที่อำเภอจอมทอง
 ก็ต้องประกาศกันตรงนี้สำหรับคนที่ทำงานอย่างนี้ ดูแลความทุกข์ สุข
 ของประชาชนอย่างนี้ เรื่องอย่างนี้นั้นแอบแฝง หน่วยงานราชการต่าง ๆ
 ยังชักช้า ๆ เพื่อที่จะเอาอำนาจของตัวเองไว้ และใช้อำนาจนั้นในการที่
 จะบิดเบือนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติ หรือไม่ก็เป็นไปตามกฎเกณฑ์กติกาของ
 สังคมอย่างเช่นรัฐธรรมนูญในมาตรานี้ เพราะฉะนั้น ท่านประธานที่เคารพ
 กระผมจึงขอให้ท่านรัฐบาล สมาชิกรัฐสภาแห่งนี้ ท่านใดที่คิดว่าท่านมีความคิด

ความเห็นที่ขัดแย้งต่อการรกร้างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๗๖ ตรี นี่ขึ้นมา ก็ขอได้โปรดให้ความเห็นใจต่อคณะกรรมการ และขอได้รับทราบว่าการผมได้ให้การสนับสนุนต่อคณะกรรมการในมาตรานี้ ขอขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณประสพครับ ผมให้ทุกคน ต้องสลับกันระหว่างพรรค

นายประสพ บุณราคม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ประสพ บุณราคม ส.ส. อุดรธานี พรรคชาติพัฒนา ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ท่านประธานบอกว่าพูดสั้น ๆ นะครับ ท่านประธานครับ ผมว่ามาตรา ๗๖ ตรี นี้คณะกรรมการชุดนี้เป็นผู้มองเห็นการฉ้อโกง เข้าตำราว่าไปสู่ยุคโลกาภิวัตน์แล้ว มาตรานี้ถ้าแปลเป็นภาษาอังกฤษก็แปลว่าแบ่งโซนนิ่ง (Zoning) เมืองไทยเรามีความจำเป็นจะต้องแบ่งโซนนิ่งแล้วว่า โซนไหนเป็นโซนที่อยู่อาศัย โซนไหนเป็นโซนเกษตรกรรม อุตสาหกรรม แล้วโซนไหนควรจะปฏิบัติต่อดินอย่างไร ปัจจุบันนี้ท่านประธานครับ ถ้าเราไม่มีมาตรานี้เข้ามา ประชาชนกำลังเดือดร้อน หมู่บ้านเขาอยู่กันดี ๆ วันดีคืนดีก็มีบริษัทไปตั้งโรงงานปั่นแก๊สขึ้นมา วันดีคืนดีพี่น้องประชาชนอยู่สบาย ๆ ใครก็ไม่รู้เอาโรงงานเป้งมันสำปะหลังไปตั้งจึกไว้ตรงนั้น ความ همینก็เกิดขึ้นมา ผมว่ามาตรา ๗๖ ตรี มองในอนาคตแล้วเมืองไทยเราน่าจะเป็นเมืองที่มีระบบระเบียบ เมืองไทยเราปัจจุบันท่านประธานทราบไหมครับว่า มีแผ่นดินเพียง ๗๒๐ ล้านไร่เท่านั้น พลเมืองตั้ง ๖๐ ล้านคนแล้ว คนอีสานบ้านผมมีที่ดินเฉลี่ยแล้วคนละ ๒๕ ไร่เท่านั้นเอง ท่านประธานจำได้ไหมว่า คนที่มองเห็นการฉ้อโกงก่อนคณะกรรมการชุดนี้ ก็คือ ท่าน จอมพล ป. พิบูลสงคราม ประมวลกฎหมายที่ดิน มาตรา ๔๐ เขียนไว้ชัดเจนเลย บอกว่าที่ดินสำหรับที่อยู่อาศัยกี่ไร่ เกษตรกรรมกี่ไร่ อุตสาหกรรมกี่ไร่ แต่พอมาถึงสมัย จอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ ท่านก็ได้รื้อกฎหมายเลย ปรากฏว่า

ขณะนี้บ้านเรามีใครขายสาวได้สาวเอา คนต่างประเทศก็มากว้านซื้อที่ดินในประเทศไทย โดยผ่านร่างทรงของคนไทย ผมว่าถ้ากฎหมายฉบับนี้ผ่านไป แล้ว อย่างไม่รู้เลยผมจะต้องพยายามเสนอแก้ไขกฎหมายประมวล กฎหมายที่ดิน มาตรา ๔๐ แน่นนอน จุดนี้เป็นจุดที่สำคัญที่สุด เพราะฉะนั้นผมเห็นว่า คณะกรรมาธิการชุดนี้ มองเห็นประเทศไทยในอนาคตถูกต้องชอบแล้ว แต่ผมเป็นห่วงอีกนิดหนึ่ง ท่านประธาน ผมขออนุญาตนอกประเด็นสักนิดหนึ่งว่า มาตรา ๔๕ ก็คงจะพูดไม่ได้ แต่ว่านอกประเด็น นอกประเด็นตรงไหน เมื่อตะกี้ที่ท่านผู้มีเกียรติท่านหนึ่ง ท่านได้พูดว่ากรรมาธิการควรจะเพิ่ม คำว่า พาณิชยกรรม เข้าไปว่า การค้าอยู่ตรงไหน อุตสาหกรรมอยู่ตรงไหน เกษตรกรรมอยู่ตรงไหน ตอนนีรัฐเรา สมมุติว่ารัฐเราไปสร้างเขื่อนลงทุน หลายพันล้านบาท ตรงนั้นก็ เป็นเกษตรกรรม อยู่ดีวันดีคืนดี มีคนไปซื้อที่ดิน ตรงนั้น ซึ่งรัฐลงทุนเพื่อเกษตรกรรม เอามาทำเป็นอุตสาหกรรม ในที่สุด สิ่งที่รัฐลงทุนไปแล้ว ไม่เหลืออะไรไว้เลย ก็น่าเสียดาย ถ้าเราแบ่งโซนนิ่ง ชัดเจนว่า ตรงนี้เกษตรกรรม ตรงนี้อุตสาหกรรม ตรงนี้ที่อยู่อาศัย ตรงนี้เป็น ศูนย์การค้าอะไรท่านหนึ่ง ทุกอย่างก็รัฐลงทุนไปแล้ว จะประสบความสำเร็จ แต่ที่ผมเป็นห่วง ผมขออนุญาตท่านประธานนอกประเด็นท่านประธาน ผมเป็น นักกฎหมายนอกประเด็น ก็ว่านอกประเด็นนั่นละ มาตรา ๔๕ เรื่องปฏิรูปที่ดิน ผมอยากวิงวอนคณะกรรมการว่า เพิ่มให้ผมสักนิดได้ไหม มาตรา ๕๑ เพิ่ม ตรงไหนผมว่ากฎหมายปฏิรูปที่ดินบ้านเราเดี๋ยวนี้ บ้านเราเดี๋ยวนี้ใครที่เข้าไป อยู่ในปฏิรูปที่ดิน

ประธานรัฐสภา : คุณประสพ ไม่ใช่ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ ตี

นายประสพ บุษราคัม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (อุดรธานี) :
 เข้าใจครับท่านประธาน ผมขออนุญาตท่านประธานแล้ว เมื่อตะกี้ ผมพูดเพื่อ
 จะโยกมาให้คณะกรรมการช่วยผมหน่อยเดิมลงไปมาตรา ๔๖ ตี ปฏิรูป

ที่ดินบ้านเราเดี๋ยวนี้นี้ เป็นอย่างนี้ครับประธาน สมมุติว่าผมอยู่ปักษ์ใต้ ผมมีชื่อ
 ในปฏิรูปที่ดิน ถ้าเกิดผมไปแต่งงานภาคเหนือ ผมไปได้เมียอยู่ภาคเหนือ ผม
 อยากจะย้าย ผมอยู่ภาคใต้ไปอยู่ภาคเหนือ ปรากฏว่ารัฐเอาที่ดินคืน เอาที่ดิน
 คืนไปเลย นั่นก็แสดงว่า รัฐบาลเรากฎหมายปฏิรูปที่ดินจริง ๆ แล้ว ผม
 ไม่อยากพูดมาก พูดสั้น ๆ ว่าปฏิรูปที่ดินของเราเดี๋ยวนี้นี้ชัดเจน ว่าให้ที่ดิน
 ทำกิน ไม่ได้ให้ทุน คำว่า ทุน กับ ที่ดิน ไม่เหมือนกันครับท่านประธาน
 เพราะฉะนั้นผมอยากจะใส่ มาตรา ๗๗ ครี เอาไว้ เพื่อในอนาคตข้างหน้า
 เราจะได้ไปแก้กฎหมายปฏิรูปที่ดินว่า อย่างน้อย ๆ ก็ให้เขาได้แบ่งขาย
 ได้บ้าง เพื่อจะได้ทุนมาทำกิน ไม่ใช่ให้ที่ดินเพื่อทำกินอย่างเดียว เพราะฉะนั้น
 ผมขอวิงวอนกรรมการว่า อย่างไรเสียก็ขอให้ท่านได้ใส่ พาณิชยกรรม
 เข้าไป เพื่อความสมบูรณ์ของมาตรานี้ แล้วก็อย่าให้ใส่ คำว่า เพื่อประโยชน์
 แห่งการดำรงชีวิต หรือเพื่อเป็นทุน แปลว่าอย่างน้อย ๆ บ้านเราเป็นเสรี
 ประชาธิปไตย ไม่ใช่สังคมนิยม ประเทศสังคมนิยมนั้นแหละครับ เขาไม่ให้
 สิทธิแก่ประชาชน ใครอยู่ตรงไหนก็ไม่สามารถซื้อขายที่ดินได้ ดินไม่ใช่ทุน
 ปฏิรูปของเราเดี๋ยวนี้นี้ ในเมื่อประเทศสังคมนิยมเขาสั่งตายหมดแล้วบ้านเรา
 เพิ่งเอามาใช้ ชาวบ้านเดือดร้อนมาก ชาวบ้านไม่อยากจะ ส.ป.ก. ๔๐๑
 นะครับท่านประธาน ชาวบ้านอยากจะได้เอกสารสิทธิ์ ไม่ว่าจะ เป็น ส.ค. ๑
 ซึ่งไม่ได้แล้วละ เพราะว่าคนไหนเกิดหลังไม่ได้ ส.ค. ๑ เขาให้เฉพาะคนที่
 เกิดก่อน แต่ว่า น.ส. ๓ กิติ น.ส. ๓ ก กิติ โฉนดกิติ ชาวบ้านอยากจะ
 ผมอยากจะใส่ตรงนี้เข้าไปสักนิดครับท่านประธาน อยากจะขอร้องกรรมการ
 ว่าอย่างไรใส่ให้ผมเถอะ ใส่ พาณิชยกรรม แล้วก็ใส่ทุนเข้าไปว่า ดินต่อไปนี้
 รัฐจะไม่ได้ทำระบบบ้านเราเป็นเสรีประชาธิปไตยนี้แหละครับ ทุนนิยมกลับไป
 สู่ระบบสังคมนิยม อันนี้ผมอยากจะใส่ตรงนี้ เพื่อประโยชน์ชัดเจน ไม่ชัดเจน
 แล้ว ผมจะอ่านให้ท่านประธานฟัง รัฐพึงจัดระบบถือกรรมสิทธิ์ และการ

ครอบครองที่ดิน เพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย โชนนี่เป็นว่าโชนที่อยู่อาศัย ใครจะมาทำอะไรอีกไม่ได้ การส่งเสริมเกษตรกรรม โชนนี่จะต้องทำเกษตร อย่างเดียว โชนนี่อุตสาหกรรม แต่ว่าสำหรับดำรงชีวิตนี้ไม่มีครับท่านประธาน ผมอยากจะใส่ว่าเพื่อประโยชน์แห่งการดำรงชีวิต ใส่เข้าไปหน่อยได้ไหมครับ ผมคิดไม่ออก คิดเร็ว ๆ คิดไม่ออก แต่ว่าอยากจะให้เป็นทุน เดี่ยวนี้ดินคือดิน นะครับท่านประธาน ดินไม่ใช่ทุน ประเทศญี่ปุ่นที่เขาเจริญ เขาเอาดินไปเข้า ธนาคาร ได้เงินมาค้า มาขาย ของเราไม่มี ปฏิรูปที่ดินบ้านเรา ดินคือ ดิน ดินเอาไว้ทำกินอย่างเดียว ดินเอาไว้เผาตัวเองอย่างเดียว ดิน เอาไว้กลบหน้าตัวเองอย่างเดียว นะครับท่านประธาน ชาวบ้านเขาไม่อยากจะ ท่านกรรมธิการครับ ใส่ให้ผมหน่อยนะครับ ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณชินวรณ์ แล้วต่อด้วยคุณไพศาล คุณชินวรณ์ ก่อน

นายชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรี-ธรรมราช) : ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม ชินวรณ์ บุญเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จากนครศรีธรรมราช ในฐานะสมาชิก รัฐสภา กระผมต้องขอกราบเรียนท่านประธานรัฐสภาว่า กระผมรู้สึกยินดีเป็น อย่างยิ่ง ที่กรรมการชุดนี้ ได้พยายามที่จะเพิ่มเติมบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ฉบับนี้ ให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในหมวด ๓ ที่เกี่ยวข้องกับ สิทธิและเสรีภาพของประชาชนและหมวด ๕ แผนวนโยบายแห่งรัฐ โดยเฉพาะ มาตรา ๗๖ ดรี นั้นถือว่าเป็นบทบัญญัติที่ค่อนข้างจะมีความสำคัญ ที่จะเป็ นแนวทางในการบริหารราชการแผ่นดิน และการออกกฎหมายของรัฐบาล ใน การที่จะดำเนินการตามแผนนโยบายนี้ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ปัจจุบันนี้ที่ดินถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุดของประเทศชาติ เพราะที่ดินนั้น เป็นปัจจัยที่มีข้อจำกัด คือไม่มีจำนวนที่เพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้นการที่รัฐจะต้องจัด

ระบบการถือกรรมสิทธิ์นั้นเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะในมาตรา ๗๖ ตีรานั้นทางกรมการได้บัญญัติ ได้เสนอเพิ่มเติมว่ารัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน เพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรม หรืออุตสาหกรรม และพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน กระผมมีเหตุผลที่จะต้องขอเปลี่ยนแปลงแก้ไขคำพูดในบางประการ แต่ก่อนที่จะถึงประเด็นในการที่จะขอแก้ไขนั้น กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่าในปัจจุบันนี้การจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์นั้น ถือว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญค่อนข้างสูง ไม่ทราบว่าจะทางคณะกรรมการได้พิจารณาว่า ในปัจจุบันนี้การถือกรรมสิทธิ์นั้นก็ย่อมเป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดิน และประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์ที่ว่าด้วยกรรมสิทธิ์ นั่นก็คือโฉนดแต่เพียงอย่างเดียว ส่วนที่เหลือนั้น ไม่ทราบว่าในเจตนารมณ์ของคณะกรรมการนั้น จะได้กล่าวถึงในส่วนที่มีการถือครองที่ดินโดยพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม หรือการถือครองที่ดินตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ที่ให้กรมประชาสงเคราะห์เป็นผู้ดำเนินการเกี่ยวกับนิคมสร้างตนเองต่างๆ ซึ่งตรงนี้ก็ก็เป็นเรื่องของการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินเพื่อใช้ประโยชน์ ท่านประธานที่เคารพ โดยเฉพาะการจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์นั้นถือว่ามีความสำคัญ แต่ในขณะนี้ที่ดินที่พี่น้องประชาชนได้เข้าไปครอบครองและถือกรรมสิทธิ์นั้น ได้รับหนังสือโฉนดตามประมวลกฎหมายที่ดินนั้นยังมีจำนวนค่อนข้างน้อยอยู่ ยังอยู่ในบริเวณที่เป็นชุมชนขนาดใหญ่หรือในตัวเมืองเท่านั้นเอง ผมทราบดีว่ารัฐบาลนี้ได้มีนโยบาย ในการที่จะเร่งรัดให้กรมที่ดินได้ดำเนินการในการจัดทำแผนที่ และรับดำเนินการ ในการที่จะต้องออกกรรมสิทธิ์ที่ดินให้กับพี่น้องประชาชน ทำไมกระผมจึงกราบเรียนว่าประเด็นตรงนี้ เป็นประเด็นสำคัญ ที่เป็นประเด็นสำคัญ ก็เพราะว่า ถ้าเมื่อไรที่พี่น้องประชาชนสามารถที่จะได้ถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน โดย

เป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดินแล้ว ประโยชน์ก็จะเกิดขึ้นกับพี่น้องประชาชนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการไปทำนิติกรรมสัญญา การจำนอง จำนำ ตลอดจนการถือกรรมสิทธิ์เด็ดขาด เพื่อเกิดความมั่นใจให้กับพี่น้องประชาชนในการครอบครองที่ดินนั้น ก็จะเป็นความมั่นใจมากยิ่งขึ้น แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อครูนีกระดมได้ตั้งข้อสังเกตว่า ในกรณีที่ได้นำดำเนินการให้กรรมสิทธิ์ที่ดินโดยกฎหมายการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรนั้น ไม่ทราบว่าจะเข้าเกี่ยวโยงในวรรคต่อไปที่เกี่ยวข้องว่าจะต้องกำหนดให้เป็นพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน ซึ่งตรงนี้มีผลสำคัญเช่นเดียวกัน นั่นก็คือว่า ในการที่จะเข้าไปครอบครองที่ดินนั้น ก็น่าจะใช้ที่ดินนั้นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ไม่ว่าจะเป็นการอยู่อาศัย เกษตรกรรม อุตสาหกรรม กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า โดยข้อเท็จจริงในขณะนี้ปรากฏว่า มีผู้เข้าไปถือครองที่ดินโดยประมวลกฎหมายที่ดินที่เรียกว่า สิทธิในการครอบครอง คือหนังสือในการรับรองประโยชน์นั้นค่อนข้างมากครับ ท่านประธาน แต่ยังไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายที่จะไปเป็นพันธะให้เจ้าของที่ดินเหล่านั้นได้ใช้ประโยชน์ให้เกิดความเหมาะสมตามสภาพของที่ดิน เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมอยากจะกราบเรียนว่าเป็นประเด็นสำคัญที่ทางคณะกรรมการนั้นจะต้องคำนึงถึงว่า เราจะใช้ระบบที่เรียกว่ากำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินได้ใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมนั้นเราจะทำอย่างไร แนวทางที่สำคัญประการหนึ่งผมคิดว่า การใช้ระบบก้ำกัวยกเว้นก็อาจจะเป็นตัวชี้ตัวหนึ่งที่ใช้ให้เห็นว่า เป็นเจตนารมณ์ของกรรมการที่จะดำเนินการให้เจ้าของที่ดินนั้นต้องดำเนินการใช้ประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน ไม่ใช่ไปซื้อเอาไว้เป็นจำนวนมากมายแต่ก็มิได้ทำประโยชน์ ในขณะที่พี่น้องประชาชนคนไทยของเราในบางส่วนนั้น ซึ่งเป็นคนไทยที่แท้จริง ไม่มีที่ดินที่เป็นที่ครอบครองของตนเอง ตรงนี้ก็จะประเด็นที่สำคัญเช่นเดียวกัน

อีกประเด็นหนึ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนว่า จะต้องเพิ่มเติมลงไป นั่นก็คือว่า จากคำว่า รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน ตรงนี้จะต้องเปลี่ยนเป็นว่า รัฐต้องจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์ที่ดิน เพราะประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญ และกระผมอยากจะกราบเรียนว่า จริง ๆ แล้วรัฐบาลตั้งแต่สมัย ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ก็ได้มีมติคณะรัฐมนตรีในการที่จะเร่งรัดให้กรรมที่ดินได้ดำเนินการตามประมวลกฎหมายที่ดิน เร่งรัดในการออกโฉนดให้กับพี่น้องประชาชน

ประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า ผมขอเพิ่มเติมที่ว่า พึ่งกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินหรือผู้ครอบครองที่ดิน ที่ผมขอเพิ่มเติมในประเด็นนี้ก็เพราะว่า กระผมได้กราบเรียนไปแล้วว่า ในการถือกรรมสิทธิ์ที่ดินในปัจจุบันนี้นั้น หรือการเข้าไปครอบครองสิทธิในที่ดินในปัจจุบันนี้ นอกจากว่าจะเป็นไปตามประมวลกฎหมายที่ดินที่มีกรรมสิทธิ์แล้ว ก็ยังมีพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม และก็เกี่ยวกับนิคมสร้างตนเองของกรมประชาสัมพันธ์ หรือของกรมป่าไม้เหล่านี้เป็นต้น ก็น่าที่จะมาดำเนินการตามนโยบายแห่งรัฐที่เขียนเอาไว้ว่า จะต้องให้ใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสม

ประการสุดท้าย ที่กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานเป็นเหตุผลในการที่ผมเพิ่มเติมก็คือว่า ในปัจจุบันนี้ลักษณะของสังคมในประเทศเรานั้นเป็นลักษณะของชุมชนเมืองและชุมชนชนบท ซึ่งจะต้องดำเนินการให้ควบคู่กันไป ในการที่จะเร่งรัดในการจัดระบบผังเมืองก็ดี ในการที่จะเร่งรัดในการจัดระบบกรรมสิทธิ์ที่ดินก็ดี ตลอดถึงการเร่งรัดในการที่จะให้ใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์ตามความเหมาะสมของสภาพที่ดินที่คั้นั้น กระผมอยากจะฝากไว้เพื่อเป็นเจตนารมณ์ในการที่จะบัญญัติเพิ่มเติมในหมวดนี้ว่า ให้คำนึงถึงชุมชนเมืองและชุมชนชนบทให้เกิดความเสมอภาคด้วย ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณไพศาลครับ แล้วด้วยคุณสวัสดิ์ เตียว
ครับเหลือ ๔ - ๕ คน ได้พูดทุกคนครับ

นายไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ยะลา) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพศาล ยิ่งสมาน สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
จังหวัดยะลา พรรคความหวังใหม่ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา พรรคร่วมรัฐบาล
ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๗๖ ดริ รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์
และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย เพื่อประโยชน์ในการ
ส่งเสริมเกษตรกรรม เพื่อประโยชน์ในด้านการอุตสาหกรรม สิ่งนี้ประสานกัน
๓ อย่างนี้ประสานกัน ท่านประธานที่เคารพ ในปี พ.ศ. ๒๕๓๐ ในแผนพัฒนา
เศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจแห่งชาติฉบับที่ ๖
รัฐบาลจะกระจายอุตสาหกรรมไปสู่ภูมิภาค ก่อนปี พ.ศ. ๒๕๓๐ คือแผนพัฒนา
เศรษฐกิจแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ รัฐบาลยังไม่มโนบายในเรื่องนี้ แต่หลังจาก
ปี พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว รัฐบาลมโนบายในเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นราษฎรที่อยู่ใน
ชนบท ที่อยู่ในต่างจังหวัดเกิดความเดือดร้อนจากแผนฉบับนี้ ท่านประธาน
ที่เคารพ เพราะอะไร เพราะการจัดโซนนิ่งหรือการจัดเขต รัฐบาลยังไม่ได้
จัด ความจริงมาตรานี้ที่ท่านกรรมาธิการกรรมาเพิ่มเติมเข้าไป น่าจะเกิดขึ้น
ในรัฐธรรมนูญฉบับก่อน ๆ แล้ว น่าจะเกิดขึ้นก่อนปี พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว แล้ว
ราษฎรจะไม่เดือดร้อน แต่มาเกิดขึ้นตอนนี้ก็ยิ่งคิดว่าไม่ได้ทำอะไรเลย ท่าน
ประธานที่เคารพ เพราะอะไรกระผมมาจากจังหวัดยะลา แล้วเดินทาง
ประจำระหว่างยะลา - หาดใหญ่ - สงขลา สิ่งที่ปรากฏขึ้นก็คือว่า หลังจาก
รัฐบาลมีแผนที่จะกระจายโรงงานอุตสาหกรรมไปสู่ชนบทแล้ว ไปสู่ภูมิภาคแล้ว
ปรากฏว่า โรงงานอุตสาหกรรมไปเที่ยวจัดตั้งกระจกระบายไปตามหมู่บ้าน
ต่าง ๆ มากมาย ส่งกลิ่นเหม็นส่งน้ำเสียเข้าไป ส่งความเดือดร้อนในเรื่อง
เสียงและก็กลิ่นแล้วก็มีกลิ่นอื่น ๆ อีกมากมาย เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จะต้องประสาน

กัน อย่างเช่นโรงงานอุตสาหกรรมไปตั้งที่ตำบลหนึ่ง คนที่อยู่รอบ ๆ โรงงานอุตสาหกรรมก็ต้องหนีไป โรงงานอุตสาหกรรมไปตั้งอยู่ในกลางทุ่งนา ทุ่งนาที่เคยทำนาที่ทำนาไม่ได้ โรงงานอุตสาหกรรมไปอยู่ใกล้ ๆ สวน สวนผลไม้ก็จะตายหมดไม่มีเหลือเลย เพราะฉะนั้นการที่กรมการจัดการมาตรา ๘๖ ตรีในเรื่องการครอบครองที่ดิน เพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมกระผมจึงเห็นด้วย กระผมเห็นว่าเจตนารมณ์ของท่านกรมการก็คือว่าอยากจะให้รัฐจัดโฉนดนิ่งให้โดยด่วน เพราะถ้าไม่รีบจัดแล้วชาวบ้านจะเดือดร้อนมากกว่านี้ ท่านประธานที่เคารพ ตอนที่ ๒ ของมาตรา ๘๖ ตรี ก็คือว่าและพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของดิน ท่านประธานที่เคารพ เรื่องนี้เกิดขึ้นมานานแล้ว ไม่ใช่เกิดขึ้นในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๕ ฉบับที่ ๖ เกิดขึ้นมานานแล้วตั้งแต่แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑ ด้วยซ้ำไป เพราะอะไรครับ เพราะส่วนมากคนที่ร่ำรวยเขาจะซื้อที่ดินแล้วไม่ได้ทำประโยชน์ ปลอมให้เป็นที่ดินรกร้าง จากซื้อที่นา แทนที่จะทำนาก็ปลอมให้เป็นนาร้าง ซื้อที่ดินเปล่าก็ปลอมให้เป็นที่ดินว่างไว้ เพราะฉะนั้นการที่ว่าจะต้องกำหนดให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์จึงเป็นเรื่องถูกต้อง เพราะถ้าสมมุติว่าปล่อยให้คนรวยซื้อที่ดินคนละ ๑,๐๐๐ ไร่ ๑๐,๐๐๐ ไร่แล้วไม่ได้ทำประโยชน์เลย ก็จะเป็นผลเสียต่อเศรษฐกิจของประเทศชาติ แต่ที่ชาวบ้านคนยากคนจนจะได้ทำประโยชน์ในที่ดินก็ไม่ได้ทำ สิ่งนี้กระผมจึงขอสรรเสริญท่านกรมการชุดนี้ด้วย ขอขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณสวัสดิ์ แล้วจะต่อด้วยคุณตรีพล คุณสวัสดิ์เชิญครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
ท่านประธานที่เคารพ กระผม สวัสดิ์ คำประกอบ นครสวรรค์ ตามที่

คณะกรรมการได้บัญญัติมาตรา ๓๖ ตรี ขึ้นมา ๓ - ๔ บรรทัด กระผมได้อ่านจนจบแล้วก็มีควมพอใจอยู่ครึ่งหนึ่งคือ ๒ บรรทัดแรก ส่วน ๒ บรรทัดหลัง กระผมเห็นจะรับไม่ได้ ซึ่งท่านได้เขียนไว้ว่า และพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน ที่ได้เดิมลงไปนี่เป็นการให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดพันธะแก่เจ้าของที่ดิน ว่าต้องใช้ที่ดินตามที่ได้กำหนดให้ ให้หาอย่างนั้นให้หาอย่างนี้ ผมขอประทานกราบเรียนว่า ส่วนราชการที่จะเป็นผู้มีหน้าที่กำหนดพันธะแก่เจ้าของที่ดินเพื่อการเกษตรและเพื่อกิจการใดก็ตาม ก็คือกรมส่งเสริมการเกษตร ท่านประธานที่เคารพ เมื่อพูดถึงกรมส่งเสริมการเกษตร ชื่อเสียงอันยาวมาตั้งแต่สมัยพยุเญ่ แล้วเราก็จะมานอบนโยบายแห่งรัฐให้กรมส่งเสริมการเกษตรเป็นผู้มีหน้าที่ไปกำหนดพันธะให้แก่ราษฎรอีก ขณะนี้เกิดเหตุแล้วครับ ซึ่งอาจจะ เป็นเรื่องที่ฝ่ายค้านอาจจะหยิบยกขึ้นมาขอเปิดอภิปรายไม่ไว้วางใจกระทรวงเกษตรโดยกรมส่งเสริมการเกษตร เพราะมีความผิดพลาดมากมายหลายประการ ทั้งดำเนินการไปในทางส่อทุจริตคคิมีขอบอย่างมหาศาลขอประทานกราบเรียนว่า เอาตัวอย่างกันง่าย ๆ กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดพันธะหลายจังหวัด เอาเฉพาะอำเภอท่าตะโก จังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของกระผม ไปกำหนดพันธะ มีนโยบายของกรมส่งเสริมที่จะลดพื้นที่การทํานาปี นาที่เขาทำมาเป็นประจำทุกปี ๆ กรมส่งเสริม มีความเห็นว่า ถ้าทำนามากอย่างนี้ มันจะทำให้ราคาข้าวตกต่ำ รัฐบาลโดยกระทรวงพาณิชย์ไม่สามารถที่จะดึงราคาข้าวให้สูงขึ้นได้ ถ้าปล่อยให้ประชาชนทำนากันอย่างทุกวันนี้ จึงมีนโยบายลดพื้นที่ปลูกข้าวในปี เป็นนโยบาย ๓ ปีของกรมส่งเสริมการเกษตรให้ลดพื้นที่ทำข้าว ยกตัวอย่างที่ตำบลวังมหากร หมู่ที่ ๑๐ ซัดเข้ามาเลขครับ โครมีนา ๑๐๐ ไร่ กรมส่งเสริมการเกษตรบอกว่าให้ทำเพียง ๕๐ ไร่ อีก ๕๐ ไร่ให้ทำข้าวโพดแทน เป็นการลดพื้นที่

ทำข้าว ข้าวในประเทศไทยเมื่อผลิตมาแล้วมันจะได้มีปริมาณน้อย ราคาจะสูงขึ้น ความไม่เข้าท่าของกรมส่งเสริมการเกษตรก็เริ่มต้นตั้งแต่ว่า แทนที่เขาจะปรับปรุงคุณภาพข้าวให้ดีขึ้น แทนที่จะส่งเสริมการปลูกข้าวชนิดพันธุ์ดีต่อสู้กับต่างประเทศ เห็นราคาข้าวมันตกต่ำ แทนที่จะแก้ด้วยวิธีอื่น กลับบอกว่าแก้ลดพื้นที่ปลูกข้าว ตรงข้ามกับประเทศญวน ตรงกันข้ามกับประเทศเขมร ที่มีการส่งเสริมการปลูกข้าว แม้ขณะนี้คุณภาพข้าวของ ๒ ประเทศนั้นจะดีกว่าคุณภาพข้าวของประเทศไทยประการใดก็ตาม แต่เขาได้ส่งเสริมทั้งปริมาณเนื้อที่ปลูกให้มากขึ้น ทั้งคุณภาพก็ส่งเสริมให้มากขึ้น ประเทศไทยกลับเห็นว่าสู้เขาไม่ได้ ราคาข้าวมันตกต่ำ เพราะข้าวมันล้นตลาดโลก แกล้งปลูกข้าวเสีย นี่เป็นความไม่เข้าท่าประการที่หนึ่ง

ประการที่ ๒ ครัวท่านประธาน กำหนดไปว่าให้เลิกปลูกข้าวนาปี ให้เอาจานันครั้งหนึ่งมาปลูกข้าวโพด อยากจะใช้คำพูดอะไรดีครับ กลัวจะหยวนเกินไป

ประธานรัฐสภา : ไม่ต้องพูดก็ได้ครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
ไม่ต้องพูดนะครับ พูดแต่เพียงว่าเป็นความไม่เข้าท่า ในวงการพวกเราซึ่งเป็นลูกชาวไร่ ชาวนา หรือเกษตรกรทั่วไปเขารู้เป็นอย่างดีว่า นาโยบายอย่างนี้เป็นนาโยบายของคนที่ไม่รู้มาจากไหน ให้เลิกปลูกข้าว เอาจานันมาทำข้าวโพดผมถามท่านเท่านี้ มันทำได้ไหมครับ นาปลูกข้าวโพดได้หรือครับ นามันปลูกข้าวโพดไม่ได้ มันดินคนละอย่าง นามันที่น้ำท่วมขึ้นแฉะ ฝนตกก็แฉะแล้วข้าวโพดถูกแฉะ เหลืองหมด ตายหมด แต่กรมส่งเสริมการเกษตรก็ตกลงไม่ใช่เฉพาะนครสวรรค์ หลายสิบจังหวัด ลดพื้นที่ปลูกข้าวนาปี แล้วเอาไปปลูกข้าวโพด มันปลูกไม่ได้ ทำไมจึงกำหนดคนโยบายอย่างนั้น นี่แหละครับ ผมจึงคัดค้านข้อนี้ เพราะไม่เชื่อมือของกรมส่งเสริมการเกษตร เจ้าหน้าที่ระดับ

ผู้ใหญ่ผู้เป็นผู้กำหนดนโยบาย ระดับผู้น้อยเป็นอย่างไร หัวเราะเยาะผู้ใหญ่
 ผมเองรู้จักกับเกษตรจังหวัด รู้จักกับเกษตรอำเภอ เขานอนนิ่งทำไมทำ
 อย่างนี้ บอกว่านายของผมปัญญาอ่อน พูดอย่างนี้ ปลุกได้ยังไงครับพื้นที่นา
 เอาไปปลูกข้าวโพด ท่านประธานกรรมการก็รู้ ท่านก็เป็นลูกกำนัน ชาวนา
 เหมือนกัน ปลูกไม่ได้ ข้าวโพดมันจะปลูกได้ที่น้ำไม่ท่วม ที่โคก ที่ดอน ที่ดินขุย
 เท่านั้น จะไปลดพื้นที่นาเอามาปลูกข้าวโพดไม่ได้ เอาละ ทำไมจึงเป็นอย่าง
 นั้น เฉพาะหมู่ ๑๐ ตำบลวังมหากกร เกษตรอำเภอไปตามว่าใครอยากจะลด
 พื้นที่นาครึ่งหนึ่ง แล้วมาปลูกข้าวโพด โดยรัฐจะแจกพันธุ์ข้าวโพดพันธุ์ดีให้
 จะแจกปุ๋ยให้อย่างเต็มอัตรา จะแจกยาฆ่าแมลงฆ่าแมลงให้อย่างเต็มที่ ไม่มี
 หอกรับที่ชาวนาจะไม่เอา เพราะของได้ฟรี ทุกคนรับผม ๑๐๐ ไร่ ปลูก
 ข้าว ๕๐ ไร่ อีก ๕๐ ไร่ จะมาสนองนโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตรปลูก
 ข้าวโพด เสร็จแล้วก็แจกข้าวโพดไป ข้าวโพดไปถึงไม่นาน กลับเข้าสู่ตลาด
 เขาไม่ปลูกกันครับ ผมถาม อ้ายนี่ทำไมไม่ปลูก ปลูกอย่างไรเล่าครับ นา
 ผมปลูกข้าวโพด ใครที่ไหนดินขุยที่ไหนดินมาให้ปลูกข้าวโพด บางคนก็เก็บเข้าไว้
 นี่อันหนึ่งละบางคนก็เอาไปปลูก ไปปลูกที่จอมปลวกให้เขาเห็นเป็นตัวอย่างว่า
 บนจอมปลวกเหล่านั้นท่วมสูงได้ หลังบ้านมีเนื้อที่ ๑๕ ไร่ ประทานโทษนาน
 แสนนานก็ไปปลูกมาเป็นตัวอย่าง เคี้ยวนี้ปรากฏสำรวจแล้วมีสิทธิ ไปรับ
 นโยบายของกรมส่งเสริมการเกษตร ปลูกข้าวโพดแทนนา ๑,๒๐๐ ไร่ มีการ
 สำรวจกันแล้วทั้งหมดนี้ ๑,๒๐๐ ไร่ ปลูกอะไรครับ ๑๔ ไร่ ก็เหมือนกันหมด
 เลข ใครตรงไหน ๆ ที่เปลี่ยนตรงไหน หลังบ้านนั้นเปลี่ยน ๑๔ ไร่ เมื่อเป็น
 เช่นนี้แล้ว แล้วข้าวโพดที่จ่ายไปจะอยู่ที่ไหนเอาละข้าวโพดผ่านไปไม่กี่วัน
 จ่ายสูงไปอีกแก่เปลี่ยนกี่ไร่ ๆ ตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้ เต็มบ้าน ต้องถาม
 ว่าคุณไว้ทำไม บางคนบอกผมใช้ ๓ ปียังไม่หมดเลยครับที่มาแจกผม เมื่อ ๑๐
 กว่าวันแจกยาฆ่าแมลงอีก ฆ่าเชื้อโรคอีก แจกเข้าไป นี่แหละครับนโยบาย

ของกรมส่งเสริมการเกษตร ที่จะลดพื้นที่ทำนา แล้วโครงการนี้ไม่ใช่โครงการปีเดียว ปีหน้าทำอีก ปรมาณี่อีก ปีหน้าทำอีก โครงการ ๓ ปี โครงการของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้กำหนดนโยบาย ๓ ปี ๓ ประการ

๑. ยกพื้นที่ทำนาปรัง ด้วยการแจกพืชพันธุ์ผลไม้ แจกกันไปแล้ว แล้วก็เป็นอย่างไรเดี๋ยวเหตุการณ์ต่าง ๆ จะปรากฏฟ้อง ว่าชาวไร่ ชาวนา ได้พืชพันธุ์หรือเปล่า แล้วพืชพันธุ์ได้ครบหรือเปล่า พืชพันธุ์ตรงตามเจตนาหรือเปล่า อย่างเป็นต้นว่ากำหนดให้ชาวนา แจกพันธุ์ส้มโอขาวแตงกวาซึ่งไปขายต่าง ๆ แต่ไปเอาขาวพลวงแจก ก็ไม่รู้กันเอาละมันละเอียดเกินไป ผมจึงจะบอกแต่เพียงว่า การที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรไปกำหนดคัดพันธุ์ข้าวอย่างนี้มันใช้ไม่ได้แล้ว ท่านประธานเคารพครับ เอากันอย่าง ๆ แต่เพียงว่าเปลี่ยนแปลงพื้นที่นาไปปลูกข้าวโพด ไม่เข้าทำประการที่ ๒ แล้วครับใช้ไม่ได้เลย แล้วปีนี้นำไปแล้วราษฎรเก็บไปหมดแล้ว ได้ผลประโยชน์ไปแล้ว ได้ข้าวโพดไปขายแล้ว ไม่ได้ปลูกหรือครับก็เป็นทุนทำนาต่อไป ท่านประธานที่เคารพ เมื่อกำหนดพันธะให้เจ้าหน้าที่ของรัฐคือกรมอุตสาหกรรม กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นผู้กำหนดว่าจะทำอย่างนั้นอย่างนี้ ตัวอย่างมันเห็นชัดเจน ว่ามันเป็นอย่างนี้ ถ้าหากมีรัฐบาล ถ้ามีราชการของรัฐมีคุณภาพ จริงใจหรือจริงใจต่อประชาชน มีความรอบคอบ ผมจะไม่ตำหนิติเตียนกรรมาธิการที่เขียนอันนี้ขึ้นมาเลย แต่ก่อนกรรมาธิการไม่ทราบข้อเท็จจริงว่าหน่วยราชการบางหน่วยของรัฐ มีมือถึงขนาดไหน มีขนาดไหนครับมือขนาดไหนให้เลิกทำนา แล้วเอานานั้นมาปลูกข้าวโพด มีอย่างนี้ใช้ไม่ได้แล้วครับท่านประธาน ท่านประจวบครับ มันใช้ไม่ได้แล้ว ท่านไปถามกระทรวงเกษตร กรมอุตสาหกรรม ได้กำหนดนโยบายอย่างนี้ ๓ ปี อย่างนี้ใช้ไม่ได้ สูญเสียเงินมากทั้งหมด แผนการปลูกอันนี้เฉพาะข้าวนาปีก็กำหนดไว้ประมาณ ๑๐๐ ล้านบาท สำหรับนาปรังอีก ๔๐๐ ล้านบาท สำหรับปลูกพืชผลไม้ทดแทนการเลิกปลูกมันสำปะหลังอีก ๔๐๐ ล้านบาท ให้เลิกครับ ปลูก

มันสำปะหลัง บอกดินมันเสียปลูกพืชอย่างอื่นเถอะ ให้ปลูกมะนาวบ้าง ปลูกกระเทียมบ้าง ปลูกมะม่วงบ้าง ปลูกกันแจกกันเกร่อไปหมด แล้วแจกกันเป็นอย่างไรครับ มันได้ครับไหม เรื่องเหล่านี้เหลวไหลที่สุดเลยครับ ขอประทานกราบเรียน นอกจากนั้นมันมีอีกหลายเรื่องแต่ไม่ต้องพูดครับ

ประธานรัฐสภา : ดัดข้อความหน่อยครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 ครับ มีข่าวไม่ดีตั้งแต่พายุเกย์มาแล้ว ก็ติดตามกันมาเรื่อย บรรดาผู้แทนราษฎร สุราษฎร์ธานี ชุมพร จังหวัดนครศรีธรรมราช คงจะทราบดีว่า ประชาชนของท่านที่ประสบอุทกภัยจากภัยเกย์นั้น ได้รับความช่วยเหลือจากกรมนี้ แจกของไปนั้นเขาได้รับเท่าไร คุณภาพเป็นอย่างไร เหตุการณ์ต่าง ๆ อ้อฉลวกันมานานแล้ว ก็เจ็บหายไปแล้ว บัดนี้ก็มาเริ่มอีกแล้ว กรมส่งเสริมการเกษตรมีนโยบายลดพื้นที่ทำมันสำปะหลัง ลดพื้นที่ทำนาปรัง ลดพื้นที่ทำนาปี ด้วยการให้ปลูกข้าวโพด ความเหลวไหลเป็นอย่างนี้ เพราะฉะนั้นการที่กรมการเกษตรนี้มีความหวังดีที่จะให้กำหนดพื้นที่ต่าง ๆ ปลูกพืชต่าง ๆ ให้เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกร กรมการไม่ใช่ว่าเป็นผู้ไปกำหนด เป็นผู้เขียนกฎหมาย แต่ถ้าจะดำเนินการนั้นคือข้าราชการครับ แล้วท่านจะพูดว่าเป็นอย่างนี้ มือขนาดนี้เขาอาจจะรู้ว่าเอาพื้นที่ไปปลูกเขาทนไม่ได้ แต่เขาต้องทำ เขากำหนดนโยบายเพื่ออะไร การซื้อข้าวโพดทั่วประเทศเป็นเงินกี่ร้อยล้านบาท การซื้อปุยทั่วประเทศแจกเป็นเงินกี่ร้อยล้านบาท นี่กำลังเอาอีกหรือครับ ประกาศซื้อถั่วเขียว ถั่วมัน พืชพันธุ์ข้าว

ประธานรัฐสภา : สมว่าละเอียดยไปหน่อยนะครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์) :
 เพื่อจะแจกแก่ราษฎรที่ถูกอุทกภัยน้ำท่วม เป็นเงินในราว ๑๐๐ - ๔๐๐ ล้านบาท นี่เอาอีกแล้ว กรมนี้อีกแล้ว ๑๐๐ - ๔๐๐ ล้านบาท ซื้อพันธุ์ต่าง ๆ แจกน้ำท่วม

ประธานรัฐสภา : สรุปว่าท่านไม่เชื่อจะตัดข้อความวรรคท้าย
ใหม่ครับ

นายสวัสดิ์ คำประกอบ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครสวรรค์)
: ผมจะตัด นี่ละครับก่อนจะตัดก็ต้องพูดให้กรรมการเห็นใจว่า ข้อเท็จจริง
เป็นอย่างไรเขียนกฎหมายไปแล้วผู้ปฏิบัติปฏิบัติอย่างนี้ ท่านประธานที่เคารพ
กรมสรรพากรเก็บภาษีอากรจากประชาชน กว่าจะได้ทีละบาท ทีละสตึง เก็บ
อย่างละเอียดลออเหลือเกิน เก็บมาก ๆ หวังว่าจะได้เงินมาเป็นกอบเป็น
กำมาพัฒนาประเทศ แล้วเอามาพัฒนาประเทศสูญเสียเปล่าอย่างนี้ คนอยู่
ในสถานะยอมได้อย่างไร ยอมไม่ได้แบบนี้ เอาละผมคงตัดไม่ได้ เพราะว่า
กรรมการก็ต้องเป็นไปตามนั้น แต่พูดให้ฟังว่า บ้านเมืองทุกวันนี้มันเป็นอย่าง
นี้ เพราะฉะนั้นขณะนี้เกิดภัยแล้งใครช่วยเขา ท่านประธานที่เคารพ แล้งแล้ว
แล้งอีกมา ๕๐ กว่าปีตั้งแต่ผมเป็นผู้แทนแก่อะไรได้ น้ำท่วมแล้วท่วมอีกก็ปี
๕๐ กว่าปีไม่เห็นจะแก่อะไรได้ คนที่จจะแก่คือหน่วยราชการต่าง ๆ หน่วย
ราชการต่าง ๆ ได้เอาใจใส่จริงจังต่อประชาชนหรือเปล่า หน่วยราชการ
ต่าง ๆ มีความสามารถพอหรือเปล่า การที่จะเขียนกฎหมายให้ข้าราชการ
ใช้นั้น ข้าราชการใช้เป็นไหม ใช้ถูกต้องตามที่กรรมการเขียนหรือเปล่า
นอกจากกฎหมายของท่านเป็นเครื่องมือให้ข้าราชการแสวงหาประโยชน์เท่านั้น
ผมขอประธานกราบเรียนว่า แก่งเสือเต้นพูดกันมา ๑๕ ปี แก่งแม่วังก์ของผม
ผมเสนอต่อรัฐบาล ๒๕ ปี อะไรมันเกิดขึ้น ซึ่งมันเป็นประโยชน์อย่างเหลือเกิน
ถ้ามีแก่งเสือเต้นคราวนี้เสร็จแล้ว น้ำท่วมพิษณุโลกไม่เกิด น้ำท่วมนครสวรรค์
ไม่เกิด ท่วมสุโขทัยไม่เกิด พิษพันธุ์สูญหายที่สูญเสียไปเป็นพันล้านไม่เสีย
ทำไมแก่งเสือเต้นไม่ทราบ นั่นครับผมจึงขอประธานกราบเรียนว่า เมื่อเรา
จะร่างกฎหมายก็ต้องล้อมรั้ว ใครใช้กฎหมาย เราให้เหวน ได้ครับ แต่อย่า
ให้กับลิงครับ ไม่เป็นประโยชน์ เพราะฉะนั้นแม้กรรมการจะร่างกฎหมายดี

ประการใดก็ตาม ผู้ใช้กฎหมายเป็นอย่างไรผมได้กราบเรียนมาแล้ว ผมยอมไม่ได้ ขอขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณตรีพลครับ

นายตรีพล เจะเจจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (นครศรีธรรมราช)
: ท่านประธานที่เคารพ กระผม นายตรีพล เจะเจจิตต์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดนครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ ผมขออนุญาตใช้เวลาไม่นานครับในมาตรา ๗๖ ตรี โดยหลักการกระผมเห็นด้วย แต่ว่ามีข้อที่จะทำให้เนื้อความในมาตรานี้ไม่สมบูรณ์ กระผมขออนุญาตอ่าน รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย ๑. การส่งเสริมเกษตรกรรม ๒. หรืออุตสาหกรรม ๓. ผมอยากจะเรียนถามว่า เมื่อสักครู่ท่าน ส.ส. มนตรีท่านก็พูดไปนิดหนึ่งแล้ว สาขาวิชาชีพอื่น ๆ ซึ่งอีกมากมายทำไมท่านไม่เขียนไป เช่น พาณิชยกรรม อย่างท่าน ส.ส. มนตรีได้กล่าวมาแล้วธุรกิจบริการ ซึ่งมีมากมาย การค้าการขาย การจัดการศึกษาสถานที่เหล่านี้ ท่านไปวางเอาไว้ ณ ที่แห่งใด ท่านมาจำกัดเพียงการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม แล้วอื่น ๆ วิชาชีพอื่น ๆ พาณิชยกรรม ธุรกิจบริการการค้าการขาย อย่างผมจะตั้งโรงเรียนสัก ๒ - ๓ โรงเรียนจะอยู่ในส่วนใด เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ในประโยชน์ที่เขียนมาที่ไม่สมบูรณ์ไม่ควรปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญเป็นไปไม่ได้ไหมครับ เราตัดบรรทัดนี้ออกเสียให้หมด นี่ผมเสนอ ท่านประธานกรรมการตัดสินประโยชน์เสียให้หมด แล้วเติม โดยกำหนดพันธะ เพราะคำว่าโดยกำหนดพันธะ ความหมายลึกซึ้งอยู่แล้ว โดยกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน ที่ดิน ณ ที่แห่งใดเหมาะสำหรับการเกษตรกรรมก็ให้ทำการเกษตรกรรมไป ที่ดินแห่งใดเหมาะสำหรับธุรกิจบริการก็แบ่งเขตไป ที่ดินใดเหมาะสำหรับที่จะเป็นสถานศึกษาก็แบ่งเขต

ไป ที่ดินใดเหมาะสำหรับอย่างใดก็แบ่งเขตไป ผมอยากจะขอเพิ่มเติมอีกสักนิด โดยกำหนดพื้นที่ให้ เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดินและให้สอดคล้องกับการจำแนกพื้นที่ การจำแนกพื้นที่ก็คือ โซนนิ่ง และให้สอดคล้องกับการจำแนกพื้นที่ตามที่รัฐกำหนด เพราะฉะนั้น โดยสรุปแล้ว ผมขออนุญาตแก้ไขดังนี้ มาตรา ๘๖ ตรี รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน โดยกำหนดพื้นที่ให้ เจ้าของที่ดินใช้พื้นที่ให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน และให้สอดคล้องกับการจำแนกพื้นที่ตามที่รัฐกำหนดแล้วมันจะครอบคลุมหมด ท่านประธาน ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณสุวโรช แล้วก็คุณณรงค์ แล้วก็คุณสมุทร
๓ คนสุดท้าย

นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) :
ท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชุมพร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ผมเองก็ต้องขอแสดงความชื่นชมต่อคณะกรรมการ ที่ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินให้กับพี่น้องที่ยากไร้ ที่ยังต้องการที่อยู่อาศัย ที่ยังต้องการที่อยู่อาศัยเพื่อที่จะส่งเสริมการเกษตรหรืออุตสาหกรรม ซึ่งสิ่งตรงนี้ เป็นสิ่งที่มีปัญหาสำหรับพี่น้องที่ยากไร้ต่อการถือครองที่ดินที่ทำกิน แต่อย่างไรก็ตาม ด้อยค่าจำนวนที่ท่านได้ใช้ในการร่างด้วยกฎหมายในมาตรา ๘๖ ตรี นั้น ผมออกจะมีความรู้สึกที่อึดอัดในบางประเด็นในบางข้อ ท่านประธานที่เคารพ ในมาตรา ๘๖ ตรี นั้น ทางกรรมการได้ใช้คำว่า รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินท่านประธานก็เป็นนักกฎหมาย คำว่า มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินนั้น นั้นหมายถึงมีการครอบครองมาก่อนถึงจะมีกรรมสิทธิ์ได้ใช่ไหมครับ เพราะฉะนั้นที่ดินผืนใดก็ตามที่จะออกโฉนดที่ดินเป็นกรรมสิทธิ์ที่ดิน

ให้กับพี่น้องเกษตรกร หรือที่ดินเพื่ออยู่อาศัยได้นั้นจะต้องมีการครอบครองในเบื้องต้น เพราะฉะนั้นผมคิดว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใช้คำว่าถือกรรมสิทธิ์ และการครอบครองที่ดิน คำพูดที่บอกว่า การครอบครองที่ดิน ตรงนี้ผมคิดว่าไม่มีความจำเป็นที่จะต้องใส่ ถ้าใส่มาใช้คำพูดว่า ถือกรรมสิทธิ์หรือมันจะมีความเหมาะสมกว่า คำว่า และ เพราะถ้า และ หมายความว่าทั้งกรรมสิทธิ์ และการครอบครอง คือซ้อนกันอยู่ โดยใช้คำที่ไม่มีความจำเป็นจะต้องใช้ไปอีก เพราะในศัพท์เทคนิคของทางกฎหมายนั้น คำว่า กรรมสิทธิ์ หมายถึง การครอบครองที่ดินในตัวอยู่แล้ว ถ้าหากท่านประธานจะได้ให้ความกรุณาไปดู มาตรา ๑๘ ซึ่งได้พูดไว้อย่างชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวนี้ แต่เป็นกรณีกัน เพราะมาตรา ๑๘ นั้น เป็นกรณีที่ครอบครองที่ดินเพื่อเกษตรกรรม โดยการปฏิรูป จักรูปที่ดินหรือวิธีอื่น ท่านประธานจะเห็นได้ว่า ได้พูดไว้อย่างชัดเจนว่า มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดิน ซึ่งผมคิดว่ามาตรา ๑๘ ดรี นั้น ทางกรมการคลังจะดูมาจากมาตรา ๑๘ แล้วหยิบยกมาจากมาตรา ๑๘ ทวิ แล้ว มาตรา ๑๘ เอามาร่างขึ้นเป็นมาตรา ๑๘ ดรี เพราะฉะนั้นเป็นไปได้หรือ ดัดคำว่า และ ออกแล้วใช้คำว่า หรือ ไปแทน ส่วนการครอบครองที่ดินนั้น ผมคิดว่าถ้ากรมการคลังจะมองเฉพาะการครอบครองที่ดินเท่านั้นเอง ผมไม่ทราบว่าทางกรมการคลังมองไปเห็นไหมครับว่า พี่น้องเกษตรกรที่พี่น้องเกษตรกรอยู่ส่วนหนึ่ง ที่ถือครองที่ดินตามกฎหมายต่าง ๆ แต่ไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ มีอยู่หลายประเภทและในเขตพื้นที่เลือกตั้งของผมเอง ก็ยังมีอยู่ ผมหยิบยกตัวอย่างให้ท่านประธานได้แลเห็นได้อย่างชัดเจน ที่ดินบริเวณสี่แยกตำบลละแม อำเภอละแมจังหวัดชุมพร ที่ดินผืนดังกล่าวนี้อยู่ในเขตส่วนหนึ่งของสหกรณ์คอกหลังสวน แต่เนื่องจากที่ดินดังกล่าวนี้ไม่มีสภาพที่จะใช้ประกอบในการเกษตรกรรม เนื่องจากสภาพพื้นที่ดินดังกล่าวนี้เดี๋ยวนี้อยู่ในย่านชุมชน สภาพที่ดินเดี๋ยวนี้มีการสร้างตึกรามบ้านช่องเพื่ออยู่อาศัยก็มี

เพื่อพาณิชย์กรรมก็มีเป็นตึกแถวมีการแข่งมีการให้เช่า แต่ที่ห้องเหล่านั้นได้เท่ากับถือครองที่ดินบ้านของเท่านั้นเอง แต่ไม่สามารถออกเอกสารสิทธิได้ เพราะว่าสหกรณ์คนไม่ได้มีวัตถุประสงค์ เพื่อพาณิชย์กรรม หรือเพื่ออยู่อาศัย แต่มีวัตถุประสงค์แค่เพียงออกเอกสารสิทธิให้กับพี่น้องเพื่อเกษตรกรรมเท่านั้น วัตถุประสงค์ของสหกรณ์คนมีเพียงเท่านั้น แต่สภาพที่ดินจริง ๆ แล้วไม่สามารถใช้ประโยชน์เพื่อเกษตรกรรมได้ แต่ใช้ประโยชน์เพื่อที่อยู่อาศัย และเพื่อพาณิชย์กรรมเท่านั้น ตรงนี้แหละครับได้สร้างความเจ็บปวดให้กับพี่น้องที่ถือครองที่ดินดังกล่าวนี้จนกระทั่งปัจจุบันนี้ ซึ่งหน่วยงานของรัฐไม่สามารถที่จะไปดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้กับพี่น้องเหล่านั้นได้ เพราะฉะนั้นผมมีความคิดว่า ตรงนี้ทางกรมการที่ดินได้เล็งเห็นถึงที่ดินสภาพอย่างนี้ และก็พึ่งประสงค์ที่จะให้พี่น้องเกษตรกรที่ครอบครองถือครองผลสร้างในที่ดินเหล่านี้ให้มีสิทธิในที่ดิน อาจจะออกเป็น น.ส. ๓ อาจจะออกเป็นโฉนดในอนาคตข้างหน้า ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น แต่ถ้าหากทางกรมการที่ดินใช้คำพูดว่า ถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัยเพียงแค่นั้น ผมคิดว่าที่ดินเหล่านี้ที่ผมได้ยกเป็นตัวอย่างขึ้นนั้นก็จะมาดำเนินการออกเอกสารสิทธิให้กับพี่น้องที่ครอบครองในที่ดินเหล่านั้นได้เช่นเดิม เพราะฉะนั้นเป็นไปได้หรือไม่ เพื่อที่จะสอดคล้องกับมาตรา ๕๔ เปลี่ยนคำว่า และการครอบครอง ออกไปเสีย และเดิมคำว่าหรือการครอบครองที่ดินเหล่านั้นตัดออกไปเสีย ใช้คำว่า สิทธิในที่ดิน เพราะคำว่า สิทธิในที่ดินนั้น หมายถึงรวมทั้งการครอบครองที่ดินอยู่ด้วย แต่ถ้าท่านใช้คำว่า การครอบครองที่ดินเพียงอย่างเดียวมัน ไม่สามารถไปออกเอกสารสิทธิในที่ดินเหล่านี้ให้กับพี่น้องเหล่านั้นได้ เพราะฉะนั้นแก้ตรงนี้ได้ไหมครับ แก่เป็นว่า รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในที่ดินเหมือนมาตรา ๕๔ และมันจะครอบคลุมไปถึงการออกเอกสารสิทธิให้กับพี่น้องที่ถือครองในที่ดินตามที่ผมได้ยกตัวอย่างให้กรมการที่ดินได้ฟัง เมื่อสักครู่นี้ได้

ในประการต่อมาที่ผมอยากจะขอความกรุณาเพิ่มเติมข้อความไปตามที่อาจารย์ศรีพล ขอประทานไทยที่เอ่ยนามท่าน ท่านได้ให้ความกรุณา เพราะว่าที่ดินกรณีดังกล่าวที่ผมยกตัวอย่างนั้น เดียวนี้ที่น้องเกษตรใช้ประโยชน์ในการสร้างเป็นอาคารพาณิชย์ คือประกอบพาณิชย์กรรม แต่ถ้าหากมีเพียงแค่นี้คือใช้เพื่ออยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรมเพียงแค่นี้ ดิถีโดยตรงนั้นก็ไม่สามารถเอาไปออกเอกสารสิทธิ์ได้อีก ทั้ง ๆ ที่พี่น้องที่เขาถือครองในที่ดินตรงนั้น เขาสร้างตึกรามบ้านช่องมีมูลค่าเป็นเงินไม่รู้กี่สิบล้านไม่รู้กี่ล้านแล้ว แต่เขาไม่สามารถมีสิทธิที่ถูกต้องตามกฎหมายได้ทั้ง ๆ ที่ที่อยู่ย่านชุมชน เพราะฉะนั้นถ้าท่านเดิมเข้าไปว่า หรือพาณิชย์กรรมก็สามารถที่จะดำเนินการออกเอกสารสิทธิ์ให้กับผู้ที่ครอบครองในที่ดินเหล่านี้ได้ ไม่ทราบว่าทางกรมการีการมีความคิดในเรื่องนี้อย่างไร เพราะผมเองมีกรณีตัวอย่างที่หยิบยกให้ทางกรมการีการได้พิจารณาเรื่องนี้ และผมขอฟังคำตอบและคิดว่า ถ้าหากพอจะเป็นไปได้ก็คงจะได้รับความกรุณาจากกรมการีการในการที่จะปรับเปลี่ยนแก้ไขข้อความตามที่ผมได้เรียนมาทั้งหมดนี้ ขอกราบขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณณรงค์ และจะด้วยคุณสมุทรครับ

นายณรงค์ นิยมไทย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (เชียงใหม่) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม ณรงค์ นิยมไทย ในนามสมาชิกรัฐสภาจากจังหวัดเชียงใหม่ พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธาน ขณะนี้เรากำลังอยู่ในแผนวโบายแห่งชาติ และถืออยู่ในมาตรา ๗๖ ดรี ซึ่งกระผมได้อ่านทั้งหมด ๔ บรรทัด ซึ่งกรมการีการได้เพิ่มเติม ซึ่งผมก็ขอเพิ่มข้อความเพียง ๒ - ๓ ประโยคเท่านั้นเอง ข้อความซึ่งทางกรมการีการได้เขียนไว้ว่า รัฐพึงจัดระบบการถือสิทธิและการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม และพึงกำหนดพันธะให้เจ้าของที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน กระผมเห็นด้วยกับ

คณะกรรมการฯ แต่กระผมขอเดิมตรงนี้ท่านประธาน ขอเดิมตรงว่า รัฐพึงจัดระบบถือสิทธิ์และการครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย ขอเดิม ๒ คำว่า โดยเร็ว ท่านประธานครับ ที่จังหวัดเชียงใหม่ นี่ยกตัวอย่างนะครับ ที่จังหวัดเชียงใหม่มีการซื้อขายที่ดินกัน เมื่อให้เจ้าหน้าที่ไปรังวัดหรือไปตรวจสอบต้องใช้เวลาค้างปี ไม่น่าเชื่อครึ่งปีจากชาวบ้านธรรมดา ๆ แต่ถ้าหมู่บ้านจัดสรร จะสร้างคอนโดหรืออะไรเหล่านี้ รังวัดกันเร็วเหลือเกิน แขงคิวกันปืดปรี๊ด ๆ ซึ่งกันอุตุตุเลย แต่ชาวบ้านธรรมดาไม่ได้ ฉะนั้นจึงขอว่า โดยเร็ว

อีกประการหนึ่งที่ว่า โดยเร็ว นั้น ก็คือเรื่องของการเวนคืนที่ดิน แล้วก็โฉนดก็ยังไม่ออกให้กับชาวบ้าน โฉนดยังไม่ออกครับ ยกตัวอย่างผมได้ทำหนังสือถึงกรมทางหลวง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ แล้วเพิ่งมาตอบผมเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๗ ท่านประธานที่เคารพ ห่างกันขนาดไหน แล้วปรากฏว่าตัดสินระหว่างสายเชียงใหม่กับบ้านสหกรณ์ ระยะทาง ๑๕ กิโลเมตร เป็นทางแยกต่างระดับ มีที่ดินประมาณ ๘๐๐ แปลง จ่ายเงินไป ๕๕๗ แปลง ยังอยู่ในระหว่างดำเนินการจ่ายทดแทนอีก ๑๐๐ กว่าแปลง แล้วบอกคาดว่าจะจ่ายค่าทดแทนในปีงบประมาณ ๒๕๓๘ คือจบประมาณปีนี้ให้หมด แล้วก็มีการประเมินราคากันใหม่ ตรงนี้เป็นอีกเรื่องหนึ่งแต่ที่ผมขยิบยกมาขอว่าโดยเร็ว เพราะอย่างไร หลังจากรัฐเวนคืนที่ดินแล้วปรากฏว่ายังไม่มีการวัดโฉนดกันเลยแหละเหลือเท่าไร เจ้าของเขาจะนำไปจำนำจำนองไปขายก็ไม่ได้ ต้องรอเจ้าหน้าที่อีกแล้ววัดกันอยู่ตรงนั้นไม่เสร็จ อีกตรงนี้ต่างหากท่านประธานที่เคารพ ท่านกรรมการฯผมขอความกรุณา ผมไม่ตัดของท่าน แต่ผมขอเพิ่ม โดยเร็ว เท่านั้นเอง อย่างที่ผมได้กราบเรียนว่าเพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัยโดยเร็ว เพราะจะเป็นการเร่งเจ้าหน้าที่เร่งข้าราชการซึ่งจะต้องประพฤติปฏิบัติ เพราะเท่าที่ผ่านมาโดยเอกสารตรงนี้

เป็นหลักฐาน ผมขอให้ตอบ ขอให้ชี้แจง ขอให้เกี่ยวกับเรื่องการจัดแบ่ง โฉนด ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๓๖ เพิ่งมาตอบเอาวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๓๖ แล้ว ก็ยังค้างจ่ายเงินเขา ค้างจ่ายเงินเขาไม่มีเงิน ผมจะไม่พูดถึงตรงนั้น แต่ผมพูดถึงการแบ่งโฉนด จึงกราบเรียนท่านประธานและขอเพิ่มเติมคำว่า โดยเร็ว ขอบพระคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : คุณสมุทรรักษ์

นายสมุทรรักษ์ มงคลกิตติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: ท่านประธานที่เคารพ ผม สมุทรรักษ์ มงคลกิตติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร ผมได้อ่านมาตรานี้แล้วก็มองถึงปัญหาในอนาคตของประเทศ ประเทศเราเป็นประเทศกสิกรรม แต่เราไม่เคยคิดทำหรือนุรักษ์พื้นที่ของการเกษตรไว้ให้เกษตรกรเลย สักวันหนึ่งก็จะเกิดเหมือนกันอย่างที่เกิดในกรุงเทพฯ นี่ ก็คือว่าสวนส้มที่บางมดหมดไปแล้วเพราะบ้านจัดสรร นนทบุรี สวนทุเรียน ก็หมดไปแล้ว แล้วรังสิตสวนส้มที่หนีมาจากบางมดก็หายไปอีกแล้ว สักวันหนึ่งเราก็จะไม่มีพื้นที่การเกษตรเหล่านั้น แล้วเราเป็นประเทศเกษตรกรรม คนส่วนใหญ่ก็เป็นเกษตรกร ถ้าเราไม่คิดจะอนุรักษ์พื้นที่หรือว่าทำโซนนิ่งของการเกษตรให้แน่นอนแล้ว สักวันหนึ่งเราก็ต้องซื้อเขากินแน่นอน ทุกครั้งที่ผมขึ้นเครื่องบินผ่านไปไหนจังหวัดต่าง ๆ ผมมองลงไปแล้วผมก็ไม่สบายใจเพราะว่าพื้นที่ดี ๆ ที่เป็นพื้นที่การเกษตรนั้น ตั้งแต่ทำนา ทำไร่ ทำสวน ถ้าถึงจะกลายเป็นพื้นที่จัดสรรที่อยู่อาศัยไปแล้ว ไม่เคยมีใครคิดที่จะเอามันมาพักที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรมไปไว้ตรงเชิงเขาที่ทำการเกษตรไม่ได้บ้างหรืออย่างไร ผมมีความคิดเห็นว่าเรามาจะเพิ่มเติมข้อความอะไรลงไปที่เราจะต้องอนุรักษ์พื้นที่การเกษตรไว้ให้ลูกหลานในอนาคต หรือ ๑๐๐ ปี ๒๐๐ ปี ๓๐๐ ปี ข้างหน้านี้ ถ้าเราไม่คิดออกกฎหมายมาอนุรักษ์พื้นที่เหล่านั้นแล้ว ลูกหลานเราจะเป็นอย่างไรไม่มีพื้นที่ทำการเกษตร มีแต่ซื้อเขากิน แล้วเราก็เสียสิทธิ

การอุตสาหกรรมนั้นมันก็ค่อย ๆ เกิดขึ้นมาได้ แต่ว่าการเกษตรนี้เราก็ทิ้งไม่ได้เนะครับ เราดูตัวอย่างประเทศใหญ่ ๆ อย่างอเมริกาเขาทำไผ่มาปลูกข้าว แล้วออสเตรเลียต่อไปเขาจะปลูกผลไม้ ปลูกอะไรทุกอย่างมาเปลี่ยนแบบของเรา เพราะว่าบางพื้นที่ที่วิปีใหญ่ ๆ อย่างนั้นมันอยู่ในเส้นรุ้งเส้นแวงเดียวกัน มันก็ทำได้ใช่ไหมครับ เมื่อทำได้มันก็จะแย่งอาชีพของเราไป แล้วถ้าเราไม่คิดจะวางแผนในอนาคตให้ลูกหลานของเราแล้ว เราก็คงจะเดือดร้อนผมก็อยากจะให้เขียนเพิ่มเติมเสียใหม่ เป็นการอนุรักษ์พื้นที่ของการเกษตรด้วย และผมอยากจะเพิ่มเติมอีกอันหนึ่ง อาจจะล่งล้าไปเรื่องการปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมันมีพระราชบัญญัติอีกฉบับหนึ่ง ที่เรากำลังจะหาปัญหาขึ้นในอนาคตนั้นก็ถือว่าเอาพื้นที่ในแหล่งป่าเสื่อมโทรมมาเพื่อวัดแจกเกษตรกร จะแจกไปได้อีกกี่ปี ผมอยากจะทราบ ทำไมไม่เอาพื้นที่ใหญ่ ๆ เหล่านั้นมาทำโครงการใหญ่ ๆ รับคนเข้ามาโดยไม่มีจำนวนไม่มีอัตรา เกิดมาเมื่อไรก็เข้ามาได้เลย พื้นที่เป็นพันเป็นหมื่นไร่ เราเอามาทำที่เป็นแบบอุตสาหกรรมได้ไหมครับ อุตสาหกรรมการเกษตร เช่น เลี้ยงวัวนม วิวเนื้อ เลี้ยงกวาง หรือทำสวน ทำไร่ ปลูกผักอะไรอย่างนี้ ให้เป็นพื้นที่ใหญ่ ๆ แล้วเราจะสามารถแอบซอบ (Absorb) ได้ว่า เอาคนเหล่านั้นเข้ามาได้ตลอดเวลาไม่มีจำกัด อันนี้ก็จะ เป็นโครงการที่จะแก้ไขปัญหาก็ได้ ขอบคุณมากครับ

ประธานรัฐสภา : ท่านกรรมาธิการมีอะไรจะชี้แจงไหมครับ มีขอเพิ่มเติม คิดเชิญอาจารย์ปรีชา

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรรมาธิการ) : ท่านประธานรัฐสภา ที่เคารพกระผม นายปรีชา สุวรรณทัต ในฐานะกรรมาธิการ ความจริงเหตุผลที่คณะกรรมการได้เพิ่มเติมในส่วนของมาตรานี้ขึ้นมา แทนจะไม่ต้องชี้แจง เพราะว่าท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องทุกท่านแทบจะกล่าวได้ ได้มีเหตุผลสนับสนุนกรรมาธิการเกือบจะทุกเรื่อง ในเรื่องนี้มีเพียงส่วนที่ท่านได้เสนอให้มีการแก้ไขเพิ่มเติม กระผมคงกล่าวขอแสดงความที่มาของมาตรานี้สักเล็กน้อย

ความจริงในเรื่องของมาตรานี้มีใช่เป็นของใหม่ กรมการได้มองเห็นเจตนาดีที่ได้เคยมีการบัญญัติเอาไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้มีการบัญญัติมาแล้ว ไม่ใช่ของใหม่ แต่ก็ปรากฏว่ายังมีคนที่ได้นำมาใช้ที่จะให้เกิดระบบตามที่กรมการ และตามที่ท่านปรารถนา ก็ได้มีการยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ยกเลิกไป แต่อย่างไรก็ดีแล้วแต่สิ่งหนึ่งซึ่งเกิดมาจากหลักการเจตนาธรรมของท่านเองเดียวกันนี้ก็ได้แก่ ระบบของการปฏิรูปที่ดิน ได้เกิดขึ้นมาจากแนวความคิดดังกล่าวนี้ อันเป็นที่มาจากรัฐธรรมนูญ ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ ผมอยากจะกราบเรียนว่า ทำไมในร่างนี้ กรมการจึงเน้นในเรื่องของการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรม เพราะความจริงแล้วปัจจัยสำคัญเหตุของความสำคัญนี้อยู่ในเรื่องของการอยู่อาศัย กับการเกษตรกรรมเป็นสิ่งสำคัญ ความจริงแล้วการอุตสาหกรรมนั้นมาเป็นอันดับรองลงไป แล้วผมต้องกราบเรียนขอคุณที่ท่านสมาชิกได้หยิบยกประมวลกฎหมายที่ดิน ซึ่งเป็นระบบที่ดีตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๘๑ ท่านชี้แจงและส่งเสริมได้ชัดเจน ท่านคงจำได้ประมวลกฎหมายที่ดิน เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๘๑ มีหลักการมีระบบที่ดียิ่ง ก็คือว่ายอมรับในระบบของการมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน แต่อย่างไรก็ดีแล้วแต่จะต้องมีการจำกัดจำนวนตามความจำเป็น อยู่อาศัยที่ไว้ เกษตรกรรมที่ไว้ ก็แล้วแต่จะครับ ซึ่งได้มีการกำหนดเอาไว้ แต่เป็นเรื่องที่น่าเสียดายที่ระบบที่ดีดังกล่าวนี้ได้มีการยกเลิกไปในสมัยของท่านจอมพล สฤษดิ์ ธนะรัชต์ เพราะฉะนั้นในระบบปัจจุบันนี้ก็เกิดระบบที่น่าเป็นห่วงตามที่ท่านได้แสดงข้อเท็จจริงมาแล้ว ผู้ด้อยโอกาสที่ดีที่ดินนั้นวันจะหมดลงไป ใครมีความสามารถสูงในทางเศรษฐกิจก็ถือกรรมสิทธิ์ที่ดินได้ โดยไม่มีการจำกัดจำนวน สิ่งนี้จำเป็นที่จะต้องมีการแก้ไข เพราะฉะนั้นในสิ่งที่ท่านสมาชิกได้ขอแก้ไขเพิ่มเติม กรมการได้ปรึกษากันแล้วเห็นด้วยหลายส่วน ผมจะขออ่านในส่วนที่กรมการได้แก้ไขตามที่ท่านได้เสนอแนะมาทั้งมาตราเป็นอย่างไรละนะครับ จะอ่านช้า ๆ ให้ท่านฟังครับ รัฐจึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองที่ดินเพื่อประโยชน์แห่งการ

อยู่อาศัยการส่งเสริมเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หรือพาณิชยกรรม หรือเพื่อการอย่างอื่นและทั้งกำหนดพื้นที่ให้เจ้าของสิทธิในที่ดินใช้ที่ดินให้เป็นประโยชน์ตามความเหมาะสมแก่สภาพของที่ดิน ในส่วนที่ได้มีการแก้ไขก็คือที่ท่านเสนอหรือสิทธิครอบครอง ส่วนหนึ่งครับ และต่อไปหลังคำว่า อุตสาหกรรม ก็ได้เติมคำว่าหรือพาณิชยกรรม หรือเพื่อการอย่างอื่น เราไม่คำนึงถึงพาณิชยกรรมอย่างเดียวน่าจะมีอย่างอื่นตามมาในอนาคตก็เติมคำว่า หรือเพื่อการอย่างอื่น และก็ใช้คำนี้ต่อไป ท่านดิ่งคำว่า เจ้าของที่ดิน ท่านเป็นห่วงอาจจะหมายถึงเฉพาะเจ้าของกรรมสิทธิ์ เราเลยใช้คำกว้าง ใช้คำว่า เจ้าของสิทธิในที่ดิน รวมทั้งกรรมสิทธิ์ รวมทั้งสิทธิครอบครองด้วย ตามหลักของประมวลกฎหมายที่ดิน ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : กรรมการธิการขอแก้ไข ใครเป็นเจ้าของที่ขอแก้ไขพอใจไหมครับ คุณสุวโรชพอใจไหม

นายสุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ชุมพร) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายสุวโรช พะลัง สมาชิกรัฐสภา พรรคประชาธิปัตย์จากชุมพร ขอขอบพระคุณคณะกรรมการที่ได้ให้ความกรุณาเพื่อประโยชน์ของพี่น้องประชาชน แต่ผมขอเรียนถามทางกรรมการนิดเดียวคำว่า สิทธิครอบครองที่ดินกับคำว่า สิทธิในที่ดิน ตามมาตรา ๑๖ มีความหมายเหมือนกันไหมครับ เพราะในคำอธิบายจากเอกสารที่อยู่ในมือผมมาตรา ๑๖ ดรี นี้ ท่านใช้คำว่า สิทธิในที่ดิน ซึ่งก็มีความหมายเหมือนกับมาตรา ๑๖ คือสิทธิในที่ดินเช่นเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าถ้าหากความหมายดังกล่าวนี้มีความหมายเหมือนกันน่าจะใช้อธิบายอย่างเดียวกัน เพื่อให้เกิดความเข้าใจในแนวทางเดียวกันเท่านั้นเอง ท่านประธานที่เคารพ ขอบคุณมากครับ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ปรีชา สุวรรณทัต ในฐานะกรรมการ คงจะต้องใช้หลักกฎหมายที่เรายึดมาตลอด คือในประมวลกฎหมายที่ดินได้ให้คำจำกัดความไว้

ในมาตราหนึ่งครับสิทธิในที่ดิน หมายความว่า กรรมสิทธิ์ และให้หมายความรวมถึงสิทธิครอบครองด้วยอันนี้ชัดเจน เพราะฉะนั้นในส่วนที่กรมการได้ใช้คำตอนท้าย ให้เจ้าของสิทธิในที่ดิน อันนี้จึงเป็นคำที่มีความหมายกว้างซึ่งมีความหมายทั้งกรรมสิทธิ์กับสิทธิครอบครองตามที่ผมกราบเรียนแล้ว เราไม่ต้องการใช้ถ้อยคำที่ซ้ำกัน เพราะว่าคำคำนี้มีความหมายที่ชัดเจนดีแล้ว ถ้าพูดท้ายก็คือ เจ้าของสิทธิในที่ดิน ก็ขยายความดังกล่าว ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : คุณสมพงษ์ครับ

นายสมพงษ์ สุทธภรต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (กรุงเทพมหานคร)

: กราบเรียนท่านประธานรัฐสภาที่เคารพ กระผม นายสมพงษ์ สุทธภรต สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรกรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกสภาตามที่ท่านกรมการผู้มีเกียรติคือท่านอาจารย์ปรีชาได้แก้ไขในมาตรา ๗๖ ตรี นั้น กระผมเห็นด้วยเป็นส่วนใหญ่ แต่ไม่เห็นด้วยอยู่คำหนึ่ง คือ คำตอนต้นที่ท่านบอกว่ารัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์ ท่านจะแก้คำว่า และ เป็น หรือ นั้น ผมไม่เห็นด้วย เพราะว่าต้องใส่คำว่า และ ถึงจะถูกต้อง เพราะว่าถ้าอ่านเต็มตามประโยคก็คือ รัฐจะต้องจัดระบบเกี่ยวกับการกรรมสิทธิ์ และ คือจัดทั้ง ๒ อย่าง ไม่ใช่จัดอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าไม่เช่นนั้นแล้วหมายถึงว่า รัฐอาจจะจัดอย่างใดอย่างหนึ่ง จัดกรรมสิทธิ์ก็ได้ จัดสิทธิครอบครองก็ได้ เลือกได้ แต่ถ้าใส่ และ แสดงว่ารัฐจะต้องจัดทั้ง ๒ ระบบ ผมไม่เห็นด้วยอยู่อันหนึ่งคือเปลี่ยนคำว่า และ เป็น หรือ ควรจะใช้คำเดิม แต่ส่วนที่ท่านจะเพิ่มเติมเกี่ยวกับด้านพาณิชย์กรรมอะไรนั้น ผมเห็นด้วย เพื่อเติมให้มันครอบคลุมกว้างขึ้นจะได้กำหนดว่าใช้ที่ดิน เพื่ออยู่อาศัยควรจะมีสักกี่ไร่ไม่เกินเท่าไร ส่งเสริมการเกษตรควรจะมีไม่เกิน ๑,๐๐๐ ไร่ หรืออุตสาหกรรมไม่ควรจะเกินสัก ๑๐๐ ไร่ เพื่อพาณิชย์กรรมก็ไม่ควรจะเกินสัก ๒๐ ไร่ อะไรท่านองนั้น ผมเห็นด้วย แต่ถ้าท่านแก้เป็น หรือ เมื่อไรสักที มันต้องเลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง เพราะฉะนั้นใส่ และ ถูกต้องแล้ว ขอบคุณครับ

ประธานรัฐสภา : พันตำรวจโท วิจิตร ศรี

พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (สงขลา) :

ท่านประธานที่เคารพ กระผม พันตำรวจโท วิจิตร สุวิทย์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ ในฐานะสมาชิกรัฐสภา ตามมาตรา ๘๖ ครี กระผมเห็นว่าร่างที่กรรมาธิการได้ร่างเดิมไว้เหมาะสมแล้ว กระผมขอไม่เห็นด้วยกับท่านอาจารย์ปรีชาในประเด็นแรกที่เปลี่ยนจาก และ เป็น หรือ เพราะถ้าเรามองด้านความในตัวอักษรจะเขียนว่า รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และการครอบครองที่ดิน ก็หมายความว่า รัฐจะต้องทำทั้ง ๒ อย่าง ในเรื่องของกรรมสิทธิ์ก็ต้องจัดระบบ ในเรื่องการครอบครองที่ดินก็ต้องจัดระบบด้วย เพราะว่าการครอบครองที่ดินนั้น มิได้หมายความว่า จะมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินด้วยก็มี ถ้า หรือ หมายความว่าอย่างหนึ่งอย่างใด คำว่า รัฐพึงจัดระบบการถือกรรมสิทธิ์และครอบครอง หมายความว่า จะต้องทำทั้ง ๒ อย่าง ความหมายของกระผมเป็นอย่างนี้ แล้วในต่อมาที่เดิมว่า เพื่อประโยชน์แห่งการอยู่อาศัย การส่งเสริมเกษตรกรรมหรืออุตสาหกรรม แล้วก็ต่อพาณิชยกรรมและอื่น ๆ นั้น กระผมไม่เห็นด้วย เห็นว่าเป็นการฟุ่มเฟือยเกินไปกระผมคิดว่าร่างเดิมที่เขียนไว้นั้นดีแล้ว และในความเข้าใจของกระผม นั้น กระผมเข้าใจว่า กรรมาธิการได้เขียนไว้แล้วก็เพื่อมีเจตนารมณ์ที่ต้องการที่จะให้ประชาชนคนไทยในประเทศมีสิทธิหรือมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน ไม่เช่นนั้นที่ดินจะตกเป็นของนายทุนเสียหมด บางคนมีที่ดิน ๒,๐๐๐ ไร่ ๓,๐๐๐ ไร่ ๑๐,๐๐๐ ไร่ ถ้าไม่กำหนดไว้เพื่อการเกษตรหรือเพื่ออุตสาหกรรมก็จะซื้อที่ดินแล้วถกกันไว้หมด อันนี้ก็จะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติ เพราะฉะนั้นในความเห็นของกระผมคิดว่ามาตรา ๘๖ ครี ซึ่งกรรมาธิการได้เขียนไว้นั้น กระผมเห็นด้วยทั้งหมด แล้วไม่เห็นด้วยที่จะมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไข ขอบขอบคุณ

ประธานรัฐสภา : ท่านกรรมาธิการมีอะไรเพิ่มเติมไหม จะได้ให้เสร็จไปเลย

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรรมการ) : ท่านประธานครับ กระผม ปรีชา สุวรรณทัต คงจะต้องคงไว้ตามที่กรรมการได้แก้ไขใหม่ เพราะว่า ฟังแล้วท่านสมาชิกส่วนใหญ่มีความเห็นสอดคล้องตามที่กรรมการได้ตกลงกันแล้ว ส่วนในประเด็นคำว่า และหรือ ก็เป็นแบบนี้ละครับ เดี๋ยวกันมาไม่รู้จักจบในกฎหมายเป็นแบบนี้ ความจริงแล้วกรรมการไม่ตั้งใจเลย คำนี้ เพราะมันอาจจะไม่ได้ กรรมสิทธิ์อย่างเดียวก็นี่ได้ สิทธิครอบครอง อย่างเดียวก็นี่ได้ และอาจจะมันทั้ง ๒ อย่างก็เป็นไปได้เหมือนกัน ความจริงถ้าจะเต็มจะต้องเต็มคำว่า และหรือ เเลยนะครับ แต่ก็คงกลายเป็นว่าเดี๋ยวจะใช้ถ้อยคำที่มากจนเกินไป เพราะฉะนั้นถ้าจะเอาคงตามร่างเดิมก็คงจะต้องเปลี่ยน หรือ เป็น และ ครับ

ประธานรัฐสภา : ตกลงยืนยันตามที่ขอแก้ไขใหม่ใช่ไหมครับ

นายปรีชา สุวรรณทัต (กรรมการ) : เป็น และ ครับ
ขอบพระคุณครับ

ประธานรัฐสภา : ก็ขอมติเสียเลยครับง่ายดี

(ประธานรัฐสภามีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดเห็นด้วยตามที่คณะกรรมการเพิ่มเติม และแก้ไขใหม่ ยกมือขึ้นครับ

(มีสมาชิกยกมือเป็นส่วนมาก)

ประธานรัฐสภา : ผู้ใดไม่เห็นด้วย ยกมือขึ้นครับ

(ไม่มีสมาชิกยกมือ)

ประธานรัฐสภา : ไม่มี มาตรา ๑๖๖ ตรี ผ่านไปแล้ว ส่วนมาตรา ๑๖๖ นั้นข้อความค่อนข้างจะยืดเยื้อ มีผู้แปรญัตติกันมาก ผมขอเลื่อนไปพ่วงนี้ ขอให้มาเข้า ๆ กันหน่อย เวลา ๐๕.๓๐ นาฬิกาครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๒๕ นาฬิกา